



Seksjon for arkeologi  
og kulturhistorie

---

# RAPPORT

---

## **Arkeologiske undersøkelser Forsetmoen 270/24, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag**

***J.NR.***

SAKSTITTEL:

PROSJEKTLEDER: Preben Rønne

FYLKE: Sør-Trøndelag

FYLKESNR.

KOMMUNE: Midtre- Gauldal

KOMMUNENR.

GÅRDSNAVN: Forsetmoen

BRUKSNAVN: Forsetmoen

GNR. BNR: 270/24

LOKALITET: Forsetmoen

KULTURMINNETYPE: Bosetningsspor

ANT. VEDLEGG: 9

ØK-KART

UTM

ID-NR. ASKELADDEN: 112372

DATERING: Eldre Jernalder

FOTOMAPPENR. D42502

KARTSKAPNR. 8264 - 8286

TILVEKSTNR: T24261

**RAPPORT VED**

Ruth Iren Øien

---

**Forsetmoen**

**Gnr/bnr 270/24**

**Midtre - Gauldal Kommune**

**Sør-Trøndelag**

Rapport fra arkeologiske flateavdekking

høsten 2008 og sommeren 2009

T-nummer: 24261



**Figur 1: Oversiktsbilde av esse anlegg I. Åttetallsformet esse i sentrum. Mulig rester etter overbygg i form av stolpehull og mulig bakvegg. Foto: Live W. Norderval**

### **Sammendrag**

I forbindelse med omlegging av det ble senhøsten 2007 foretatt arkeologisk påvisningsundersøkelse innen reguleringsområdet. Det ble påvist automatisk fredete kulturminner innen planområdet i form av forhistoriske bosetningsspor. Sporene besto av stolpehull og kokegroper. Askeladden id 112372.

I november 2008 startet NTNU- Vitenskapsmuseet arkeologisk utgravning av de berørte kulturminnene. Undersøkelsen ble gjort med maskinell flateavdekking og det samlet avdekket areal på 1254 kvadratmeter. Området ligger i dyrket mark, på en terrassekant, ca 150 m nord nordøst for Singsås kirke. Undersøkelsen ble utført i 3 etapper. Etter 2 og en halv dag med avdekking var det imidlertid klart at funnene kom til å bli rikere i omfang og mer komplekst en først antatt. Det som i utgangspunktet skulle være kokegroper og stolpehull hadde blitt til flere esser og et nedbrent langhus. De komplekse funnene sammen med kaldt været og at marken frøs like raskt som vi dekket den av ble undersøkelsen stoppet.

De uventete funnene krevde ny saksgang og nytt budsjett. Og i juli 2009 var det igjen klart for å undersøke lokaliteten videre. Resten av feltet ble avdekket og feltet fikk et samlet areal på 2500 kvadratmeter. Det ble avdekket ca 210 ulike strukturer, derav to hus, 13 esser fordelt på 3 ulike typer åttetalssformet, sirkulære og en mulig oppbygget esse med tørmur knyttet til hus I. Flere av essene så ut til å være overbygget enten i form av huskonstruksjoner eller noe lettere konstruksjoner. Det ble funnet over 4 mulige rektangulære kullgroper, over 60 kokegroper, enkeltstående og tilhørende et kokegropfelt. Samt en rekke stolpehull som ikke kan knyttes direkte til noen konstruksjon. Ved vasking av kull, ble det i en av strukturene funnet 20 – 30 stk brente korn, høyst sannsynlig bygg korn.

#### **Hus I:**

Huset var ikke fullstendig bevart, men kuttet av en vei i østre ende. Stolper og vegggrøft var rødbrent og forkullet i toppen, samt at mye kull og brent never lå sprett utover gulvflaten. Dette tyder på at huset med stor sannsynlighet har brent ned. Huset er sjeldent godt bevart og mange bygningsmessige detaljer kan sees. Den bevarte delen av huset var ca 18m og på det bredeste 6m. Husets yttervegger var bevart som 60- 80 cm brede vegggrøfter. På innsiden av vegggrøften ble det flere steder oppservert en mulig svillstokk, med spor etter brente planker som stakk ned i denne. Dette gjør at innsiden av veggene kan ha vært kledd med treverk på innsiden. Inngang kan sees som brudd i vegggrøften og har uttrekket stolper som kan representere en mulig overbygd inngang. Inne i huset kan man se en klar rominndeling bestående av to rom som er adskilt med skillevegg. I det bakerste rommet var de takbærende stolpene trukket ut mot husets yttervegger. Dette ga et stort åpent rom. I rommet ble det funnet spor etter en mulig oppbygd tørmurt esse, med mulig luftesjakt som strakte seg ut gjennom huset yttervegg, samt en jordgravd rund esse. I huset midtrom, var det bevart et stort rektangulært ildsted og mulig fundament til benk. I dette rommet blir stolpene i huset trukket inn mot sentrum og de blir plassert slik vi i dag kjenner dem fra treskipede langhus.

#### **Hus II:**

Hus II besto av en rekke med takbærende stolper i alt 6 par. Huset var i alt 11, 5 m langt og 4, 5 m bredt. I sentrum av huset lå en kokegrop, to esser, hvorav en sirkulær og en åttetalssformet. I husets vestlige ende var stolpene grunne og smale, mens fra midt i huset der essene lå og mot vest ble de takbærende stolpene kraftigere.

#### Åttetallsformede esse:

Det ble i alt funnet 4 åttetallsformede esser. To av disse kan med sikkerhet sies og være overbygget. Åttetallsformede essene har to brenningsområder en i hver halvdel av åttetallet. En av de åttetallsformede essene var særdeles godt bevart og esses konstruksjon var tydelig. I den ene halvdel var bunnen dekket med et kompakt kullag, over det kompakte kullaget lå det en steinsetting. Over steinsettingen et rødbrent sandlag, med store mengder slagg og smiperler. Dette er høyst sannsynlig essens sentrum. I den andre halvdel var det også i bunnen et kompakt kullag, med en steinsetting over. Men i denne halvdel var steinsettingen mye tydeligere. I denne halvdel var det også betraktelig mer slagg og smiperler. Det kan se ut som de to halvdelene har hatt ulik funksjon, da de ikke var likt oppbygget. En nærmere undersøkelse av slagg og slaggets fordeling i essene kan bidra til og belyse og avklare de to halvdelenes ulike bruk.

#### Sirkulære esser.

De sirkulære essene var svært varierende i størrelse 40-100 cm. To av disse hadde en klar oppbygging med steinsetting i ytterkant mens de to siste så ut til å være jordgravd uten noen spesiell oppbygning. To av de sirkulære essene kan knyttes til hus I og II, mens de to andre ble funnet uten noen form for overbygning

#### Tørrmurt esse:

I bakre del av hus I ble det funnet rester etter en mulig tørrmurt esse med luftesjakt ut gjennom huset yttervegg. I tilknytting til denne essen ser det også ut til og være rester etter fundament til en mulig ambolt.

#### Kullgroper:

Det ble funnet i alt 4 rektangulære kullgroper. Disse har en diameter på ca 200 x 130 cm. I bunnen lå et kompakt kullag, der trevirket stekte seg i gropens lengde retning. Kullgropene ser ut til å ha blitt tømt og gjenfylt med sandholdig jord.

Strukturer som esser, kokegroper og kullgroper er alle strukturer som fordrer sterk kontrollert varme og til tider åpen ild. Slike strukturer blir ofte knyttet til bosetningens utkant. Dette stemmer også med stedes vindretning da ofte draget av vind kommer opp etter dalen fra øst og sørvest. Det er derfor mulig at ytterligere deler av gårdstunet ligger bevart øst for lokaliteten.

Det ble i desember 2008 sendt inn 4 prøver til datering, disse viste seg og være fra romertid/ og begynnelsen av folkevandringstid. (Avmerket på vedlagt plankart) I tillegg til dette ble det i 2006 ved påvisningsundersøkelse nord for eksisterende lokalitet (Askeladden id: 105139-1-4) funnet 4 kokegroper. Disse ble undersøkt ved forenklet dispensasjon av fylkeskommunen. Alle 4 kokegropene ble datert med resultat mellom 1650 -1690 BP med største avvik på +/- 50 år. Romertid/ folkevandringstid.

# Innholdsfortegnelse

<b>Vedlegg:</b> .....	6
<b>Sammendrag</b> .....	3
<b>Deltakere</b> .....	8
<b>Bakgrunn for undersøkelsen</b> .....	8
<b>Topografi og områdebeskrivelser</b> .....	8
<b>Kulturmiljø</b> .....	9
<b>Besøkende i felt</b> .....	11
<b>Metode</b> .....	11
<b>Dokumentasjon</b> .....	12
<b>Målesystem</b> .....	12
<b>Foto</b> .....	12
<b>Naturvitenskaplige prøver</b> .....	13
<b>Resultater</b> .....	14
<b>Utgravingen høsten 2008</b> .....	14
<b>Utgravingen sommeren 2009</b> .....	14
<i>Beskrivelse av feltet etter avdekking</i> .....	15
<b>Prioriteringer foretatt ved undersøkelsen</b> .....	15
<b>Esse 1</b> .....	16
<b>Esse anlegg 1</b> .....	16
<b>Strukturnr. 9 esse med bevart bunnskolle</b> .....	23
<b>Strukturnr. 81 esse</b> .....	24
<b>Esse anlegg 2</b> .....	26
Strukturnr. 19 med rundt liggende strukturer .....	26
Strukturnr. 19 essen:.....	26
<b>Strukturnr. 95 bunn av mulig esse/nedgraving</b> .....	30
<b>Hus I</b> .....	33
<i>Sammendrag og tolkning hus I</i> .....	46

<b>Hus II .....</b>	<b>47</b>
<b>Kullgroper .....</b>	<b>54</b>
<b>Kokegroper .....</b>	<b>55</b>
<b>Stolpehull .....</b>	<b>57</b>
<b>Nedgravinger .....</b>	<b>57</b>
<b>Konklusjon og tolkning .....</b>	<b>59</b>
<b>Sammendrag.....</b>	<b>Feil! Bokmerke er ikke definert.</b>
<b>Kilder .....</b>	<b>60</b>

## **Vedlegg:**

Vedlegg 1: Strukturliste, side 1:1 – 1:20

Vedlegg 2: Fotoliste, side 2:1 – 2:10

Vedlegg 3: Funnliste, 3:1 – 3:7

Vedlegg 4: Liste over kartskapsnummer og kart over plantegninger, 4:1 – 4:3

Vedlegg 5: Oversikt over innsendte C14-prøver, med kopi av innsendte skjema, 5:1 -5:30

Vedlegg 6: Resultater C14-prøver 2009 og 2010, 6:1 – 6:10

Vedlegg 7: Plantegninger, 7:1 – 7:10

Vedlegg 8: Strukturtegninger, 8:1 – 8:77

Vedlegg 9: Symboler brukt ved tegning, 9:1 – 9:2

## Figurliste

<b>Figur 1: Oversiktsbilde av esse anlegg I. Åttetallsformet esse i sentrum. Mulig rester etter overbygg i form av stolpehull og mulig bakvegg. Foto: Live W. Norderval.....</b>	<b>2</b>
<b>Figur 2: Oversiktskart med inntegnet lokalitet .....</b>	<b>9</b>
<b>Figur 3: Resultater fra C<sup>14</sup> fra 4 kokegroper Askeladden id 105139.....</b>	<b>10</b>
<b>Figur 4 Oversikt over innleverte kullprøver til C14 datering desember 2009.....</b>	<b>14</b>
<b>Figur 5: Oversiktsbilde av feltet: Foto: Ruth Iren Øien .....</b>	<b>15</b>
<b>Figur 6: Esse anlegg I: Åttetallsformet esse med rundt liggende.....</b>	<b>16</b>
<b>Figur 7: Bilde øverst: Profil av esse I, strukturnr. 30 og 31. Bilde til venstre. Stein fra steinpakning i.....</b>	<b>17</b>
<b>Figur 8: 8-tallsformet esse, strukturnr 31 ved graving. Øverst til venstre: Strukturen etter at de første 6 cm ble fjernet. Øverst til høyre: Steinpakning og sentrum av essen begynner og komme frem. Nederst til venstre: Sentrum av essen, området med rødbrent sand. Nederst til høyre: Sot og kullag under steinsettingen. Live W. Norderval .....</b>	<b>19</b>
<b>Figur 9: Profil av strukturnr. 30 og 31 esse. ....</b>	<b>19</b>
<b>Figur 10: Strukturnr 34, stolpehull med mulig fragment av amboltstein i toppen. Live W. Norderval .....</b>	<b>1</b>
<b>Figur 11: Strukturnr. 9 esse, med bevart bunnskalle i sentrum. oto: Ruth iren Øien .....</b>	<b>1</b>
<b>Figur 12:Strukturnr. 9 esse i profil, etter fjerning av bunnskollen. Foto: Ruth Iren Øien .....</b>	<b>1</b>
<b>Figur 13: Struktur 81 esse, etter tømning av lag 1. Sentrum av essen er .....</b>	<b>25</b>
<b>Figur 14: Strukturnr 81esse. Bilde til venstre viser slagglag i bunn av essen. Bilde til høyre viser steinsettingen på utsiden av essen. Foto Live W. Norderval .....</b>	<b>25</b>
<b>Figur 15: Oversikts bilde av esse anlegg II. ....</b>	<b>26</b>
<b>Figur 16: Bilde til venstre, strukturnr 19, plan. Bilde til høyre, nærbilde av slaggekaken/skollen i plan. Foto: Live W. Norderval.....</b>	<b>27</b>
<b>Figur 17: Bilde til venstre, esse etter fjerning av bunnskoller. Bilde til høyre, Profil av essen etter snitting. Foto: Live W. Norderval.....</b>	<b>27</b>
<b>Figur 18: Strukturnr. 19 nordlige del, profil. Det ble .....</b>	<b>28</b>
<b>Figur 19: Plantegning over strukturnr 95.....</b>	<b>31</b>
<b>Figur 20: Plankart over hus I.....</b>	<b>1</b>
<b>Figur 21: Snitt 1,nordvestre vegggrøft hus I. Foto: Ruth Iren Øien.....</b>	<b>36</b>
<b>Figur 22: Bilde viser forkullet treverk i den nordre vegggrøften: Foto: Ruth Iren Øien. ....</b>	<b>1</b>
<b>Figur 23: Strukturnr. 180 vegggrøft/romskille. Foto: Ruth Iren Øien.....</b>	<b>1</b>
<b>Figur 24: Oversiktsbilde av yngre ildsted til høyre og eldre ildsted til venstre. Foto: Live W. Norderval. ..</b>	<b>1</b>
<b>Figur 25: Profil av rektangulært ildsted strukturnr 82.a. Yngste ildstedet. ....</b>	<b>41</b>
<b>Figur 26: Strukturnr. 82, luftekanal ut fra ildstedet. Fotot: Ruth Iren Øien. ....</b>	<b>1</b>
<b>Figur 27: Strukturnr. 82c rektangulært ildsted, profil.....</b>	<b>1</b>
<b>Figur 28: Strukturnr. 185 steinsatt nedgravning, profil. Foto: Ruth Iren Øien.....</b>	<b>1</b>
<b>Figur 29: Strukturnr. 179 esse, profil. Foto: Live W. Norderval.....</b>	<b>1</b>
<b>Figur 30: Strukturnr. 86 oversiktsbilde, plan. Foto: Ruth Iren Øien.....</b>	<b>44</b>
<b>Figur 31:Bunn av luftekanal, som går fra steinsetting og ut igjennom .....</b>	<b>45</b>
<b>Figur 32: Hus II. Tegnet av Ruth Iren Øien .....</b>	<b>47</b>
<b>Figur 33: Stukturnr. 163 og 165 stolpehull, profil. Tegning: Ruth Iren Øien .....</b>	<b>1</b>
<b>Figur 34: Oversiktsbilde strukturnr. 170 mulig åttetallsformet esse, 171 sirkulær esse, og 11 kokegrop. Foto: Ruth Iren Øien .....</b>	<b>52</b>
<b>Figur 35: Strukturnr. 111 kullgrop, profil.....</b>	<b>1</b>
<b>Figur 36: Strukturnr. 96 kokegrop, profil. Foto: Ruth Iren Øien .....</b>	<b>1</b>
<b>Figur 37: Strukturnr. 43 rektangulær nedgravning, plan. Foto: Ruth Iren Øien.....</b>	<b>1</b>

## Deltakere

Prosjektansvarlig var førsteamanuensis Preben Rønne fra Vitenskapsmuseet, NTNU i Trondheim. Feltleder og rapportansvarlig var undertegnede. Tiltakshaver forprosjektet var Midtre Gauldal kommune

Undersøkelsen pågikk i tidsrommene:

- 5.11 – 10.11.08
- 27.7 – 14.8.09
- 21.9 – 25.9.09

Feltassistenter ved undersøkelsen var Live W. Norderval. Det ble i felt i alt brukt 48 dagsverk. Midtre - Gauldal kommune sto for gravemaskin og det ble innleid gravemaskin og sjåfør fra Almås maskin. Det ble brukt en Hitachi Zaxs 130 på ca 15 ton med 1,8 m pusseskuff. Sverre Almås utførte arbeidet meget effektivt og godt. Det ble også brukt dumper for og hurtig som mulig fjerne avdekket matjord. Anleggsarbeidet tok i alt ca 4 dager og dumper ble brukt ca 2,5 dag. Det ble til sammen i felt brukt 54,5 dagsverk i felt.

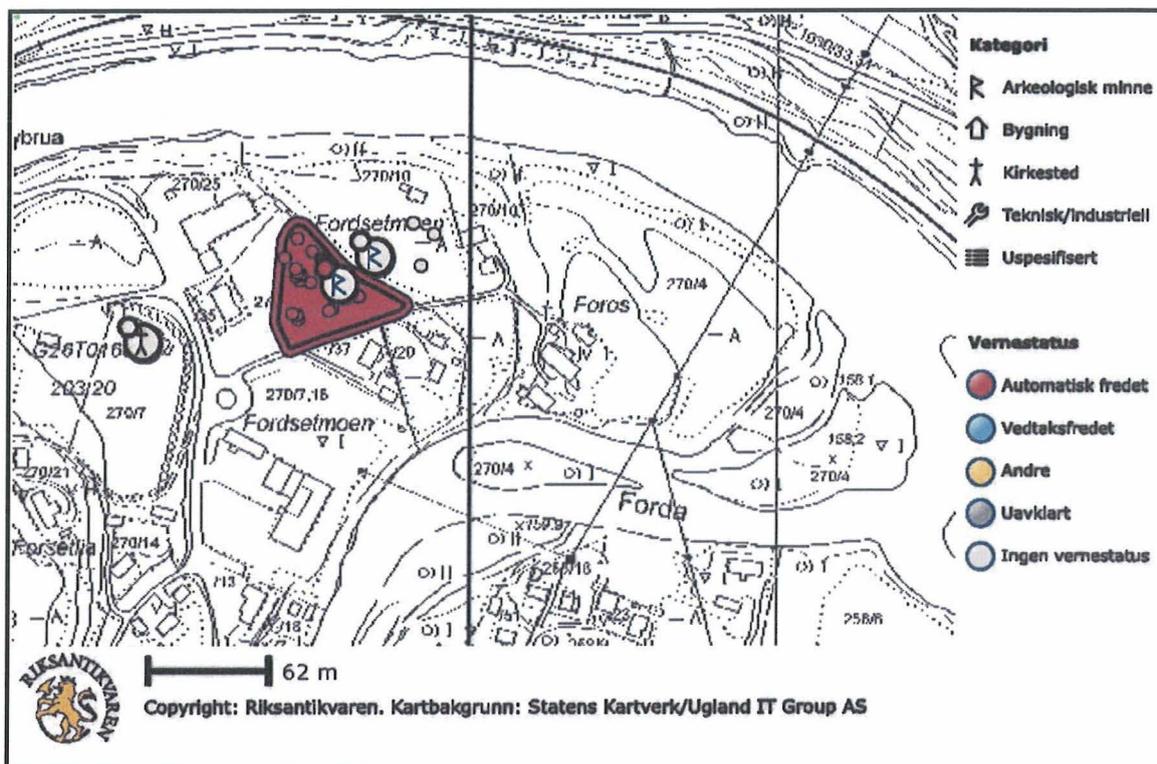
## Bakgrunn for undersøkelsen

Reguleringsplan for Forsetmoen har sammenheng md omlegging av riksvei 30 og de endringene denne arealplan medfører. Dette innebærer flytting av butikk og bensinstasjon, tilrettelegging for Singsås barnehage og Singsås skole samt mulighet for fortetning av boliger og nye parkeringsplass for Singsås kirke.

Påvisningsundersøkelsen ble foretatt den 15.11.2007 av Hans Marius Johansen og Live W. Norderval. Det ble i sjakt 1 -3 i alt påvist 20 anleggsspor (Askeladden id 112372 1-20) derav 9 kokegroper, 2 stolpehull, 1 mulig stolpehull, 2 mulige ildsteder, 1 mulig smiegrop og 5 nedgravninger med usikker funksjon.

## Topografi og områdebeskrivelser

Planområdet er lokalisert til en markant terrengformasjon som ligger i et relativt trangt parti av Gauldalen Lokaliteten ligger sentralt innenfor tettstedet Forsetmoen som rommer skole, barnehage, kirke og butikk, samt noe boligbebyggelse. Området er omgitt av bratte skogbekledde bergknauser på alle kanter. Lokaliteten ligger på en flat terrasse oppbygd av elveavsetninger. Rett øst for lokaliteten renner elven Forda ut i Gaula. Riksvei 30 mellom Støren og Røros passerer planområdet i nord. Nettet der planområdet ligger har utgjort en betydelig flate med dyrkbare og lett drenerte løsmasser. I nærområdet er det lite av denne type resurser. Området består i dag av dyrket mark der det i de seneste årene har blitt dyrket gress. Lokaliteten blir i øst avgrenset av eksisterende vei som går opp til Singsås kirke og Forbygda. Elven Gaula og dalføre må i forhistorisk tid sees på som et viktig dalføre når det gjelder handel og har med stor sannsynlighet vært et bindeledd mellom kyst og innland.



Figur 2: Oversiktskart med inntegnet lokalitet

## Kulturmiljø

Elven Gaula og dalføre må i forhistorisk tid sees på som et viktig dalføre når det gjelder handel og har med stor sannsynlighet vært et bindeledd mellom kyst og innland.

Fra Forsetgårdene ble det i perioden 1877- 1953 levert inn en rekke funn: Dette dreier seg om en spydspiss av jern (T 1867), et sverd og spydspiss av jern (T 13150), et øskebland av jern (T 15221), en spydspiss av jern (T 17433) og en celt av jern (T17466). Disse gjenstandene dateres til yngre jernalder.

Fredrik Gaustad skriver i *Singsås i forhistorisk tid* også om en rekke funn og kulturminner fra sent 1800 og begynnelsen av 1900 tallet. Funnene har ikke blitt innlevert til museet og må sees på som tapt. Det må også de kulturminner som i årenes løp har forsvunnet.

Av disse funnene kan nevnes:

Ved en av de gårdene man tror har vært størst i bygda i forhistorisk tid, Singsås; Gården har huset sognekirken og navnet har senere gitt navn til bygda. På denne gården sto også en nesten 5 m høy bautastein. Det ble gjort et gravfunn nedenfor den stor bautasteinen. Graven var steinsatt og dekket med en stor steinhelle. Den skal ha inneholdt noen leirkar, dette kan vise en datering til romertid/folkevandringstid.

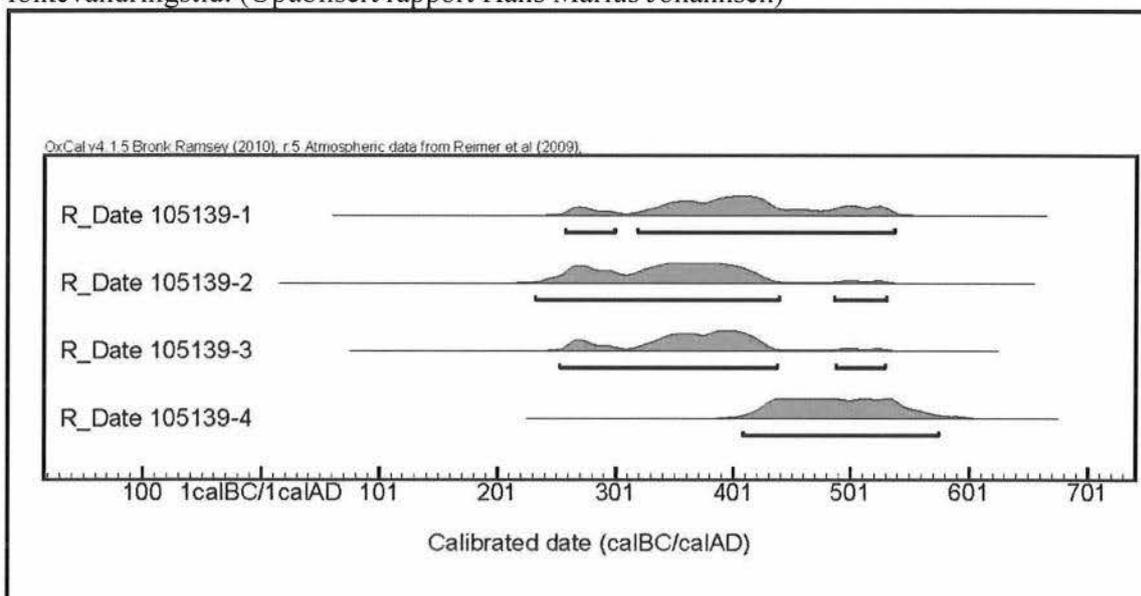
Det skal også ca 70 m nordøst for bautasteinen ha blitt fjernet en oval steinsetting markert med flarte heller. Når Gaustad besøkte gården Singsås i 1958, oppsørverte han en rekke lave steinansamlinger øst for bautasteinen. Disse steinansamlingene var uryddig og uklar, slik at det ikke lot seg gjøre og bestemme antallet. Men han tror at dette kunne dreide seg om et gravfelt. (Gaustad 1962:14-15). På lensmannsgården Singsås har man opplysninger om en

spiralformet betalningsring i gull, denne skal ha blitt solgt og smeltet om. Ved gården Mørsetplass skal det ha vært funnet et kvartsbryne.

En sirkulær gravhaug ble fjernet da det skulle bygges en ny kirke 1884 i Singsås. Kirken befinner seg bare noen få hundre meter i sørvestlig retning for utgravningslokaliteten. Da tomten skulle klargjøres ble det fjernet en gravhaug som hadde en diameter på 6-8 m I haugen ble det funnet en furustubbe ca 1 m tykk og en 1/2 m høy. På stubben var det merker etter avhugging og oversiden var brent. Rundt stubben var det mye "rust" og kull. Gravhaugen skal være plassert der prekestolen i dag står.

Fra yngre jernalder finnes mange flere funn fra området, i alt 16 der 10 kan knyttes til graver. (Gausdal 1962:16-25) Disse vil ikke bli gjennomgått her da, hovedfokus i rapporten ligger på eldre jernalder.

I 2006 ble det i forbindelse med "rv 30 reguleringsplan for ny bru og riksveg ved Forset – Fjeset i midtre Gauldal", sjaktet et området mellom dagens lokalitet og elva. Det ble her funnet 4 kokegroper spredt på ca. 45x45 m stort området. Kokegropene ble arkeologisk undersøkt ved snitting 22.08.06. (Askeladden id. 105139 1-4. Denne lokaliteten ligger på en lavereliggende terrasse ned mot elven Gaula. Kokegropene ble utgravd og datert til romertid-folkevandringstid. (Upublisert rapport Hans Marius Johannsen)



Figur 3: Resultater fra C<sup>14</sup> fra 4 kokegroper Askeladden id 105139.

I Midtre-Gauldal kommune er det registrert over 200 jernvinneanlegg, 80 av disse ligger kan knyttes til Singsås og områdene rundt. 30 av disse anleggene ser ut til å høre til eldre jernalder. Der det tidligste er datert til før romersk jernalder. (Kilde) Mange av disse anleggene finner vi i områder ikke lenger enn en dagsmarsj fra utgravningslokaliteten Registreringer i askeladden viser at Ca 1,5 km vest for lokaliteten, ved Sveåsen, at det er registrert flere fangstgroper, kullgroper, kullmiler og en tjære mile.

Ser vi på gårdsnavnet Forsetmoen/Forset finner vi her en -set ending. Denne endingen tror man oppsto som gårdsnavn i løpet av ca 600 – tallet. Foreløpige dateringer ved den utgravde lokaliteten viser at det har ligget en gård her også før 600-tallet.

Dalføret er fruktbart, og i tillegg til de mange kjente jernfremstillingsplassene, har man gode jakt og fiske muligheter. Villaksen går opp i elva, små og storvilt i skogen. Og Veien er ikke lang opp til snaufjellet og tilgang på villrein.

Det er grunn til og tro at området er svært rikt på kulturminner. Og området må sees på som underregistrert.

## Besøkende i felt

I løpet av de nesten 5 ukene i felt var det en stor mengde besøkende i felt. Dette skyldes i første omgang at felte lå i sentrum av Singsås, med infrastruktur som barnehage, skole, kirke og nærbutikk. Utgravningsfeltet lå i det som kan sees på som hjerte av Singsås, der stor deler av lokalsamfunnet er innom i løpet av en uke. Samtidig lå lokaliteten nær Gaula med laksesesongen i gang under utgravningstidspunktet, så det var også en del besøkende som kom utenbygds fra. Føring av antall besøkene ble først startet registrert midt i første uken av feltarbeidet. Det er til sammen registrert til sammen 52 stk besøkende i felt samt at barnehagen var innom med to grupper fra barnehagen på til sammen 14 stk.

I tillegg til dette kom det også 3 lærer på besøk som ønsket omvisning for skoleklasser. Da denne forespørselen ble gjort en av de siste dagene vi var ute i felt i august, var det ikke mulig og imøtekomme denne forespørselen positivt. Dette på bakgrunn av tidspresset i felt var stort, og man ønsket og prioritere undersøkelsen av de mange ugravde strukturene. I stede for og få de mange skoleklassene på besøk ble omvisningen lærerne fikk filmet. Filmen var tiltenkt og vise skoleklassene. Vist man regner et minimum av tid brukt per person på omvisning på 7 min  $7 \times 52 = 364$  minutter, noe som tilsvarer en hel arbeidsdag. Dette anslås til å være minimum bruk av tid, og den faktiske tidsbruken er høyst trolig større da en god del av de besøkende var innom betraktelig lengre. Samlet tidsbruk på besøk i felt må antas og være minimum 1 ½ - 2 dager.

Tiltross for tidsbruk ser formidling i felt ut til å være en god formidlingsmulighet innen arkeologien. Svært mange mennesker synes det er spennende og interessant og se hvordan en utgravningssituasjon foregår. Enkelte av lokalbefolkningen var også innom flere ganger for å se hvordan de ulike stegene i utgravningen ble utført, eller for og se om vi hadde "funnet noe mer". I tillegg til dette spør svært mange mennesker om lover og regler innenfor kulturminnevernet.

## Metode

Boplasser og gårdsanlegg fra bronsealder og jernalder går inn i en gruppe kulturminner som sjeldent har synlige spor på overflaten. Dette kan skyldes at veggvoller, kulturlag, stolpehuller, og ildsteder er blitt dyrket bort gjennom middelalderen og i nyere tid. En annen mulighet er at de aldri har hatt konstruksjoner som etterlater synbare spor på overflaten. Maskinell flateavdekking ble foretatt i tråd med "Maskinell flateavdekking og utgravning av forhistoriske jordbruksboplasser", ved Trond Løken et al. 1996. Ved hjelp av gravemaskin fjerner man den omrotede dyrkningsjorden/pløyelaget slik at stolpehull, ildsteder, kokegroper, vegggrøfter, og andre nedgravninger blir synelig. Boplass sporene synes da som mørkere flekker mot en som regel lysere undergrunn.

To personer gikk til enhver tid sammen med maskinen og merket kontinuerlig strukturene ettersom de ble synelig på overflaten.

## Dokumentasjon

Feltet ble tegnet i målestokk en 1:50. (se oversiktskart for sammensetning av plantegninger vedlegg 4 og reintegnet plantegninger vedlegg 7)

Plantegning 1 – 9 ble tegnet høsten 2008 og 9 – 19 ble tegnet sommeren 2009.

Plantningene som ble tegnet sommeren 2009 ble tegnet fra sørsiden av y akse. Strukturene som befinner seg på tegningene 4-5 og 8-9, befinner seg også på tegningene 20, 11, 15 og 17. Det ble laget en ny plantegning av hus II, da det ved oppresing kom flere strukturer for dagen. Strukturene som ble snittet ble tegnet i målestokk 1:10 og 1:20, hvilken målestokk og himmelretning som ble valgt er angitt på hver enkelt strukturtegnning. Til dokumentasjonen i felt ble det brukt millimeterpapir og snitteskjema. Plantegningene og alle strukturene er reintegnet digitalt og lagt med i vedlegg 7 og 8. Symboler som ble brukt ved tegning kan man se i vedlegg 9

Strukturene ble i felt nummerert fortløpende fra 1 til 210, alle strukturer ble beskrevet i plan før snitting, samtidig med utarbeiding av strukturliste. Det lot seg ikke gjøre tidsmessig å snitte alle strukturene, prioriteringer ble gjort etter følgende rekkefølge. De strukturer og anlegg som kunne knyttes til smievirksomhet, derav enkeltstående esser, overbygde esser og hus konstruksjoner. Deretter ble strukturer som lå nært inntil esser snittet, dette for å bekrefte eller avkrefte om de hadde en tilknytting til essene. Rektangulære kullgroper og kokegroper for og kunne avgjøre hvilken av strukturene som var mulige kullgroper. Det fleste kokegropene ble snittet med maskin for og få et raskt overblikk over dybde og utstrekning. Ingen av disse kokegropene ble tegnet i plan og kun et fåtall i profil, men kullprøve ble tatt fra bunnen av profil ved et stort antall av kokegropene.

## Målesystem

Da målesystemet ble påbegynt i november 2008, ble det lagt slik at det ikke lå direkte nord-sør, øst-vest. Det ble lagt langs lengste lengde- og bredderetning av feltet. Dette for og så raskt som mulig kunne sette opp målesystemet og komme i gang med plantegningen innen snøen kom. Målesystemet ble liggende slik at Y stiger mot nordvest og synker mot sørøst og x stiger mot nordøst og synker mot sørvest. Målesystemet ble lagt opp med ruter av 4 x 4 m, for lett kunne trekke opp målbånd og tommestokk slik at tegning av plantegning gikk så effektivt som mulig. Grunnlinjen ble satt opp med nivelleringskikkert, og kontrollert med pythagoras. Deretter ble det slått vinkler med pythagoras over resten av feltet til målesystemet var slutført.

I tillegg til manuell oppmåling ble det ved besøk fra Sør-Trøndelag fylkeskommune ved Hans Marius Johannsen gjort digitalinnmåling av feltet. Feltets sjakkant ble målt inn, samt at en rekke punkter i koordinatsystemet ble inntegnet slik at innmålingene kan legges inn i plantegningen og visa versa. Disse punktene befinner seg langs akse 200x -200Y.

## Foto

Det ble ved fotografering brukt digitalt speilreflekskamera. Det ble tatt oversiktsbilder av feltet før og etter avdekking. Strukturer som så ut til og være sammenhengende kontekster og enkeltstående struktur ble fotografert i både plan og profil. Målestokker som ble brukt ved fotografering var en tommestokk, lagt ut på henholdsvis 0,20 m, 0,50 m, 1m og stikk stang på 2 m ved foto av de største strukturene, samt oversiktsbilder av hus og lignende. Ved enkelte

bilder ved fotografering i profil ble tomrestokken satt loddrett ned ved de dypeste strukturene for lettere å få frem dybden, da det var vanskelig å fotografere strukturen vannrett.

## Naturvitenskaplige prøver

Det ble i felt i alt tatt ut en rekke kullprøver, 24 av disse har blitt sendt til datering, 4 kullprøver ble sendt vinteren 2009, mens 20 ble innsendt i januar 2010. Ved de 4 førstnevnte foreliggere resultatene. De 4 prøvene viser datering til romertid - folkevandingstid. Antatt datering på prøvene som ble sendt inn i januar 2010 antas derfor å være fra samme tidsrom. De innsendte prøvene er tatt ut fra esser, stolpehull, kokegroper, kullgroper og veggrofter. Prøvene ble i de fleste tilfeller tatt ut fra bunn av strukturen i profil, men ved enkelte strukturer ble tatt prøver fra den bortgravde fyllmassen ved snitting. Var sistnevnte tilfellet ble prøven tatt ut godt nede i strukturen slik at konteksten ble så sikker som mulig. Hovedformålet med dateringen er å datere enkeltstående strukturer og få oversikt over bruksperioden ved lokaliteten. Ser man separat på hver enkelt prøve skal C14 prøvene fra essene belyse smivirkksomheten. Prøvene fra hus I og II skal belyse huskonstruksjonen og bruksfasen ved husene. Prøvene fra kullgropene skal belyse hvorvidt de er samtidig med essene og kan ha vært bruk til og produsere kull til essene. Kokegropene skal belyse lokalitetens generelle bruksperiode.

Vitenskapsmuseet har de senere årene prioritert denne typen flategravninger, for å kartlegge boplassmønstrene i midtnorsk forhistorie. Det ønskes på en noe lenger sikt og etablere en hustypologi, og beskrive regionale og kronologiske variasjoner innenfor bosetning i bronsealder og jernalder.

Kontekst	Type Struktur	T nummer
S 81	Sirkulær esse, Kullprøve fra lag 1, fyllmassen i konkav esse.	T 24261:98
S 30	Åttetallsformet esse, kullprøven tatt fra bunn av profil.	T 24261:56
S 171	Sirkulær esse, Kullprøve fra lag 1, fyllmassen i konkav esse. Hus II	T 24261:80
S 170	Åttetallsformet esse, Kullprøve tatt fra bunn av profil. Hus II	T 24261:34
S 9	Sirkulær esse, kullprøve fra kullrand under siaggkake.	T 24261:97
S 179	Sirkulær esse, kullprøve fra profil. Hus I	T 24261:98
S 95	Mulig åttetallsformet esse, nordre del. Kullprøve fra snittmasse.	T 24261:86
S 95	Mulig åttetallsformet esse, søndre del. Kullprøve fra profil.	T 24261:88
S 111	Kullgrop. Kullprøve tatt fra profil	T 24261:46
S 82d	Rektangulært ildsted hus I. Kullprøve fra profil	T 24261:71
S 82c	Rektangulært ildsted hus I. Kullprøve fra profil	T 24261:77
S 88	Stolpehull hus I, kullprøve tatt fra profil.	T 24261:39
S 169	Stolpehull hus II, kullprøve tatt fra profil.	T 24261:33
S 205	Gulvflate/tråkkzone. Kullprøve tatt fra profil	T 24261:90
S 203	Mulig kullgrop. Kullprøve tatt fra profil.	T 24261:91

S 96	Kullgrop. Kullprøve tatt fra profil.	T 24261:89
S 99	Kokegrop. Kullprøve tatt fra profil.	T 24261:52
S 112	Kokegrop. Kullprøve tatt fra profil.	T 24261:49
S 117	Kokegrop. Kullprøve tatt fra profil.	T 24261:75
S 118	Kokegrop. Kullprøve tatt fra profil.	T 24261:68

Figur 4 Oversikt over innleverte kullprøver til C14 datering desember 2009.

## Resultater

### Utgravingen høsten 2008

I november 2008 startet NTNU- Vitenskapsmuseet arkeologisk utgravning av de berørte kulturminnene. Ved forundersøkelsen ble det funnet omlag 20 anleggspor, derav 9 kokegroper, stolpehull, og en mulig smiegrop. Undersøkelsen dreide seg derfor om en "enkel" lokalitet. Avdekkingen starter i et par plussgrader, men neste dag forandret forholdene seg noe, det ble minusgrader i luften og anleggsporene begynte straks å fryse til etter avdekking. Den lave høstsolen gjorde det også vanskelig og se strukturene. Det ble imidlertid fort klart at undersøkelsen dreide seg om et langt høyere antall strukturen en forventet. Flere strukturer som med første øyekast så ut til å være kokegroper, viste seg ved undersøkelse og inneholde store mengder slagg og smiperler, disse strukturene ble tolket som esser. Da vi også i den østre delen av felte begynte å avdekke et hus, der det var store mengder trekull og brent sand i undergrunnen og med klare tydelige strukturer ble vi nødt til og avslutte undersøkelsen. Denne beslutningen ble gjort etter en befaring av lokaliteten sammen med prosjektleder, Preben Rønne. Dette med bakgrunn i de sensasjonelle funnene i form av inntil 9 mulige esser og et nedbrent langhus ikke var forsvarlig og undersøke under de gitte klimatiske forholdene. Det ble i alt høsten 2008 i alt avdekket et areal på 1254 kvadratmeter. Det ble derfor etter 2 og en halv dag ble det besluttet og gjøre feltet klart for vinteren. Det ble besluttet og sette opp målesystem og tegnet feltet i plan, slik at det kunne være mulig og finne igjen alle strukturene neste vår. Det ble også tatt ut 4 C<sup>14</sup> prøver som ble sendt inn til datering.

### Utgravingen sommeren 2009

Vi var alle spente da vi den 27.7.2009 igjen startet opp undersøkelsen ved Forsetmoen. Strukturene hadde greid seg veldig fint gjennom vinteren og forsommeren. I den skrinne undergrunnen var det knapt begynt å vokse noen vegetasjon. Feltets beliggenhet på en morenerygg hadde gitt og drenering, så regnvann og snø hadde også gjort svært liten skade på feltet. Undersøkelsen fortsatte i en langt mer hyggelig temperatur en hva som hadde vært tilfellet i november 2008. Etter avdekkingen og nyrensing i deler av feltet var antall strukturer kommet opp i 210 stykker. Det viste seg også at i et av områdene som ble avdekket i 2008, var flere stolpehull. Dette område ble rensert opp på nytt flere nye stolpehull kom til syne, som

sammen med de allerede avmerkede dannet to rekker med takbærende stolpehull. På grunn av den lave solen og dårlige lysforhold hadde det ikke vært mulig og se disse stolpehullene høsten 2008. Det ble også tidelig klart at skulle utgravingen på noen som helst måte komme i havn med kun 2 personer i felt måtte harde prioriteringer for undersøkelse av de avmerkede strukturene gjøres.

### **Beskrivelse av feltet etter avdekking.**

I dette avsnittet vil det være en rask beskrivelse av forandringer av fyllskifter i undergrunnen på feltet. Den moderne dyrkningsjorden som ble fjernet med gravemaskin hadde en brun farge og besto av fin silt. Det var svært lite stein i det moderne dyrkningslaget. Under det moderne dyrkningslaget forandret undergrunnen seg noe på flaten. I den sørøstlige delen av feltet besto undergrunnen av gråbrun grus blandet med en del større steiner. I et lite område i sørøst, der hus I ligger er det en liten tunge med silt. Før det igjen kommer en tunge med den gråbrune grusen blandet med en del større steiner mot det sørlige hjørne i sør. Ellers besto undergrunnen av fin brun silt. I sør og mot vest i felte er det en forsenkning som kan minne om et gammelt bekkeleie. I dette området øket mengden stein i det morderen dyrkningslaget som ble fjernet. Enkelte større steiner ble også her stående igjen i undergrunnen. Når fyllmassen og undergrunnen her forandret seg noe forsvant også sporene etter forhistorisk bosetning.



**Figur 5: Oversiktsbilde av feltet: Foto: Ruth Iren Øien**

### **Prioriteringer foretatt ved undersøkelsen.**

Den knappe tiden i felt gjorde at man ved undersøkelsen måtte foreta harde prioriteringer ved utvelgelse av hvilke strukturer som skulle undersøkes. Målet for undersøkelsen var sommeren 2009 og få så mye ny kunnskap som mulig om bearbeiding av jern og da særlig smiprosessen, som vi mistenkte disse strukturene representerte. Det som i første rekke gjorde denne utgravingen sensasjonell var essene av ulik type som lå sprett rundt om på feltet. Særlig de åttetallsformede essene var av en slik art vi ikke tidligere har funnet slike. De sirkulære essene har tidligere bare blitt funnet i et fåtall tilfeller og da i tilknytning til huskonstruksjoner. Derfor ble esser og strukturer knyttet til essene prioritert, samt restene etter det nedbrente

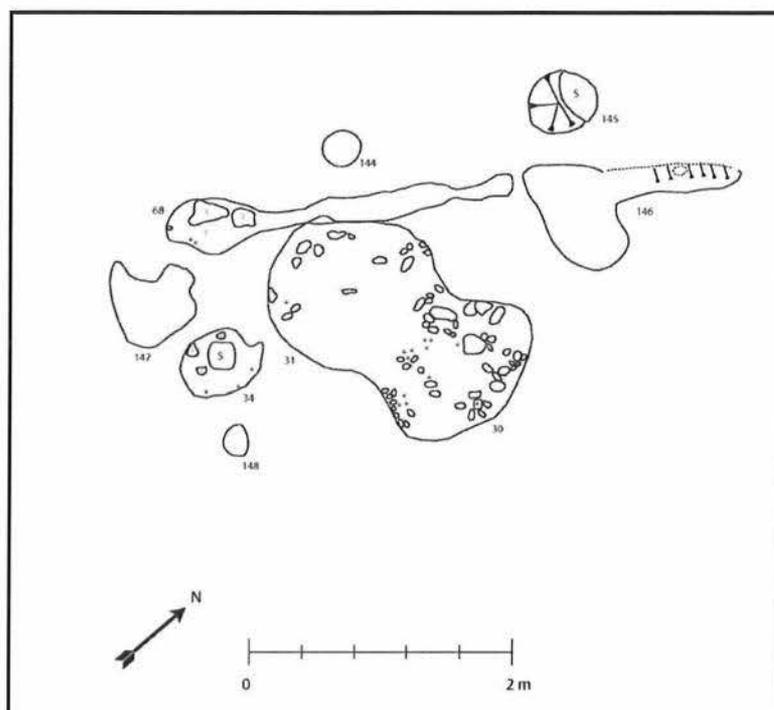
langhuset prioritert i første rekke. Ved dokumentasjon og graving av disse strukturene ble det også bestemt og ikke å foreta noen "snarveier" ved undersøkelsen. Strukturene skulle dokumenteres i sin helhet, slik at de kunne stå som gode eksempler på den gitte type struktur ved utgravningen. Deretter ble strukturer som skilte seg ut fra de vanlige bosetningsporene man finner ved slike undersøkelser prioritert.

Dette gjaldt særlig enkelte strukturer som lå i kokegropfeltet i den sørlige delen av feltet. Kokegropene i dette området ble i stor grad snittet med gravemaskin på grunn av den mangelfulle tiden. Disse kokegropene ble fotografert i plan, uten noen særlig form for opprensing. Inne imellom disse kokegropene ble det funnet noen rektangulære nedgravinger som skilte seg i plan klart ut fra de sirkulære kokegropene. Disse strukturene ble prioritert før de vanlige kokegropene.

## Esse 1

### Esse anlegg I

Anlegget består av 8-tallsformet esse, stolpehull mulig, levegg og spor etter en mulig amboltstein/feste. De stolpehullene som er tolket til og tilhøre anlegget tolkes til og hat hatt som funksjon og holde oppe et "lett" takk. I nordvest er det rester etter en mulig vegg mellom to av stolpene. (Se figur 1 og 5). Det vil her følge en beskrivelse av essen og de rundtliggende strukturene.



Figur 6: Esse anlegg I: Åttetallsformet esse med rundt liggende strukturer, i form av levegg, stolpehull og fundament for ambolt.

*Strukturnr. 30 og 31 esse:* Anlegget har en 8-tallsformet form og en diameter på 194 x 112 cm. Strukturen er klart avgrenset fra undergrunnen og ser i plan ut til å bestå av to esser, en i hver halvdel. Strukturen ble undersøkt med en kombinert metode mellom snitting og strategisk graving. Den ene halvdel i strukturen ble snittet, men ved vært nye lag som kom til syne ble det stoppet opp slik at laget kunne beskrives og fotograferes. I plan så de to halvdelene ut til å henge sammen, men de skilte seg noe fra hverandre når det gjelder utseende og fyllmasse i plan, de to halvdelene blir derfor beskrevet hver for seg.

*Strukturnr. 30 nordøstre del av 8-tallsformet esse:* Fyllmassen besto i plan av mørk gråsort kull, sot og sandholdig silt med mye stein og slagg i overflaten. Profilen viser at Strukturnr. 30 kutter inn i strukturnr. 31 i vest. Denne strukturen må altså være samtidig som eller yngre enn strukturnr. 31. Ved snitting viste strukturen seg og inneholde store mengder stein. Størrelsen på steinene varierte fra ca 5 cm og opp til nevestore steiner. Bare 5-6 stk. steiner var større enn dette. Steinene var runde og glatte i formen og kan være hentet i elva. Steinene ser ut til å være brukt som kledning i gropen. I tillegg til stein inneholdt fyllmassen veldig mye slagg, slaggperler, noe glødeskall og 2 stk fragmenter med brent leire. Under steinene i bunnen av profilen lå et tynt kompakt kullag. Mengden slagg avtok ned mot bunnen av essen og det så ut til at slaget var mest konsentrert i den østre delen av strukturnr. 30. Slagget i essen besto av fragmenter av bunnskalle, biter med slagg, smiperler og glødeskall. Fragmenter fra bunnskaller: Det største fragmentet har en størrelse på 6 x 5 cm og er 3 cm tykt. Noen av fragmentene ser ut til å være svakt konvekst formet. Enkelte steder er smiperler brent fast på undersiden. På oversiden av bunnskalle fragmentene er overflaten enkelte steder glassaktig.



**Figur 7: Bilde øverst: Profil av esse I, strukturnr. 30 og 31. Bilde til venstre. Stein fra steinpakning i rundt sentrum av essen strukturnr. 31. Bilde til høyre: Stein fra steinpakning rundt strukturnr. 30. Mengden stein er betraktelig større i strukturnr. 30. Foto: Live W. Norderval**

Biter med slag: Disse har en størrelse på 1-3 cm i diameter og overflaten er uregelmessig og knudrete. Bare noen få av slaggbitene i denne størrelsen har en glatt overflate.

Glødeskall, smiperler og små fragmenter slag: Smiperlene varierer i størrelse fra ca 0,2 -1 cm. Størsteparten av smiperlene har en størrelse på mellom 0,2 – 0,5 cm. Disse smiperlene er trillende rund og har en glatt og jevn overflate. Smiperlene over 0,5 cm er ofte noe mer avvikende når det gjelder form. Formen blir tilnærmet oval, og overflaten på smiperlen blir mer ujevn.

Glødeskall: Glødeskallene varierer i størrelse fra ca 0,3 – 1 cm store. De fleste er meget tynn og enkelte glødeskall er under 1mm i tykkelse. Begge sidene er ofte glatt, men på enkelte av fragmentene kan den ene siden være noe grovere.

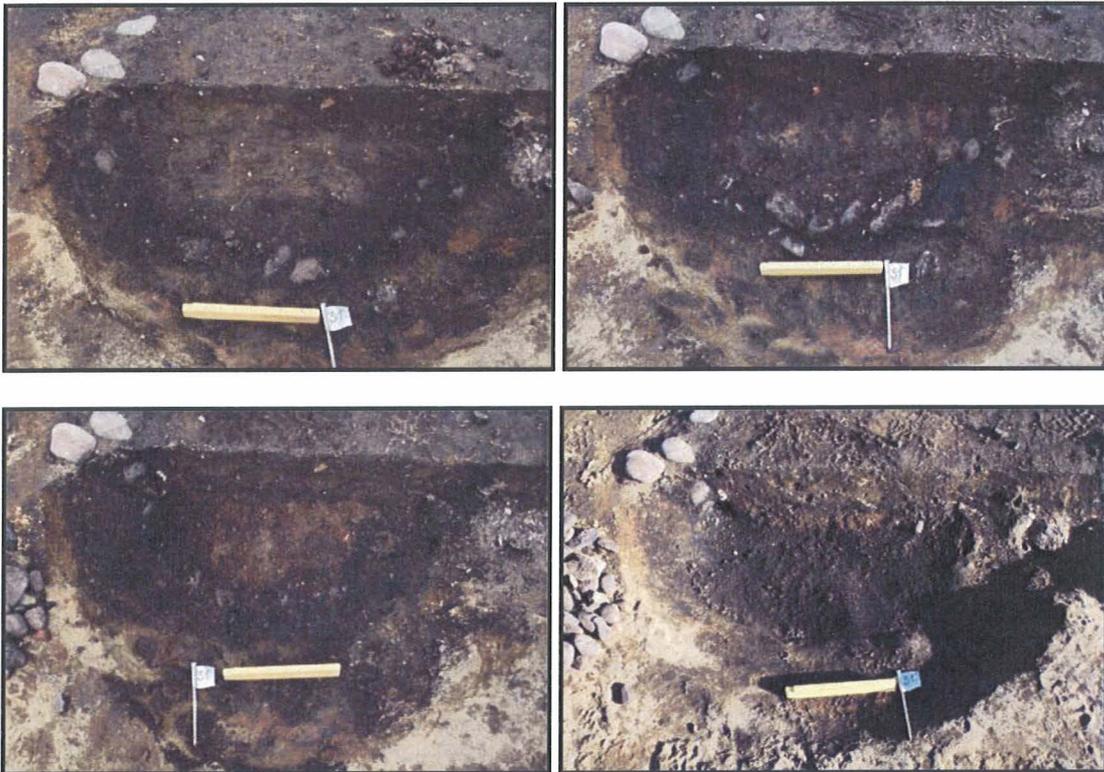
Samlet vekt for fragmenter av bunnskoller, store slaggbiter fra strukturnr. 30 er 1906 g

Samlet vekt for glødeskall, smiperler og små slaggbiter fra strukturnr. 30 er 1779 g.

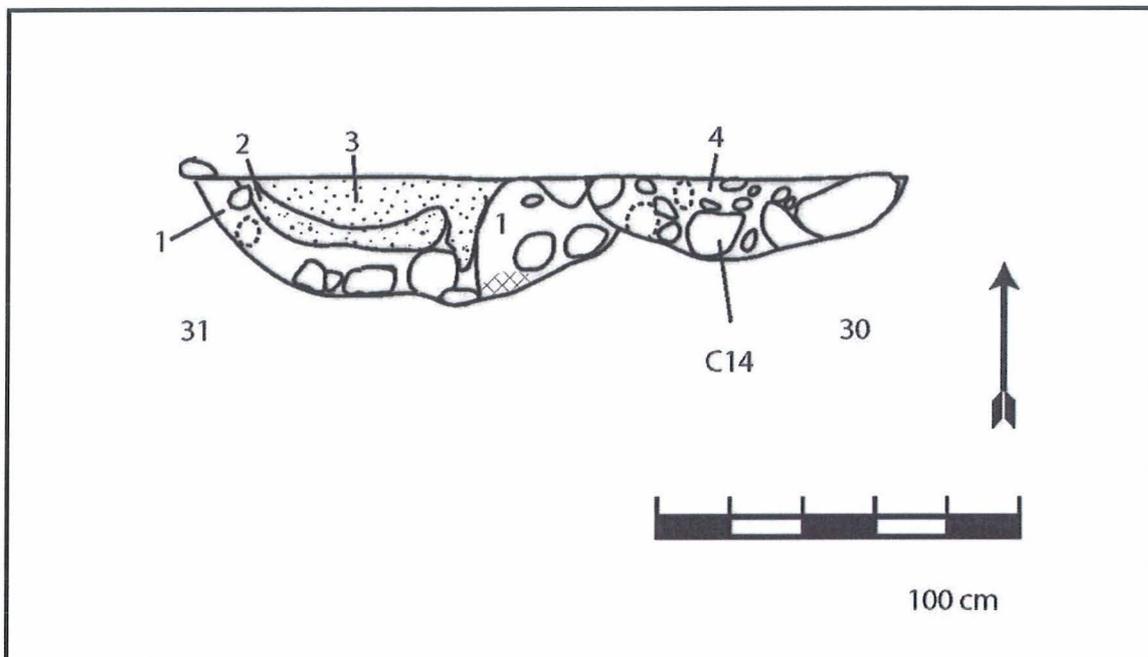
Det ble sendt inn en trekullprøve fra bunnen av strukturnr. 30 esse til artsbestemmelse av trekull og  $C^{14}$  – datering. Det ble i alt artsbestemt 40 stk trekullbiter, av disse var 16 stk. *Betula*, (bjørk), 1 stk never og 23 stk. *Pinus*, (furu).  $C^{14}$  – prøven fikk en alder før nåtid til  $1680 \pm 30$ , med en kalibrert alder til 345 – 415 AD.

*Strukturnr. 31 sørvestre del av 8-tallsformet esse:* I toppen av strukturen ligger et lag bestående av sandholdig silt, blandet med mye kull og sot. I plan er det også synlig en del slag, blant annet en bit med bevart treverk på. Den sørvestre halvelden strukturnr. 31 har allikevel mye mindre slag synlig i plan en hva som var tilfellet i den nordøstre halvdel strukturnr. 30. Etter at de første 6 cm i toppen av strukturen ble fjernet kom en steinsirkel til syne i strukturens ytterkant. Ved 12 cm kom et lag med rødbrent grusholdig sand til syne. I dette rødbrente laget ble det funnet svært mye slagpperler.

I profilen kan man også se et mulig fyllskifte tilhørende en mulig luftekanal. Den rødbrente sanden tolkes som sentrum av essen, der smeltingen av metall har foregått. Dette rødbrente laget strakte seg ned til 17 cm, der det ser ut til at det rødbrente laget har en indre kjerne som er svært rødbrent. Kjernens diameter er på ca 20 cm. Dette rødbrente laget inneholdt svært mye slag. I profilen slutter dette rødbrente laget inntil en fordypning, Se figur 8. Mot fordypningen blir det rødbrentelaget mer rødt. Denne fordypningen toles som et mulig lufteinntak i essen. Varmen i essen ville da ha vært varmest rundt dette hullet, noe som den rødbrente massen i lag 2 indikerer. Det ble ikke funnet leire eller annet materiale som kan fortelle hva en slik luftekanal kan ha blitt laget av. Det ble heller ikke rundt essen funnet noen spor som kan kobles til et eventuelt lufteinntak i essen. Rundt sentrum av essen, det rødbrente laget lå en steinpakning med 5 -10 cm store steiner. Mengden stein i sen sørvestre halvdel, strukturnr. 31 var betraktelig mindre enn i den nordøstre halvdel strukturnr. 30, se figur nr. 7. Rundt steinene lå et sandholdig siltlag blandet med mye sot og enkelte kullbiter., steinene var heller ikke her skjørbrent. Dette forteller at varmen i essen har vært svært konsentrert i det rødbrente laget. I bunnen av essen var silten rødbrent.



Figur 8: 8-tallsformet esse, strukturnr 31 ved graving. Øverst til venstre: Strukturen etter at de første 6 cm ble fjernet. Øverst til høyre: Steinpakning og sentrum av essen begynner og komme frem. Nederst til venstre: Sentrum av essen, området med rødbrent sand. Nederst til Høyre: Sot og kullag under steinsettingen. Live W. Norderval



Figur 9: Profil av strukturnr. 30 og 31 esse.

Forklaring av fyllmassen figur. 9

Lag 1: Varmepåvirket stein (ikke skjørbrent) med tydelig kullrand i bunnen. I toppen av laget er det iblandet noe grus fra lag 2.

Lag 2: Rødbrent gruslag med mye slag. Bare enkelte fragmenter trekull.

Lag 3: Brungrå siltholdig sand iblandet enkelte kullbiter og noe sot.

Lag 4: Sandblandet silt; svært mye trekull og sot. Varmepåvirket stein der få var skjørbrente.

Strukturnr 31, essen: Den ene halvdel av essen ble gravd stratigrafisk og slagget i essen ble tatt ut i samsvar med de stratigrafiske lagene: Mengde slag som ble samlet inn, representerer da den ene halvdel av essen.

*Slagg fra 0-6 cm:* Slagget i det øverste laget hadde en grå farge og består av to typer slag. De største bitene er ca 5-4 cm store og 2,5 cm tykke. I disse bitene er det en del rustrøde flekker og små luftporer. Slagget er ikke så knudrete som slagget i sørøstre del av strukturnr. 30, men er ser ut til å være en mellomtype slag som ikke har fått den glassaktige overflaten.

Størsteparten av slagget i dette laget har en størrelse på 1- 4 cm og har en glatt glassaktig overflate. Smiperler er tilstedet, men i et svært lite antall. Glødeskall er ikke tilstedet. Samlet vekt for slagget funnet i dette laget var 1204,7 g

*Slagg 6-12 cm:* Rødbrent sandlag, sentrum av essen. Slagget består i dette laget i hovedsak av små slaggbiter der størsteparten er under 1 cm i diameter, men enkelte større biter har en diameter på 2 cm. Slagget har både en glasert og knudrete overflate. Laget inneholder også mye smiperler og glødeskall. Smiperlene er som beskrevet i strukturnr. 30, men antallet store smiperler over 0,5 cm er betraktelig færre. Glødeskallene som beskrevet i strukturnr. 30. Samlet vekt for slagget funnet i dette laget var 343,8 g

*Slagg 12-17 cm:* Slagget er som beskrevet ovenfor. Men det er et økt antall slaggbiter, med størrelse fra 1-3 cm. Overflaten her er knudrete og har en mer rustred farge. Ellers består materialet av store mengder smiperler, glødeskall og slaggbiter med en størrelse på under 1 cm. På et par av slaggbitene kan det også sees fastbrent leire, disse bitene har en glassaktig overflate. Noen få slaggbiter er også betraktelig tyngre og ser ut til å inneholde mer jern. (Dette slagget henger godt fast på magneten.) Disse bitene ble sortert ut og lagt i egen pose, mulig godt materiale for analyse? Samlet vekt for slagget funnet i dette laget var 1799 g.

*Slagg 17-21 cm:* Slagget i dette laget er som beskrevet i lag 6-12 cm. Forskjellene ligger i at antall slaggbiter fra 1-3 cm øker ytterligere i dette laget, men bare en liten del av dette slagget har en glassaktig overflate. Smiperler er godt representert i størrelsen 0,1- 0,5 cm, men over 0,5 cm er det antall smiperler. Antall glødeskall reduseres betydelig i dette laget. Samlet vekt for slagget funnet i dette laget var 1449,3 g.

*Slagg fra 21 cm og til bunnen av essen:* Slagget får en mørkgråbrun farge og består i stor grad av små slaggbiter på under 1 cm. Noen få slaggbiter har en størrelse opp mot 5 cm og er ca 2,5 cm tykk. Noen flere biter fra 1-3 cm, der noen har en glassaktig overflate. Slagget er som beskrevet i laget 12-17 cm. Svært mye smiperler fra 0,1 – 0,5 cm, kun enkelte er større. Glødeskall er til stede, men i et svært lite antall. Samlet vekt for slagget funnet i dette laget var 1690 g.

*Brente bein:* I tillegg til slagget, smiperler og glødeskall ble det i lag 6 -12 cm funnet 9 fragmenter med brente bein, i alt 0,9 g. Og i lag 12 -17 cm ble det funnet i alt ca 20 små fragmenter med brente bein, i alt ca 2,3 g. Bein fragmentene er små, der det største fragmentet

er 1 x 1,5 cm, mens resten har en størrelse på ca 0,5 -1 cm. Disse to lagene tolkes som sentrum av essen. De brente beinene er ikke artsbestemt.

Det ble høsten 2008 sendt inn en trekullprøve til C<sup>14</sup> – analyse fra strukturnr. 31. Prøven ble tatt ut ca 3-4 cm ned i strukturens ytterkant i øst. C14 –prøven fikk en kalibrert alder til 25 - 145 AD.

*Strukturnr. 68 Stolpehull med mulig levegg:* Strukturen er noe uklart avgrenset i plan, og så i plan ut til å gå inn i vestlige del av esse strukturnr.31. Strukturen ble snittet med tanke på om dette kunne dreie seg om et stolpehull og rester etter en mulig vegg eller luftekanal til esse strukturnr. 31. En slik luftekanal ville gjøre det lettere og opprettholde god og jevn varme inne i sentrum av essen. Ved snitting viste det seg at det ikke var noen kontakt mellom strukturen og esse S 31, og en slik tolkning må derfor avkreftes. Fyllmassen i strukturen består av sandholdig silt blandet med kull og sot. Enkelte fragmenter med slagg og smiperler ble funnet i den sørlige delen av strukturen, området som ble tolket som stolpehull. Ut fra stolpehullet mot nord blir strukturen betraktelig grunnere og får rette sider og en tilnærmet flat bunn. Dette vises både i snitt gjort ved 1, 15 m og 1,70 m. Strukturen varierer i dybde fra 3 - 6 cm og har en bredde på 10 - 17 cm. Strukturen ser ut til å være dypest og best bevart i sør. Tolkning av strukturen er at den nordlige delen av strukturen som går ut av stolpehullet dreier seg om en planke. Planken kan være rester etter en levegg. Man må også se strukturen i sammenheng av strukturnr. 146, stolpehull og levegg. Disse to strukturene ligger rett over for hverandre, med avtrykk av mulig planke mellom dem. Det er et lite brudd i plan, men ingen tvil om at dette dreier seg om samme strukturnr. Strukturnr. 68 og strukturnr. 146 kan derfor tolkes som rester etter en mulig levegg festet til en stolpe i hver ende.

I toppen av stolpehullet ble funnet 189 g slagg, smiperler og glødeskall. Slagget har en gråbrun til rustrød farge og består av noen få slaggbiter med størrelse mellom 1-2 cm. Ellers er slagget under 1 cm. Bare enkelte av fragmentene har en glassaktig overflate. Noen smiperler og enkelte glødeskall ble også funnet. Materialet kan sees på som mulig avfall fra smievirksomheten i esse strukturnr. 30 og 31.

*Strukturnr. 146 stolpehull med levegg:* Strukturen er klart avgrenset mot undergrunnen. Fyllmassen består av gråsort sandblandet silt spettet med kull og sot. Profilen viser at det dreier seg om et stolpehull med synlig nedgravning og rester etter mulig levegg i nord. I stolpehullet er både nedgravning og avtrykk etter stolpen synlig. Nedgravningen har en fyllmasse som består av et tilnærmet kompakt kullag iblandet sand og silt. Avtrykket etter stolpen har en fyllmasse bestående av gråbrun siltholdig sand blandet med fragmenter av trekull og sot. Stein var satt under og rundt stolpen, mulig for og kile stolpen fast. Nord i stolpehullet sees rester etter mulig levegg. Leveggen som går ut fra stolpehullet i sørøstlig retning er knyttet sammen med strukturnr. 68. Det er ikke mulig og se forskjell på fyllmassen mellom stolpehullet og leveggen. Det ble i stolpehullet funnet enkelte fragmenter med slagg, i alt 7,5 g. Dette dreier seg om ca 1 cm store slaggbiter med uregelmessig overflate og 4 stk smiperler med størrelse på 0,2 -0,5 cm i diameter. Slagget må sees som avfall etter smien som har falt ned i stolpehullet.

*Strukturnr. 148 stolpehull:* Strukturen er noe uklart avgrenset i plan. Fyllmassen består av gråsort sandblandet jord med en del trekull i overflaten. I kanten av strukturen er det innslag av gulbrun undergrunnsand. I profil var fyllmassen mer gråbrun på farge og inneholdt sot i tillegg. Den bortgravde masse inneholdt 1 knyttnevestor stein samt en klump med slagg.

*Strukturnr. 147 nedtråkket sone med mulig stolpehull.* I plan er strukturen uklart avgrenset og er veldig lik undergrunnen. Fyllmassen består av grå sandholdig silt iblandet mye undergrunnssand. Noe få kullbiter i plan samt funn av slagg. Strukturen er klarere avgrenset i profil. Fyllmassen består her av brungrå sandholdig silt, med noen få kullbiter i lengst i nord. Det ble i strukturen i alt funnet 7 fragmenter med slagg med en samlet vekt på ca 20 g. Størrelsen varierte mellom 0,5 – 1,5 cm. 4 av fragmentene har en uregelmessig knudrete overflate, mens de 3 siste fragmentene har en overflaten som er noe mer glassaktig. Slagget må sees som smieavfall og knyttes ikke direkte til strukturen. På grunn av uklar avgrensing og beskjedne dybde i sør, blir denne delen tolket som en tråkkzone. Lengst nord i profilen er det en liten fordypning som tolkes som et mulig skråstilt stolpehull.

*Strukturnr. 34 stolpehull, med mulig feste for ambolt?:* Fyllmassen består av gråbrun sandblandet jord iblandet litt trekull og en del sot. Litt slagg i overflaten, samt en liten bit brent leire. I plan ligger også en stor noe sortbrent stein med slaggrester på. Denne steinene tolkes til og være rester etter mulig amboltstein? Snittet ble lagt ved 40 cm, pga stein med slaggrester på. Profilen er klart avgrenset. Fyllmassen består i profil av sandblandet silt med litt kull og mye sot. Under og rundt steinen med slagg var det en konsentrasjon av slagg og slagpperler samt et fragment med brente bein. I nordre del av snittet var det en ca 10 x 4 cm lang stein som sto rett ned i undergrunnen. Denne steinen kan ha blitt brukt til kile fast stolpen som har vært plassert i stolpehullet. Strukturen tolkes som et mulig stolpehull som har blitt brukt til og feste en mulig ambolt og steinen med slagg kan være rester etter en amboltstein.



**Figur 10: Strukturnr 34, stolpehull med mulig fragment av amboltstein i toppen. Live W. Norderval**

Slagget i strukturen har en rødbrun til mørkegrå farge og en samlet vekt på 206g. Enkelte biter har en rustrødfarge og de ser ut til og inneholde en del jern. To av bitene er ca 2 cm store mens mesteparten av fragmentene har en størrelse på 0,5-1,5 cm. Slagget har en uregelmessig og knudrete overflate. Noen få smiperler og glødeskall er til stede.

*Strukturnr: 144 stolpehull:* Strukturen er noe ukart avgrenset i sørlige del. Fyllmassen består av i plan og profil av grå siltholdig sand spettet med noe kull.

*Strukturnr: 145 stolpehull:* Strukturen har en diameter på 65 x 50 cm og er 15 cm dyp. Strukturen er i plan klart avgrenset mot undergrunnen. I plan er strukturen forstyrret ved at en stor stein ligger i strukturen, steinen ble trukket igjennom strukturen med gravemaskinen ved avdekking og ga et søkk i strukturen. Fyllmassen i plan og profil består av grå fin silt blandet med noe sand, spettet med en del trekull. Snittet av strukturen ble lagt mot sørvest pga søkket og

steinen i strukturen. I profilen er det en kompakt kullflekk mellom 10 og 20 cm. En skjørbrent stein ble funnet i bortgravd masse ved snitting.

## *Tolkning og sammendrag av esse anlegg 1*

De to halvdelene i den åttetallsforede essen strukturnr. 30 og 31 var noe ulikt oppbygget, men de tolkes til å ha vært i bruk samtidig. Dette tiltross for at de to C14 prøvene spriker noe når det gjelder resultat. Prøven fra strukturnr 31 ble tatt i strukturens overflate. Dette laget ble ved undersøkelse tolket til å være igjenfylt masse i toppen av essen. Prøven fra strukturnr.31 er også datert med konvensjonell datering og ikke AMS. Prøven fra den nordre halvdelens strukturnr. 30 ga en datering til 345 - 415 AD, å antas og være essens datering. De to halvdelene var svært ulikt oppbygget, den vestlige halvdelens hadde en klart definert sentrum med rødbrent sand og store konsentrasjoner med smieavfall. Rundt denne sanden var det en steinsetting som foret ytterkanten av essen. Den østre halvdelens av essen hadde ingen klar definert esse kjerne. Steinforingen i denne siden var også mer kompakt og besto av flere steiner. Slagget i de to halvdelene var også noe ulikt, og det var særlig i den vestlige halvdelens større mengder med glødeskall og smiperler. De to halvdelene ser ut til å ha vært brukt samtidig, men har kanskje hatt to ulike funksjoner i smieprosessen. Rundt essen lå det også ulike strukturer som kan knyttes til anlegget. Strukturnr. 68 og 144, 145 og 146 og 148 stolpehull kan danne en overbygning over essen. Mellom stolpehullene strukturnr. 68 og 146, er det også avtrykk etter en planke. Denne planken kan ha dannet den nederste borkledningen i en eventuell levegg. Strukturnr. 34, tolkes til og være et stolpehull, i toppen av dette stolpehullet ble det funnet rester etter en mulig amboltstein. Anlegget tolkes til og høre til romertid, og har bestått av en åttetallsformet esse, med fundament for ambolt. Deler av anlegget har høyst trolig vært overbygget, og har hatt en levegg i nordvest.

## **Strukturnr. 9 esse med bevart bunnskalle**

Bunn av en liten sirkulær esse, med bevart bunnskalle i topp. Bunnskallen har en mørkgråbrun farge, en sirkulær til d-formet form, og har en diameter på ca 22 x 23 cm. Kantene på bunnskallen er godt definerte, der den ene siden ser ut til å ha en noe rett kant. Den flate siden kan ha vært dannet mot et mulig luftinntak. Tykkelsen varierer mellom 5-7



**Figur 11: Strukturnr. 9 esse, med bevart bunnskalle i sentrum. oto: Ruth iren Øien**

cm, og er svakt plankonkvekst/kallottformet. På oversiden er bunnskallen tilnærmet flat, sidene noe avrundet og undersiden har avtrykk etter essens indre. Baksiden/ bunnen har avtrykk etter kull/tre og enkelte smiperler er smeltet fast. Bunnskallen lå in situ i essen, men var fragmentert i 5 deler, (mulig frostskaadet?). Bunnskallen ble derfor nummerert fra 1-5 for at det kunne være mulig og sette den sammen ved en senere anledning. Bunnskallen har en samlet vekt på 2523,6 g. Rundt bunnskallen lå det et lag med sot og kullholdig silt iblandet noen

få fragmenter med slagget og smiperler. Det sot og kullholdige laget var klart avgrenset mot et underliggende lag som besto av rødbrent sand. Dette sandlaget var sterkt rødbrent i ca 5 cm tykkelse og skilte seg klart ut fra den sand og grusholdige undergrunnen. Ved vasking av

prøvemateriale fra det kull og sotholdige laget under bunnskollen viste det seg at dette laget inneholdt svært lite slagg, bare enkelte uregelmessige smiperler og svært lite trekull.

Fyllmassen var her i stor grad farget svart av sot. Essen ser ikke ut til å ha bevart noen ytere



Figur 12:Strukturnr. 9 esse i profil, etter fjerning av bunnskollen. Foto: Ruth Iren Øien

konstruksjonsmessige faktorer utover nedgravning i undergrunnen. Strukturen tolkes som bunn av esse brukt til rensing av jernlupper, på bakgrunn av bunnskollen og uregelmessige smiperler.

Det ble sendt inn en trekullprøve til artsbestemmelse og C14 – datering. Det ble i alt artsbestemt 15 stk trekullbiter, av disse var 1 stk. *Betula*, (bjørk) og 14 stk *Pinus*, (furu). C14 prøven fikk en datering til  $2225 \pm 25$ , med en kalibret alder til 365 - 200 BC.

## Strukturnr. 81 esse

Før opprensing så strukturen ut til å være åttetallsformet, men når opprensingen var ferdig så den nordvestre -delen ut til å bestå av sot og kull som var dratt ut fra strukturens sørøstlige del. Strukturens hoveddel (sørøstre del) var klart avgrenset og fyllmassen besto av gråsort sand blandet med kull og sot. I sørlige del av strukturen er fyllmassen noe mer kul og sotholdig og inneholder skjørbrønt stein. I sentrum av strukturen er det synlig en slaggkake. Ved snitting viste det seg at slaggkaken var større og dypere enn først antatt. Det ble derfor endret gravestrategi fra snitting strategifisk graving. Sentrum ble tømt og det kom stil syne en konkav formet grop kledd med slagg. Rundt gropen var det en tydelig steinsetting. Mot vest, bakkant av strukturen danner en stor stein vegg, rundt resten av strukturen er gropen foret med mindre stein som er satt vertikalt ned i nedgravningen. På innsiden av steinsettingen danner et lag med slag sentrum av essen. Den konvekse gropen har en diameter på 23 x 24 cm og var 12 cm dyp. Rundt fordypningen er det en steinsetting denne er tydelig bygget opp bevisst. (Se fig. 11). Hele steinsettingen og nedgravningen rundt har en diameter på 75 x 70 cm.. Det ble gravd rundt steinsettingen og steinsettingen kom tydelig frem. Den konvekse gropen er kledd med slagg og jern og danner sentrum i essen.

*Beskrivelse av slagget:* Slagget i lag 1, sentrum av essen: Slagget består i hovedsak av små fragmenter slagg inntil 0,5 cm. Ca 20 % av slagget har en størrelse på 1-3 cm, dette slagget har i hovedsak en ujevn og ru overflate. Kun få slaggetragmenter har glassaktig overflate. Smiperlene fra dette laget har størrelse fra 0,1 – 0,9 cm i diameter. Der hovedmengden av smiperlene ligger mellom 0,1 – 0,5 cm i diameter. Det ble også funnet noen få fragmenter med glødeskall.



**Figur 13: Struktur 81 esse, etter tømning av lag 1. Sentrum av essen er blottlagt. Tydelig steinsetning sees rundt essen. Foto: Live W. Norderval**

Steinsettingen rundt essen ble gravd frem i sin helhet. Det ble også ved fremrensing av steinsettingen funnet enkelte fragmenter med slagg. Slaggets sammensetning består av ca 15% større biter med en diameter fra 3 – 7 cm i diameter, 70 % av slagget har en størrelse på 0,5 -3 cm i størrelse. De siste 15 % av slaggsammensetningen består av små slaggbiter og smiperler. Nesten alt slagget har en glatt overflate, bare enkelte fragmenter har en ujevn overflate. Disse fragmentene har en noe mer rødbrun farge. (Mer jernholdig?). De fleste av



**Figur 14: Strukturnr 81esse. Bilde til venstre viser slagglag i bunn av essen. Bilde til høyre viser steinsettingen på utsiden av essen. Foto Live W. Norderval**

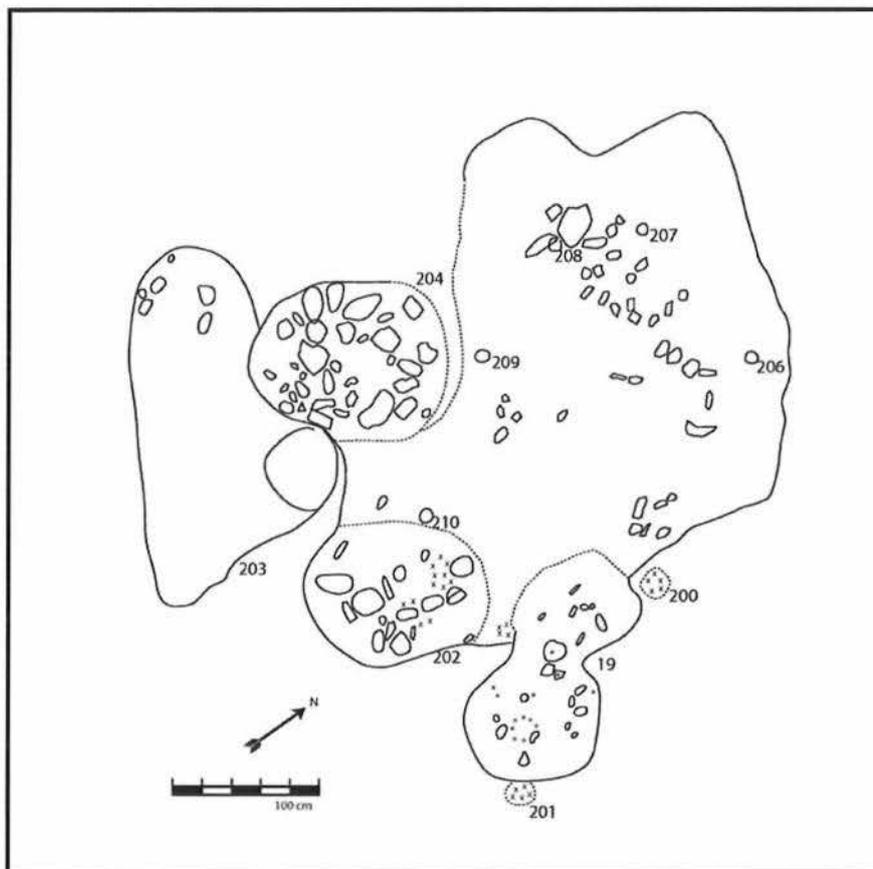
smiperlene har en størrelse på mellom 0,2 -0,5 cm i diameter. Det ble i og rundt denne strukturen funnet kun ytterst få glødeskall. I alt ble det funnet 1066 g slagg, i hovedsak slagg og smiperler. Det ble også funnet noe slag under selve steinkonstruksjonen. Dette slagget tolkes til og ha blitt avsatt i den første tiden essen har vært i bruk. Slagg fra undersiden av steinkonstruksjon: Slagget består av biter på mellom 0,5 – 3,5 cm. Slagget er kompakt og 95 % av bitene har en glassaktig overflate. Kun enkelte smiperler. Ingen glødeskall. Slagget funnet under selve esse konstruksjonen veide til sammen 306 g.

Det ble sendt inn en trekullprøve til C14- datering og treartsbestemmelse. Det ble i alt artsbestemt 40 stk. trekullbiter. Av disse var 7 stk Betula, (bjørk) og 33 stk Pinus, (furu). C14 prøven fikk en datering til  $2115 \pm 25$ , med kalibrert alder til 175 – 60 BC.

## Esse anlegg 2

### Strukturnr. 19 med rundt liggende strukturer

Esse 2 består av en rekke strukturer: Strukturnr. 19 åttetallsformet esse, strukturnr. 200 og 201 stolpehull, 203 mulig kullgrop, S 202 og 204 kokegrop, S 205 gulv/tråkklag og S 206 -210 staurhull



Figur 15: Oversikts bilde av esse anlegg II.

### Strukturnr. 19 essen:

Essen er i plan åttetallsformet og har en diameter på 158 x 95 cm. Strukturen er i nord-nordvest noe uklart avgrenset mot strukturnr. 205 mulig tråkklag/gulv. Denne strukturen kutter trolig den åttetallsformede essen. Er så tilfellet, er essen eldre enn strukturnr. 205 gulv tråkklag. Sørlige del av essen: Fra toppen av strukturen og 5 cm ned besto fyllmassen av brunrå siltblandet sand med en slagglupp/kake i sørøst. Rundt slaggekaken var det en steinsetting.

Slaggekaken var sprukket i mange deler i overflaten. Den sprukkende bunnskollen ble tegnet og hver del ble nummerert fra A – S. I plan var slaggekake stykke A – M synlig. Da slaggekakestykkene A, G og E ble fjernet kom slaggekakestykkene N - R til syne. Slaggekakestykkene S kom til syne under slaggekakestykkene nr E. Stykkene N -R ser ut til å danne et lag 2 i essen. Dette vil si at det er rester etter minimum 2 slaggekaker/slaggskoller i sentrum av essen. Ca 5 cm ned i strukturen kom en ny stor slaggekake til syne, samtidig endret fyllmassen seg til og



**Figur 16:** Bilde til venstre, strukturnr 19, plan. Bilde til høyre, nærbilde av slaggekaken/skollen i plan.  
Foto: Live W. Norderval.

bli mer porøs sandblandet silt og den fikk en mørkere brunsort farge. Den øverste bunnskollen A-P hadde en samlet vekt på 4544,9 g.

Den nedre laget av bunnskollen har en vekt på 1063,7 g.

Det var noe vanskelig og være sikker på hvordan deler som hørte til øvre og nedre bunnskollen. I tillegg til dette ble de funnet rester av en bunnskalle rett på utsiden av strukturen i vest. Ved figur 13 sees den rett til høyre for strukturflagget. Denne bunnskollen var ikke hel og må sees på som et fragment. Denne bunnskollen hadde en vekt på 1463,5 g. Sporene etter de mange slaggskollene i strukturen tolkes til at man etter essens bruk har fylt essen opp med slaggskoler.



**Figur 17:** Bilde til venstre, esse etter fjerning av bunnskoller. Bilde til høyre, Profil av essen etter snitting.  
Foto: Live W. Norderval.

Under laget med slaggskoller kom et lag med stein stil syne. Steinene var nevestore og vannrullede. Disse steinene blir lagt som en foring i nedgravningen og danner en pakning rundt den sentrale essen. På innsiden av steinene var sanden rødbrunt. Denne essen ser ut til å ha samme oppbygning som den sørlige halvdelen strukturnr 31 i esse anlegg 1. mellom steinene var fyllmassen sot og kullholdig, noe slagg og smiperler ble funnet men i en betraktelig mindre mengde en i essen anlegg I. Under essen mot undergrunnen var sanden blitt rødbrunt.

Den nordre delen var noe mindre enn først antatt. Fyllmassen besto av brungrå siltblandet sand iblandet en del slagg og sot. Det var kun to mindre steiner i fyllmassen. Da fyllmassen i denne delen av essen ble vasket for trekull til C14 prøve ble det funnet mellom 20 -30 stk brente korn. Det brente kornet ble forevist Thyra Solem og er høyst sannsynlig brente byggkorn. (pers med. Thyra Solem) Ellers var det svært lite trekull i fyllmassen.



**Figur 18: Strukturnr. 19 nordlige del, profil. Det ble funnet brente byggkorn i strukturen.**

**Foto: Live W. Norderval.**

Det ble høsten 2008 sendt inn en trekullprøve til  $C^{14}$ -analyse fra den sørlige delen av strukturnr. 19. Prøven ble tatt like under den avdekkete overflaten i plan. Rett på utsiden av slagglupen synlig på bilde figur 16.  $C^{14}$ -prøven ga en kalibrert alder til 75 -235 AD

*Strukturnr. 203 mulig kullgrop.* I plan har strukturen er rektangulær form og har en diameter på cm 230 x 120 cm. Avgrensningen i plan var veldig uklar og det var først ved snitting strukturens form ble tydelig. Fyllmassen i plan besto av lys brunoransje silt spettet med enkelte kullbiter. Det ble lagt to snitt i strukturen, snitt 1 og 2.

Snitt 1: Snittet har en diameter på 110 cm og er 20 cm dypt. Snittet er plassert på tvers av strukturen i nord -sørlig retning. Strukturens nedgravning er klart avgrenset. I toppen av strukturen ligger et lag med lys brunoransje silt spettet med enkelte kullbiter. I bunnen av strukturen ligger et kompakt kullag og en stein. Steinen er varmpåvirket men ikke skjorbrent. Ved snitting kunne det også sees i strukturens ytterkant et lag med rødbrunt sand.

Snitt 2: Snittet har en diameter på 167 cm og er 29 cm dypt. Snitt 2 ble langt i strukturens lengderetning øst- vest. Profilen er klart avgrenset og har i profil samme oppbygning som snitt 1. Forskjellen ligger i at det er synlig mer stein i snitt 2. Nesten alle steinene ligger i toppen av det kompakte kullaget i overgangen mellom det kompakte kullaget og den lys brunoransje sanden. Under det kompakte kullaget ligger et ca 5 cm tykt lag med rødbrunt sand. Dette laget sees nesten i hele profilen.

Det kompakte kullaget inneholder rester av ved/tre som er nedlagt i strukturens lengde retning. Strukturens form samt det veldig kompakte kullaget i bunnen av strukturen kan også tyde på strukturen kan være bunne av en kullgrop. De skjorbrente steinene kan tyde på at gropen har vært igjenbrukt som en kokegrop, eller så kan de skjorbrente steinene har blitt lagt ned i kullgropen ved igjenfylling av kullgropen.

Det ble sent inn en trekullprøve til treartsbestemmelse og  $C^{14}$  – analyse. Det ble i alt artsbestemt i alt 40 stk trekullbiter der alle var *Betula*, (bjørk).  $C^{14}$  – prøven ga en alder før nåtid til 245 – 335 AD.

*Strukturnr. 202 kokegrop.* Strukturen kutter strukturnr. 205 gulv/tåkkzone og er dermed yngre enn strukturnr. 205. Kokegropen har en diameter på 100 x 130 cm. I plan var strukturen uklart avgrenset og hadde en flytende overgang mot s 205. Fyllmassen var noe lysere og mer porøs enn hva den var i strukturnr. 205. I toppen av strukturen besto fyllmassen av siltholdig sand blandet med sot og enkelte kullbiter. I bunnen av profilen lå et kompakt kullag. En del store steiner lå i overgangen mellom det kompakte kullaget og siltholdige sanden. Steinen lå tett pakket inntil hverandre. Strukturen tolkes som kokegrop.

*Strukturnr. 205 gulv/tråkklag:* Strukturen ser ut til å være rektangulært utformet med en diameter på ca 3 x 3,6 m. Strukturen så i plan ut til å være en del av strukturnr 19 åttetalsformet esse. Sør og sørøst blir strukturen forstyrret av strukturnr. 202,203 og 204 kokegrop og mulig kullgrop. Strukturnr. 205 ser ut til å være eldre en strukturnr. 202 kokegrop. I plan besto strukturen av gråbrun sandblandet silt iblandet med mye sot og kull. Mye skjørbrent stein var synlig i plan. En stratigrafisk graving av strukturen hadde vært ønskelig, men pga. av liten tid i felt besluttet og snitte strukturen.

*Snitt 1:* Profilen ble lagt i bakre del av strukturnr. 205, nordvest vendt profil. Profilen har en diameter på 210 cm og er 19 cm dyp. Fyllmassen besto av gråbrun sandblandet silt spettet med enkelte fragmenter kull. I nordre del av profilen sees et område med noe mørkere grå fyllmasse, her ble det også registrert mer trekull i fyllmassen. Ytterst mot nord sees et staurhull, strukturnr. 206, fyllmassen består her av gråbrun silt spettet med noe trekull.

*Snitt 2:* Snittet har en diameter på 130 cm og er 14 cm dypt. I sørsørøst blir strukturen kuttet av strukturnr. 202 kokegrop, og Strukturnr 205 gulv/tråkklag må derfor være eldre en denne kokegropen. Fyllmassen består også her av gråbrun sandblandet silt spettet med kullbiter. Nederst i profilen øker mengden trekull og man får en stripe som er mørkere og inneholder mer kull og sot. En del små steiner i fyllmassen. I snitt 2 ble det funnet brente bein, slagg, og det ble funnet en delvis oppråtnet kvist med bark ned mot steril.

Da det under snitting ble synlig staurhull i profilen var det nødvendig og undersøke muligheten for om det fantes flere staurhull som kunne ha sammenheng med bruken av strukturen. Den vestlige delen ble gravd stratigrafisk ned til bunnen. Det var betraktelig mindre kull i denne delen av strukturen enn hva som var synlig i snitt to. Det ble ytterligere funnet 4 staurhull under gulv/tråkklaget. Strukturnr. 205 tolkes som et gulv/tråkklag som ligger inntil strukturnr 19 essen.

Det ble i alt sendt inn en trekullprøve til artsbestemmelse og en  $C^{14}$  – datering fra denne strukturen. Det ble i alt artsbestemt 40 stk. trekullbiter der alle var *Betula*, (bjørk).  $C^{14}$  – prøven da en alder før nåtid til  $1730 \pm 25$ , med en kalibrert alder til 260 – 380 AD.

*Strukturnr. 206, 3207,208,209,210 staurhull:* Strukturene hadde alle en diameter på mellom 6-8 cm og var mellom 10-14 cm dyp. Fyllmassen besto av brun sandholdig silt spettet med enkelte kullbiter. Det er vanskelig og si noe om hvordan funksjon disse staurhullene har hatt. Staurhullene var ikke synlig i overflaten av s 205 gulv/tråkkflate, og må antas og være eldre eller samtidig som struktur 205.

*Strukturnr. 204 kokegrop:* Strukturen har en diameter på 130 x 100 cm og er 10 cm dyp. I plan besto fyllmassen av grå sandholdig silt blandet med noe sot og kull. Mye skjørbrent stein var synlig i plan. I bunnen av strukturen var det et kompakt kullag. Kokegropen er kuttet av Strukturnr. 203 kullgrop i sør, strukturnr. 204 kokegrop blir da eldre en strukturnr. 203 kullgrop. Strukturen tolkes som bunn av kokegrop.

*Strukturnr. 200 stolpehull:* Stolpehullet har en diameter på 28 x 17 cm og er 16 cm dyp. I plan er strukturen noe uklart avgrenset. Fyllmassen består av mørkebrun sandblandet jord spettet med enkelte kullbiter. Profilen er klart avgrenset. I profilen ble det funnet en bit med slag.

## ***Tolkning og sammendrag av esse anlegg 2.***

Kokegropene strukturnr. 202 er stratigrafisk med sikkerhet yngre enn essen strukturnr. 19 og strukturnr. 205 tråkklag/gulv. Når det gjelder kokegrop strukturnr 205 lå denne rett i utkanten av tråkklaget og ingen sikker relasjon mellom de to strukturene kunne sees. Disse to kokegropene tolkes til ikke å være samtidig med esse anlegg 2, strukturnr 19 esse, 205 tråkklag/gulv og 206, 3207,208,209,210 staurhull. Strukturnr. 203 kullgrop har stratigrafisk ingen tilknytning til strukturnr.19 esse og 205 tråkklag gulv, men  $C^{14}$  – analysen viser en datering til 245 – 335 AD. Denne dateringen er omtrent samtidig som resultatet av  $C^{14}$ -analysen strukturnr 205 tråkklag gulvflate, som fikk en kalibrert alder til 260 – 380 AD. Strukturnr. 19 er datert med konvensjonell  $C^{14}$  datering. Essen fikk en kalibrert alder til 135 - 340 AD. Dette er overlappende med dateringen fra strukturnr. 203 og 205. I toppen av essen strukturnr. 19. Esse anlegg 2 tolkes derfor til å bestå av et tråkklag/gulv, med en esse i det sørøstre hjørne. Under tråkklaget kom det flere staurhull til syne som kan stamme fra en mulig fletverksvegg. Kullgropen rett sør for essen kan ha blitt brukt til og produsere trekull til essen. Det ser også ut til at essen anlegg 2 kan være omtrent samtidig som essen i anlegg 1.

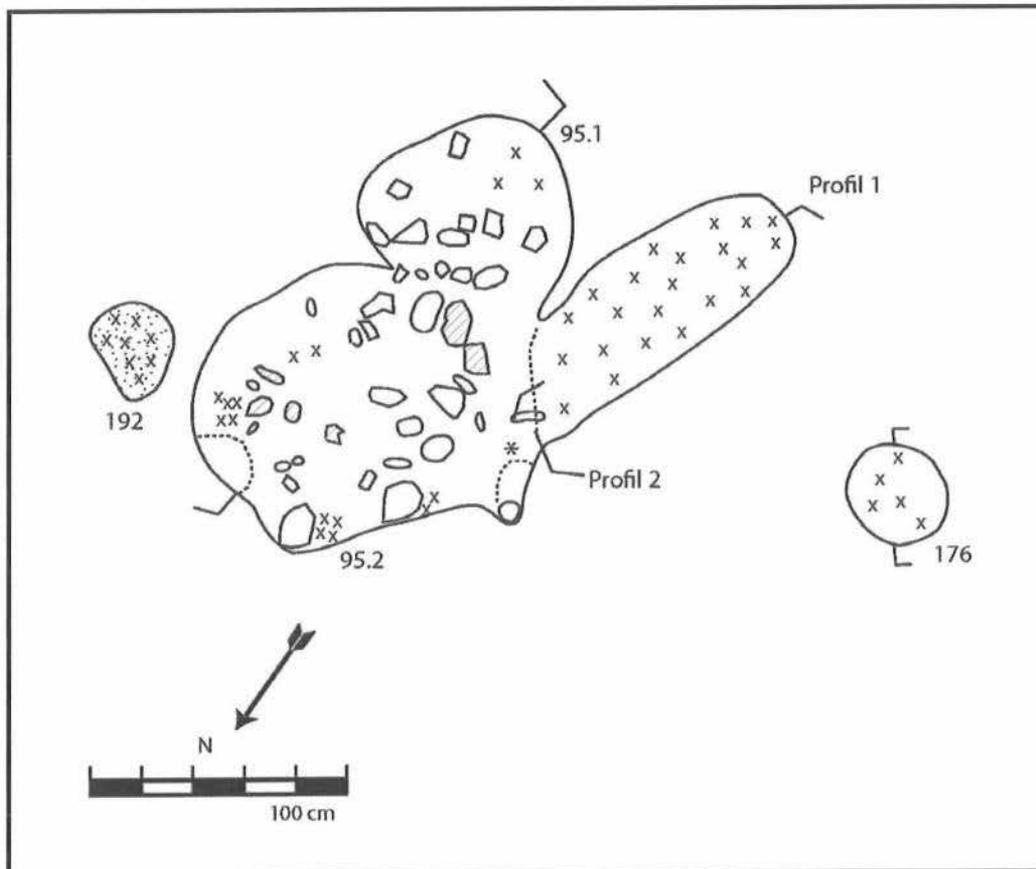
## **Strukturnr. 95 bunn av mulig esse/nedgraving**

I plan ser strukturen ut til å være en åttefallsformet esse, og ligner noe på anlegg esse 1. Det ble i plan funnet lite slagg i overflaten og fyllmasse var noe lysere enn hva som var tilfellet i de andre essene. Strukturene har en utposning/tarm ut mot sør, her består fyllmassen av gråbrun sandjord iblandet silt og spettet med kull. I sør er det antydning til rødbrent sand. Overgangen til hovedstrukturen er stiplet med prikket linje. Denne utposningen ble i plan tolket til å være rester etter et mulig luftinntak i essen. Det ble lagt 1 snitt igjennom den åttefallsformede nedgravningen og to snitt i utposningen. Merket med snitt 1 og 2 på figur 16. Ved snitting viste den åttefallsformede strukturen seg og være to strukturer. Strukturen ble derfor gitt undernummer 95.1 og 2.

Strukturnr. 95.1 Fyllmassen består av gråbrun porøs sandblandet silt iblandet noe sot og noen få kullbiter i profilen. Kun en av steinene i profilen virker skjørbrent. Kullprøven ble tatt fra fyllmassen i snittet. Profilen antyder at strukturnr. 95.1 kutter strukturnr. I strukturnr. 95.1 ble det ikke funnet noe slagg eller smieavfall i strukturen.

Strukturnr. 95.2: Ved overgangen til strukturnr. 95.2 ble det med det samme mye kull og flere skjørbrente steiner. Gropen ser ut til å ha blitt gjenfylt med omrotet gulbrun undergrunnsand spettet med kullbiter. Dette laget lå som et lag og dekket over kullranden og laget med de skjørbrente steinene. Strukturen tolkes til å være bunn av en gjenfylt kokegrop.

Utposning i strukturens vestre side. Snitt 1: Fyllmassen består av gråbrun sandblandet silt spettet med kullbiter. I sør er det rødbrent sand i ytterkant av strukturen. Strukturen er klart avgrenset mot undergrunnen. Profilen viser to stolper, en i nord og en i sør. I profil to var det synlig ytterligere en stolpe, denne stolpen ligger inn mot strukturnr. 95.2. Strukturen tolkes som en nedgraving med 3 stolpehuller.



Figur 19: Plantegning over strukturr 95.

Rundt strukturen ble det også funnet en rekke staurhull og 2 mulige stolpehull. På grunn av liten tid i felt ble ikke staurhullene tegnet inn i plan, eller snittet. De to noe større stolpene ble tegnet inn i plan, men ikke undersøkt.

Strukturr. 176 stolpehull: Sirkulært stolpehull med en diameter på 25 x 30 cm. Fyllmassen i plan består av gråbrun sandblandet silt blandet med sot og enkelte kullbiter.

Strukturr. 199 stolpehull: Sirkulært stolpehull med en diameter på 30 x 30 cm. Fyllmassen består av lyse gråbrun sandholdig silt spettet med trekull. Stolpehullet er 9 cm dypt og har skrånede sider mot en buet bunn. Strukturen tolkes som bunn av stolpehull.

### ***Tolkning av strukturen og datering.***

Det ble sendt inn to kullprøver til treartsbestemmelse og  $C^{14}$ -datering fra denne strukturen, en fra hver av de to halvdelene 95.1 og 95.2. Fra 95.1 ble det i alt art, bestemt 40 stk trekullbiter. Av disse var 32 stk *Betula*, (bjørk), 1 stk *Salix/Populus*, (selje, vier/osp) og 4 stk *Prunus/Sorbus*, (hegg/rogn) og 3 stk *Pinus*, (furu).  $C^{14}$ -prøven fikk en datering til  $2240 \pm 30$ , med en kalibrert alder til 370 – 205 BC.

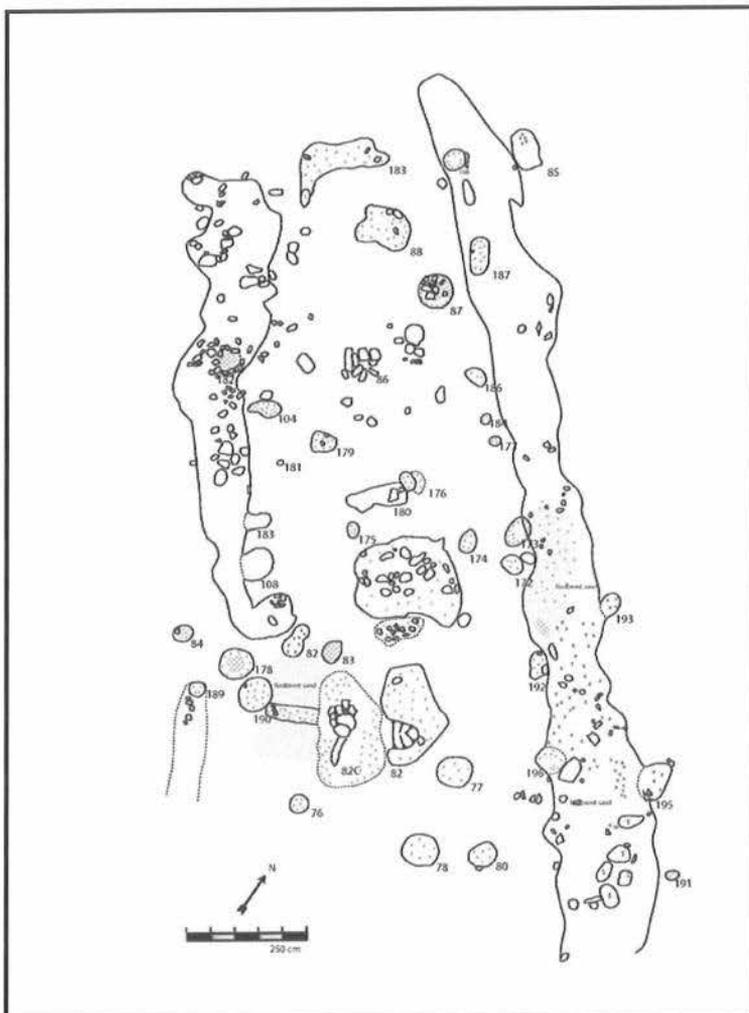
Fra strukturr. 95.2 ble det artsbestemt i alt 40 stk trekullbiter. Av disse var alle *Betula*, (bjørk).  $C^{14}$ -prøven fikk en datering til  $1785 \pm 25$ , med en kalibrert alder til 235 – 320 AD.

Selv om strukturen i plan hadde klare likhetstrekk med de åttetallsforemde essene, esse anlegg 1 og 2, ble dette avkreftet ved undersøkelsen av strukturen. Det ble ikke funnet smieavfall i

form av smieperler og glødeskall. Det ble også kun funnet et fragment med slagg i overflaten av strukturen. Strukturens profil viste seg også å være svært forskjellig fra de åttetallsformede essene. Stratigrafien viser at  $C^{14}$ -analysen at rekkefølgen på de to strukturene er motsatt enn hva som ble tolket ute i felt. Strukturrnr. 95.1 er eldre en strukturrnr 95.2. Strukturrnr. 95.1 tolkes som en nedgravning og dateres til førromersk jernalder og strukturrnr.95.2 tolkes som bunn av mulig igjenfylt kokegrop og dateres til romertid.

## Hus I

Hus I er ca 17,5 m langt og har en bredde på ca 7,5 m og er orientert nordvest – sørøst. I den sørøstre delen blir huset kuttet av riksvegen. Huset er derfor ikke fullstendig bevart. Husets vegger sees som brede vegggrøfter, veggene har trolig vært oppmurt av stein. Det ble funnet store steiner i vegggrøften og inne i huset ved avdekking. Det mest iøynefallende ved avdekkingen var store mengder kull og rødbrent sand kom til syne i bunn av det moderne dyrkningslaget og i overgangen til steril. Også svært mye kull og rødbrent sand i husets gulvflate og vegggrøfter tyder på at dette huset en gang har helt eller delvis brent ned til grunne. Brent never ble funnet ved opprensing av gulvflaten og vegggrøftene. Neveren kan stamme fra takkonstruksjonen. Huset skiller seg konstruksjonssmessig fra de treskipede langhusene vi kjenner fra eldre jernalder. Dette vil jeg komme tilbake til i beskrivelsen av de ulike konstruksjonsmessige elementene i huset. Huset ble ikke totalgravd. Esser, vegggrøft,



Figur 20: Plankart over hus I.

Fyllmassen består av mørkegrå siltholdig sand spettet med sot og kullfragmenter. Enkelte steder er det flekker med rødbrent sand. I plan var det et fyllskifte i sør her besto fyllmassen av lysgrå sand, spettet med kullfragmenter. På utsiden av dette området besto fyllmassen av grå siltholdig sand spettet med enkelte kullbiter og områder med rødbrent sand. Ved snitting av stolpehullet viste det seg at det i ytterkant av stolpehullet var kilet store steiner ned langs

rektangulært ildsted ble første rekke prioritert. Det ble ikke tid til og snitte alle stolpehullene, noe som førte til at det ble noe vanskelig og avgjøre hvilken stolper som var takbærende. Det viste seg også at flere stolper sto rett på innsiden og utsiden av vegggrøften. Da det ikke var tid til å totalgrave vegggrøften stratigrafisk, fikk man ikke bekreftet eller avkreftet om alle stolpehullene her ble funnet. Dette på grunn av at veggene på et tidspunkt har rast sammen, og da enkelte av stolpene så ut til og stå svært nære vegggrøften, kunne enkelte av stolpehullene ha blitt tildekket med rasmasse fra veggen under husets destruksjonsfase.

### *Takbærende stolpehull*

#### *Strukturnr. 88 stolpehull:*

Sirkulært stolpehull med en diameter på 101 x 90 cm.

sidene i stolpehullet. Steinene var opp mot 40 cm i store og så tunge at de så vidt var mulig og løfte steinene opp fra stolpehullet. Disse steinene tolkes til å være en mulig steinskoning i stolpehullet. I profil blir fyllmassen lysere ut mot kantene. I profil sees også et fyllskifte med samme fyllmasse som beskrevet i plan. Dette fyllskifte strekker seg 26 cm ned i stolpehullet og har buede sider og bunn. Stolpehullet er 46 cm dypt og har buede sider og bunn. Dette stolpehullet er plassert midt mellom de to vegggrøftene i den vestlige enden av huset. Stolpehullets størrelse, og den solide skoningen med store steiner tyder på at den stolpen som en gang har vært plassert nedi stolpehullet har hatt en stor diameter, og kan konstruksjonsmessig ha båret en stor vekt. Det ble sent en prøve til artsbestemmelse av trevert og C<sup>14</sup> – analyse. Det ble i alt artsbestemt 40 stk trekullbiter, av disse var 3 stk *Betula*, (bjørk), og 37 stk. *Pinus*, (furu). C<sup>14</sup> – prøven ga en datering før nåtid til 75 – 125 AD.

*Strukturnr. 108 stolpehull og mulig rester etter vegggrøft.* Avlang struktur med en diameter på 130 x 58 cm. Fyllmassen i plan består av brungrå sandholdig silt. I nord er strukturen noe lysere på farge. I sentrum av strukturen er et firkantet fyllskifte på 30 x 35 cm. I dette området består fyllmassen av sort svært kullholdig silt. I profilen strekker dette fyllskifte seg 3 cm ned i profilen. I sentrum av profilen sees en fordypning som tolkes til å være stolpehullet. Stolpehullet har svakt skrånede siden og en buet bunn og er 26 cm dypt. På den sørvestre siden av stolpehullet sees rester etter vegggrøften.

*Strukturnr. 173 stolpehull:* Sirkulært stolpehull med en diameter på 57 x 55 cm. Stolpehullet er klart avgrenset i plan og profil. I plan består fyllmassen av brun sandholdig silt i ytterkant. I den østre siden og inn mot sentrum av strukturen er det i plan et fyllskifte der fyllmassen blir mer sandholdig, rødbrunt og man får en tynn stripe med kullfragmenter som nesten danner en sirkel. Dette fyllskiftet er også synlig i profil og strekker seg ca 12 cm ned i profilen. Fyllskiftet har svakt buet sider og en tilnærmet flat bunn og fyllmassen består i hovedsak av rødbrunt sand. I profilen var det enkelte stein i fyllmassen, særlig i den nordvestre delen. Steinene tolkes til å være rester etter en innrast stolpeskoning. Stolpehullet er 36 cm dyp, og profilen har rette sider og en buet bunn. Kullprøve ble tatt ut fra område med rødbrunt sand i profil.

*Strukturnr. 174 stolpehull:* Sirkulært stolpehull med en diameter på 35 x 38 cm. Fyllmassen består av mørkegråbrun sotholdig sand spettet med noen kullfragmenter. Profilen er 24 cm dyp og har rette sider og en buet bunn. I sør sees en konsentrasjon av trekull. Strukturen tolkes som takbærende stolpehull.

*Strukturnr. 178 stolpehull:* Sirkulært stolpehull med en diameter på 75 x 75 cm. I plan ser man et rektangulært fyllskifte på 43 x 40 cm. Fyllmassen i fyllskifte består av feit mørkegrå sandblandet silt, spettet med mer trekull. På utsiden av fyllskiftet består fyllmassen av grå sandblandet silt spettet med noen få kullbiter. I profilen strekker det rektangulære fyllskifte i sentrum av strukturen seg 5 cm ned i strukturens profil. Dette fyllskiftet har rette sider og en flat bunn. Stolpehullet er 38 cm dypt og har en rett side i øst og en noe mer skrånede side i vest. Bunnen av stolpehullet er buet. Strukturen toles som takbærende stolpehull.

*Strukturnr. 85 Stolpehull ved nordlige vegggrøft hus I:* Strukturen har en diameter på 62 x 82 cm. I strukturens plan er det synlig et 40 x 50 cm stort fyllskifte. I dette området består fyllmassen av rødbrun siltholdig sand spettet med enkelte kullbiter. I ytterkant av dette fyllskiftet går en kullrand. På utsiden av dette fyllskifte mot ytterkanten av strukturen består fyllmassen av gråbrun silt spettet med trekull. I sør går strukturen inn i den nordlige

veggroften, her er avgrensingen av stolpehullet uklar. Stolpehullet er 41 cm dypt og profilen har rette sider og en flat bunn. I bunn av stolpehullet ligger et kompakt kullag. Det kan her se ut til at kullaget har blitt deponert, lagt ned i bunnen av stolpehullet. Dette laget tolkes som enten del av en eldre nedgravning eller kull som er deponert i bunnen for og hemme forråtnelse og destruksjon av stolpen. Under kullaget er det et tynt lag med rødbrent sand. Stolpehullet står helt inntil utsiden av den nordlige veggroften, stolpehullet er også svakt skråstilt mot veggroften. Stolpehullet kan ha hatt som funksjon og støtte opp veggens ytterside.

*Strukturnr. 188 takbærende stolpehull på innsiden av veggroft, nordre vegg.* Stolpehullet har en diameter på 49 x 62 cm. I plan består fyllmassen av brungrå siltholdig sand spettet med enkelte trekullbiter. I sentrum av strukturen er det et sirkulært fyllskifte med en diameter på ca 28 x 30 cm der fyllmassen består av rødbrent sandholdig silt, mye kull kan sees i ytterkant av fyllskiftet. En stor stein sees i nordøst i strukturen. Fyllskiftet strekker seg 9 cm ned i profilen. Den nordlige siden i profilen er svakt buet og den sørlige siden og bunnen er tilnærmet rett. Stolpehullet er 20 cm dypt, den vestlige profil siden og bunnen er svakt buet, mens den sørlige siden er tilnærmet rett. Strukturen tolkes som takbærende stolpehull som er trukket ut til veggroften.

*Strukturnr. 190 stolpehull:* Stolpehullet har en diameter på 90 x 75 cm i diameter. Strukturen er i plan klart avgrenset og fyllmassen består av gråbrun sandholdig jord spette med sot og kull. I sentrum av strukturen er det et tilnærmet kvadratisk fyllskifte. Dette fyllskiftet er noe uklart avgrenset, men fyllmassen får økte konsentrasjoner av trekull i dette området. Dette fyllskiftet er ikke synlig i profilen. I profilen består fyllmassen av sotholdig fin grå sand spettet med enkelte kullbiter. Mot bunnen av strukturen fikk fyllmassen en noe fetere konsistens. Stolpehullet er 20 cm dypt og har rette sider og en svakt buet bunn. I sørlige side av strukturen er det et mulig staurhull som er 5 cm i diameter og 15 cm dypt.

*Strukturnr. 196 stolpehull plassert på innsiden av nordre veggroft:* Stolpehullet har i plan en diameter på 59 x 50 cm. Profilen viste at diameteren på stolpen var noe mindre, 34 cm. Fyllmassen i stolpehullet besto av brungrå silt spettet med enkelte kullfragmenter. Mot nord har stolpen en utydelig avgrensning inn mot veggroften. Under stolpehullet kan det sees et lag bestående av rødbrun sandholdig silt spettet med en del kullfragmenter, dette laget kan være rester etter gravningen av veggroften. Strukturen tolkes som mulig stolpehull, med rester av veggroft i nord.

### ***Nordre veggroft***

I plan er veggroften klart, men ujevnt avgrenset med enkelte utposninger særlig på yttersiden av veggroften. I plan varierer diameteren fra 100 – 200 cm og fyllmassen består av grå silt spettet med trekull og rødbrent sand. Ved strukturnr. 173 stolpehull og vestover, forbi antatt inngang består fyllmassen av rødbrun sand, spettet med mye trekull. Sanden er sterk rødbrent og på innsiden av veggroften kan det sees et smal stripe med kompakt kullag der trefibre ser ut til og ligge horisontalt. Se for egen beskrivelse, forkullet treverk i veggroft side 39. I hele veggroften ligger også store mengder stein. Det ble i alt gravd 3 snitt i den nordre veggroften med gravemaskin. Gravemakin skuffen var i alt 180 cm bred, dette gjorde at vi fikk 6 profil flater i den nordlige veggroften. Alle de 6 snittene ble tegnet. Profilene var noe forskjellig, og ga enkeltvis god informasjon og husetes byggeteknologi.

*Snittnr. 1:* Snittet er østvendt og har en bredde på 190 cm, hvorav vegggrøften er 158 cm bred og 23 cm dyp. I toppen av vegggrøften ligger et ca 10 cm tykt lag med brun siltholdig sand



**Figur 21: Snitt 1, nordvestre vegggrøft hus I. Foto: Ruth Iren Øien**

spettet med sot og noe kull. I sør går dette laget inn i huset og kan være rasmasse fra veggkonstruksjonen. I bunnene av profilen ligger et kompakt kullag. Laget tolkes som bunn av vegggrøft. Mot sør blir kullaget tynnere og det blir dekket av et rødbrunt sandlag spettet med enkelte kullbiter og noe sot. Sanden virker her noe rødbrunt. I enden av vegggrøften kunne man se et avlangt firkantet område som består av sandholdig silt blandet med store mengder trekull. Det forkullete treverket ligger her horisontalt, og på undersiden av trekullaget kunne man se rester etter never. Ved opprensing av profilen ble det funnet en lang jernnagle i dette laget. Laget tolkes som rester etter innvendig svillstokk, rester etter kledning på innsiden av vegg. Under profilen i sør var det to buede områder, disse to områdene hadde en fyllmasse bestående av sotholdig silt. Dette kan være rester etter utkanten av luftesjakt fra esse strukturnr. 86, eller rester etter graving av vegggrøften, (spadetak). Et lite område i profilen virket noe forstyrret og delvis kollapset. Dette området tolkes som bunn av luftesjakten fra esse strukturnr. 86 som går delvis inn i profilen og ut igjennom vegggrøften.

*Snittnr. 2:* Snittet er vestvendt og har en bredde på 124 cm og er 16 cm dypt. Profilen er klart avgrenset og består i toppen av brungrå sandholdig silt spetter med enkelte kullbiter ned mot laget under. Laget er noe rødbrunt mot bunnen. Under dette laget og opp langs sidene av strukturen går et lag bestående av grå sandholdig silt spettet med enkelte kullbiter. Ned mot bunnen er fyllmassen spettet med noe mer trekull enn lenger oppe i profilen.

*Snittnr. 3:* Snittet er vestvendt og har en bredde 180 cm og er ca 25 cm dypt. I plan ble en stor stein flyttet med gravemaskinen. Fyllmassen var homogen og består av gråbrun sandholdig silt spettet med kull og sot. Mengden kull og sot øker noe mot bunnen av profilen. I nord er det en samling med små stein. Fyllmassen i snittnr. 3 skiller seg noe fra de andre snittene, i bunnen av profilen er massen noe mer kull og sotholdig. Midt i profilens topp ligger et lite område med rødbrunt sand spettet med mye kull og sot.

*Snitt 4:* Snittet er østvendt og har en bredde på 100 cm og er 13 cm dypt. Strukturen er klar og tydelig avgrenset. I toppen består fyllmassen av gråbrun silt spettet med sot og noe kull. Noe uklar avgrensning mot laget under som består av gråbrun silt spettet med noe sot. Fyllmassen har i bunnen en noe lysere farge en hva som er tilfellet i toppen laget.

Snitt 5: Snittet er vestvendt og har en bredde på 170 cm og er 23 cm dypt. Strukturen består av 3 lag. Lag 1 strekker seg ned fra toppen profilen i hver side og ned i bunnen av strukturen. Fyllmassen består her av gråbrun sandholdig silt. I toppen av strukturen ligger et lag som består av gråbrun sand. Laget har lommer med rødbrent sand i toppen som strekker seg inntil 3 cm ned i undergrunnen. Fyllmassen virker her noe omrotet i toppen. I mellom disse to lagene ligger et lag som består av brungrå silt spettet med kull og sot, ned mot bunnen av laget er fyllmassen noe mørkere. Veggrøften er klart og tydelig avgrenset.

Snitt 6: Snittet er østvendt og har en bredde på 130 cm og er 12 cm dypt. Fyllmassen i profilen virker noe omrotet. I nord består laget av et 80 cm brun omrotet silt spettet med enkelte kullbiter. Enkelte områder har en noe lysere farge. Laget virker som en tråksone. I den sørvestre siden av profilen ligger et ca 30 cm bredt område der fyllmassen består av en mørkebrun sandholdig silt spettet med noen få kullfragmenter. Laget kan representere rester etter en mulig syllstokk på innsiden av inngangen.

Det ble høsten 2008 sendt inn en trekullprøve til C<sup>14</sup> - datering fra overflaten av veggrøften. Kullprøven ble tatt i veggrøften nordøst for strukturnr. 172 og 173 stolpehull. Dette området var sterkt rødbrent og sanden inneholdt mye sot og trekull. Kullprøven ble tatt fra området med kompakt kull, som tolkes som rester etter brente planker stående på innsiden av veggrøften. (se figur22). C<sup>14</sup> prøven fikk en kalibrert alder til 420 -550 AD.

### ***Søndre veggrøft***

I plan var veggrøften ujevnt avgrenset med flere utposninger og veggrøftens bredde varierte sterkt. I vest var veggrøften opp mot 1,5 m bred, mens i øst var den ca 0,70 m bred. Dette kan ha sammenheng med at det moderne dyrkningslaget som lå over veggrøften var svært tynt i dette området. Plogen kan her ha gått dypere og pløyd store deler av veggrøften bort. Den søndre veggrøften har en fyllmasse bestående av gråbrun sandholdig silt spettet med enkelte kullfragmenter. Mye stein var synlig i plan særlig i den vestre enden der matjordlaget var tykkest. Det ble gravd to snitt i veggrøften, snittr. 7 og 8.

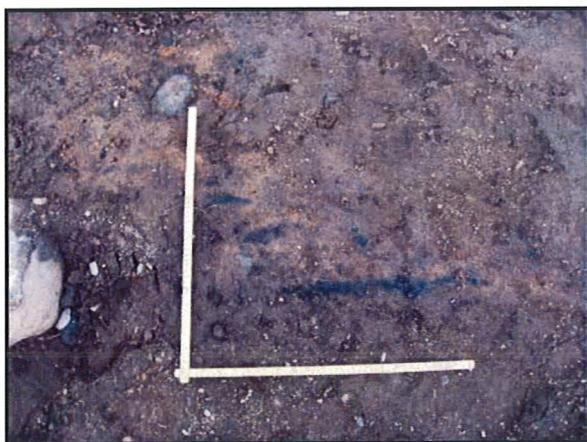
*Snittr. 7:* Snittet hadde en bredde på 70 cm og var 9 cm dyp. Fyllmassen besto av grå sandblandet silt spettet med noen få kullbiter. Selve veggrøften var bevart i den sørlige delen av snittet og var 40 cm bred, med en tydelig nedgravning i vær side. Bunnen på veggrøften var buet og klart avgrenset mot undergrunnen. De resterende 30 cm av snittet, nordre del av snitte representerte rester etter gulvflaten i huset eller eventuell masse fra destruksjonsfasen av huset. Profilen ble her tynnere, ca 4 cm dyp. Det var en glidende overgang i fyllmassen mellom veggrøften og gulv/destruksjonsfase.

*Snittr. 8:* I dette snittet var veggrøften bedre bevart. Snitte hadde en bredde på 82 cm og var 14 cm dypt. Også i dette snitte kunne både veggrøft og mulig rester etter gulv sees. Veggrøften var her 38 cm bred og hadde en tydelig 14 cm dyp buet nedgravning. Mellom veggrøften og gulvlaget var det et ca 5 cm område i profilen som var 2 cm dyp. På innsiden av veggen var gulvflaten lengst i sør 10 cm dyp, mens den ble gradvis tynnere mot nord. I denne profilen kunne man også se forskjeller i fyllmassen mellom veggrøft og gulv. Veggrøften besto av brungrå sandholdig silt spettet med kullbiter, mens gulvflaten besto av brun sandholdig silt.

### ***Forkullet treverk i veggroften***

Langs innsiden av den nordre veggroften ble det i plan sett områder med forkullet treverk flere steder. Rundt det forkullede treverket lå det rødbrent sand. Det forkullede treverket ble undersøkt i tre ulike områder. Treverket var mellom 2- 5 cm brett, trefibrene var langsgående og kunne oppserveres i ca 10 – 36 cm lange bruddstykker. Dette kunne være rester etter sulagte bord/ liggende panel. Det ble lagt et snitt i veggroften der halve veggroften ble fjernet for å se om plankene gikk ned i veggroften. Dette viste seg ved snitte og ikke være tilfellet.

Det brente treverket tolkes som liggende panel i toppen av veggroften og kan være rester etter kledde vegger på innsiden av veggen i huset. Under snitningen av veggroften snittrnr. 1 kom det også til syne på innsiden av veggen et 25 cm bred og 5 cm dypt kompakt kullag som kan representere rester etter en svillstokk. Ved snitningen ble det også funnet en lang jernnagle, i det kompakte trekullaget. Denne naglen kan mulig ha vært brukt til og skjøte sammen den mulige svillstokken. Under det kompakte kullaget lå det også et lag med never. Det ble også i snitt 9 funnet never i et 9 cm bredt område av veggroften. Det er en mulighet



**Figur 22:** Bilde viser forkullet treverk i den nordre veggroften: Foto: Ruth Iren Øien.

kullfragmenter. Strukturen ble ikke snittet, men dens beliggenhet i enden av huset midt i mellom søndre og nordre veggroft gjør at strukturen må sees på som rester etter gavlveggen.

for at never har vært brukt til å beskytte en mulig svillstokk som liggende panel har blitt satt ned i. Da det ikke ble tid til og grave ytterligere snitt i veggroften der det var synlige avlange kullkonsentrasjoner er det ikke muligheter for og si dette med sikkerhet.

### ***Gavlvegg***

**Strukturnr. 138 gavlvegg:** I husets nordvestlige ende er det rester etter en gavlvegg i form av en kort veggroft, strukturnr. 138. Veggroften var avlang og har en diameter på 180 x 60 cm. Strukturen er klart avgrenset i plan og har en fyllmasse bestående av grå sandholdig silt spettet med

### ***Husets inngang:***

I den nordre veggroften, ved snitt 6 virket fyllmassen og lagene i veggroften å være omrotet og nedtråkket. I dette område er det også stolpehull rett på utsiden av veggroften, strukturnr 193 og 195. og på innsiden av veggroften strukturnr 192 og 196. mellom disse stolpene antas og være huset inngang. I plan kunne det sees et fyllskifte i undergrunnen som gikk fra denne åpningen og bak i husets vestlige rom, smiedelen. De innvendige stolpehullene strukturnr. 193 og 195 står med ca 1,5 m mellomrom. De utvendige stolpehullene står med en avstand på ca 2,5 m.

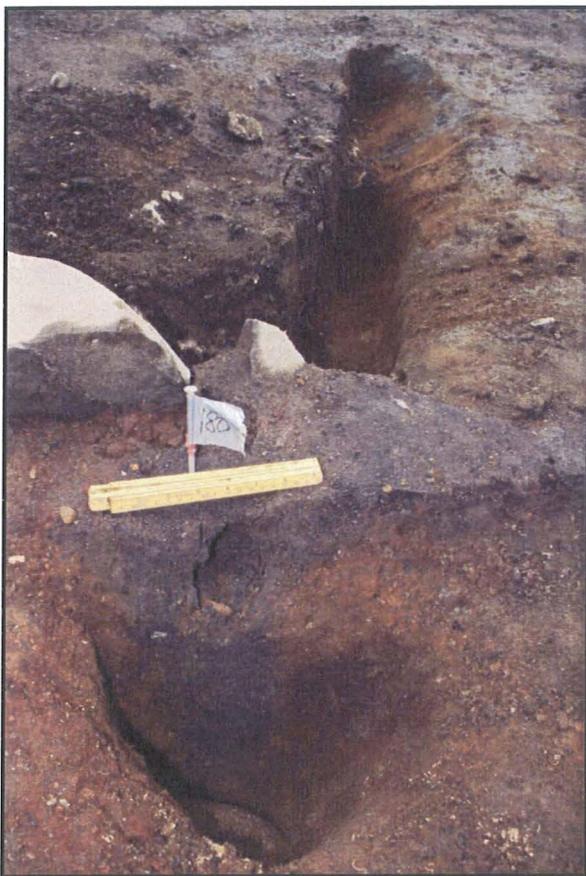
### ***Sammendrag veggrofter***

I plan var den nordre og søndre veggroftene svært ujevnt avgrenset. Ved snitning fikk de en klar avgrensing og det var lettere og se hvor den eksakte veggroften hadde gått. Trekker man en strek mellom de ulike snittene i veggroftene kommer stolpehullene på innsiden av veggroftene til og stå ca 10 x 20 cm fra veggroften. I profilen sees veggroft og overgangen til en mulig gulvflate. Veggroften er klart avgrenset og har en tydelig nedgravning. Fyllmassen

består av brungrå sandholdig silt spettet med noe trekull. I den nordlige siden ligger rester etter en mulig gulvflate inne i huset. Fyllmassen her er brun og består av sandblandet silt. Bare noen få trekullbiter er synlig.

Den store mengden med stein som lå i vegggrøftene og rundt på innsiden og utsiden av huset tolkes som rester etter veggen. Denne veggen kan ha bestått av en tørrmurt stein vegg, som kan ha vært kledd med mulig torv og støttet opp av utvendige stolper. Skråstilte stolper på utsiden av veggen kjenner vi ikke til før i yngre jernalder. Det kalde klima i dette området av Norge vinterstid, der temperaturen i store delen av vinteren kan ligge mellom -15 og -30° krever en større isolasjonsevne i huset en hva som er tilfellet i mer kystnære strøk som for eksempel rundt Trondheimsfjorden. Dette ser ut til å ha gjort utslag i husets konstruksjon, da særlig de brede vegggrøftene.

### *Skilleveger inne i huset.*



**Figur 23: Strukturnr. 180 vegggrøft/romskille. Foto: Ruth Iren Øien**

*Strukturnr. 180 vegggrøft/romskille:* I plan er strukturen klart avgrenset, den er bredest i nord og smalner noe mot sør. Vegggrøften har en diameter på 110 x 45 cm. Fyllmassen består av grå siltholdig sand iblandet enkelte kullfragmenter. En større stein ligger i den nordre halvdel. Det ble lagt to snitt i strukturen, snittnr. 1 i strukturens lengderetning fra sør for den store steinen og sørover. Snittnr. 2, på tvers av den nordlige enden der strukturen var bredest i plan. Snittnr. 1 er 22 cm dypt, og ved 55 cm blir strukturen gradvis tynnere, og fra ca 70 cm er den 10 cm dyp til enden av strukturen. Kuttet i den sørlige enden går loddrett. Snitt 2, viser tverrenden av nedgravningen i nord. Her ser strukturen ut til å være likt formet som et stolpehull, fyllmassen blir noe uklar mot bunnen så det er noe vanskelig og se om strukturen er spisset eller tverr i bunnen. Er enden tverr kan snittet vise en vertikal nedgravd planke. Det var ikke mulig og se variasjoner i fyllmassen mellom snitt 1 og 2 som skilte strukturen fra hverandre. Så høyst trolig dreier det seg om en horisontalt nedgravd planke.

*Strukturnr. 183 vegggrøft/romskille:*

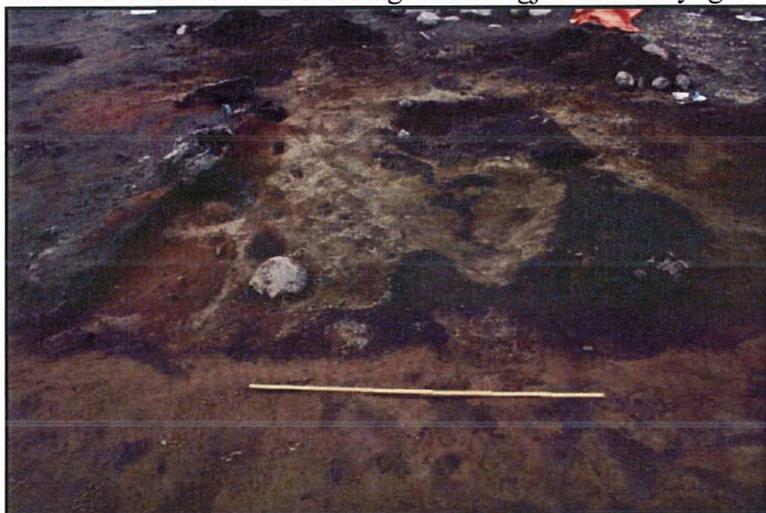
Strukturen befinner seg 150 cm rett sør for strukturnr. 180. Strukturen går i sør inn i den sørlige vegggrøften. Grøften har en diameter på 42 x 27 cm og er 13 cm dyp. Ved opprensing ble det funnet brent never i overflaten. Fyllmassen besto av brungrå silt iblandet noen få kullfragmenter og noen steiner i sør. Rett på utsiden av strukturen i sør ligger det en stor stein i vegggrøften. Profilen er klart avgrenset og avrundet i nord, og tilnærmet flat

i bunnen. Profilen viser at strukturen ligger helt inntil veggøften, skillevegen kan da ha vært forankret/festet i den sørlige innerveggen i huset.

Disse to strukturene må sees i sammenheng med hverandre. Strukturene tolkes som et mulig romskille mellom et vestlige og et østlig rom i huset. I det 150 cm brede mellomrommet mellom strukturene bar undergrunnen preg av å være nedtråkket og det kunne skimtes en sti/tråkksone fra inngangen til huset i nordlige veggøft, videre gikk den mellom strukturnr. 82 rektangulært ildsted og strukturnr. 185 fundament til mulig benk og inn mellom strukturnr. 180 og 183. Dette kan være spor av den mest brukte veien fra inngangen i huset og inn i smie delen av huset. Strukturnr. 180 og 183 danner derfor romskille mellom de to rommene og har trolig bestått av horisontale planker.

### ***Rektangulært ildsted, strukturnr. 82.***

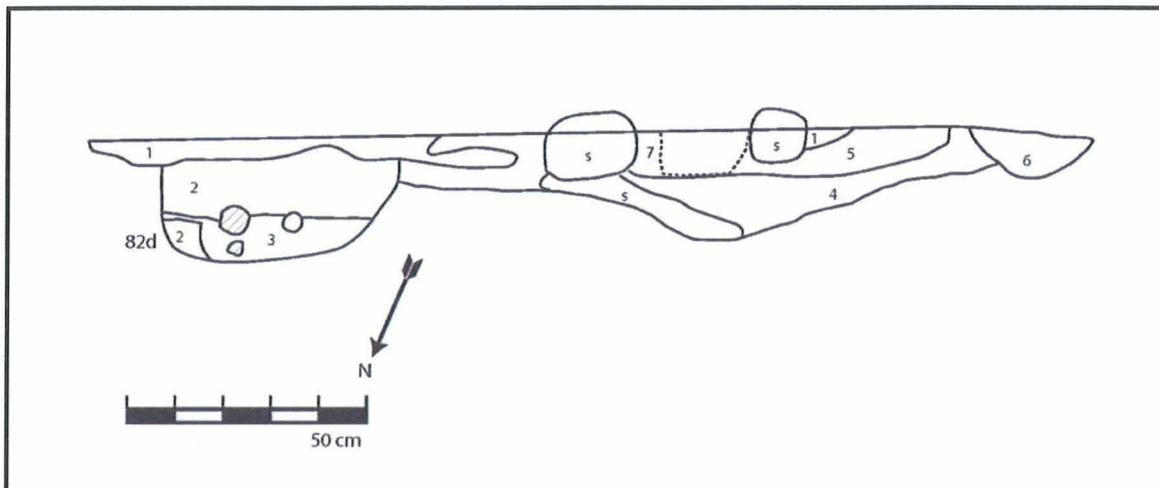
Ildstedet har en diameter på 275 x 250 cm. Ved opprensing viste strukturnr. 82 seg og være komplekst oppbygget med rester etter et eldre rektangulært ildsted under det yngre rektangulære ildstedet. Det eldste ildstedet har gått ut av bruk, og et nytt har blitt laget litt lenger sør for det eldste ildsted. De ulike delene og nedgravningene i ildstedene ble gitt undernumre 82a – d. I plan før opprensing var det ikke mulig og se at dette kunne dreie seg om to ildsteder. Det ble først lagt et snitt igjennom det yngste ildstedet i sør.



**Figur 24: Oversiktsbilde av yngre ildsted til høyre og eldre ildsted til venstre. Foto: Live W. Norderval.**

*Det yngste ildstedet strukturnr. 82a* var best bevart. Strukturen har en diameter på 250 x 140 cm, med en tilhørende luftekanal i sør med en diameter på 100 x 40 cm. I plan har den yngste delen av ildstedet rester etter en steinsetting i sentrum. Rundt steinsettingen består fyllmassen av rødbrent fin sand spettet av kull og sot. Ut mot kantene av strukturen særlig mot sørvest, øst for mulig luftekanal blir sanden veldig rødbrent. I dette området ble det funnet en del brente bein og to

fragmenter med rødbrun keramikk. Mot nord er det et lite område som består av brun sand spettet med enkelte kull fragmenter. Her ble det ved avdekking tatt av litt mye med gravemaskinen. Lengst sør i strukturen blir fyllmassen gråsort igjen. Avgrensingen av det yngste ildstedet i nordøst er bare bevart som et smalt kull og sotholdig fyllskifte i undergrunnen. Profilen gjennom det yngste ildstedet ble lagt i steinsettingen i den sørlige delen av strukturen.



Figur 25: Profil av rektangulært ildsted strukturnr 82.a. Yngste ildstedet.

I den østlige delen av profilen kom en tydelig sirkulær nedgravning til syne, strukturnr 82c. Denne nedgravningen var fylt med ca 15 cm rødbrent sand. Under det rødbrente laget var det et lag med kompaktkullag.

Lag 1: Fyllmassen i lag 1 består av lys grå siltblandet sandjord spettet med noen få trekullbiter. Lag 2: Nedgravning under ildsted, der fyllmassen består av rødbrent sand. Lag 3: Kompakt kullag i bunn av nedgravning under rektangulær ildsted. Lag 4: Rødbrent sand i bunnen av ildstedet. Lag 5: Veldig rødbrent sand iblandet noe brun leire. Lag 6: Brunsvart sandblandet jord med tynn kullrand langs sidene og i bunnen. Lag 7: Matjord mellom steinene i den oppbygde delen. I dette området ser det ut til at en mulig luften sjakt kommer inn i ildstedet. Den svært rødbrente sanden i det yngste ildstedet tyder på at det har vært svært sterk varme i ildstedet over lang tid. I den røde sanden i struktur 82d, ble det funnet fragment av en mulig jernhanke.

Luftekanalen. Ut fra sentrum av steinsettingen i det yngste ildstedet gikk det mot sør enn 1 m lang og 40 cm bred nedgravning. Nedgravningen gikk ut fra ildstedet og i retning gjennom den søndre veggroften. Fyllmassen besto av mørkegrå sort sandholdig silt spettet med kull og sot. I sentrum av luftekanalen er fyllmassen en tanke mørkere en ute ved kantene. Det er også



Figur 26: Struktur nr. 82, luftekanal ut fra ildstedet. Fotot: Ruth Iren Øien.

noe mer stein i sentrum av strukturen. Denne mørkere fyllmassen kan representere sentrum av luftekanalen. Plan og profilen ble ikke tegnet, men kan sees på bilde. I bunnen av profilen kan et tynt kull og sot rand sees. Denne går ca 4 cm fra bunnen av profilen. Mot sør blir profilen gradvis tynnere til den forsvinner mot sør. Steinene som var synlig i sentrum av strukturen i plan

går ikke ned i strukturen, men ligger i overflaten.

Undergrunnen er sot og kullblandet og har en grå farge, dette laget tolkes som et mulig utrenningslag. Strukturen tolkes som rester etter mulig luftekanal til rektangulært ildsted.

Retten nord for det yngste ildstedet, ligger rester etter et eldre ildsted. Den blir avgrenset mot det yngre ildstedet av kull og sotholdig fyllmasse i en ca 20 cm bredt fyllskifte.



Figur 27: Struktur nr. 82c rektangulært ildsted, profil.

Fyllskifte fra det yngre og det eldre ildstedet går inn i hverandre. I det eldre ildstedet blir den rødbrente sanden fullstendig borte og fyllmassen består av feit, sot og kullholdig silt. To nedgravninger, struktur nr 82b og c er synlig. Disse to nedgravningene ble snittet.

*Struktur nr. 82c* hadde en diameter i plan på 78 x 95 cm. Profilen besto av 3 fyllskifter. Nedgravningen hadde loddrette sider i toppen av profilen, mens mot

nordre siden av profilen besto fyllmassen av lys grå sandholdig silt. Denne fyllmassen lå også i den øverste delen av profilens sentrum, men her fikk også fyllmassen enkelte partier med rødbrent sand. Mot bunnen av strukturen får fyllmassen en gråbrun farge og består av fin sandholdig silt blandet med kull og sot. Fyllmassen er veldig feit, enkelte skjørbrante stein ligger i toppen av dette laget. Nedgravningen 82c er også mulig kuttet av 82b. Fyllmassen i den sørvestlige siden av profilen er samme type fyllmasse som ligger i utkanten av det yngste ildstedet 82a.

Struktur nr. 82b ligger i den nordøstre delen av det eldste ildstedet. Her besto fyllmassen av gråsort sandholdig silt blandet med sot og trekull. Dette laget lå kun som et tynt lag oppe på den sterile undergrunnen.

*Struktur nr. 83 mulig nedgravning:* Strukturen ligger rett sørvest for rektangulært ildsted. Strukturen har en diameter på 50 x 45 cm og er 12 cm dyp. Fyllmassen består av mørkebrun organisk silt, blandet med mye sot og kull. I strukturen ble det funnet brente bein. Det ble i strukturens overflate og profil funnet brente bein. Funn av de brente beinene samt nedgravningens organiske fyllmasse og plassering rett på utsiden av ildstedet kan tyde på at denne strukturen kan ha sammenheng med det rektangulære ildstedets yngste fase.

Det ble sendt inn to trekullprøver til artsbestemmelse av treverk og  $C^{14}$  – analyse, en prøve fra struktur nr. 82c og 82d. Fra struktur nr. 82c ble det i alt artsbestemt 30 stk biter trekull, hvorav 9 stk var *Betula*, (bjørk) og 21 stk *Pinus*, (furu).  $C^{14}$  – analysen ga en alder før nåtid til  $1565 \pm 30$ , med en kalibrert alder 440 – 550 AD. Fra struktur nr 82d ble det i alt artsbestemt 20 stk. trekullbiter der alle var *Betula*, (bjørk).  $C^{14}$  – analysen ga en alder før nåtid til  $1620 \pm 25$ , med en kalibrert alder til 415 – 440 AD. De to prøvene ligger svært tett i tid, men struktur 82c som i felt ble tolket til og være den eldste delen av ildstedet har fått den yngste dateringen. Men treets alder ved datering kan forklare dette lille aviket.

## *Fundament til mulig benk?*

*Strukturnr. 185 fundament til benk?* Strukturen ligger ca 150 cm øst for strukturnr.82 rektangulært ildsted og på structurens vestside ligger strukturnr.180 som er tolket til et romskille mellom husets østre og vestre del. Strukturnr. 185, ble tolket som mulig fundament til interiør, mulig benk. Strukturen er i plan rektangulær og er 200 x 150 cm i diameter og er 42 cm dyp. I plan ser den vestlige delen av nedgravningen ut til å være steinsatt med 15 – 30 cm store steiner. Fyllmassen i plan består av brun silt spettet med kull, og kullkonsentrasjoner



**Figur 28: Strukturnr. 185 steinsatt nedgravning, profil. Foto: Ruth Iren Øien**

og områder med rødbrent sand. Kull og den rødbrente sanden stammer trolig fra brannen i huset, da fyllmassen i profil besto av brun silt med bare noen få kullbiter. Snitte i strukturen ble lagt sør – vest. Profilen består av to fordypninger der den vestlige delen er steinsatt med store steiner. Mot øst blir steinene færre og mer sporadiske i fyllmassen. Den vestre delen av strukturen var 42 cm dyp mens den østre delen var 27 cm dyp.

## *Jordgravd esse*

*Strukturnr. 179 Sirkulær esse hus I:* Essen har en sirkulær form og i plan en diameter på 60 x 60 cm. I plan er strukturen noe uklart avgrenset, fyllmassen består i ytterkant av siltblandet sand blandet med noe trekull. En del gulbrun undergrunns sand stikker opp fra undergrunnen. I sentrum av strukturen i plan var det synlig en kjerne på 40 x 45 cm i diameter der fyllmassen besto av siltblandet sand spettet med trekull, sot og slagg. I profilen er strukturen klart avgrenset mot undergrunnen. Det viste seg at den indre kjernen i plan var strukturen. Profilen er 15 cm dyp og har svakt buede sider mot en rett bunn.



**Figur 29: Strukturnr. 179 esse, profil. Foto: Live W. Norderval.**

Ved tømning av strukturen viste det seg at steinen ved 30-40 cm var en del større en hva som var ”synlig” i profilen. På undersiden av steinen var det slagg. Det virker som gropen har vært steinsatt mot bunnen (6 stk stein med størrelse på 15 -20 cm). Steinene dannet et kammer for sentrum av essen. Fyllmassen i profil inneholder mye slagg og slaggperler og er som ellers som beskrevet i plan.

Det ble sendt inn en trekullprøve til

artsbestemmelse og C<sup>14</sup> - datering. Det ble i alt artsbestemt 20 stk trekullbiter, av disse var 5 stk. *Betula*, (bjørk) og 15 stk. *Pinus*, (furu). C<sup>14</sup> – prøven fikk en datering til 2420 ± 35, med

en kalibret alder til 525 - 405 BC. Denne essen fikk en langt eldre datering enn hva som er tilfellet ned nordre vegggrøften og det rektangulære ildstedet. Denne essen må derfor ikke sees i sammenheng med hus I, da den er omlag 1000 år eldre. Essen har en av de yngste dateringene ved lokaliteten og må sees som spor etter den første aktiviteten i området.

### ***Oppbygget tørrmurt esse.***

*Strukturnr. 86 oppbygget esse hus I:* Strukturen har en diameter på 180 x 210 cm. Ved opprensing av strukturen ble det funnet slagg, forkullet never og brente bein i plan. Fyllmassen består av mørkbrun sandblandet silt spettet med trekull og sot. I sørvest besto fyllmassen av rødbrent sand og trekull. Strukturen har en klar avgrensning, i sørvest og nordvest ligger ansamlinger med stein. Steinsettingen i sørvest ser ut til å være tørrmurt og er oppbygget med flate steiner, 3 raster er bevart. Tørrmuren er rektangulært utformet, har en diameter på 40 x 40 cm og består av tilnærmet flate stein med en størrelse opp mot 35 cm. Rundt steinsettingen var det enkelte fragmenter med slagg. Ut fra steinsettingen i sørøst var det i plan synlig en mulig luftekanal som gikk ut fra det tørrmurte fundamentet i en svak bue og ut under vegggrøften i nord. Luftekanalene ble først oppdaget da vegggrøften ble snittet med gravemaskin. Fyllmassen i den antatte luftekanalene har tilnærmet lik farge i plan som resten



**Figur 30: Strukturnr. 86 oversiktsbilde, plan. Foto: Ruth Iren Øien**

av strukturen. Ca 30 cm fra den oppmurte essen er luftekanalene steinsatt. I snittet har luftekanalene en diameter på 59 cm og er 24 cm dyp. Formen i bunnen er konkav. Fyllmassen består av gråbrun sandblandet silt iblandet noe sot og enkelte kullfragmenter. I snittet sees en konsentrasjon med kull i bunnen av profilen ved 35 – 40 cm. Luftekanalene gikk fra fundamentet til den oppmurte essen i østlig retning, før den fikk en ca 45° knekk og gikk i nordlig retning ut igjennom den nordre vegggrøften. Det ble brukt metalldetektor i området rundt denne essen, og metalldetektoren ga svake utslag i helle gulvflaten rundt essen. Dette indikerer avfall etter smieaktiviteten i rommet.



**Figur 31: Bunn av luftekanal, som går fra steinsetting og ut igjennom nordre vegggrøft. Foto: Ruth Iren Øien**

Steinsettingen i nordvest, (stipplet området) så ut til og være en steinkonsentrasjon der en større stein hadde sprukket i flere deler. Et snitt ble lagt over dette området. Profilen var 51 cm i diameter og 20 cm dyp. Bunnen i stolpen viste seg og være plan. I sør var stolpehullet steinsatt mulig skodd. Fyllmassen besto av går sandblandet silt med enkelte kullfragmenter. Stolpen tolkes som fundament til mulig amboltstein.

### ***Strukturnr. 87 Kokegrop/ildsted:***

S 87 Kokegrop: Kokegropen ligger inne i vestre del av huset, smie delen. Kokegropen er plassert ut mot den nordlige vegggrøften. Strukturen har en diameter på 71 x 73 cm og er 7 cm dyp. Fyllmassen består av et siltholdig kompakt kullag, blandet med mye skjørbrent stein. Strukturen er klart avgrenset både i plan og profil. Strukturen ble undersøkt med tanke på at dette kunne være en sirkulær jordgravd esse. Da det verken ble funnet slagge eller annet smieavfall dreier dette seg om bunnen av en kokegrop/ildsted. Hvorvidt kokegropen er samtidig med huset, eldre eller yngre er ikke mulig og fastslå med sikkerhet.

### ***Funn***

Ved opprensing av huset ble det funnet en rekke fragmenter med brent bjørkenever, den brente neveren ble ikke samlet inn. Man må anta at den brente neveren kan stamme fra rester etter taket på huset.

Det ble i hus I også gjort en rekke funn av brente bein. I strukturene i husets midtre del ble det i rektangulært ildstedet og strukturer liggende i umiddelbar nærheten av rektangulært ildsted funnet en rekke fragmenter brente bein. (Strukturnr. 82, 83, 108, 185). Man må anta at dette dreier seg om bein som stammer fra tilbreiding av mat. I tillegg til dette ble det også funnet fragmenter med brente bein rundt den oppmurte delen av esse strukturnr. 86. Ingen av beinene er artsbestemt.

I det rektangulære ildstedet ble det også funnet et fragment med jern, dette kan være rester etter en mulig jernhank til gryte eller lignende.

Det ble også funnet enkelte små slagge biter i store deler av husets gulvfalte, da særlig i den vestre delen av huset, smie delen.

## **Sammendrag og tolkning hus I**

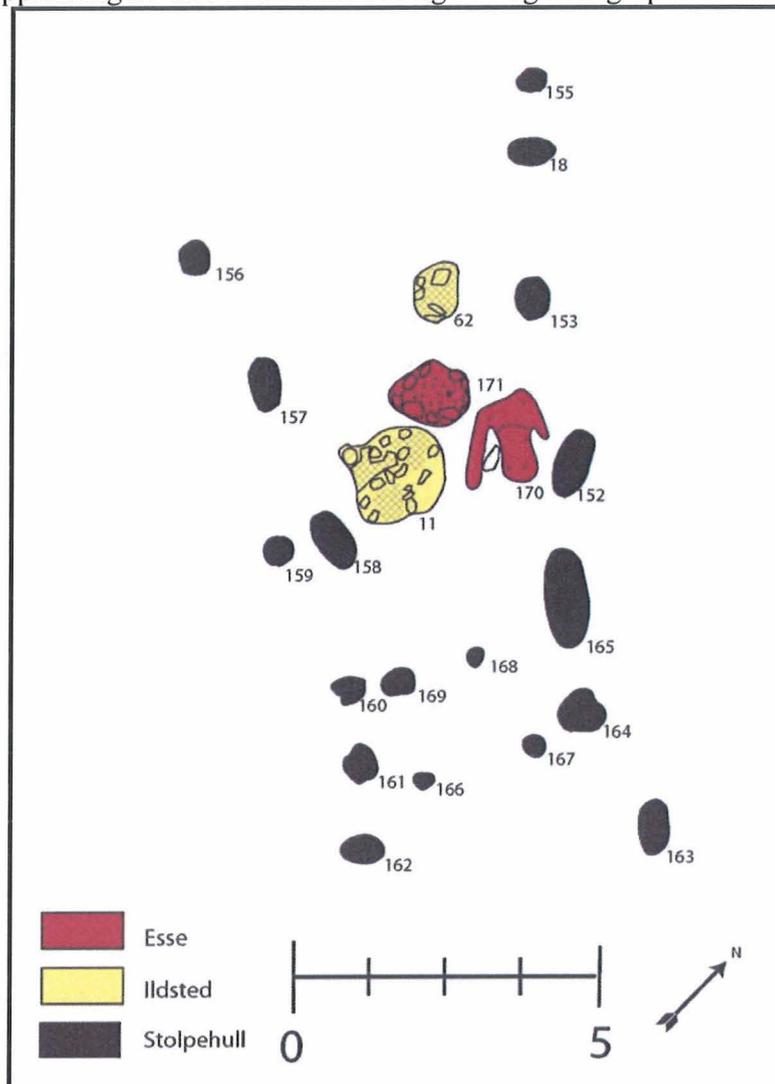
Huset er ikke fullstendig bevart og blir i sørøst kuttet av fylkesvegen. Husets bevarte lengde er på 17,5 x 7,5 m. Det ble sendt inn i alt 5 C14- prøver til datering fra huset. Tre av disse antas og være fra husets hovedbruksfase. To fra strukturnr 82 rektangulært ildsted og en fra brente planker i husets nordre vegggrøft, ga alle en datering mellom 415 – 550, overgangen mellom romertid og folkevandringstid. Siden huset har brent ned og den ene prøven er fra brent trevirke i grøften antas huset og gå ut av bruk i begynnelsen av folkevandringstid. Vegggrøftene har hatt en minimum bredde på 1 m. og har hatt en tilnærmet rett form, mulig en liten svak bue mot sentrum, dette er noe vanskelig og si med sikkerhet da ikke huset er bevart i sin helhet. Veggene i huset har trolig vært bygget av stein og torv. Ved opprensing av husets gulv ble det funnet fragmenter med brent never, dette tolkes til at never kan ha tilhørt husets takkonstruksjon. På innsiden av den nordvestre vegggrøften kunne man i overflaten og ved snitting se avtrykk etter en mulig svillstokk, som det har vært satt planker ned i. Dette gjør at husets innervegg trolig har vært kledd med treverk. Mellom stolpehullene strukturnr. 172 og 192 har husets inngang vært plassert.

Midt i den bevarte delen av huset kan det sees to strukturer som danner en skillevegg i huset, strukturnr 180 og 183. På den vestre siden av veggen er de takbærende stolpene trukket ut mot vegggrøftene, dette gjør at man får et stort åpent rom i denne delen av huset. Inne i dette rommet ble det funnet en jordgravd sirkulær esse, rester av en mulig oppbygget esse med luftekanal, samt en kokegrop/ildsted og to stolpehuller. Den sirkulære essen strukturnr. 179, fikk en datering til 525 -405 BC. Denne dateringen er ca 900 -1000 år tidligere en hva dateringene fra vegggrøften og det rektangulære ildstedet viste. Strukturnr. 179 sirkulær esse tolkes derfor til ikke å ha noen sammenheng med hus I, huset har trolig blitt lagt oppe på eldre bosetningsspor. Midt i det vestre rommet er det en mulig oppbygget esse med luftinntak som er gravd ned og ut igjennom den nordre vegggrøften. Grunnen til at man i dette rommet har valgt å sette de takbærende stolpene inntil vegggrøften kan være for og lage et stort åpent rom, slik at man minker risikoen for at glo og gnister skal sette fyr på huset. Samtidig som det er praktisk enklere og drive med smiearbeidet når man har en åpen flate rundt seg. I dette rommet ble det også sendt inn prøve fra strukturnr. 88 stolpehull. Denne prøven fikk en kalibrert til 75 -125 AD. Dette er også en noe tidligere datering en hva C14 prøven fra det rektangulære ildstedet og vegggrøften. Området har i lang tid vært brukt til bosetning så kullet kan stamme fra tidligere aktivitet. Stolpehullet strukturnr. 88 var stor og stolpehullet var skodd med store steiner. Denne stolpen har to mulige tolkninger. Den første tolkningen forklarer stolpehullets størrelse og kraftige skoning med at denne stolpen har vært med og støtte taket på grunn av at det er et stort spenn mellom de takbærende stolpene i rommet. Den andre forklaringen er at dette kan være fundament til en mulig ambolt. Rett nord for essen er det også et mulig stolpehull som tolkes til å være fundament til en mulig ambolt.

I husets østlige rom er husets ildsted plassert. Ildstedet har en rektangulær form og har en luftesjakt som går ut gjennom den søndre vegggrøften. Ildstedet kan ha to bruksfaser. I dette rommet ser det ut til at de takbærende stolpene blir trukket fra vegggrøften og inn i rommet, og danner takbærende stolpehull slik vi kjenner de fra de treskipede langhusene. Rett vest for det rektangulære ildstedet ligger en rektangulær nedgravning, denne nedgravningen ble tolket som fundament til mulig benk. Ved undersøkelse av huset, og særlig gulvflaten var det vanskelig og få oversikt over hvilke stolpehuller som tilhørte huset, og hvilken funksjon alle disse stolpehullene kan ha hatt, men hovedtrekkene som er skissert her er den løsningen som er mest plausibel.

## Hus II

I nordvestre del av feltet ligger rester etter et treskipet langhus, hus II. Avdekking av området der hus II skjedde i november 2008. Dyrkningslaget over huset var svært tynt, bare 20 -25 cm dypt. Svært få av de takbærende stolpehullene ble avmerket i november 2008 dette skyldes vanskelige lysforhold med lav motsol og strukturenes fyllmasse som var forholdsvis lys og at enkelte av stolpene skilte seg i svært liten grad ut fra undergrunnen. Huset ble derfor først funnet under opprensing av esse strukturnr. 170 og 171 og kokegrop strukturnr. 11 og 62.



Figur 32: Hus II. Tegnet av Ruth Iren Øien

Rett på utsiden av essene dukket det frem ovale stolper. Området ble rensset opp med krafse og dette førte til at en rekke stolpehull dukket frem, i alt 6 par med takbærende stolpehuller, samt 4 stolpehull som kan knyttes til bruken av huset. I tillegg til dette knyttes to esser, en sirkulær og en mulig åttetallsformet, to kokegropper til huset. Huset er orientert nordvest-sørøst og har en bevart lengde på 11,5 m og er ca 4,5 m bredt på det bredeste. Avstanden mellom de takbærende stolpene og fagene varierer i stor grad, det er derfor behov for en detaljert gjennomgang av husets strukturer.

### ***Takbærende stolper:***

De takbærende stolpene var synlig som litt mørkere ovale og sirkulære avtrykk i den litt mørkere undergrunnen. Enkelte av stolpene var svakt synlig i profil og det var nødvendig og la profilen tørke før stolpene ble tilstrekkelig synlig slik at de kunne fotograferes. I huset vestlige ende var stolpehullene grunne og smale, mens fra midten av huset der essene lå og mot sørøst ble de takbærende stolpene kraftigere og dypere. Stolpene er sirkulært til avlangt utformet. Avstanden mellom de takbærende stolpene varierer i stor grad, i nordvestre enden er avstanden på 4m, midt i huset 2,75/3,5 m, mens i den sørøstre enden står de med en avstand på 3,4 m. De sirkulære stolpehullene ble snittet i husets lengderetning, mens de ovale stolpene ble snittet på tvers av husets lengderetning.

*Strukturnr. 18 stolpehull:* Strukturen har en diameter på 47 x 37 cm. Fyllmassen består av gråbrun silt blandet med noe enkelte fragmenter trekull. Kullet avtar i profilen. Strukturen er 7 cm dyp og har skrånede sider mot en flat lit ujevn bunn. Strukturen tolkes som bunnen av mulig takbærende stolpehull.

*Strukturnr. 152 stolpehull:* Strukturen har en diameter på 70 x 45 cm. Fyllmassen består av gråbrun silt iblandet enkelte kullfragmenter. I stolpehullet kan man se et mulig avtrykk etter stolpen samt stolpens nedgravning. Fyllmassen i nedgravningen består av lysebrun undergruns sand spettet med noe mørkere brun silt. Stolpen er 45 cm dyp og har rette sider mot en noe buet bunn. Nedgravningen har en rett side i øst og skråner noe i vest. Strukturen tolkes som takbærende stolpe med nedgravning.

*Strukturnr. 153 stolpehull:* Strukturen har en diameter på 47 x 34 cm. Fyllmassen består av lysebrun sandholdig silt iblandet enkelte fragmenter kull. Stolpehullet står på rekke med de takbærende stolpene, men er bare 5 cm dypt og har skrånede sider og en flat bunn. Strukturen tolkes som mulig bunn av takbærende stolpehull.

*Strukturnr. 155 stolpehull:* Strukturen har en diameter på 30 x 24 cm. Fyllmassen består av brun silt spettet med kullbiter. Profilen viser at strukturen består av mulig avtrykk etter stolpe og nedgravning. Stolpen er 15 cm bred og 10 cm dyp. Nedgravningen er synlig i profilens nordlige side. Fyllmassen i nedgravningen består av lys brun silt med enkelte kullfragmenter, men med betraktelig færre kullfragmenter enn fyllmassen i stolpen.

*Strukturnr. 157 stolpehull:* Strukturen har en diameter på 55 x 46 cm og er klart avgrenset i sentrum, men noe mer utflytende mot kantene. Fyllmassen i sentrum består av mørkebrun sort silt spettet med enkelte kullfragmenter. Mot kantene er fyllmassen noe mer gulbrun. I profilens vestre side er det mulig rest etter strukturens nedgravning. Stolpehullet er 12 cm dyp og har svakt buede sider og en flat bunn. Det ble funnet slagg i stolpehullet ved snitting. Strukturen må sees som bunn av takbærende stolpehull.

*Strukturnr. 158 stolpehull:* Strukturen har en diameter på 68 x 45 cm. I plan har stolpehullet et fyllskifte, i den sørøstre delen av strukturen er det et sirkulært område der fyllmassen består av mørkebrungrå silt blandet med sot og enkelte kullfragmenter. Fyllmassen i vest og nordvest er noe lysere og inneholder mindre kull og sot. I profil sees de samme

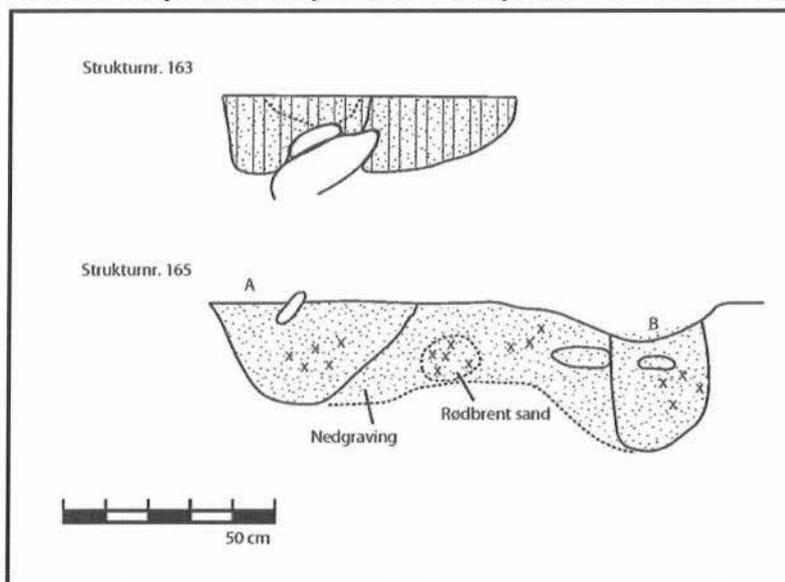
fyllskiftene, dette kan være avtrykket etter stolpen i stolpehullet. Stolpehullet er 10 cm dypt og har svakt buede sider og en flat bunn. Strukturen tolkes som takbærende stolpehull der både mulig stolpe og nedgraving er synlig.

*Strukturnr. 160 stolpehull:* Stolpehullet har en diameter på 30 x 33 cm. I plan består fyllmassen av brun sandblandet silt blandet med noen få trekullbiter. En stein ligger i sørlige side. I profil består fyllmassen av gråbrun sandholdig silt. Mellom 20 og 37 cm er fyllmassen noe mørkere, dette området kan representere avtrykk etter stolpen. Sidene i den mulige stolpen er uklart avgrenset. På utsiden av stolpen er det rester etter nedgravningen og en mulig kile eller opptrekk steinsom kan ha kilet fast stolpen. Stolpehullet er 18 cm dypt og har rette sider, med en fordypning i hver side. Bunnen av stolpehullet skråner fra vest mot øst. Stolpehullet tolkes til å inneholde et mulig avtrykk etter stolpe med nedgraving rundt.

*Strukturnr. 161 stolpehull:* Struktura har en diameter på 34 x 40 cm. Fyllmassen består av gråbrun sandblandet silt, med en liten konsentrasjon med trekull i nordøstre del av struktura i plan. I profilen var det ikke synlig trekull. Profilen i stolpehullet var 28 cm dypt. Sidene i stolpehullet er rett i toppen og skråner til ca 16 cm der stolpehullet danner en spiss mot bunnen.

*Strukturnr. 162 stolpehull:* Struktura har en diameter på 50 x 33 cm. Fyllmassen består av siltblandet sand spettet med noen få små kullbiter. I profil var det i den bortgravde massen to små stein i sør. Disse var ikke store nok til å ha fungert som støtte/skoning. Stolpehullet er 14 cm dypt og har lett skrånede sider, i bunnen av profilen er det en liten fordypning.

*Strukturnr. 163 stolpehull:* Struktura har en diameter på 70 x 72 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt spettet med noen få kullfragmenter i plan. I profil er fyllmassen noe mørkere i øst, dette kan være avtrykk etter stolpen i stolpehullet. Rundt dette området er det i vest to større steiner som kan være brukt til og kile fast stolpen i stolpehullet. I den vestre siden av stolpehullet er fyllmassen noe lysere. Dette område tolkes som nedgravningen til stolpen.



**Figur 33: Strukturnr. 163 og 165 stolpehull, profil. Tegning: Ruth Iren Øien**

28 cm dypt og har rette sider i vest, profilen i øst er tilnærmet flat over den store steinen før også denne siden blir rett. Bunnen av stolpehullet er flat.

*Strukturnr. 164 stolpehull:* Struktura har en diameter på 65 x 45 cm. Fyllmassen består av brun silt, veldig lik den sterile undergrunnen. I øst var en stor flat stein kilet ned i stolpehullets ytterkant. Den synlige steinen i ytterkant i plan var også kilet ned langs kanten. Disse to steinene fungerer som en mulig kile/skoning. I profilen var det noen få fragmenter med trekull

i fyllmassen. Stolpehullet er

*Strukturnr: 165 stolpehull:* Strukturen har i en diameter på 120 x 65 cm. Fyllmassen består av lys siltholdig sand, svært lik undergrunnen. Fyllmassen var spettet med enkelte kullfragmenter. Profilen viser avtrykk etter en mulig stolpe i hver side av nedgravningen. Stolpe A og B. Stolpe A hadde en stein plassert i ytterkant av strukturen, brukt som støtte/skoning av stolpen. Mellom de to stolpene er det et område med svært lik fyllmasse som undergrunnen. Fyllmassen i dette området har en noe mørkere farge og iblandet trekull. Det sees også et område med rødbrent sand spettet med trekull. Dette kan være spor etter nedgravningen. Ikke mulig og avgjøre ut fra fyllmassen hvilken stolpe eller om begge stolpene tilhører hus konstruksjonen.

I den sørøstre enden av huset er stolpehullene best bevart, dette dreier seg om stolpehullnr. 160, 161, 162, 163, 164 og 165. De tre førstnevnte stolpene har en sirkulær utforming og har en diameter 30 – 50 cm. De 3 siste er ovalt utformet med en lengde på 65 – 120 og en bredde på 42 -65 cm. Det største stolpehullet, strukturnr. 165 viste seg og bestå av to stolper. Dybden på stolpehullene viste seg og variere mellom 14 og 28 cm. Strukturene var klart avgrenset og fyllmassen besto av brun til gråbrun sandholdig silt blandet med noe sot og enkelte kullbiter. Ved stolpehullene nr. 160, 163 kunne nedgravningen rundt stolpen sees. Fyllmassen i nedgravningen besto av svært lys sandholdig silt som så vidt skilte seg fra undergrunnen. Fire av stolpene (strukturnr. 160, 163, 164 og 165) hadde steiner stukket ned i strukturens ytterkant. Steinene kan ha vært brukt til og støtte/ kile stolpen fast slik at den sto støtt. Stolpehull strukturnr. 165 var betraktelig større enn de resterende stolpene, snittet ble her lagt langs stolpens lengste diameter omtrent øst - vest. Ved snitting viste det seg at det dreide seg om to stolper med svært lik utforming og fyllmasse. Stolpene så ikke ut til og skjære hverandre, men var adskilt med ca 10 cm undergrunnssand. Det er ikke mulig og avgjøre ut fra fyllmasse hvilken stolpe som hører til grindkonstruksjonen. Men ut fra stolpehullets plassering er det den vestlige stolpen som da ligger rett ovenfor strukturnr. 160.

Stolpehullene strukturnr. 152, 155, 157 og 158 står over essene og kokegropene i sentrum av huset. De to grindene har stort spenn på henholdsvis 3,30 og 2,75 m. Tre av disse stolpehullene er tydelig ovalt utformet i plan og den siste strukturnr. 153 er svakt ovalt utformet. Strukturene har en diameter i plan på mellom 47 x 34 – 70 x 45 cm. Dybden varierer fra 5 – 40 cm. Når det gjelder bredden på stolpene ser disse ut til og være svært lik 3 er 45 cm bred og en er 40 cm bred. Ved stolpehullene strukturnr. 152, 157 og 158 kan man se rester etter nedgravningen. Fyllmassen i nedgravningen består av lysebrun undergrunns sand bare en tanke mørkere en det som finnes i undergrunnen. Stolpenes fyllmasse består av gråbrun til mørkebrun silt iblandet sot og enkelte kullfragmenter. I stolpehullnr. 157, ble det funnet slagg ved snitting.

Strukturnr. 159 står ca 25 cm nord for strukturnr. 158. Stolpehull strukturnr. 159 er noe avlangt og har en diameter på 30 x 47 cm og er 12 cm dypt. Fyllmassen består av lysebrun silt spettet med kull. Denne stolpen har to tolkningsmuligheter. Den ene muligheten kan representere en mulig utskiftning av takbærende stolpe strukturnr. 158. Den andre muligheten kan være at stolpe 159 representerer en utrekt stolpe i forbindelse med mulig inngang mellom stolpehull strukturnr. 158 og 160. Avstanden mellom disse to takbærende stolpene er noe større, 1, 5 m enn det som er tilfelle i resten av stolperekken.

Det siste paret med takbærende stolper, strukturnr. 18 og 156 samt en enkeltstående stolpehull strukturnr. 155 som står på rekke med de takbærende stolpene i den nordvestre delen av huset skiller seg i profil fra de øvrige stolpene. I plan har de en sirkulær utforming, men en mindre diameter en resten av de takbærende stolpehullene i huset. Fyllmassen besto av gråbrun silt

blandet med noe kull i toppen. Strukturnr. 155 er en enkeltstående stolpehull som befinner seg på rekke med de takbærende stolpehullene, ca 50 cm nordvest for strukturnr. 18. I denne stolpen er både nedgravning og stolpehull synlig. Stolpehullet har en diameter på 17 cm og er 10 cm dypt. Det takbærende stolpehull paret strukturnr. 18 og 156 står med ca 4 m mellomrom. Strukturnr. 156 er en stolpe med nedgravning, der stolpen er 12 cm bred og 18 cm dyp. Strukturnr. 18 er noe ujevnt avgrenset og det er her ikke mulig og skille stolpe fra nedgravning. Stolpehullet har en bredde på 37 cm bred og er 7 cm dyp. Dette stolpehullet må sees som bunn av mulig stolpehull. Med tanke på de små stolpene og det store spenn mellom stolpene kan dette paret representere en noe lettere byggingskonstruksjon enn det vi kjenner fra de resterende stolperekkene og hva som er vanlig ved de treskipende langhusene. Ut fra stolpenes lille dimensjon og store spenn mellom grindene i det ene takbærende paret kan denne delen av huset muligens ha hatt flettverksvegger og en bred åpning mot nordvest. Flettverkveggen tolkes da til å starte et sted mellom stolpeparet 18 -156 og 153 -157. Veggene på den nordre siden er bevart noe lenger mot nordvest enn hva som er tilfellet ved den sørlige veggene.

### ***Stolper mulig brukt til innredning:***

I den sørøstre delen av huset kan det på innsiden av de takbærende stolpene sees 4 stolper som danner en firkantet konstruksjon, struktur 166, 167, 168 og 169. Konstruksjonen ser ut til og være trapesformet da den i den ene siden er 75 cm motsatt side er 115 cm. De to siste sidene er begge 100 cm.

*Strukturnr. 166 stolpehull:* Strukturen har en diameter på 20 x 23 cm. Fyllmassen består av mørkebrun silt spettet med kullbiter. Stolpehullet er klart avgrenset. Profilen er 31 cm dyp, der sidene i toppen er svakt buet, mot bunnen blir de rettene mot en spisset bunn.

*Strukturnr. 167 stolpehull:* Strukturen har en diameter på 30 x 22 cm. Fyllmassen består av gråbrun silt spettet med trekull. Stolpehullet er klart avgrenset. Stolpehullet er 15 cm dypt og har rette sider mot en nesten flat bunn. I bunnen sees en liten fordypning.

*Strukturnr. 168 stolpehull:* Strukturen har en diameter på 17 x 20 cm. Fyllmassen består av brun silt spettet med enkelte fragmenter kull. Stolpehullet er 26 cm dypt og profilens sider er rette mot en spisset bunn. I nord kan en mulig nedgravning skimtes, fyllmassen i dette området er svært lik undergrunnen bare en nyanse mørkere.

*Strukturnr. 169 stolpehull:* Strukturen har en diameter på 40 x 38 cm. Fyllmassen består av mørkebrun sandblandet jord spettet med mye kull. Stolpehullet er 12 cm dypt og har svakt buete sider og bunn.

Det ble sent inn en kullprøve til artsbestemmelse av treverk og C<sup>14</sup> - analyse. Det ble i alt artsbestemt 30 stk trekullbiter, hvorav 2 stk var *Betula*, (bjørk) og 28 stk var *Pinus*, (furu). C<sup>14</sup> – prøven ga en alder før nåtid til 1635 ± 25, med en kalibrert alder til 410 – 430 AD.

I plan har stolpehullene en sirkulær form og 3 av stolpehullene har en diameter på mellom 20 – 30 cm, den siste stolpen har en noe større diameter, 40 cm. Dybden på stolpene varierer fra 12 til 31 cm. De tynneste stolpene, (strukturnr. 166 og 168) er de dypeste stolpene samtidig som de er spisset mot bunnen av stolpehullet. Fyllmassen består av gråbrun til mørkebrun silt spettet med enkelte kullbiter. Disse 4 stolpene tolkes som del av fire stolpekonstruksjon til mulig innredning av hus dette kan være for eksempel hyller, eller stativ for og henge/legge fra seg materiale eller redskaper brukt i husets smie del.

## Esser:

*Esse strukturnr. 170:* Essen er åttetalsformet og har en diameter på 120 x 40 cm. Den østre halvdelen er 18 cm dyp, mens vestre halvdelen er 10 cm dyp. Strukturen er klart avgrenset i plan, men enkelte steder noe utglidende i formen. Fyllmassen består i plan av mørkebrun – svart sandblandet silt spettet med kull og sot. Det ble funnet enkelte fragmenter med brente bein i den vestre halvdelen av strukturen. Strukturen er forstyrret av plogspor i sør. I profil viste fyllmassen seg og være ulik i de to delene. I østre del inneholdt fyllmassen i sentrum av strukturen en mørk sot og kullholdig silt masse. Rundt det mørke området blir fyllmassen noe lysere og fyllmassen består av sotholdig silt, med enkelte kullfragmenter. Denne fyllmassen strekker seg inn i den vestre delen. Det ble funnet noe slagg i den mørke området i den østre halvdelen, samt en del slagg og brente bein i toppen av strukturen i vest. Den østre enden var klart dypere (18 cm) enn den vestre delen, (10cm). Ved snitting og tømning av strukturen ble det funnet to stk biter med ubrent leire.



**Figur 34:** Oversiktsbilde strukturnr. 170 mulig åttetallsformet esse, 171 sirkulær esse, og 11 kokegrop.

**Foto:** Ruth Iren Øien

Formen på strukturen tilsvarer det som ble funnet ved åttetallsformet esse strukturnr.30 og 31 og strukturnr. 19. Selv om strukturnr. 170 ikke har bevart samme tydelige steinsetting og klar og tydelig definisjon av essens sentrum ble det allikevel funnet store mengder slagg, smiperler, og brente bein i strukturen. Strukturen tolkes derfor til å være bunnen av en åttetallsformet esse. Beinene som ble funnet i essen er ikke artsbestemt.

Det ble sendt inn en trekullprøve til artsbestemmelse og  $C^{14}$  - datering. Det ble i alt 40 stk. trekullbiter, av disse var 4 stk. *Betula*, (bjørk), og 36 stk. *Pinus*, (furu).  $C^{14}$  - prøven fikk en datering til  $1755 \pm 25$ , med en kalibrert alder til 245 – 335 AD.

*Strukturnr. 171 sirkulær esse hus II:* Essen har en diameter på 110 x 75 cm og er 22 cm dyp. Strukturen er klart avgrenset i plan og profil. Fyllmassen består av fin gråsort silt, blandet med mye, sot kull, slagg, smiperler og glødeskall. I plan kan en sirkulær steinsetting sees i essens ytterkant. Steinsettingen har en åpning mot vest, dette området tolkes som essens åpning/inngang. I sentrum og mot sør i essen er det mye slagg, smiperler og glødeskall i fyllmassen. På grunn av tidsmangel ble strukturen snittet og ikke gravd stratigrafisk. Det viste seg at ned mot bunnen av essen lå et lag med nevestore steiner. Mye slagg lå rundt steinene som var synlig i plan. Dette kan være et resultat at man har raket sentrum av essen ren og slagg og smieavfallet la seg ut mot ytterkanten av essen og inn mot steinene. Steinenes sirkulære plassering ytterkant som var synlig i plan og i bunn av essen er rester etter essensoppbygning og må sees som en steinforing av esse. Steinene var varmepåvirket, men i liten grad skjorbrent. Steinene var glatte og elverullet. Det ble ca 5 cm ned i essen funnet skår av rød keramikk.

Det ble sendt inn en prøve til artsbestemmelse av trekull og C<sup>14</sup> – datering. Det ble i alt artsbestemt 10 stk trekullbiter. Av disse var 4 stk. Betula, (bjørk) og 6 stk. Pinus, (furu). C<sup>14</sup> – prøven viste en datering til 1310 ± 30, med en kalibrert alder til 670 -765 AD.

### ***Kokegroper:***

*Strukturnr. 11 kokegrop hus II:* Strukturen har en diameter på 150 x 130 cm og er 15 cm dyp. Strukturen er i plan noe uklart avgrenset i nördøstre del, kun stippet inn. I den østre delen er det en 2 -3 bred stripe med rødbrent sand. Fyllmassen består av sandblandet silt med en del kull og sot. Enkelte større konsentrasjoner med kull. Strukturen er spettet med undergrunnssand, som kommer opp gjennom fyllmassen/strukturen. I sørøstre del er det en liten slagg klump i plan. Strukturen er klart avgrenset med en tydelig kullrand mot bunnen av strukturen. Mot strukturens ytterkant var det et lag med rødbrent sand og kompakt kullag med store trekullbiter. Kullranden antyder art kokegropen er fra 20 – 130 cm. Det ble vinteren høsten 2008 tatt ut prøve fra strukturens plan, denne ble sendt inn til C<sup>14</sup> - datering og fikk en kalibrert alder til 135 -340 AD.

*Strukturnr. 62 kokegrop hus II:* Strukturen har en diameter på 55 x 58 cm og er 18 cm dyp. Strukturen er klart avgrenset i plan og profil. Fyllmassen består av siltholdig sand blandet med mye kull og sot. Store skjorbrente stein ser ut til å være lagt i bunnen av strukturen. I profilen ble en stor stein fjernet i plan, stippet område i toppen av profil. Profilen består av et kompakt kullag og en skjorbrent stein. Strukturen tolkes som bunn av kokegrop.

### ***Sammendrag og tolkning av hus II***

De takbærende stolpene ser ut til å være best bevart i den sørøstre delen av huset. Stolpene blir grunnere mot den nordvestre enden. Det var i dette området dyrkningslaget var tynnest og ploegen ser også ut til å ha slått nedi undergrunnen mellom struktur. 11 kokegrop og 171 esse. Huset ser også ut til å være bredere i nordvest enn i sørøst. I den nordvestre enden av huset er har strukturnr 155, 156 og 18 en mindre diameter og dybde en det takbærende stolpehullene mot sørøst. Den nordvestre enden av huset kan dermed ha hatt en noe lettere konstruksjon, i denne enden. Stolpehullene som står fra esse strukturnr. 171 og mot sørøst får en større bredde og dybde. Dette tolkes til at den sørøstre delen av huset har hatt en bygningskonstruksjon slik vi kjenner det fra de treskipede langhusene. Fra husets strukturer ble det sendt inn 4 stk trekullprøver til C<sup>14</sup> – analyse. 3 av disse prøvene, en fra strukturnr 169

innvendig stolpehull, strukturnr.170 esse og strukturnr.11 kokegrop har alle en datering mellom 135 – 430 AD, Dette gir huset en datering til romertid. C<sup>14</sup> prøven fra åttetalsformet esse strukturnr 171 fikk en senere datering, til perioden 670 -767 AD, merovingertid. Esse strukturnr 171 må derfor tolkes til at den er langt yngre en selve huset og kan derfor ikke tolkes til og tilhøre hus II. Hvorvidt hus II både har fungert som bolighus og smie er noe vanskelig og si med sikkerhet. Både essen og kokegropen ligger midt mellom de takbærende stolpene. Strukturnr. 11 kokegrop/ildsted er den eldste strukturen inne i hus II. Kokegropen og essen ligger adskill fra hverandre, men de har en alder som overlapper hverandre og tolkes til og ha eksistert samtidig. I den sørøstre delen er det også 4 stolper som tolkes som å være en del av husets innredning. Kanskje et område der man har hengt fra seg arbeidsverktøy, lagret råmaterialet og ferdig smidde gjenstander? Huset tolkes som smie.

## Kullgroper

*Strukturnr. 111 kullgrop:* Strukturen har en diameter på 200 x 140 cm og er 42 cm dyp. I plan er strukturen klart avgrenset. Fyllmassen består av gråbrun siltblandet sand spettet med enkelte kullfragmenter. I sørlige delen av plan er fyllmassen noe mer grusholdig. Noen små steiner i overflaten. I sørøstre del er det en tynn stripe med rødbrent sand i ytterkant. I bunn av profil er det et kompakt kullag. Enkelte stein mot det kompakte kullaget. Bare ytterst få av disse steinene ser skjørbrent ut. Fyllmassen består ellers av gråbrun grusholdig sand. Enkelte områder er noe mørkere og inneholder mer silt. Enkelte kullbiter i dette laget men veldig få. Denne massen ser ut til å være gjennfyllingsmasse. I det kompakte kullaget ser trevirke ut til og ligge i gropens lengde retning. En hel stokk kunne følges nesten i hele bunnen. I bunnen av profilen ligger et lag med tydelig rødbrent sand.

Det ble sendt inn en trekullprøve til artsbestemmelse av treverk og C<sup>14</sup> – analyse. Det ble i alt artsbestemt 40 stk trekullbiter, der alle var *Betula*, (Bjørk). C<sup>14</sup> – prøven ga en alder før nåtid til 1590 ± 30, med en kalibrert alder til 425 – 540 AD.



**Figur 35: Strukturnr. 111 kullgrop, profil.**

interessant i forhold til at bjørk er den trearten som egner seg best til smining. Trekull fra blant annet furu, gjør at ilden i essen kan gnistre. Trekull fra bjørk og rogn gir også en høyere varme en hva for eksempel furu gir. Kullet i kullgropene har med stor sannsynlighet vært brukt til brensel i essene.

*Strukturnr. 203 Kullgrop:* Strukturen er beskrevet under esse anlegg 2. Denne strukturen er også tolket til å være en kullgrop. For beskrivelse se side 29.

### **Artsbestemmelse av trekull.**

Fra vær av disse to strukturene ble det artsbestemt 40 biter trekull.

Alle disse bitene var *Betula*, bjørk. Dette er svært

## Kokegroper

Det ble ved undersøkelsen funnet en rekke kokegroper i alt ca 70 stk. Disse kokegropene varierte i bevaringsgrad, størrelse og form. På grunn av liten tid i felt og feltets langt viktigere strukturer i form av hus og esser ble få av kokegropene undersøkt og dokumentert med plan og profil tegning. Et utvalg av kokegropene lengst sør i feltet ble allikevel snittet ved hjelp av gravemaskin. Størsteparten av de kokegropene som ble snittet ved hjelp av gravemaskin ble fotografert i plan før snitting. Noen få av kokegropene ble renset opp i profil og tegnet og fotografert i profil.

Når det gjelder bevaringsgrad ser kokegropene ut til å være dårligst bevart i den nordre og nordøstlige delen av feltet der dyrkningslaget var tynnest og undergrunnen besto av grov grus iblandet mye stein. Bevaringsgraden ser ut til å ha blitt noe bedre mot sør, her ble matjordslaget tykkere og undergrunnen gikk over til og bestå av fin sandholdig silt. Det var også i dette området den største konsentrasjonen med kokegroper lå, et område kan også karakteriseres som et kokegropsfelt. Kokegropene i nord og nordøst i feltet hadde en noe mindre diameter i plan rundt 80 – 120 cm og alle hadde en tilnærmet sirkulær form. Mot sør ble kokegropene betraktelig større, de fleste var sirkulære, men også enkelte kokegroper hadde en tydelig rektangulær form. Om størrelsesforskjellen mellom de to områdene alene skyldes bevaringsgrad eller om bruksformål og datering kan ha betydning er usikkert. Kokegropene i Den sørlige delen var store gode kokegroper som var svært godt bevart, enkelte av disse var inntil 45 – 50 cm dype og hadde bevart store mengder skjørbrent stein og et kompakt kullag i strukturens bunn. Det ble tatt ut en rekke kullprøver fra bunnen av profilen i kokegropene.

*Strukturnr. 96 Nedgravning/mulig kullgrop:* Strukturen var i plan og profil klart avgrenset. Den mulige kullgropen var rektangulært utformet og hadde en diameter på ca 230 x 130 cm og var 40 cm dyp. I plan besto fyllmassen av gråbrun til brunoransje silt spettet med noen få biter trekull. To konsentrasjoner med trekull var synlig i plan, disse ble tegnet inn. I sør og



**Figur 36: Strukturnr. 96 kokegrop, profil. Foto: Ruth Iren Øien**

kullaget og dannet en kompakt steinflate. Steinene i steinflaten var tydelig varmepåvirket,

sørvest var det en tynn 1- 2 cm bred rand med rødbrent sand. I nord var det et område med gråbrun silt. De steinene som var synlig i plan var ikke skjørbrent. Ved snitting kom det til syne mye stor stein, 30 – 50 cm store i et jevnt lag ca 15 – 20 cm nede i nedgravningen. De store steinene ble gravd frem stratigrafisk og de dannet et jevnt lag i nedgravningen. Steinlaget var kompakt og lå ned langs siden i nedgravningen og var plassert rett oppe på det kompakte

men ikke skjørbrente. Den kompakte steinflaten forhindrer at man kan ha lagt mat direkte ned i glørende/trekullet. Man må derfor ha brukt de store oppvarmede steinene til mulig og steke/varme maten opp. Det kompakte kullaget var dannet av store stokker på inntil 10 cm diameter som lå i gropens lengde retning. I den nordre enden av nedgravningen var det lagt ned et ende bord i nedgravningens kort side. Strukturen bærer preg av og ikke være en normal kokegrop, men kan ha blitt brukt til og varme streke mat dirkete på steinflaten.

Det ble sendt inn trekullprøve til artsbestemmelse av og C<sup>14</sup>-analyse. Det ble i alt artsbestemt 40 stk trekullbiter, hvorav 29 stk. var *Betula*, (bjørk) og 11 stk. *Pinus*, (furu). C<sup>14</sup> –prøven ga en alder til 1825 ± 25, med en kalibrert alder til 145 – 245 AD.

*Strukturnr. 98 kokegrop:* Strukturen har en diameter på 100 x 80 cm og er 15 cm dyp. Strukturen er klart avgrenset i plan og profil. I toppen av profilen ligger et lag av gulbrun silt spettet med enkelte kullfragmenter. I bunnen av profilen ligger et kompakt kullag med enkelte skjørbrente steiner. Tydelig kokegrop. Kullprøve ble tatt ut fra profil.

*Strukturnr. 99 kokegrop:* Kokegropen har en rektangulær form med en diameter på 170 x 230 cm. Strukturen var klart avgrenset i plan og profil. Fyllmassen i plan består av brun silt spettet med kull og sot, noe rødbrent sand ytterkant i nord og nordvest. Kokegropen kutter struktur 122 kokegrop i nord. Kokegropen/kullgropen ble snittet med gravemaskin og det var ikke mulig og legge snittet slik at relasjonen mellom S 99 og 122 kom frem. I toppen av profilen besto fyllmassen av brun sandholdig silt blandet med kullfragmenter og en del skjørbrent stein. Under dette laget ligger et kompakt kullag. Mesteparten av de skjørbrente steinene ligger i den sandholdig silten og i toppen av det kompakte kullaget. Kullprøve ble tatt ut fra bunn av profil.

Det ble sendt inn en trekullprøve til artsbestemmelse av trevirke og C<sup>14</sup> – analyse. Det ble i alt artsbestemt 40 stk. biter med trekull, av disse var 23 stk. *Betula*, (bjørk) og 17 stk. *Pinus*, (furu). C<sup>14</sup> prøven ga en alder får nåtid til 1900 ± 30, med en kalibrert alder til 80 -135 AD.

I tillegg til dette ble det sendt inn kullprøver fra ytterligere to kokegroper, strukturnr. 112 og 117 til artsbestemmelse og C<sup>14</sup> – datering. Fra strukturnr. 112 ble det i alt artsbestemt 40 stk trekullbiter, hvorav 33 stk. var *Betula*, (bjørk) og 7 stk. *Pinus*, (furu). C<sup>14</sup> prøven ga et resultat til 1630 ± 30, med en kalibrert alder til 410 – 440 AD. Fra strukturnr. 117 ble det i alt artsbestemt 40 stk. trekullbiter, hvorav alle var *Betula*,(bjørk). C<sup>14</sup> prøven ga et resultat til 1570 ± 25, med en kalibrert alder til 440 – 545 AD.

### ***Snitt av 3 kokegroper som kuttet hverandre***

*Strukturnr. 110 kokegrop:* Kokegropen har en sirkulær form, 160 x 180 cm i diameter. Fyllmassen besto i plan av fin mørkebrunsort silt blandet med mye kull, sot, og skjørbrent stein. Kompakt kullag i sørøst og rødbrent sand i ytterkant. Strukturen kutter struktur 118 i sørsørvest.

I toppen av profil består fyllmassen av mørkebrunsort sandholdig silt spettet med store mengder kull og sot. Veldig mye skjørbrent stein der bare de største ble tegnet inn. De steinene som ikke ble tegnet inn hadde en størrelse på 3 -5 cm og var kantete og er sprukken/fragmentert skjørbrent stein.

*Strukturnr 114 kokegrop:* Kokegropen er avlangt utformet og har en diameter på 190 x 125 cm i diameter. I plan består fyllmassen av brun silt og mye skjørbrent stein. Strukturen ser ut

til og kutte struktur 118 i nord og struktur 137 i vest. I toppen av profilen besto fyllmassen av brun sandholdig silt blandet med kullfragmenter og en del skjørbrent stein. I bunnen av profilen var det et ca 10 cm tykt kompakt kullag.

*Strukturnr. 118 kokegrop:* Kokegropen har en mulig sirkulær form, 110 x 105 cm i diameter. Kokegropen blir kutte av struktur 110 og 114 kokegrop i sør og nord. Fyllmassen i plan består av sandholdig silt iblandet svært mye trekull og noen skjørbrente steiner. Profilen viser at i toppen av strukturen ligger et lag med brun siltholdig sand. Dette laget virket noe omrotet. I bunnen av profilen ligger et kompakt kullag. Kun enkelte skjørbrente steiner er her synlig. Kullprøve ble tatt ut fra profil. Strukturen blir i plan ikke kuttet av struktur 114 kokegrop, men kutter en annen kokegrop som ikke var synlig i profil. Se tegning.

Det ble sent inn en trekullprøve til artsbestemmelse og  $C^{14}$ -analyse. Det ble artsbestemt i alt 40 stk trekullbiter, av disse var alle *Betula*, (bjørk).  $C^{14}$  – prøven fikk en datering til 1760 ± 30, med en kalibrert alder til 245 – 335 AD.

Mellom kokegrop 118 og 110 kom det til syne ved snitting en kokegrop i bunnen av snittet. Denne kokegropen er den eldste kokegropen i snittet og blir i sør kuttet av struktur 114 og i nord av struktur 118. Profilen viser et kompakt kullag i bunnen med brun sandblandet silt med skjørbrente steiner i toppen. Det siste laget virker svært omrotet og fyllmassen stammer her høyst sannsynlig fra graving og bruk av rundt liggende kokegroper.

## Stolpehull

Det ble også funnet 27 stk enkeltstående stolpehull som ikke kunne knyttes til noen spesiell konstruksjon disse var alle plassert i nordre del av feltet ut mot terrassekanten. Ingen av disse stolpehullene ble snittet. For informasjon se strukturliste.

## Nedgravinger

*Strukturnr. 43 nedgravning/steinsetting.* I den nordvestre delen av feltet lå en rektangulær nedgravning med en størrelse på 200 x 300 cm. I plan var strukturen klart avgrenset og besto



av vannrullede steiner fra ca 10 – 35 cm. Mellom steinene var det lysegrå fin sand. Ved opprensing av strukturen i plan ble det vurdert hva denne strukturen kunne vært brukt til. Det var svært lite stein i dyrkningslaget over strukturen og i undergrunnen rundet strukturen så steinen har trolig blitt tatt ut fra eleven. Sanden var også svært ren, ingen fragmenter av kull eller områder med

**Figur 37: Strukturnr. 43 rektangulær nedgravning, plan. Foto: Ruth Iren Øien**

mørkere silt ble funnet i snittet. Dette tyder også på at man har svært nøye med hvordan man har bygget strukturen. Før snitting ble det vurdert om dette kunne dreie seg om en brolegging i forbindelse med en inngang i et hus. Området rundt

strukturen ble derfor på nytt rensert opp for å se om vi kunne finne stolpehull som kunne knyttes til et eventuelt hus. Det ble ikke funnet noen stolpehull som kunne settes i sammenheng med strukturnr 43. På grunn av kort tid i felt ble strukturen snittet lagvis med gravemaskin. Den vestre halvdel ble fjernet og strukturen viste seg og være ca 40 cm dyp. Sidene i nedgravningen var loddrette og bunnen var flat. Fyllmassen i profil var den samme som i plan. Nedgravningen er klart og tydelig laget med en hensikt, steinene og den rene sanden er trolig hentet i Gaula. Med fravær av stolper rundt strukturen og strukturens dybde tyder på at det ikke dreier seg om en brolegging. Med fravær av mye stein i undergrunnen kan det heller ikke være en nedgravning man har laget for og kvitte seg med store steiner i dyrkningslaget. Hva nedgravningen skal ha blitt brukt til er derfor usikkert. Strukturen tolkes til å være en nedgravning av ukjent funksjon.

*Strukturnr. 70 mulig vegggrøft.* Hestekoformet vegggrøft med indre mål på ca 4 m. Slike vegggrøfter blir ofte satt i sammenheng med hus. Det ble ikke funnet noen stolpehull som kan knyttes til strukturen. Selve vegggrøften varierende i bredde fra ca 40 – 65 cm og var noe ujevn, men klart avgrenset. Fyllmassen i plan består av brun silt blandet med sot, trekull og enkelte områder med rødbrent sand. Grøften ble snittet med gravemaskin. Profilen viste seg og være ca 12 cm dyp og svakt buet. Fyllmassen var den samme i profil som i plan. Det ble ikke tid til å legge noen snitt på langs av vegggrøften for og eventuelt avsløre stolpehull i nede i vegggrøften. Da det var fravær av stolpehull inne i hestekoformet og at man ikke med sikkerhet kan si at det var stolpehull i vegggrøften gjør at man ikke med sikkerhet kan bekrefte at strukturen kan tolkes som en mulig vegggrøft.

### **Slagg**

Ved avdekkingen ble det funnet slagg sprett jevnt utover hele undergrunnen. Dette slagget har i årenes løp blitt dratt rundt av ploegen og sprett seg jevnt utover hele lokaliteten. Avdekkingen 2008,

Det ble først og fremst funnet slagg, smiperler i de mange essene sprett rundt om på lokaliteten. For beskrivelse av slagget se beskrivelse for hver enkelt struktur. I tillegg til dette ble det funnet slagg, og smiperler i en rekke stolpehull, kokegroper og andre nedgravninger.

### **Brente bein**

Det ble funnet brente bein i en rekke strukturer ved lokaliteten, dette var svært små fragmenter uten noen form for dekor. Artsbestemmelse er ikke foretatt. Det ble funnet brente bein i en rekke esser Strukturnr 31, S 86, S 171 og 171 For beskrivelse av disse funnene se beskrivelse av hver enkel esse. I tillegg til dette ble det funnet brente bein tilknyttet midtrommet i hus

## Konklusjon og tolkning

Bosetningen på Forsetmoen ser ut til å starte i starten av før-romersk jernalder, den eldste C<sup>14</sup>-dateringen fra feltet stammer fra strukturnr 179 sirkulær esse og har en kalibrert alder til 525 - 405 BC. Dalføre Gauldalen, Budalen, og Hessdalen som ligger rundt lokaliteten på Forsetmoen er det i eldre jernalder registrert svært mange jernutvinningsanlegg, med dateringer til samme periode som dateringene ved Forsetmoen. Lokaliteten ved Forsetmoen må derfor sees i lys av jernvinneanleggene og jernet som et svært ettertraktet råstoff og handelsvare i eldre jernalder.

De første essene ser ut til å være sirkulære og ligger frittstående rundt på lokaliteten. Disse tre essene er alle datert i perioden 525 – 60 BC. De sirkulære essene ser ut til å være den første typen esse, i romersk jernalder og romertid utvikler bosetningen seg. Både hus I og II knyttes til denne perioden. Samtidig utvikler de essene seg til å bli åttetallsformet, esse anlegg 1 og 2 har en åttetallsform. Disse essene ligger utendørs, men har med stor sannsynlighet hatt en lett overbygning, og eller levegg. Samtidig med de åttetallsformede essene, eksisterer det trolig parallelt esser og smier som er trukket inn i mer solide og bygg som skulle stå over lenger tid. Hus II kan være en egen smiebygning, mens hus I er en kombinasjonsbygning, med både boligdel og eget rom til smining. Hus I skiller seg fra de treskipede laghusene i kystnære strøk. Det kalde klimaet vinterstid med svært kalde temperaturer kan kreve en god isolasjonsevne i bygningen. Dette huset er også solid bygget og avslører mange byggingdetaljer. En C-14 prøve fra de brente plankene på innsiden av vegggrøften viser en kalibrert alder til alder til 420 -550 AD.

Det ble også funnet en rekke stolpehuller, kokegroper og mulige kullgroper. Det er mange anleggsspor, og tette anleggsspor på lokaliteten. De fleste av anleggssporene er av en slik type som kan knyttes til utkanten av en bosetning, kokegroper, kullgroper og smier er anleggstyper som krever bruk av åpen ild, dette være årsaken til at de er plassert i den nordvestlige enden av terrassen. Man må anta at lokalitet følger terrassen mot sørøst og elven.

Bosetningen ser ut til å ta slutt ved i overgangen til yngre jernalder, ingen <sup>14</sup>C prøver er datert senere en overgangen eldre jernalder- yngre jernalder. Lokaliteten er unik i Midtnorsk sammenheng og kan belyse spørsmålet om hva som skjedde med jernet etter at det ble utvunnet i sidedalene.

## Kilder

Løken, Trond, Pilø, Lars og Hemdorff 1996: Maskinell *flateavdekking og utgravning av forhistoriske jordbruksboplasser, en metodisk innføring*. AmS –Varia. Arkeologisk museum Stavanger.

	Strukturliste: Forsetmoen gnr/bnr 270/24, Midtre Gauldal Sør-Trøndelag.			
Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
1	Nedgraving. 50 x 60 cm i diameter. Fyllmassen består av grå sandholdig jord med noe småstein. Slagg funnet i toppen av strukturen.		2 Snittet	Jernfragment funnet i topp (T-24261-14)
2	Kokegrop	1 og 3		
3	Kokegrop 130 x 130 cm i diameter, kullholdig mot kantene. Mye skjørbrent stein		3	
4	Kokegrop 150 x 150 cm i diameter. Tydelig kullrand ut mot kantene, mye skjørbrent stein i toppen. Kullholdig sandblandet jord mot sentrum av strukturen.		1	
5	Mulig stolpehull 50 x 40 cm i diameter noe avlang form. Brun sandholdig jord med noe kull/sot og småstein i fyllmassen. Særlig mye kull i sørlig del av strukturen.		2	
6	Kokegrop 140 x 130 cm i diameter. Kullrand ut mot kantene. Sandholdig grus med så kuppelstein. Noe skjørbrent stein.		1	
7	Ildsted/kokegrop 90 x 90 cm i diameter. Sandholdig mørk jord med enkelte store stein i fyllmassen. Kullrand i ytterkant av strukturen. Funn av morderne keramikk i overflaten. Nyere dato?	1 og 3		
8	Mulig stolpehull 40 x 50 cm i diameter. Brun sandholdig jord i fyllmassen.		2	
9	Bunn av smigrop/esse. 40 x 50 cm i diameter, noe skjørbrent stein i topp. Svært kull og sotholdig fyllmasse. I toppen ligger en kake med slagg.		2	Kullprøve sendt inn til datering T 24261:97

## Vedlegg 1:3

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
10	Stolpehull		2	
11	Bunn av smigrop/esse 250 x 200 cm i diameter. Slagg funnet i østre del av strukturen. I nord et mulig stolpehull. Strukturen har en ring med stein. Slagg funnet i plan	10 og 18	Snittet	Funn av slagg og kullprøve T 24261:9 og 81
12	Mulig stolpehull 20 x30 cm i diameter. Brun sandholdig jord iblandet noe sot i fyllmassen.		2	
13	Mulig stolpehull/steinopptrekk? 50 x 60 cm i diameter. Fyllmassen består av sandholdig jord med 1-2 cm store steiner. I tillegg er to store steiner er synlig i plan.		1	
14	Stolpehull		2	
15	Bunn av kokegrop 130 x 100 cm i diameter. Svært mye kull og skjørbrent stein. Ser ut til og ha et kompakt kullag.		10	
16	Kokegrop 110 x 90 cm i diameter. En del skjørbrent stein og kull ut mot kantene av strukturen		10	
17	Nedgravning, kvadratisk form 47 x 47 cm i diameter. Kompakt kullag og noe skjørbrent stein		10	
18	Mulig stolpehull avlangt 60 x 35 cm i diameter, brun sandjord med en del trekull i fyllmassen.	6 og 18	Snittet	
19	Mulig smie (Består foreløpig av strukturene 19, 53 og 54) S 19 ligger i nordøst hjørne av strukturen, mye slagg, rødbrønt leire, og kull i sentrum. Kan se ut som strukturen er steinsatt av stein som danner en sirkulær form. Område er rektangulært ca 3 x 3,5 m i diameter. Uten for konsentrasjonen av slagg består fyllmassen av grå sandjord blandet med sot og kull. ( kan virke som et nedtokket område/mulig jordgulv?) struktur 53 og 54 er to mulige steinsatte stolpehull i strukturens sørlige side.		6 Snittet	Funn: Slagg, slagg/brent leire og smiperler T 24261:10, 73 og 101. Kullprøve sendt til datering T 24261:15)

## Vedlegg 1:4

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
20	Bunn av kokegrop 100 x 80 cm i diameter. Struktura ble kuttet noe i vest av gravemaskin/plog. Fyllmassen består av sandblandet jord med kullrand og skjørbrent stein ut mot kantene.	9,10 og 17		
21	Mulig stolpehull 34 x 30 cm i diameter. Fyllmassen består av brun sandjord iblandet en del kullbiter.	6		
22	Stolpehull 70 x 60 cm i diameter. Brungrå sandjord med enkelte biter med trekull i fyllmassen.	10		
23	Bunn av kokegrop, 140 x 110 i diameter. Kraftig overpløyd så bare rester et bevart. En del kull og skjørbrent stein i nordvest, noe rødbrent mot vest.	10		
24	Nedgravning, 78 x 72 cm i diameter. Fyllmassen består av brungrå sandjord med noe skjørbrent stein og biter av trekull.	10		
25	Kokegrop, 140 x 110 cm i diameter. Fyllmassen består av gråsort sot og kullblandet sandjord, mye skjørbrent stein og rødbrent i kantene.	10 og 11		
26	Bunn av ildsted. I sentrum av struktura består fyllmassen av brungrå sandjord, ut mot kantene er det mer kull og sandjord, mye skjørbrent stein i nord, noe rødbrent i ytterkant.	8 og 11		
27	Mulig kokegrop/nedgravning 140 x 100 cm i diameter, noe rektangulær form. Fyllmassen består av brungrå sandjord, spettet med kull og sot. Mot sentrum er sanden noe rødbrent. Noe skjørbrent stein.	10		
28	Mulig stolpehull 36 x 40 cm i diameter. Fyllmassen består av brun sandholdig jord.	8 og 11		
29	Nedgravning/mulig esse. 80 x 80cm i diameter, struktura går inn i sjakkanten i sørvest. . Fyllmassen består av sanblandet brun jord. Slagg funnet i overflaten.	4		Funn: Slagg (T-24261-11)

## Vedlegg 1:5

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
30	Smie/esse (strukturen kan henge sammen med som S 31, 34 og 68 og danner da et anlegg). 100 x 110 cm mye smiperler og noe brent leire i overflaten. Mulig steinsatt ring er synlig i overflaten. Fyllmassen består av sot og kullholdig sandjord, med en del skjørbrent stein.		2 Snittet	Funn: Slagg, smiperler og glødeskall T-24261-13, Kullprøve sendt til datering T 24261 – 56
31	Kokegrop/esse Smie/esse (strukturen kan henge sammen med som S 30, 34 og 68 og danner da et anlegg) 130 x 140 i diameter, mye kull og skjørbrent stein.		2 Snittet	Funn av slagg smiperler, glødeskall, brente bein, T 24261-25, 26, 26,28, 31,32, og 55
32	Bunn av kokegrop 80 x 72 cm i diameter. Svært kullholdig, mye skjørbrent stein og rødbrunt mot kantene.		6	
33	Nedgraving/bunn av kokegrop. 100 x 100 cm i diameter. Noe utydelig avgrenset. Mot sentrum av strukturen består fyllmassen av kullholdig sandblandet jord, mot kantene er det mindre kull. Sprette små skjørbrente stein.		2	
34	Esse?(Strukturen kan henge sammen med som S 30, 31 og 68 og danner da et anlegg) 58 x 70 cm i diameter. Mye slagg er synlig i plan. 25 x 25 cm stor flat stein, strekker seg fra sentrum og mot nordøst i strukturen. Kull og sotblandet sandblandet jord.	2 og 4	Snittet	Funn: Slagg (T-24261-8)
35	Stolpehull		7	
36	Stolpehull	6, 7 og 17		
37	Kokegrop		10	
38	Mulig stolpehull		7	
39	Stolpehull	6 og 7		
40	Stolpehull, 70 x 60 cm i diameter, kan se ut som både stolpe og nedgraving er synlig. Mål på mulig stolpe er 35 x 32 cm i diameter, denne har en sot og kullholdig sandjord i fyllmassen.		6	
41	Mulig stolpehull 13 x 20 cm i diameter, rektangulær form. Fyllmassen består av sot og kullholdig sandblandet jord i sentrum, sandjord ytterst.		6	

## Vedlegg 1:6

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
42	Mulig stolpehull 40 x 65 cm i diameter. Sotholdig brun sandjord i fyllmassen, noen kullbiter.	7		
43	Nedgravning 140 x 120 cm i diameter. Mye nevestore steiner i plan. Brun sandjord i fyllmassen.	6		
44	Stolpehull 38 x 33 cm i diameter, rektangulær form. Fyllmassen består av brun/sort kull og sotholdig sandjord.	6 og 7		
45	Stolpehull 50 x 45 cm i diameter, mulig både nedgravning og stolpehull bevart.	6 og 7		
46	Stolpehull 30 x 40 cm i diameter. Brungrå sandjord i fyllmassen.	7		
47	Stolpehull 30 x 35 cm i diameter. Fyllmassen består av gråbrun sandjord med enkelte biter av kull/sot. To skjørbrente stein er synlig i overflaten.	7 og 10		
48	Stolpehull 28 x 30 cm i diameter. Fyllmassen består av brun sandholdig jord. Strukturen er utydelig avgrenset.	6		
49	Mulig stolpehull 60 x 57 cm i diameter. Mulig både nedgravning og stolpe er synelig, indre mål på 26 x 18 cm i diameter, mulig rektangulær. Brungrå sandholdig jord med noen biter av trekull.	10		
50	Mulig stolpehull 40 x 50 cm i diameter. Fyllmassen består av brun sandholdig jord.	2		
51	Kokegrop 170 x 150 cm i diameter. Fyllmassen består av gråbrun sandblandet jord iblandet sot og kull, noe skjørbrant stein.	2		
52	Nedgravning/bunn av kokegrop 110 x 110 cm i diameter. Mye stein i fyllmassen der et fåtall er skjørbrant. Fyllmassen består ellers av brun sandholdig jord, enkelte små kullfragmenter.	6		
53	Stolpehull mye stein i toppen kan være skodd, tilhørende mulig smie (S 54 og 19 danner et anlegg).	6		
54	Stolpehull, mye stein i toppen kan være skodd, tilhørende mulig smie (S 53 og 19 danner et anlegg).	6		

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
55	Kokegrop 110 x 180 cm i diameter. Fyllmassen består av brungrå sot og kullholdig sandjord med enkelte 1 -2 cm store steiner. Kull ut mot kantene, der er sanden rødbrent. Enkelte skjørbrente stein.		2	
56	Mulig stolpehull 40 x 40 cm i diameter. Grå sandblandet jord i fyllmassen.		2	
57	Mulig stolpehull 58 x 66 cm i diameter. Fyllmassen består av mørk sandholdig jord med noe småstein.		2	
58	Mulig stolpehull 55 x 35 cm i diameter. Fyllmassen består av brungrå sanblandet jord.		2	
59	Bunn av kokegrop/ildsted 75 x 50 cm i diameter. Kompakt kullag i fyllmassen, noe skjørbrent stein.		1	
60	Mulig stolpehull		2	
61	Ildsted 85 x 70 cm i diameter. Fyllmassen består av sandblandet jord iblandet sot og kull. Veldig lite igjen av strukturen, da undergrunnen er synlig enkelte steder i strukturen.		1	
62	Ildsted/mulig esse, må sees i sammenheng med S 11. 50 x 50 cm i diameter. Fyllmassen består av mye kull, sot og skjørbrent stein. Rødbrent sand ut mot kantene av strukturen.	10 og 18	Snittet	Kullprøve T 24261:82
63	Kokegrop, ligger ut mot sjakkanten i sørvest. 80 x 100 cm i diameter, noe rektangulær form. Mye stor stein mot kanten av strukturen. Fyllmassen består av mye kull og sotholdig sandjord. De skjørbrente steinene er opp til 40 cm i diameter. Kan dette være et oppbygget ildsted??		8	
64	Område med rødbrent sand 64 x 50 cm i diameter. Strukturen består av et område med rødbrent sand.		1	
65	Nedgravning, 200 x 90 cm i diameter, rektangulær form. Fyllmassen består av rødbrent sand. I nordvest forsvinner nedgravningen i sjakkanten.	4 og 11		

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
66	Mulig stolpehull 76 x 60 cm i diameter. Brungrå kullholdig sandjord i fyllmassen. Noe uklar avgrensning. S 66 = S 152	10		
67	Mulig stolpehull 40 x 40 cm i diameter, utydelig avgrenset. Brungrå sandjord i fyllmassen. Området med rødbrunt sand i nord.	10		
68	Nedgravning del av smiområde/esse? 50 x 40 cm i diameter. En 4 m og ca 20-30 cm bred sjakt går ut av strukturen og ligger delvis inne i s 31. (Må sees i sammenheng med s 30, 31, og 34). Fyllmassen består av sandjord, med to store steiner. Slagperler funnet i strukturen.	2 og 4	Snittet	Funn av slag T 24261:12 og 58
69	Veggrøft, hus I Veggrøften har en bredde på mellom 140 -180 cm, Veggrøften er fylt med mye stor stein, ellers gråbrun sot og kullholdig sandjord. Mye rødbrunt sand. Enkelte steder kan det se ut som blanker er stukket på innsiden av veggrøften. Mulig rester etter en slepverksvegg?	4, 5, 20 og 21		Funn av jernfragment, brent never og trekull fra ulike snitt T 24261:45, 64, 69, 73 og 74. Kullprøve sendt til datering T-24261-16
70	Veggrøft hus II? Grøften er 40 -60 cm bred, den går inn i sjakkanten i sørvest, Kun ca 3 m er ennå avdekket. Fyllmassen består av brun sandjord, iblandet noe kull og sot. Enkelte steder er rødbrunt.	8 og 9		Kullprøve sendt til datering T-24261-16
71	Mulig Stolpehull 60 x 43 cm i diameter, noe rektangulær form. Lys grå sandholdig jord med enkelte fragmenter med kull. Uklar avgrensning	10		
72	Mulig stolpehull 56 x 55 cm i diameter. Fyllmassen består av brun sandholdig jord.	10		
73	Stolpehull, 65 x 50 cm i diameter.	10		
74				
75	Mulig stolpehull som s 72, brungrå sandblandet jord, spettet med trekull i fyllmassen. 75 x 60 cm i fyllmassen.	10		
76	Stolpehull, hus I. Kuttet av veiskjæring i øst. Fyllmassen består av brun sandjord spettet med kullbiter. Avlang utforming kan være to stolper.	21		
77	Stolpehull hus I. Fyllmassen består av mørkebrun silt. 70 x 60 cm i diameter. Noe uklart avgrenset i plan.	21		

## Vedlegg 1:9

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
78	Stolpehull hus I. Fyllmassen består i sentrum av jord blandet med store mengder trekull. Brungrå fyllmasse rundt. Representerer firkantstolpe og nedgravning. Ytre mål 100 x 86 cm, indre mål 45 x 45 cm			
79	Utgår. Stolpehull hus I. Fyllmassen består i sentrum av jord blandet med store mengder trekull. Brungrå fyllmasse rundt. Representerer firkantstolpe og nedgravning. Ytre mål 74 x 75 cm, indre mål 40 x 30 cm.		Snittet	
80	Stolpehull hus I. Fyllmassen består av mørkebrun silt blandet med sot og kull. 69 x 75 cm i diameter.	21		
81	Esse: Sirkulær ca 50. 60 cm i diameter. Mye synlig slagg/smiperler i overflaten. Mulig steinsetting er synlig i ytterkant.	3		Kullprøve sendt til datering T 24261:99
82	Ildsted, hus I Ca 250 x 200 cm i diameter. Svært rødbrent i sør. Rektangulært med konsentrasjon i sentrum som det går ut luftesjakt fra. Luftesjakten ser ut til og gå ut gjennom veggrofta.	21	Snittet	Funn av brente bein, jernbeslag, keramikk og kullprøver T 24261:59, 60, 63, 65, 72 og 77. Kullprøve sendt til datering T 24261:71 og T 24261:77
83	Stolpehull hus I. Fyllmassen består av kullholdig siltsand. Mulig brent. 56 x 42 cm i diameter.	21	Snittet	Funn av brente bein T 24261:61 og 62
84	Stolpehull mulig tilhørende hus I. Stolpehullet er rett på utsiden av sørlig veggroft. Fyllmassen består av mørkebrun kullblandet silt. 30 x 30 cm i diameter.	21		
85	Stolpehull utsiden av hus I. Utsiden av nordre veggroft. Fyllmassen består av brungrå silt spettet med kullbiter. 80 x 55 cm i diameter.	20	Snittet	Kullprøve T 24261:87
86	Fundament, inne i hus I. En sørlig konsentrasjon med tørrmurt stein. En nordlig konsentrasjon med stein, mulig nedgravning rundt denne konsentrasjonen. Mulig synlig luftekanal som går ut igjennom veggroften. Et område å 240 x 200 m er svært nedtrakkert eller mulig nedgravning.	20	Snittet	Funn av brente bein og slagg T 24261:78 og 79

## Vedlegg 1:10

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
87	Kokegrop inne i hus I. Sirkuler, med en diameter på 70 x 70 cm. Fyllmassen består av brunsort silt blandet med mye kull og sot. En del skjørbrent stein er synlig i plan.	20	Snittet	Kullprøve T 24261:96
88	Stolpehull hus I. Mulig takbærende, sirkulært 90 x 90 cm i diameter. Fyllmassen består brun silt. Store steiner er synlig i ytterkant av nedgravningen.	20	Snittet	Funn av brent never og slagg T 24261:40 og 41. Kullprøve sendt til datering T 24261:39
89	Stolpehull hus I. Mulig takbærende, sirkulert med en diameter på 80 x 90 cm. Mørkebrun silt spettet med kull og sot.	20		Utgår
90	Kokegrop, avlang utformet 130 x 160 cm i diameter. Mye skjørbrent stein med kullrand i ytterkant. Mot sentrum består fyllmassen av silt blandet med kull og sot.	20		
91	Nedgravning med en diameter på 60 x 80 cm . 4 store steiner er synlig i plan. Fyllmassen består av mørkebrun silt blandet med kull og sot.	11		
92	Mulig stolpehull, 60 x 45 cm i diameter. Fyllmassen består av mørkebrun silt blandet med kull og sot.	11		
93	Stolpehull, sirkulært 45 x 50 cm i diameter. Fyllmassen består av mørkebrun silt med enkelte kullbiter.	11		
94	Kokegrop, sirkulær form ca 110 x 110 cm i diameter. Fyllmassen består av fin silt blandet med kull og sot. Noen større skjørbrente stein er synlig.	11		
95	Kokegrop, avlang utformet 200 x 70 cm. Fyllmassen består av brunsort fin silt iblandet noe kull og sot. En del skjørbrent stein.	11		Kullprøve sendt inn til datering, T 24261:86 og T 24261:88
96	Esse, 8-tallsformet Mulig samme struktur som 97. Funn av slagg i plan. Fyllmassen består av fin siltholdig sand iblandet kull og sot. En del små skjørbrente stein.	11		Kullprøve sendt til datering T 24261:89
97	Esse: 8-tallsformet, mulig samme struktur som 96. 220 x 100 cm i diameter. Funn av slagg og smiperler i nordvest. Fyllmassen består av fin silt blandet med kull og sot.	11		

## Vedlegg 1:11

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
98	Kokegrop, sirkulær 80 x 80 cm i diameter. Fyllmassen består av brunsort fin silt blandet med mye kull og sot. Mye skjørbrent stein er synlig.	11	Snittet	Kullprøve T 24261:41
99	Kokegrop rektangulær 170 x 230 cm i diameter, Noe rødbrunt sand i ytterkant i nord og nordvest. Fyllmassen består av brun silt spettet med kull og sot. Kutter S 122 i nord.	11 og 15	Snittet	Kullprøve sendt til datering T 24261:52
100	Kokegrop, sirkulær 250 x 250 cm i diameter, med en mulig utposning i nordvest. Kullrand i ytterkant. Fyllmassen består av brun silt iblandet mye kull og sot. Kutter S 122 i øst.	15		
101	Kokegrop: Rektangulær 140 x 180 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt blandet med kull og sot og mye stor skjørbrent stein.	15		
102	Kokegrop, rektangulær utforming med en diameter 130 x 180 cm i diameter. Liten utposning mot nord. Fyllmassen består av brun silt blandet med kull og sot. Tydelig kullrand i ytterkant. Mye skjørbrent stein.	15		
103	Kokegrop, Mulig rektangulær 130 x 180 i diameter. Fyllmassen består av brun silt iblandet kull og sot. Kullrand i ytterkant. Mye skjørbrent stein.	15		
104	Stolpehull hus I. Fyllmassen består av mørkebrun rødbrunt silt iblandet kull og sot. 65 x 60 cm i diameter.	20		
105	Mulig stolpehull. Fyllmassen består av mørkebrungrå silt. Ca 30 x 30 cm i diameter.			
106	Kokegrop, sirkulær 140 x 150 cm i diameter. Fyllmassen består av et kompakt kullag blandet med noe silt. En del skjørbrent stein er synlig i plan.	15 og 17		
107	Kokegrop, sirkulær 75 x 75 cm i diameter. Fyllmassen består av et kompakt kullag iblandet fin silt. En del skjørbrent stein er synlig i plan.	17		

## Vedlegg 1:12

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
108	Stolpehull hus I. Fyllmassen består av mørkebrun silt iblandet kull og sot.	20 og 21	Snittet	
109	Mulig stolpehull, sirkulær 40 x 35 cm i diameter. Fyllmassen består av mørk brunsort silt spettet med kull og sot.	20		
110	Kokegrop, sirkulær 160 x 180 cm i diameter. Fyllmassen besto av fin mørkebrunsort. Silt blandet med mye kull, sot, og skjørbrent stein. Kompakt kullag i sørøst og rødbrent sand i ytterkant. Strukturen kutter mulig s 118 i sørsørvest.	11	Snittet	Kullprøve T24261:48
111	Mulig kokegrop, rektangulær 205 x 110 cm i diameter- med avrundede hjørner. Fyllmassen består av brun siltjord. Enkelte skjørbrente stein.	11	Snittet	Kullprøve sendt til datering T 24261:46.
112	Kokegrop, sirkulær 170 x 160 cm i diameter. Fyllmassen består av brun siltjord iblandet kull og sot. En del skjørbrent stein er synlig i plan.	11 og 15	Snittet	Kullprøve sendt til datering T 24261:49
113	Kokegrop, noe uklart avgrenset. Ca 180 x 110 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt, en del skjørbrent stein.	11		
114	Kokegrop, mulig sirkulær 130 x 140 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt og mye skjørbrent stein. Strukturen kutter S 118 i nord og s 137 i vest.	11	Snittet	Kullprøve 24261:67
115	Kokegrop, rektangulær form, 110 x 200 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt spettet med enkelte kullbiter. Strukturen kutter mulig inn i strukturene S 119 og S 112.	11	Snittet	Kullprøve 24261: 94
116	Kokegrop, 210 x 110 cm i diameter. Fyllmassen består av brunsort sandholdig jord blandet med en del skjørbrent stein. Kompakt kullag er synlig i sørvest.	11 og 15	Snittet	Kullprøve 24261:51
117	Kokegrop, sirkulær 90 x 90 cm i diameter. Fyllmassen består av sort silt blandet med mye sot og kull, tilnærmet kompakt kullag.	12	Snittet	Kullprøve sendt til datering T 24261:75
118	Kokegrop, mulig sirkulær form med en diameter på ca 110 c 105 cm, men kuttet av S 110 og S 114.	11	Snittet	Kullprøve sendt til datering T 24261:68

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
119	Kokegrop, mulig opprinnelig rektangulær form 240 x 130 cm. Men kuttet av S 112 og S 137. Fyllmassen består av mørkbrun silt blandet med kull og sot. Noe skjørbrent stein.		11 Snittet	Kullprøve T 24261: 50
120	Kokegrop, sirkulær 160 x 150 cm i diameter. Deler av strukturen har et kompakt kullag i plan, resten av fyllmassen består av brun silt. En del skjørbrent stein.	11 og 15	Snittet	Kullprøve T 24261:53
121	Kokegrop, avlang til ovalformet 180 -130 cm i diameter. Strukturen har rødbrent sand i sør og øst. Kullrand i ytterkant. Ellers består av brun silt med en del skjørbrent stein.		12	
122	Kokegrop, avlang. 120 x 200 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt blandet med enkelte kullfragmenter.		15	
123	Mulig Stolpehull eller rester etter mulig kokegrop. 40 x 27 cm i diameter. Fyllmassen består av brunsort kullholdig silt.			
124	Kokegrop, sirkulær 250 x 240 cm i diameter. Fyllmassen består av mørk brunsort kull og sotholdig silt. Mye skjørbrent stein.		12	
125	Kokegrop, sirkulær 170 x 180 cm i diameter. Fyllmassen består av brunsort kull og sotholdig silt. Mye stor skjørbrent stein.		12	
126	Kokegrop, sirkulær 120 x 140 cm i diameter. Fyllmassen består av brunsort silt. Noe matjord ligger igjen i strukturen. Kullrand i ytterkant, mye skjørbrent stein.		12	
127	Kokegrop, sirkulær 200 x 160 cm i diameter. Fyllmassen består av brunsort silt blandet med kull og sot, mye skjørbrent stein.		20	
128	Kokegrop, sirkulær 100 x 110 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt blandet med enkelte kullbiter. Enkelte skjørbrente stein er synlig.			
129	Mulig kokegrop, rektangulær utforming 250 x 120 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt blandet med enkelte kullfragmenter. Strukturen er noe rødbrent i nord.		12	

## Vedlegg 1:14

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
130	Kokegrop, sirkulær 90 x 90 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt spettet med enkelte kullbiter. Noen skjørbrente steiner er synlig i plan.			
131	Kokegrop, sirkulær 110 x 100 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt spettet med enkelte kullbiter og sot. En del skjørbrente stein.	19		
132	Kokegrop, sirkulær 100 x 110 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt blandet med enkelte kullbiter. Enkelte skjørbrente stein er synlig.	19		
133	Kokegrop, sirkulær 100 x 100 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt spettet med kullbiter. En del skjørbrent stein er synlig.	19		
134	Kokegrop, sirkulær 90 x 90 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt blandet med noe kull og sot. Noe skjørbrent stein er synlig.	12		
135	Kokegrop, tilnærmet sirkulær 200 x 160 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt spettet med enkelte kullfragmenter. Rødbrent sand og kullrand i ytterkant i nord.	12 og 13		
136	Kokegrop, avlang utformet 160 x 120 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt med en del skjørbrent stein i fyllmassen. Synlig kullrand i vest	12		
137	Kokegrop, sirkulær 80 x 90 cm i diameter. Fyllmassen består av mørkbrunsort silt blandet med kull, sot og mye stor skjørbrent stein. Kuttet av S 114 i øst og S 119 i vest.	11		
138	Veggrøft hus I, gavlvegg. Ca 250 x 110 cm i diameter. Avlang med avrundete kanter. Enkelte stein er synlig i plan. Fyllmassen består av brun silt iblandet enkelte kullfragmenter.	20		
139	Bunn av mulig kokegrop. Sirkulær, med diameter på 110 x 90 cm. Fyllmassen består av fin brun silt med enkelte kullfragmenter.	20		
140	Bunn av mulig kokegrop. Sirkulær med en diameter på 110 x 110 cm. Fyllmassen består av mørkebrun silt blandet med somt og kull. En del stein er synlig i plan, men ikke alle er skjørbrent.	20		

## Vedlegg 1:15

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
141	Utgår Mulig stolpehull, 20 x 16 cm i diameter. Fyllmassen består v lys grå silt, blandet med enkelte kullbiter. (Esse I)	2 og oversiktstegning esse I		
142	Utgår. Mulig stolpehull. 14 x 12 cm i diameter. Fyllmassen består av lysgrå silt, blandet med enkelte kullbiter.	2 og oversiktstegning esse I		
143	Utgår. Mulig stolpehull. 10 x 10 cm i diameter. Fyllmassen består av lysgrå silt, blandet med enkelte kullbiter.	2 og oversiktstegning esse I		
144	Stolpehull, tilhører esse I. 30 x 30 cm i diameter. Fyllmassen består av lysegrå silt blandet med enkelte kullfragmenter.	2 og oversiktstegning esse I	Snittet	
145	Stolpehull esse I. Sirkulært 60 x 55 cm i diameter. Fyllmassen består av mørkebrun silt, noe leire i den sørlige delen. I nord ligger en stor stein, med mulig slaggrester på.	2 og oversiktstegning esse I	Snittet	
146	Stolpehull, esse I. ca 65 x 80 cm i diameter, i nordvest går S 68 i ytterkant. Fyllmassen består av mørkebrunsort silt blandet med sot og kull.	2 og oversiktstegning esse I	Snittet	Kullprøve T 24261:57
147	Nedgravning, esse I., noe uklart avgrenset 45 x 60 cm i diameter. Fyllmassen består av grå sandholdig silt.	2 og oversiktstegning esse I	Snittet	Funn av slagg og smiperler, T 24261:23 og 24
148	Stolpehull, esse I. Sirkulært, 15 x 18 cm i diameter. Fyllmassen består av gråsort sandblandet jord, spettet med enkelte kullbiter.	2 og oversiktstegning esse I	Snittet	Funn av slagg og smiperler, T 24261:22
149	Veggrøft hus I. Fyllmassen består av gråbrun sandholdig silt med mye kull og sot. Enkelte steder er det store områder med rødbrent sand. Mye stor stein ligger i veggrøften. Veggrøften har en ujevn bredde med flere utposninger både på innsiden og utsiden.	20 og 21		
150	Mulig stolpehull/bunn av kokegrop. Sirkulær utforming. Fyllmassen består av mørkebrunsort silt spettet med kull og sot. Noen små skjørbrante stein er synlig i plan.		20	

## Vedlegg 1:16

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
151	Mulig bunn av kokegrop. Sirkulær, 80 x 90 cm i diameter. Fyllmassen består av mørkebrunsort silt blandet med kull og sot. Noen små skjørbrente stein er synlig i plan.	20		
152	Stolpehull hus II. Avlangt utformet 70 x 40 cm i diameter. Fyllmassen består av mørkebrun silt med enkelte kullfragmenter. Takbærende. S 152 = S 66	18	Snittet	
153	Stolpehull hus II. Sirkulært, 40 x 45 cm i diameter. Fyllmassen består av lysebrun silt, noe vanskelig og skille fra undergrunnen. Takbærende.	18	Snittet	
154	Utgår			
155	Stolpehull hus II. Sirkulært, 30 x 30 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt iblandet enkelte kullbiter. Takbærende. S 155 = S 21	18	Snittet	Kullprøve, T 24261:29
156	Stolpehull hus II. Sirkulært 36 x 40 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt iblandet enkelte kullfragmenter. S156	18	Snittet	
157	Stolpehull hus II. Avlangt, 60 x 40 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt med enkelte kullfragmenter. Takbærende.	18	Snittet	Funn av slagg, T 24261:30
158	Stolpehull hus II. Avlangt, 80 x 35 cm. Kan være to stolper med mulig utskiftning. Fyllmassen består av mørkebrun kullholdig silt. Takbærende.	18	Snittet	
159	Stolpehull, sirkulært, 37 x 30 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt med enkelte kullfragmenter.	18	Snittet	
160	Stolpehull hus II. Sirkulært, 40 x 35 cm i diameter. Fyllmassen består av brunsort silt med enkelte kullfragmenter. Stor stein er synlig i vest.	18	Snittet	
161	Stolpehull hus II. Sirkulært 44 x 37 cm i diameter. Fyllmassen består av brunsort silt med enkelte kullfragmenter. Takbærende.	18	Snittet	
162	Stolpehull hus II. Noe avlangt 55 x 35 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt med enkelte kullfragmenter. Takbærende.	18	Snittet	

## Vedlegg 1:17

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
163	Stolpehull hus II. Avlangt 70 x 45 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt med enkelte kullfragmenter. Takbærende	18	Snittet	
164	Stolpehull hus II. Sirkulært, 60 x 50 cm i diameter. Fyllmassen består av lysebrun silt, noe vanskelig og skille fra undergrunnen. Takbærende	18	Snittet	
165	Stolpehull hus II. Avlangt, 110 x 50 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt med enkelte kullfragmenter. Vanskelig og skille fra undergrunnen. Takbærende.	18	Snittet	
166	Stolpehull hus II. Sirkulært, 20 x 20 cm i diameter. Fyllmassen består av gråbrun silt med enkelte kullfragmenter.	18	Snittet	
167	Stolpehull inne i hus II. Sirkulært, 20 x 20 cm i diameter. Fyllmassen består av lysebrun silt med enkelte kullfragmenter.	18	Snittet	
168	Stolpehull inne i hus II. Sirkulært, 20 x 20 cm i diameter. Fyllmassen består av lysebrun silt med enkelte kullfragmenter.	18	Snittet	
169	Stolpehull inne i hus II. Sirkulært, 37 x 30 cm i diameter. Fyllmassen består av lysebrun silt med enkelte kullfragmenter.	18	Snittet	Kullprøve sendt til datering T 24261:33.
170	Esse inne i hus II. Ovalform. Bunn av 8-tall, 120 x 40 cm i diameter. Fyllmassen består av mørkbrunsort silt med mye kull og sot. Enkelte fragmenter med slagg og brente bein er synlig i plan.	18	Snittet	Funn av brente bein, keramikk, slagg, smiperler og glødeskall T 24261:35 og 100. Kullprøve sendt til datering, T 24261:34
171	Esse inne i hus II. Sirkulær, 100 x 90 cm i diameter. Steinsatt i ytterkant, og danner en sirkel med en mulig åpning mot nordvest. I sentrum av strukturen sees store mengder slag, smiperler og glødeskall. Ellers består fullmassen av sort, kull og sotholdig silt.	18	Snittet	Funn av slagg, smiperler, brente bein T 24261:36 og 37. Kullprøve sendt til datering T 24261:80
172	Stolpehull hus I. Sirkulært, 40 x 40 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt med enkelte småstein.	20 og 21		
173	Stolpehull hus I. Sirkulært 50 x 55 cm i diameter. Fyllmassen består av mørkebrun silt. Kull i ytterkant, rødbrent sand inn mot sentrum. Nedgravning og stolpe er mulig synlig.	20 og 21	Snittet	Kullprøve T 24261:42

## Vedlegg 1:18

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
174	Stolpehull hus I. Sirkulært 30 x 20 cm i diameter, Fyllmassen består av brun siltholdig sand.	20 og 21	Snittet	
175	Stolpehull hus I. Sirkulært, 20 x 30 cm i diameter, Fyllmassen består av grå kullblandet silt.	20 og 21		
176	Mulig stolpehull avlang 30 x 25 cm i diameter. Fyllmassen består av sandholdig silt spette med kull.	20		Utgår
177	Stolpehull hus I. Sirkulært, 30 x 30cm i diameter. Fyllmassen brungrå silt med non småstein.	20		
178	Stolpehull hus I. Sirkulært, 60 x 70 cm i diameter. Mulig indre stolpe er synlig, 30 x 45 cm i diameter. Kompakt kullag i sentrum, ellers gråbrun silt i fyllmassen.	21	Snittet	Kullprøve T24261:85
179	Esse i hus I. Sirkulær, 40 x 40 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt blandet med kull og sot. Mye slagg og slagpperler er synlig i plan.	20		Funn av slagg, smiperler, glødeskall og fragment av mulig amboltstein T 24261: 43 og 44. Kullprøve sendt inn til datering T 24261:98
180	Veggrøft hus I. Avlang skillevegg, 125 x 40 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt.	20	Snittet	
181	Mulig stolpehull hus I. Sirkulær 12 x 12 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt.	20		
182	Stolpehull hus I. Sirkulært, 40 x 40 cm i diameter. Fyllmassen består av et kompakt kullag.	20		
183	Veggrøft hus I. Avlang skillevegg, 25 x 40 cm i diameter. Fyllmassen består av brungrå silt.	20 og 21	Snittet	

## Vedlegg 1:19

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
184	Stolpehull hus I. Sirkulært, 25 cm i diameter. Fyllmassen består av brungrå silt.	20		
185	Mulig fundament i hus I. Noe utydelig avgrenset rektangulær til kvadratisk 210 x 200 cm i diameter. Fyllmassen består av brun silt med mange store steiner som stikker opp.	20 og 21	Snittet	Funn av brente bein T 24261:76
186	Stolpehull hus I. Sirkulært, 35 x 35 cm i diameter.	20		
187	Stolpehull i hus I. Avlangt, 75 x 35 cm i diameter. Fyllmassen består av brunrød silt spettet med kull.	20		
188	Stolpehull hus I. 60 x 45 cm i diameter. Fyllmassen består av gråbrun silt spettet med kull. Mulig kullrand i ytterkant, bredt stolpe.	20	Snittet	
189	Stolpehull hus I. Sirkulær 30 x 30 cm i diameter. Fyllmassen består av brungrå sandholdig silt.	21		
190	Stolpehull hus I. Sirkulært, 70 x 70 cm i diameter. Fyllmassen består av mørkbrunsort silt spettet med kull og sot.	21	Snittet	
191	Mulig stolpehull hus I. Sirkulært, 30 x 30 cm i diameter. Mulig brent stolpe da fyllmassen består av kompakt kullag.	21		
192	Stolpehull hus I: Sirkulært stolpehull med en diameter på 30 x 50 cm. I nord går stolpehullet inn i nordre vegggrøft. Fyllmassen består av rødbrun rødbrent sand spettet med trekull.	21		
193	Mulig stolpehull hus I. Stolpehullet har en diameter på 30 x 35 cm og går inn i vegggrøften i sør. Fyllmassen består av rødbrent sand spettet med trekull.	20 og 21		
194	Stolpehull hus I. Avlangt 32 x 50 cm i diameter. Fyllmassen består av grå siltsand blandet med kull.			
195	Stolpehull hus I. Avlang, 50 x 70 cm i diameter, Stolpen går delvis inni vegggrøften. Fyllmassen består av grå sandblandet jord spettet med kull.	21		

## Vedlegg 1:20

Strukturnr:	Beskrivelse	Plantegning nr:	Undersøkt:	Merknad
196	Stolpehull i hus 1, sirkulært, 60 x 60 cm i diameter. Går inn i veggroften. Grå sandblandet jord spettet med kull i fyllmassen.	21	Snittet	
197	Stolpehull med diameter på 40 x 30 cm i diameter. Fyllmassen består av gråbrun sandblandet jord spettet med enkelte kullbiter.	11		
198	Stolpehull med diameter på 40 x 40 cm i diameter. Fyllmassen består av gråbrun sandblandet jord spettet med enkelte kullbiter.	11		
199	Stolpehull			
200	Stolpehull	24	Snittet	
201	Stolpehull	24	Snittet	
202	Kokegrop	24	Snittet	Kullprøve T 24261:83
203	Kokegrop/kullgrop	24	Snittet	Kullprøve T 24261:84. Kullprøve sendt til datering T 24261:91
204	Kokegrop	24	Snittet	Kullprøve T 24261: 93
205	Tråkklag gulvflate	6	Snittet	Kullprøve sendt til datering T 24261:90
206	Staurhull, fyllmassen består av grå sandholdig silt.	24	Snittet	
207	Staurhull, fyllmassen består av grå sandholdig silt.	24	Snittet	
208	Staurhull, fyllmassen består av grå sandholdig silt.	24	Snittet	
209	Staurhull, fyllmassen består av grå sandholdig silt.	24	Snittet	
210	Staurhull, fyllmassen består av grå sandholdig silt.	24	Snittet	

## **Vedlegg 2: Fotolister**

**Fotoliste, Forsetmoen 270/24, Midtre-Gauldal, Sør-Trøndelag****Filmnr: D42502***Bilder tatt i november 2008*

Bilde nr:	Motiv:	Tatt mot:	Dato:	Tatt av:
D42502_001.JPG	Oversikt over felt	N	07.11.08	RIØ
D42502_002.JPG	Oversikt over felt etter avdekking med frostlag	V	07.11.08	RIØ
D42502_003.JPG	Oversikt over felt etter avdekking	V	07.11.08	RIØ
D42502_004.JPG	Oversikt over felt etter avdekking	Ø	07.11.08	RIØ
D42502_005.JPG	Avdekking av felt med Singsås kirke i bakgrunn	SSV	07.11.08	RIØ
D42502_006.JPG	Nordre veggrøft hus I	V	07.11.08	RIØ
D42502_007.JPG	Nordre veggrøft hus I	V	07.11.08	RIØ
D42502_008.JPG	Esse 30 og 31, anlegg I	N	07.11.08	RIØ
D42502_009.JPG	S 9 bunn av esse		07.11.08	RIØ
D42502_010.JPG	S 9 bunn av esse med nærbilde av jernlupp		07.11.08	RIØ
D42502_011.JPG	Esse 30 og 31, anlegg I		07.11.08	RIØ
D42502_012.JPG	Esse 30 og 31 med rundt liggende strukturer anlegg I	Ø	07.11.08	RIØ
D42502_013.JPG	S 70 mulig veggrøft som går inn i sjakkanten i nord. NNV	SSV	07.11.08	RIØ
D42502_014.JPG	S 70 mulig veggrøft som går inn i sjakkanten i nord. NNV	NNØ	07.11.08	RIØ
D42502_015.JPG	Nordre veggrøft hus I	V	09.11.08	RIØ
D42502_016.JPG	Bilder av hus I, når undersøkelsen ble stoppet	SV	09.11.08	RIØ
D42502_017.JPG	Hus I, med rester etter rektangulært ildsted. Rødbrent sand		09.11.08	RIØ
D42502_018.JPG	Hus I, med rester etter rektangulært ildsted. Rødbrent sand		09.11.08	RIØ
D42502_019.JPG	Hus I Ved stopping av avdekkingen	Ø	09.11.08	RIØ
D42502_020.JPG	Rødbrent veggrøft hus I, med rester etter brent treverk. Utsnitt	NNØ	09.11.08	RIØ
D42502_021.JPG	Esse 19, med mulig tråkklag/gulv	NØ	09.11.08	RIØ
D42502_022.JPG	Esse 19, med mulig tråkklag/gulv	SSØ	09.11.08	RIØ
D42502_023.JPG	Esse 19, med mulig tråkklag/gulv	NV	09.11.08	RIØ
D42502_024.JPG	Utsnitt av s 19 esse, utsnitt	NNV	09.11.08	RIØ
D42502_025.JPG	S 19 esse, plan etter avdekking.	NNV	09.11.08	RIØ
D42502_026.JPG	S 19 esse, utsnitt bilde av slagglup (mulig sentrum av esse)	NNV	09.11.08	RIØ
D42502_027.JPG	S 19 esse, utsnitt bilde av slagglup (mulig sentrum av esse)	NV	09.11.08	RIØ
D42502_028.JPG	S 19 esse, med mulig tråkklag/gulv	NV	09.11.08	RIØ

Bilde nr:	Motiv:	Tatt mot:	Dato:	Tatt av:
D42502_029.JPG	Nærbilde av jernlupp s 19 esse	N	09.11.08	RIØ
D42502_030.JPG	S 19 esse etter avdekking.	N	09.11.08	RIØ

### Bilder tatt sommeren 2009

Bilde nr:	Motiv:	Tatt mot:	Dato:	Tatt av:
D42502_031.JPG	Esse anlegg I, S 30 og 31 med flere	N	29.07.09	LWN
D42502_032.JPG	Esse anlegg I, S 30 og 31 med flere	V	29.07.09	LWN
D42502_033.JPG	Esse anlegg I, S 30 og 31 med flere	SØ	29.07.09	LWN
D42502_034.JPG	Esse anlegg I, S 30 og 31 med flere	Ø	29.07.09	LWN
D42502_035.JPG	Esse anlegg I, S 30 og 31 med flere	Ø	29.07.09	LWN
D42502_036.JPG	Hus I etter avdekking	V	29.07.09	RIØ
D42502_037.JPG	Hus I etter avdekking	Ø	29.07.09	RIØ
D42502_038.JPG	S 82 ildsted etter avdekking	N	29.07.09	RIØ
D42502_039.JPG	S 69 nordre veggrøft hus I	V	29.07.09	RIØ
D42502_040.JPG	Hus I etter avdekking	NNV	29.07.09	RIØ
D42502_041.JPG	S 69 søndre veggrøft hus I	V	29.07.09	RIØ
D42502_042.JPG	Oversiktsbilde over område med kokegroper	N	29.07.09	RIØ
D42502_043.JPG	S 99 kullgrop	SV	29.07.09	RIØ
D42502_044.JPG	S 9 esse med bevart slagglup	NV	31.07.09	RIØ
D42502_045.JPG	S 9 esse med bevart slagglup	NV	31.07.09	RIØ
D42502_046.JPG	S 9 esse med bevart slagglup	NV	31.07.09	RIØ
D42502_047.JPG	S 141 mulig stolpehull, plan, esse I	SØ	31.07.09	LWN
D42502_048.JPG	S 142 og 143 mulig stolpehull, esse I	SØ	31.07.09	LWN
D42502_049.JPG	S 9 esse etter fjærning av jernlupp	NV	31.07.09	RIØ
D42502_050.JPG	S 9 esse etter fjærning av jernlupp og snitting, profil	NØ	31.07.09	RIØ
D42502_051.JPG	S 144 stolpehull, plan, esse I	SØ	03.08.09	LWN
D42502_052.JPG	S 9 esse, bunn med rødbrent sand.	S	03.08.09	RIØ
D42502_053.JPG	S 144 bunn av stolpehull, esse I	SØ	03.08.09	LWN
D42502_054.JPG	S 145 stolpehull, med stein dekket av slag, plan, esse I	SV	03.08.09	LWN
D42502_055.JPG	S 145 stolpehull, med stein dekket av slag, profil, esse I	SV	03.08.09	LWN
D42502_056.JPG	S 30 og 31 åttetallsformet esse, plan, esse I	N	03.08.09	LWN
D42502_057.JPG	S 34 stolpehull med stein dekket av slag, plan, esse I	NØ	03.08.09	LWN
D42502_058.JPG	S 148 stolpehull, plan, esse I	NØ	03.08.09	LWN
D42502_059.JPG	Hus II, med markerte takbærende stolper	NV	03.08.09	RIØ
D42502_060.JPG	Hus II, med markerte takbærende stolper	SØ	03.08.09	RIØ
D42502_061.JPG	S 170 og 171 esse og S 11 og 62 kokegrop, plan hus II	SØ	03.08.09	RIØ

Bilde nr:	Motiv:	Tatt mot:	Dato:	Tatt av:
D42502_062.JPG	S 170, 171 esse og S 111 kokegrop, plan, hus II	SØ	03.08.09	RIØ
D42502_063.JPG	S 152 stolpehull plan, hus II	SØ	03.08.09	RIØ
D42502_064.JPG	S 165 stolpehull plan, hus II	SV	03.08.09	RIØ
D42502_065.JPG	S 164 stolpehull, plan, hus II	SØ	03.08.09	RIØ
D42502_066.JPG	S 163 stolpehull plan, hus II	SØ	03.08.09	RIØ
D42502_067.JPG	S 153 stolpehull plan, hus II	SØ	03.08.09	RIØ
D42502_068.JPG	S 18 stolpehull plan, hus II	SØ	03.08.09	RIØ
D42502_069.JPG	S 155 stolpehull plan, hus II	SØ	03.08.09	RIØ
D42502_070.JPG	S 156 stolpehull plan, hus II	SØ	03.08.09	RIØ
D42502_071.JPG	S 157 stolpehull plan, hus II	SØ	03.08.09	RIØ
D42502_072.JPG	S 158 og 159 stolpehull plan, hus II	SØ	03.08.09	RIØ
D42502_073.JPG	S 148 stolpehull profil, esse I	NØ	04.08.09	LWN
D42502_074.JPG	S 147 stolpehull plan, esse I	Ø	04.08.09	LWN
D42502_075.JPG	S 147 stolpehull profil, esse I	Ø	04.08.09	LWN
D42502_076.JPG	S 34 stolpehull med stein dekket av slagg, profil, esse I	NØ	04.08.09	LWN
D42502_077.JPG	S 159 stolpehull profil, hus II	NNØ	04.08.09	RIØ
D42502_078.JPG	S 157 stolpehull profil, hus II	NNØ	04.08.09	RIØ
D42502_079.JPG	S 156 stolpehull profil, hus II	NV	04.08.09	RIØ
D42502_080.JPG	S 31 esse, konsentrasjon med stein 6 cm ned i strukturen	N	04.08.09	LWN
D42502_081.JPG	S 31 esse, sentrum av esse med steinsetting rundt. 11 cm ned i strukturen.	N	04.08.09	LWN
D42502_082.JPG	S 31 esse, sentrum av esse med rødbrent sand, 17 cm ned i strukturen.	N	05.08.09	LWN
D42502_083.JPG	S 158 stolpehull profil, hus II	Ø	05.08.09	LWN
D42502_084.JPG	S 152 stolpehull profil, hus II	Ø	05.08.09	LWN
D42502_085.JPG	S 18 stolpehull profil, hus II	Ø	05.08.09	LWN
D42502_086.JPG	S 31 esse, kullrand i bunnen 21 cm ned i strukturen	N	05.08.09	LWN
D42502_087.JPG	S 31 esse, kullrand i bunn av essen	NNV	05.08.09	LWN
D42502_088.JPG	S 162 stolpehull plan, hus II	SØ	05.08.09	LWN
D42502_089.JPG	S 161 stolpehull plan, hus II	NØ	05.08.09	LWN
D42502_090.JPG	S 169 stolpehull plan, hus II	NØ	05.08.09	LWN
D42502_091.JPG	S 168 stolpehull plan, hus II	NØ	05.08.09	LWN
D42502_092.JPG	S 166 stolpehull plan, hus II	NØ	05.08.09	LWN
D42502_093.JPG	S 167 stolpehull plan, hus II	NØ	05.08.09	LWN
D42502_094.JPG	S 160 stolpehull plan, hus II	NØ	05.08.09	LWN
D42502_095.JPG	S 62 bunn av kokegrop hus II	SSØ	05.08.09	RIØ
D42502_096.JPG	S 43 steinsetting, plan	NØ	06.08.09	RIØ
D42502_097.JPG	Hus I oversikt	ØSØ	06.08.09	RIØ
D42502_098.JPG	Hus I oversikt	SV	06.08.09	RIØ
D42502_099.JPG	S 30 og 31 esse profil, esse I	N	07.08.09	LWN

## Vedlegg 2:5

Bilde nr:	Motiv:	Tatt mot:	Dato:	Tatt av:
D42502_100.JPG	S 162 stolpehull profil, hus II	NØ	07.08.09	LWN
D42502_101.JPG	S 161 stolpehull profil, hus II	NØ	07.08.09	LWN
D42502_102.JPG	S 111 kullgrop, plan	NV	07.08.09	LWN
D42502_103.JPG	Hus I etter opprensing	ØSØ	10.08.09	RIØ
D42502_104.JPG	Hus I etter opprensing	VNV	10.08.09	RIØ
D42502_105.JPG	Hus I etter opprensing med markering av veggøfter og stolpehull	VNV	10.08.09	RIØ
D42502_106.JPG	Hus I etter opprensing med markering av veggøfter og stolpehull	ØSØ	10.08.09	RIØ
D42502_107.JPG	Hus I etter opprensing med markering av veggøfter og stolpehull og innvendige strukturer	ØSØ	10.08.09	RIØ
D42502_108.JPG	Hus I etter opprensing med markering av veggøfter og stolpehull og innvendige strukturer	VNV	10.08.09	RIØ
D42502_109.JPG	S 19 esse med mulig tråkklag og gulv og rundtliggende strukturer 202, 203,204 og 205	V	10.08.09	RIØ
D42502_110.JPG	S 19 esse med mulig tråkklag og gulv og rundtliggende strukturer 202, 203,204 og 205	NV	10.08.09	RIØ
D42502_111.JPG	S 19 esse plan, esse II	VSV	11.08.09	RIØ
D42502_112.JPG	S 88 stolpehull plan, hus I	SØ	11.08.09	RIØ
D42502_113.JPG	S 88 stolpehull profil, hus I	SSØ	11.08.09	RIØ
D42502_114.JPG	S 87 kokegrop plan	SSØ	11.08.09	RIØ
D42502_115.JPG	S 87 kokegrop profil, hus I	SØ	11.08.09	RIØ
D42502_116.JPG	S 173 stolpehull plan, hus I	SØ	12.08.09	RIØ
D42502_117.JPG	S 173 stolpehull profil, hus I	SØ	12.08.09	RIØ
D42502_118.JPG	S 183 veggøft/skillevegg plan, hus I	SØ	12.08.09	RIØ
D42502_119.JPG	Oversiktsbilde område med kokegrop før snitting.	NNV	12.08.09	LWN
D42502_120.JPG	S 127 kokegrop, plan	SØ	12.08.09	LWN
D42502_121.JPG	S 126 kokegrop, plan	SØ	12.08.09	LWN
D42502_122.JPG	S 125 kokegrop, plan	SØ	12.08.09	LWN
D42502_123.JPG	S 124 kokegrop, plan	Ø	12.08.09	LWN
D42502_124.JPG	S 121 kokegrop, plan	NNØ	12.08.09	LWN
D42502_125.JPG	S 117 kokegrop, plan	NØ	12.08.09	LWN
D42502_126.JPG	S 129 kokegrop, plan	SØ	12.08.09	LWN
D42502_127.JPG	S 82 rektangulært ildsted hus I	NV	12.08.09	LWN
D42502_128.JPG	S 82 rektangulært ildsted hus I	NV	12.08.09	LWN
D42502_129.JPG	S 82 rektangulært ildsted hus I	Ø	12.08.09	LWN
D42502_130.JPG	S 82 rektangulært ildsted hus I	Ø	12.08.09	LWN
D42502_131.JPG	S 82 rektangulært ildsted hus I	Ø	12.08.09	LWN
D42502_132.JPG	S 112 kokegrop, plan	S	12.08.09	LWN
D42502_133.JPG	S 116 kokegrop, plan	SSV	12.08.09	LWN
D42502_134.JPG	S 110 og 118 kokegrop, plan	Ø	12.08.09	LWN

## Vedlegg 2:6

Bilde nr:	Motiv:	Tatt mot:	Dato:	Tatt av:
D42502_135.JPG	S 98 kokegrop, plan	V	12.08.09	LWN
D42502_136.JPG	S 113 Kokegrop plan	N	12.08.09	LWN
D42502_137.JPG	S 120 kokegrop, plan	SØ	12.08.09	LWN
D42502_138.JPG	S 99, 100 og 122 kokegrop, plan	SV	12.08.09	LWN
D42502_139.JPG	S 101 kokegrop, plan	Ø	12.08.09	LWN
D42502_140.JPG	S 102 kokegrop, plan	Ø	12.08.09	LWN
D42502_141.JPG	S 103 kokegrop, plan	SØ	12.08.09	LWN
D42502_142.JPG	S 106 kokegrop plan	V	12.08.09	LWN
D42502_143.JPG	S 107 kokegrop, plan	NNØ	12.08.09	LWN
D42502_144.JPG	S 134 kokegrop, plan	NØ	12.08.09	LWN
D42502_145.JPG	S 136 kokegrop, plan	N	12.08.09	LWN
D42502_146.JPG	S 135 kokegrop, plan	SSØ	12.08.09	LWN
D42502_147.JPG	S 95 kokegrop, plan	NØ	12.08.09	LWN
D42502_148.JPG	S 97 kokegrop, plan	NØ	12.08.09	LWN
D42502_149.JPG	S 63 kokegrop, plan	NV	12.08.09	LWN
D42502_150.JPG	S 96 kokegrop, plan	V	12.08.09	LWN
D42502_151.JPG	S 179 sirkulær esse plan, hus I	NNØ	13.08.09	RIØ
D42502_152.JPG	S 86 bunn av luftekanal fra tørrmurt esse, plan	NNV	13.08.09	RIØ
D42502_153.JPG	S 86 bunn av luftekanal fra tørrmurt esse, profil	SSØ	13.08.09	RIØ
D42502_154.JPG	S 69 veggrøft snitt 1 profil	VNV	13.08.09	RIØ
D42502_155.JPG	S 69 veggrøft snitt 1 profil	NV	13.08.09	RIØ
D42502_156.JPG	S 179 sirkulær esse hus I, profil	NNØ	13.08.09	LWN
D42502_157.JPG	S 146 stolpehull/nedgravning plan, esse I	Ø	13.08.09	LWN
D42502_158.JPG	S 69 veggrøft snitt 2 profil	ØSØ	13.08.09	RIØ
D42502_159.JPG	S 69 veggrøft snitt 3 profil	VNV	13.08.09	RIØ
D42502_160.JPG	S 69 veggrøft snitt 4 profil	ØSØ	13.08.09	RIØ
D42502_161.JPG	S 69 veggrøft snitt 5 profil	VNV	13.08.09	RIØ
D42502_162.JPG	S 69 veggrøft snitt 5 profil	ØSØ	13.08.09	RIØ
D42502_163.JPG	S 146 stolpehull med veggrøft profil, esse I	SV	13.08.09	LWN
D42502_164.JPG	Stein fra esse S 30	N	13.08.09	LWN
D42502_165.JPG	Stein fra esse S 31	N	13.08.09	LWN
D42502_166.JPG	S 30 og 31 åttetallsformet esse etter tømning, profil	N	13.08.09	LWN
D42502_167.JPG	S 183 veggrøft/skillevegg profil, hus I	SØ	13.08.09	RIØ
D42502_168.JPG	S 176 stolpehull og S 180 veggrøft/skillevegg plan, hus I	SØ	13.08.09	RIØ
D42502_169.JPG	S 68 stolpehull med levegg, esse I	V	13.08.09	LWN
D42502_170.JPG	S 68 Stolpehull med levegg snitt 1,70 m.	SSV	13.08.09	LWN
D42502_171.JPG	S 180 veggrøft/skillevegg, profil, hus I	Ø	13.08.09	RIØ
D42502_172.JPG	S 180 veggrøft/skillevegg, profil, hus I	Ø	13.08.09	RIØ
D42502_173.JPG	S 180 veggrøft/skillevegg tverrende profil, hus I	SSV	13.08.09	RIØ

## Vedlegg 2:7

Bilde nr:	Motiv:	Tatt mot:	Dato:	Tatt av:
D42502_174.JPG	S 82d rektangulært ildsted nedgravning under ildsted, hus I	SV	13.08.09	LWN
D42502_175.JPG	S 82 nordre side av rektangulært ildsted eldste fase.	S	13.08.09	LWN
D42502_176.JPG	S 83 nedgravning profil, hus I	ØSØ	13.08.09	RIØ
D42502_177.JPG	S 82 c nedgravning under rektangulært ildsted eldste fase, profil, hus I	NØ	13.08.09	LWN
D42502_178.JPG	S 82 oversiktsbilde rektangulært ildsted fase 1 og 2	VNV	13.08.09	LWN
D42502_179.JPG	S 82c rektangulært ildsted hus I	SSV	13.08.09	RIØ
D42502_180.JPG	S 82 oversiktsbilde rektangulært ildsted fase 1 og 2	S	13.08.09	LWN
D42502_181.JPG	S 185 nedgravning, plan	NV	14.08.09	RIØ
D42502_182.JPG	S 82d rektangulært ildsted, profil	SSV	14.08.09	LWN
D42502_183.JPG	S 82 rektangulært ildsted, tømte grop, hus I	SSV	14.08.09	LWN
D42502_184.JPG	S 82 rektangulært ildsted, tømte grop, hus I	SSV	14.08.09	LWN
D42502_185.JPG	S 82 rektangulært ildsted profil	SSV	14.08.09	LWN
D42502_186.JPG	S 185 nedgravning/fundament under snitting. Kompakt steinsetting i nedgravningen.	NØ	14.08.09	RIØ
D42502_187.JPG	S 185 nedgravning/fundament under snitting. Kompakt steinsetting i nedgravningen.	ØNØ	14.08.09	RIØ
D42502_188.JPG	S 69 nordre veggrøft, plan mellom S 172 og 192 stolpehull	NNØ	14.08.09	LWN
D42502_189.JPG	S 69 nordre veggrøft, plan mellom S 172 og 192 stolpehull, snitt 9. Hus I	SØ	14.08.09	LWN
D42502_190.JPG	S 185 nedgravning/fundament profil, hus I	NNØ	14.08.09	RIØ
D42502_191.JPG	S 185 nedgravning/fundament profil, hus I	NNØ	14.08.09	RIØ
D42502_192.JPG	S 86 bunn av tørrmurt esse med luftekanal, plan, hus I	NNØ	14.08.09	RIØ
D42502_193.JPG	S 111 kullgrop, profil	NV	15.08.09	RIØ
D42502_194.JPG	S 98 kokegrop, profil	NV	15.08.09	RIØ
D42502_195.JPG	S 99 kokegrop, profil	S	15.08.09	RIØ
D42502_196.JPG	S 110 kokegrop, profil	NV	15.08.09	RIØ
D42502_197.JPG	S 118 kokegrop, profil	NV	15.08.09	RIØ
D42502_198.JPG	S 114 kokegrop, profil	NV	15.08.09	RIØ
D42502_199.JPG	S 86 bunn av tørrmurt esse med luftekanal, plan, hus I	NNØ	15.08.09	LWN
D42502_200.JPG	S 86 bunn av tørrmurt esse med luftekanal, nærbilde av steinsettinger, plan, hus I	SSØ	15.08.09	LWN
D42502_201.JPG	S 86 utsnitt med søndre steinsetting.	ØNØ	15.08.09	RIØ
D42502_202.JPG	S 86 utsnitt med nordre steinsetting.	NNØ	15.08.09	RIØ
D42502_203.JPG	S 86 snitt av nordre steinsetting stolpehull, profil, hus I.	ØNØ	15.08.09	RIØ
D42502_204.JPG	S 62 kokegrop, profil, hus II	ØNØ	16.08.09	RIØ
D42502_205.JPG	S 171 sirkulær esse, profil	ØNØ	16.08.09	RIØ

## Vedlegg 2:8

Bilde nr:	Motiv:	Tatt mot:	Dato:	Tatt av:
D42502_206.JPG	S 171 sirkulær esse, profil	ØNØ	16.08.09	RIØ
D42502_207.JPG	S 11 kokegrop, profil, hus II	NV	16.08.09	RIØ
D42502_208.JPG	S 170 åttetalsformet esse hus II	SSV	16.08.09	RIØ
D42502_209.JPG	S 163 B stolpehull profil, hus II	SSV	16.08.09	RIØ
D42502_210.JPG	S 163 A stolpehull profil, hus II	SSV	16.08.09	RIØ
D42502_211.JPG	S 168 stolpehull profil, hus II	VNV	16.08.09	RIØ
D42502_212.JPG	S 167 stolpehull profil, hus II	VNV	16.08.09	RIØ
D42502_213.JPG	S 164 stolpehull profil, hus II	VNV	16.08.09	RIØ
D42502_214.JPG	S 115 kokegrop, profil	N	16.08.09	RIØ
D42502_215.JPG	S 117 kokegrop, profil	V	16.08.09	RIØ
D42502_216.JPG	S 95 mulig åttetallsformete esse/kokegrop	Ø	21.08.09	RIØ
D42502_217.JPG	S 200 stolpehull, plan	SV	21.08.09	LWN
D42502_218.JPG	S 200 stolpehull, profil	SV	21.08.09	LWN
D42502_219.JPG	S 19 esse, slagglupp i toppen av strukturen, plan	V	21.08.09	LWN
D42502_220.JPG	S 19 esse, oversiktsbilde med jernlupp	SV	21.08.09	LWN
D42502_221.JPG	S 203 kokegrop/kullgrop, snitt 1, profil	VNV	21.08.09	RIØ
D42502_222.JPG	S 19 esse, sørlige del, ved snitting	V	21.08.09	LWN
D42502_223.JPG	S 19 esse, sørlige del, ved snitting	V	21.08.09	LWN
D42502_224.JPG	S 203 kokegrop/kullgrop, snitt 2, profil	NNØ	21.08.09	LWN
D42502_225.JPG	S 19 esse, sørlige del, rødbrønt sand i bunn av strukturen, ca 25 cm ned mot bunnen	V	21.08.09	LWN
D42502_226.JPG	S 204 kokegrop, profil	NV	22.08.09	RIØ
D42502_227.JPG	S 205 tråkklag/gulvflate, snitt 1,	SSØ	22.08.09	RIØ
D42502_228.JPG	S 205 tråkklag/gulvflate, snitt 1, staurhull i profilen	SSØ	22.08.09	RIØ
D42502_229.JPG	S 205 tråkklag/gulvflate, snitt 1, NV del av strukturen før fjærning.	SSØ	22.08.09	RIØ
D42502_230.JPG	S 19 esse, profil nordre og søndre del.	V	22.08.09	LWN
D42502_231.JPG	S 19 esse, profil sørøstre del	V	22.08.09	LWN
D42502_232.JPG	S 19 esse, profil nordre del	V	22.08.09	LWN
D42502_233.JPG	S 19 esse sørøstre del, tømt esse sett ovenfra.	V	22.08.09	LWN
D42502_234.JPG	S 19 esse, slagglupp i bakkant av essen	V	22.08.09	LWN
D42502_235.JPG	S 19 esse, slagglupp i bakkant av essen, nærbilde	V	22.08.09	LWN
D42502_236.JPG	S 205 tråkklag/gulvflate, snitt 2, profil	NØ	22.08.09	LWN
D42502_237.JPG	S 202 kokegrop, profil	NØ	22.08.09	LWN
D42502_238.JPG	S 205 markerte staurhull under gulv/tråkklag	VNV	22.08.09	LWN
D42502_239.JPG	S 205 markerte staurhull under gulv/tråkklag	SØ	22.08.09	LWN
D42502_240.JPG	S 85 stolpehull på utsiden av nordre veggrøft, hus I	SØ	23.08.09	RIØ
D42502_241.JPG	S 188 Stolpehull plan, hus I	SØ	23.08.09	RIØ
D42502_242.JPG	S 178 stolpehull plan, hus I	S	23.08.09	LWN

## Vedlegg 2:9

Bilde nr:	Motiv:	Tatt mot:	Dato:	Tatt av:
D42502_243.JPG	S 178 stolpehull plan, hus I	S	23.08.09	LWN
D42502_244.JPG	S 85 stolpehull på utsiden av nordre veggrøft profil, hus I	NNØ	23.08.09	RIØ
D42502_245.JPG	S 85 stolpehull på utsiden av nordre veggrøft profil, hus I	NNØ	23.08.09	RIØ
D42502_246.JPG	S 178 stolpehull profil, hus I	S	23.08.09	LWN
D42502_247.JPG	S 190 stolpehull plan, hus I	S	23.08.09	LWN
D42502_248.JPG	S 188 stolpehull profil, hus I	N	23.08.09	RIØ
D42502_249.JPG	S 190 stolpehull profil, hus I	V	23.08.09	RIØ
D42502_250.JPG	S 196 stolpehull profil hus I	NNØ	23.08.09	RIØ
D42502_251.JPG	S 195 stolpehull plan, hus I	SV	23.08.09	RIØ
D42502_252.JPG	Stein i forkant av S 195	N	23.08.09	RIØ
D42502_253.JPG	S 79 mulig stolpehull plan, hus I	SØ	23.08.09	LWN
D42502_254.JPG	S 195 nedgravning/bunn av mulig stolpehull profil, hus I	SV	23.08.09	RIØ
D42502_255.JPG	Stein i forkant av s 195, in situ	N	23.08.09	RIØ
D42502_256.JPG	S 81 slagkake synlig gjennom gresset	NNØ	23.08.09	LWN
D42502_257.JPG	S 81 esse etter opprensing, med området rundt	NNØ	23.08.09	LWN
D42502_258.JPG	S 81 esse etter opprensing, med området rundt	SSV	23.08.09	LWN
D42502_259.JPG	S 81 esse etter opprensing, detalj	SSV	23.08.09	LWN
D42502_260.JPG	S 81 esse etter opprensing, detalj av slagglupp	SSV	23.08.09	LWN
D42502_261.JPG	S 1 nedgravning, plan	N	23.08.09	RIØ
D42502_262.JPG	S 1 nedgravning, profil	SSØ	23.08.09	RIØ
D42502_263.JPG	S 81 sirkulær esse, etter tømt sentrum	SSV	24.08.09	LWN
D42502_264.JPG	S 81 sirkulær esse, etter tømt sentrum, nærbilde	SSV	24.08.09	LWN
D42502_265.JPG	S 81 sirkulær esse, etter tømt sentrum	SSV	24.08.09	LWN
D42502_266.JPG	S 81 sirkulær esse, etter tømt sentrum, nærbilde	NV	24.08.09	LWN
D42502_267.JPG	S 81 sirkulær esse, etter tømt sentrum, nærbilde	NV	24.08.09	LWN
D42502_268.JPG	S 81 sirkulær esse, etter tømt sentrum, nærbilde	SSV	24.08.09	LWN
D42502_269.JPG	S 96 nedgravning/kokegrop	NV	24.08.09	RIØ
D42502_270.JPG	Oversiktsbilde S 96, 154 og 97	NV	24.08.09	RIØ
D42502_271.JPG	S 97 kokegrop/mulig esse	NØ	24.08.09	RIØ
D42502_272.JPG	S 154 kokegrop/mulig esse	NØ	24.08.09	RIØ
D42502_273.JPG	S 81 esse, slagkake	SSV	24.08.09	LWN
D42502_274.JPG	S 81 esse, slagkake	SSV	24.08.09	LWN
D42502_275.JPG	S 81 esse, med steinsetting rundt	NNV	24.08.09	LWN
D42502_276.JPG	S 81 esse, med steinsetting rundt	NNV	24.08.09	LWN
D42502_277.JPG	S 81 esse, ved utgraving	SSV	24.08.09	LWN
D42502_278.JPG	S 81 esse ved utgraving, sentrum av essen.	SSV	24.08.09	LWN

Bilde nr:	Motiv:	Tatt mot:	Dato:	Tatt av:
D42502_279.JPG	S 81 esse ved utgraving, sentrum av essen nærbylde	SSV	24.08.09	LWN
D42502_280.JPG	S 81 esse ved utgraving, sentrum av essen nærbylde	SSV	24.08.09	LWN
D42502_281.JPG	S 81 esse ved utgraving, esse med steinpakning	SSV	24.08.09	LWN
D42502_282.JPG	S 81 esse ved utgraving med steinpakning	NV	24.08.09	LWN
D42502_283.JPG	S 81 esse ved utgraving med steinpakning	NV	24.08.09	LWN
D42502_284.JPG	S 81 esse ved utgraving med steinpakning	N	24.08.09	LWN
D42502_285.JPG	S 81 esse ved utgraving med steinpakning	N	24.08.09	LWN
D42502_286.JPG	S 81 esse ved utgraving med steinpakning	SØ	24.08.09	LWN
D42502_287.JPG	S 81 esse ved utgraving med steinpakning	SØ	24.08.09	LWN
D42502_288.JPG	S 81 esse ved utgraving med steinpakning	NV	24.08.09	LWN
D42502_289.JPG	S 81 esse ved utgraving med steinpakning	NV	24.08.09	LWN
D42502_290.JPG	S 81 esse ved utgraving med steinpakning	NV	24.08.09	LWN
D42502_291.JPG	S 81 esse ved utgraving med steinpakning	NV	24.08.09	LWN
D42502_292.JPG	S 81 esse, sentrum av esse før innpakning	SØ	24.08.09	LWN
D42502_293.JPG	S 81 esse, sentrum av esse før innpakning	NV	24.08.09	LWN
D42502_294.JPG	S 95 mulig åttetallsformet esse/kokegrop, plan	N	24.08.09	LWN
D42502_295.JPG	S 95 mulig åttetallsformet esse/kokegrop, plan	N	24.08.09	LWN
D42502_296.JPG	S 95 mulig åttetallsformet esse/kokegrop, plan	VSV	24.08.09	LWN
D42502_297.JPG	S 176 stolpehull ved S 95	NØ	24.08.09	LWN
D42502_298.JPG	S 96 nedgraving/kokegrop, plan	NØ	24.08.09	RIØ
D42502_299.JPG	S 96 nedgraving/kokegrop, plan	NV	24.08.09	RIØ
D42502_300.JPG	S 96 nedgraving/kokegrop, plan	NV	24.08.09	RIØ
D42502_301.JPG	S 95, søndre del, snitt 1	Ø	24.08.09	RIØ
D42502_302.JPG	S 95, søndre del, snitt 2	NNØ	24.08.09	RIØ
D42502_303.JPG	Oversiktsbilde over område med kokegropsfelt i forgrunnen	NNV	24.08.09	RIØ
D42502_304.JPG	Oversiktsbilde over område med kokegropsfelt i forgrunnen	NNV	24.08.09	RIØ
D42502_305.JPG	Oversiktsbilde etter utgraving	N	24.08.09	RIØ
D42502_306.JPG	Oversiktsbilde etter utgraving	N	24.08.09	RIØ
D42502_307.JPG	Oversiktsbilde med mulig bygdeborg på toppen av fjellet	N	24.08.09	RIØ
D42502_308.JPG	Oversiktsbilde mot øst	SØ	24.08.09	RIØ
D42502_309.JPG	S 82 lufteskakt ut fra rektangulært ildsted, plan	NØ	24.08.09	RIØ
D42502_310.JPG	S 82 luftesjakt rektangulært ildsted profil, hus I	Ø	24.08.09	RIØ
D42502_311.JPG	S 82 luftesjakt rektangulært ildsted profil, hus I	N	24.08.09	RIØ
D42502_312.JPG	S 82 luftesjakt rektangulært ildsted profil, hus I	N	24.08.09	RIØ

## **Vedlegg 3: Funnliste**

### Vedlegg 3:7

- T 24261:111 Slagg fra struktur 205 gulv/tråkklag, snitt 2. Slagg og mulig bit med jern. 39,1 g
- T 24261:112 Slagg fra struktur 155 stolpehull hus II. Slagg fra bortgravd masse i snittet. 7,3 g
- T 24261:113 Smiperler fra struktur 146 stolpehull, esse I. Funnet ved vasking av kullprøve. 7,5 g
- T 24261:114 Slagg fra struktur 62 kokegrop. Funnet ved vasking av kullprøve. 115 g
- T 24261:115 Slagg og smiperler fra struktur 170 åttetallsformet esse, østre del, hus II. Noen av slaggbitene har brent leire brent fast til slagget. 330 g
- T 24261:116 Slagg og smiperler fra struktur 9 sirkulær esse. Slagget ble funnet i kullrand under jernlupp. 29 g
- T 24261:117 Slagg, smiperler og glødeskall fra struktur S 30 åttetallsformet esse. Materialet er hentet fra mellom steiner og ned til kullaget i bortgravd masse. 1779 g
- T 24261:118 Kullprøve fra struktur 68 stolpehull med levegg, esse I. Kullprøven er tatt fra fyllmassen fra tømning av stolpehullet. 3,3 g
- T 24261:119 Brente korn fra struktur 19 åttetallsformet esse. Ca 20 -30 fragmenter med brent korn, mulig bygg, funnet ved vasking av kullprøve fra nordre del av essen. Ca 1 g
- T 24261:120 Del av slagg/jernlupp funnet i struktur 19 vestre del. 2714,5 g
- T 24261:121 Mulig del av amboltstein. Funnet i struktur 34 stolpehull/nedgravning. Steinen er 26 x 18 cm i diameter og er 10 cm tykk. Slagg på store deler av siden som vendte opp, samt langs den ene siden.
- T 24261:122. Smieslagg fra struktur 19 åttetallsformet esse nordlige del. 829 g.
- T 24261:123 Smieslagg/ deler av slagg/jernlupp fra struktur 19 åttetallsformet esse sørlige del. Materialet er små biter som lå mellom de store bitene i funn T 24261:101. 1050 g
- T 24261:124 Smieslagg fra struktur 19 åttetallsformet esse, sørlige del. Smieslagget er funnet fra 0-5 cm ned i strukturen. Over den store slagg/jernluppen. 1447 g
- T 24261:125 Smieslagg fra struktur 19 åttetallsformet esse, sørlige del. Smieslagget er funnet 5 cm ned i strukturen. 1463,5 g
- T 24261:126 Smieslagg fra struktur 19 åttetallsformet esse, sørlige del. Smieslagget er funnet mellom 5 -25 cm ned i strukturen. 3338 g

## Vedlegg 3:6

- :101B. Del av slagglupp funnet i sentrum av essen. 5 x 6 cm i diameter og 4 cm tykt.  
161,2 g
- :101C. Del av slagglupp funnet i sentrum av essen. 7 x 5 cm i diameter og 3 cm tykk.  
130 g
- :101D. Del av slagglupp funnet i sentrum av essen. 9 x 5 cm i diameter og 4 cm tykk.  
195,4 g
- :101E. Del av slagglupp funnet i sentrum av essen. 15 x 8 cm i diameter og er 4 – 5 cm tykk. 363,8 g
- :101F. Del av slagglupp funnet i sentrum av essen. 8 x 6 cm i diameter og 2,5 cm tykk. 128,5 g
- :101G. Del av slagglupp funnet i sentrum av essen. 8 x 8 cm i diameter og 7 cm tykk og 5 x 4 cm og 4,5 cm tykk. 651,2 g
- :101H. Del av 2stk slagglupper funnet i sentrum av essen. 5,5 x 5,5 cm i diameter og 3 cm tykt. 162,3
- :101I. Del av slagglupp funnet i sentrum av essen. 7 x 5 cm i diameter og 4,5 cm tykt.  
197,9g
- :101J. Del av slagglupp funnet i sentrum av essen. 6 x 7 cm i diameter og 2,5 cm tykt.  
154,6 g
- :101K. Del av slagglupp funnet i sentrum av essen. 8 x 6 cm i diameter og 2 cm tykt. Slagget ligger rundt en stein. 202 g
- :101L. Del av slagglupp funnet i sentrum av essen. 1 stk fragment 5 x 4 cm i diameter og 3 cm tykt. 80,9 g
- :101M. Del av slagglupp i sentrum av essen. 8 x 9 cm i diameter og er 2 cm tykk den ene enden og øker til 5 cm tykkelse i den andre enden. 529,3 g
- :101N. Del av slagglupp i sentrum av essen. 1 stk fragment 6 x 4 cm i diameter og er 3 cm tykt. 152 g
- :101O. Del av slagglupp i sentrum av essen. 1 stk fragment med 4 x 4 cm i diameter og er 2,5 cm tykt. 77,4 g
- :101P. Del av slagglupp i sentrum av essen. 1 stk fragment med 2,5 x 3 cm i diameter og er 3 cm tykt. 58,5 g
- :101Q. Del av slagglupp i sentrum av essen. 1 stk fragment 4,5 x 6 cm i diameter og 2,5 cm i tykt. 100,7 g
- :101R. Del av slagglupp i sentrum av essen. 6 x 4 cm i diameter og 4 cm tykt. 224,8g
- :101 S. Del av slagglup i sentrum av essen. 10 x 10 cm i diameter og er 3,5 cm tykk. 602,3 g
- T 24261:102 Slagg og smiperler fra struktur 170 åttetallsformet esse vestre del. 42,1 g
- T 24261:103 Slagg, smiperler og glødeskall fra lag 1, fyllmassen i toppen av sirkulær esse struktur 81. 245,2 g
- T 24261:104 Slagg med enkelte smiperler fra undersiden av steinsetting med slagg. Struktur 81 sirkulær esse. 306,5 g
- T 24261:105 Slagg, smiperler og glødeskall fra struktur 81 sirkulær esse. Materialet kom frem ved fremrensing av steinsettingen. 1066,7 g
- T 24261:106 Brente bein fra struktur 31 åttetallsformet esse. Brente bein funnet i fyllmassen fra mellom 6-12 cm. 9 stk små fragmenter. 0,9 g
- T 24261:107 Brente bein fra struktur 31 åttetallsformet esse. Brente bein funnet i fyllmasse fra mellom 12 – 17 cm. Ca 20 stk små fragmenter. 2,3 g
- T 24261:108 Brent bein fra struktur 205 gulv/tråkklag, snitt 2. 1 stk fragment med brent bein funnet ved vasking av kullprøve. 0,6 g
- T 24261:109 Slagg og smiperler funnet i plan i nordvestre del av struktur 11 kokegrop. 20,g g
- T 24261:110 Slagg funnet ved snitting av struktur 200 stolpehull. 2 g

## Vedlegg 3:5

- T 24261:74 Slagg fra snitt 9, struktur 69 vegggrøft hus I. slagget er funnet i profilen med syllestokk mellom struktur 172 og 192. 23,6 g
- T 24261:75 S 117 kokegrop. Kullprøven tatt fra bunn av profil. Sendt til datering høsten 2009.
- T 24261:76 Brente bein, 3 stk. De brente beinene ble funnet i struktur 185 nedgravning mulig fundament til benk, hus I. Funnet i snittmassen innimellom de store steinene. 1,3 g
- T 24261:77 Kullprøve struktur 82c rektangulært ildsted hus I. Kullprøve fra profil. 1,5 g. Sendt til datering høsten 2009.
- T 24261:78 Brente bein, 2 stk. De brente beinene ble funnet ved struktur 86 fundament til mulig esse hus I. Funnet rundt sørlige steinsetting, mulig oppmurt esse. 0,3 g
- T 24261:79 Slagg funnet ved struktur 86 fundament til mulig esse hus I. Funnet rundt steinsetting. 265,3 g
- T 24261:80 Kullprøve fra struktur 171 esse hus II. Kullprøve fra bunn av profil. 0,5 g. Sendt til datering desember 2009.
- T 24261:81 Kullprøve fra struktur 11 kokegrop hus II. Kullprøve fra profil. 22,4 g
- T 24261:82 Kullprøve fra struktur 62 bunn av kokegrop, hus II. Kullprøve tatt fra profil. 8,9 g
- T 24261:83 Kullprøve fra struktur 202, nedgravning. Kullprøve fra profil 33,3 g
- T 24261:84 Kullprøve fra struktur 203, Kullprøve fra profil. 11,4 g
- T 24261:85 Kullprøve fra struktur 178 stolpehull hus I, Kullprøve fra profil. 2,3 g.
- T 24261:86 Kullprøve fra struktur 95 nordlige-del. Kullprøve fra snitt masse. 10,1 g. prøven sendt til datering i desember 2009.
- T 24261:87 Kullprøve fra struktur 85 stolpehull, hus I. Kullprøve fra profil. 6,5 g
- T 24261:88 Kullprøve fra struktur 95 sørlige del, Kullprøve fra profil. 4,7 g. Prøven sendt til datering desember 2009.
- T 24261:89 Kullprøve fra struktur 96 kullgrop. Kullprøve fra profil. 33,6 g. Sendt til datering høsten 2009.
- T 24261:90 Kullprøve fra struktur 205 gulvflate/tråkkzone, profil 2. Kullprøven er tatt fra profil. 6 g. Sendt til datering desember 2009.
- T 24261:91 Kullprøve fra struktur 203 nedgravning, Kullprøve fra profil. 23,3 g. Sendt til datering desember 2009.
- T 24261:92 Slagg fra struktur 83 stolpehull/nedgravning hus I. 1 stk fragment funnet i nedgravningen. 1,5 g
- T 24261:93 Kullprøve fra struktur 204 kokegrop. Kullprøve fra profil. 8,7 g
- T 24261:94 Kullprøve fra struktur 115 mulig kullgrop. Kullprøve fra profil. 7,7 g
- T 24261:95 Kullprøve fra struktur 117 kokegrop. Kullprøve tatt fra profil. 25,6 g. Sendt til datering desember 2009.
- T 24261:96 Kullprøve fra struktur 87 kokegrop, hus I. Kullprøve tatt fra profil. 9,6 g
- T 24261:97 Kullprøve fra S 9, bunn av esse. Kullprøven tatt fra sotlag under slagglupp.
- T 24261:98 Kullprøve fra S 179 esse, nordre del. Kullprøve er tatt fra fyllmassen i nordre del. Prøve sendt til datering desember 2009.
- T 24261: 99 Kullprøve fra struktur 81 esse. Kullprøve fra lag 1, fyllmasse i skålformet esse grop. 3,5 g sendt til datering desember 2009.
- T 24261 – 16 (100) Slagg fra S 170 mulig esse, hus II.
- T 24261:101 2 stk fragmenter, oppstykket slaggluppei sentrum av åttetallsformet esse struktur 19. I sentrum av den sørøstlige delen av essen lå et tykt lag med slagg. Laget så ut til og bestå av to sirkulære slagglupper. Slaggluppens ulike deler ble nummerert, slik at den kan settes i sammen igjen.
- :101A. Del av slagglupp funnet i sentrum av essen. 2 stk fragmenter der det ene er 15 x 9 cm i diameter og 7 cm tykt og det andre er 5 x 2 cm i diameter og 2 cm tykt. 1509,9 g

## Vedlegg 3:4

- T 24261:44 Stein med slagg/ amboltstein fra struktur 179 esse hus I. Funnet i sentrum av essen. Steinen er 2 4 x 15 cm i diameter og er 7 cm tykk. Steinen har slagg langs ene siden. 3009, 6 g
- T 24261:45 Kullprøve fra veggroft snitt 1 sørvendt profil hus I. kullprøve bunn av profil. 15,7
- T 24261:46 Kullprøve fra struktur 111 kullgrop. Kullprøven er tatt fra bunnen av profil. 24,8 g. prøve sendt til datering desember 2009.
- T 24261:47 Kullprøve fra struktur 98 kokegrop. Kullprøven er tatt fra bunn av profil. 21,9 g
- T 24261:48 Kullprøve fra struktur 110 kokegrop. Kullprøven er tatt fra bunn av profil. 25,4 g
- T 24261:49 Kullprøve fra struktur 112 kokegrop. Kullprøven er tatt fra bunn av profil. 7,1 g. Sendt til datering desember 2009.
- T 24261:50 Kullprøve fra struktur 119 kokegrop. Kullprøve er tatt fra bunn av profil. 15,6 g
- T 24261:51 Kullprøve fra struktur 116 kokegrop. Kullprøven er tatt fra bunn av profil. 25,1 g
- T 24261:52 Kullprøve fra struktur 99 kokegrop. Kullprøven er tatt fra bunn av profil. 22,1 g. Sendt til datering desember 2009.
- T 24261:53 Kullprøve fra struktur 120 kokegrop. Kullprøven er tatt fra bunn av profil. 38 g
- T 24261:54 Brente bein fra struktur 171 sirkulær esse. Mellom 20 -30 stk små brenne beinfragmenter. 2,2 g
- T 24261:55 Kullprøve fra struktur 31, esse I.. Kullprøven er tatt fra bunn av profil. 21,2 g
- T 24261:56 Kullprøve fra struktur 30, esse I.. Kullprøven er tatt fra bunn av profil. 3,6 g. Sent til datering desember 2009
- T 24261:57 Kullprøve fra struktur 146 stolpehull, esse I.. Kullprøven er tatt fra bunn av profil. 3,7 g
- T 24261:58 Slagg, og enkelte smiperler funnet i struktur 68 stolpehull, esse I. 189 g
- T 24261:59 Kullprøve fra struktur 82 ildsted, hus I. Kullprøven er tatt fra utgravd masse ved snitting. 1,6 g
- T 24261:60 Brenne bein fra struktur 82d ildsted hus I. Funnet i rødbrent sand. 8,1 g
- T 24261:61 Brenne bein fra struktur 83 stolpehull/ nedgravning hus I. 5 stk små fragmenter brenne bein funnet i snittmassen og profilen. 1,6 g
- T 24261:62 Kullprøve fra struktur 83 stolpehull/nedgravning hus I. Kullprøven er tatt fra utgravd masse ved snitting. 0,7 g
- T 24261:63 Keramikk funnet ved utsiden av ildsted i toppen av luftesjakten, S 82 rektangulært ildsted. Keramikken har en rødbrun farge og har en størrelse på 1 x 1,5 cm. Den ene siden er glatt den andre er noe ujevn og ru. Uviss datering. 1,4 g
- T 24261:64 Mulig jernnagle funnet i snitt 1 sørvest vendt profil hus I, Struktur 69. Funnet i rødbrent sand under mulig syllstokk. 16,5 g
- T 24261:65 Jernfragment fra struktur 82 ildsted hus I. Funnet i rødbrent sand. 7 g
- T 24261:67 Brenne bein fra struktur 170 esse. Små fragmenter brenne bein funnet i fyllmassen. 0,5 g
- T 24261:68 Kullprøve fra struktur 118 kokegrop. Kullprøve fra profil. 18,5 g Prøve sendt til datering.
- T 24261:69 Brenne never fra snitt 9 av veggroft med syllstokk, mellom struktur 172 og 192. 38,5 g
- T 24261:70 Kullprøve fra struktur 82d rektangulært ildsted hus I. Kullprøve fra fyllmassen. 4,1 g
- T 24261:71 Kullprøve fra struktur 82d rektangulært ildsted hus I. Kullprøve fra profil. 2,68 g. Prøve sendt til datering desember 2009.
- T 24261:72 Brenne bein fra luftesjakt rektangulært ildsted hus I, struktur 82. Brenne bein funnet i toppen av strukturen. 0,4 g
- T 24261:73 Kullprøve fra struktur 69 veggroft hus I, snitt 9. Kullprøven er tatt ut fra syllstokksynlig i profil. Profilen ligger mellom S 172 og 192 stolpehull. 11,9 g

## Sommeren 2009

T 24261:19 Slagglupp funnet i S 9 esse. Slaggluppen har en sirkulær form og en diameter på 22 x 23 cm Tykkelsen varierer mellom 5-7 cm, og er svakt konkavt formet. Der ytterkanten er markert og loddrett. På undersiden av slaggluppen kan man se avtrykk etter trevirke på undersiden. Slaggluppen er fragmentert i 5 deler, den ble nummerert fra 1-5 for kunne sette den i sammen igjen i magasin.

:19A 1 stk fragment, 11 x 8 cm i diameter og 3,5 cm tykt. 405,3 g

:19B 1 stk fragment, 9 x 8 cm i diameter og 5 cm tykt. 419,5 g

:19C 1 stk fragment, 12 x 8 cm i diameter og 3,5 cm tykt. 609,7 g

:19D 1 stk fragment, 19 x 9 cm i diameter og er 5 cm tykt. 823,6 g

:19E 1 stk fragment, 10 x 5 cm i diameter og er 4 cm tykk. 267,2 g

T 24261:20 Brent bein, 1 stk fragment. Brent bein funnet ved snitting av struktur 34 stolpehull, esse I. 1,1 g

T 24261:21 Slagg fra struktur 30 esse I, I hovedsak slagg men også noe smiperler og glødeskall. Slagget ble funnet i toppen av strukturen. 1906,2 g

T 24261:22 Slagg fra S 148 Stolpehull, esse I. Slagget kommer fra bortgravd masse i snittet. 14 g

T 24261:23 Slagg fra S 147 nedgravning. Slagget kommer fra bortgravd masse i snittet. 20 g

T 24261:24 Slagg fra struktur 34 stolpehull, esse I. Slagg funnet i fyllmassen ved snitting. 206,7 g

T 24261:25 Slagg fra S 31, esse I. Slagg fra de første 0- 6 cm av strukturen. 1204,7 g

T 24261:26 Slagg fra S 31, esse I. Slagg fra 6 -12 cm ned i strukturen. 343,8 g

T 24261:27 Slagg fra S 31, esse I. Slagg fra 12 -17 cm ned i strukturen. 1799 g

T 24261:28 Slagg fra S 31, esse I. Slagg fra 17-21 cm ned i strukturen. 1449,3 g

T 24261:29 Kullprøve fra struktur, 155 stolpehull hus II. Kullprøve fra utgravd masse. 3,7 g

T 24261:30 Slagg fra struktur 157 stolpehull, hus II. Slagg fra bortgravd masse i snittet. 43,2 g

T 24261:31 Slagg fra S 31, esse I. Slagg fra 21 cm og ned til bunnen av strukturen. 1690 g

T 24261:32 Kullprøve fra S 31, esse I. Kullprøve fra kullrand i bunn av strukturen. 30,6 g

T 24261:33 Kullprøve fra S 169 stolpehull hus II. Kullprøve fra fyllmasse ved snitting. 2,3 g prøve sendt til datering i desember 2009.

T 24261:34 Kullprøve fra struktur 170 mulig esse, hus II. 7,66 g

T 24261:35 Kullprøve fra struktur 170, mulig esse hus II. Kullprøven er tatt fra fyllmassen ved snitting. 1,4 g

T 24261:36 Keramikk funnet i ytterkant av struktur 171, esse hus II. Keramikken er funnet i bunnen av profilen. Keramikken har en rødbrun farge og har en størrelse på 0,5 x 1 cm. Den ene siden er glatt den andre er noe ujevn og ru. Uviss datering. 0,5 g

T 24261:37 Slagg fra toppen av 171 sirkulær esse, hus II. 1128 g

T 24261-38 Brent leire funnet i toppen av struktur 19 nordre del. Den brente leiren er dekket med slagg på den ene siden. 17,5 g

T 24261:39 Kullprøve fra struktur 88 stolpehull hus I. Kullprøven er tatt fra profil. 2,9 g. Sendt til datering desember 2009.

T 24261:40 Brent never fra struktur 88 stolpehull hus I. Neveren er funnet i toppen av stolpehullet. 1,2 g

T 24261:41 Slagg fra struktur 88 stolpehull hus I. Slagget er funnet i toppen av strukturen. 11 g

T 24261:42 Kullprøve fra struktur 173 stolpehull hus I. Kullprøve fra profil. 7,8 g.

T 24261:43 Slagg, smiperler og glødeskall fra struktur 179 esse hus I. 854, 3 g

Funnliste: Forsetmoen, gnr/bnr 270/24, Midtre Gauldal, Sør-Trøndelag.

Vinteren 2008

- T 24261:1 Slagg funnet i overflate, (se plantegning) 1 stk fragment av slagg ca 2 x 2 cm i diameter. 5,4 g
- T 24261:2 Slagg funnet i overflate, (se plantegning) 2 stk fragmenter av slagg, 2 x 1 cm og 1 x 1 cm. 2 g
- T 24261:3 Slagg funnet i overflate, (se plantegning). 1 stk fragment 2 x 2 cm i diameter. 7,2 g
- T 24261:4 Slagg funnet i overflate, (se plantegning). 1 stk fragment 2 x 2 cm i diameter. 6,2 g
- T 24261:5 Slagg funnet i overflate, (se plantegning) 1 stk fragment 4 x 5 cm i diameter. Virker kompakt og tungt uten noe særlig luftblommer. 124,1 g
- T 24261:6 Slagg funnet i overflate, (se plantegning) 1 stk. fragment ca 7 x 5,5 cm i diameter. 164,7 g
- T 24261:7 Slagg funnet i overflate, (se plantegning) 1 stk fragment, ca 3 x 3 cm i diameter, svært jernholdig. 27,9 g
- T 24261:8 Slagg funnet i overflaten av mulig esse, struktur 34. 3 stk. fragmenter med slagg, ser ut til å inneholde mye sand og noe leire. Det ene fragmentet har glassaktig flate (det største) på den ene siden. Fragmentene variere fra 1,5 -4 cm i diameter. Samlet vekt 47 g
- T 24261:9 Slagg funnet i overflaten av mulig esse, struktur 11. To stk fragment 4x 2 cm og 5 x 6 cm i diameter. Det største fragmentet ser ut til å ha ligget inntil noe, da det har en ca 2 cm bred fure på den ene siden. Noe glassaktig flate ved den smaleste enden av fragmentet. 109,1 g
- T 24261:10 Slagg funnet i overflaten av mulig smie, struktur 19 smie/esse. 9 stk fragment av ulik størrelse fra 1 x 1 – 4 x 5,5 cm. Flere av fragmentene har mye rødbrunt leire fastbrunt. Det største fragmentet har en glassaktig underside. Det minste fragmentet er en slaggperle.
- T 24261:11 Slagg funnet i overflaten av mulig esse, struktur 29 nedgravning/esse? 4 fragment med slagg med en størrelse på henholdsvis 5 x 4, 4,5 x 4,5, 2 x 1,5 og 3 x 2 cm. De to største fragmentene har enkelte steder en noe glassaktig flate. 135,2 g
- T 24261:12 Slagg funnet i overflaten av mulig esse, struktur 68 esse? 8 fragmenter med en varierende størrelse på 0,5 x 0,5 – 2 x 2 cm. De minste er slaggperler. 21,4 g
- T 24261:13 Slagg funnet i overflaten av mulig esse, struktur 30 esse. 6 fragmenter med en varierende størrelse fra 0,5 x 0,5 – 1,5 x 2 cm i diameter. 5 av fragmentene er smiperler. 6,9 g
- T 24261-14 Jernfragment funnet i mulig nedgravning, struktur 1. 5 x 3 cm i diameter. Sendt til konservator. 18,7 g
- T 24261:15 Kullprøve fra struktur 19, mulig smie/esse. Kullprøven er tatt ut i overflaten etter at et tynt lag ble rensset bort. 8,3 g. Sendt til datering høsten 2008
- T 24261:16 Kullprøve fra vegggrøft hus I, struktur 69. Kullprøven er tatt ut i overflaten etter at et tynt lag ble rensset bort. Sendt til datering høsten 2008
- T 24261:17 Kullprøve fra struktur 11 Kokegrop. Kullprøven er tatt i overflaten etter at et tynt lag ble rensset bort. Sendt til datering høsten 2008
- T 24261:18 Kullprøve fra struktur 31 esse. Kullprøven ble tatt i overflaten etter at et tynt lag ble rensset bort. Sendt til datering høsten 2008

**Vedlegg 4: Liste over kartskapsnummer og kart over  
plantegninger.**

**Liste over plantegninger med kartskapsnummer.**

Kart nr	Motiv	Målestokk
8264	Plantegning nr 1, nov 2008	1:50
8265	Plantegning nr 2, nov 2008	1:50
8266	Plantegning nr 3, nov 2008	1:50
8267	Plantegning nr 4, nov 2008	1:50
8268	Plantegning nr 5, nov 2008	1:50
8269	Plantegning nr 6, nov 2008	1:50
8270	Plantegning nr 7, nov 2008	1:50
8271	Plantegning nr 8, nov 2008	1:50
8272	Plantegning nr 9, nov 2008	1:50
8273	Plantegning nr 10, nov 2008	1:50
8274	Plantegning nr 11, juli 2009	1:50
8275	Plantegning nr 12, juli 2009	1:50
8276	Plantegning nr 13, juli 2009	1:50
8277	Plantegning nr 14, juli 2009	1:50
8278	Plantegning nr 15, juli 2009	1:50
8279	Plantegning nr 16, juli 2009	1:50
8280	Plantegning nr 17, juli 2009	1:50
8281	Plantegning nr 18, august 2009	1:50
8282	Plantegning nr 19, august 2009	1:50
8283	Plantegning nr 20, august 2009	1:50
8284	Plantegning nr 21, august 2009	1:50
8285	Plantegning esse I, S 148, 147, 34, 68 144, 145, 146, 30 og 31	1:20
8286	Plantegning esse 2, S 19, 200, 201, 202, 203, 205, 206, 207, 208, 209, 210,	1:20

**Kart over plantegninger.**

	<b>16</b>	<b>9 og 17</b>	<b>7</b>
	<b>14</b>	<b>8 og 15</b>	<b>6</b>
	<b>12</b>	<b>4 og 11</b>	<b>10 og 18</b>
<b>13</b>	<b>19</b>	<b>5 og 20</b>	<b>2</b>
		<b>21</b>	<b>1</b>
			<b>3</b>

Plantegning 1 overlapper plantegning nr 2 ved  $200x - 188y$   
 Plantegning nr 3 overlapper plantegning nr 1 ved  $200x - 176y$   
 Plantegning nr 3 overlapper plantegning nr 21 ved  $176y - 200x$   
 Plantegning nr 7 overlapper plantegning nr 17 ved  $200x - 228y$   
 Plantegning nr 6 overlapper plantegning nr 10 ved  $200x - 212y$   
 Plantegning nr 6 overlapper plantegning nr 8 ved  $200x - 212y$   
 Plantegning nr 7 overlapper plantegning nr 6 ved  $220x - 224y$   
 Plantegning nr 4 overlapper plantegning nr 5 ved  $200x - 184y$   
 Plantegning nr 8 overlapper plantegning nr 11 ved  $200x - 200y$   
 Plantegning nr 11 overlapper med plantegning nr 15 ved  $200x - 208y$   
 Plantegning nr 11 overlapper med plantegning nr 12 ved  $200x - 284y$   
 Plantegning nr 8 overlapper plantegning nr 9 ved  $200x - 220y$   
 Plantegning nr 8 overlapper plantegning nr 4 ved  $200x - 200y$   
 Plantegning nr 12 overlapper plantegning nr 14 ved  $212y - 284y$   
 Plantegning nr 13 overlapper plantegning nr 13 ved  $196y - 198x$   
 Plantegning nr 14 overlapper med plantegning nr 16 ved  $184x - 224y$   
 Plantegning nr 15 overlapper plantegning nr 14 ved  $184x - 224y$   
 Plantegning nr 15 overlapper plantegning nr 18 ved  $200x - 216y$   
 Plantegning nr 16 overlapper plantegning nr 17 ved  $184x - 228y$   
 Plantegning nr 20 overlapper plantegning nr 11 ved  $200x - 196y$   
 Plantegning nr 20 overlapper plantegning nr 19 ved  $196y - 182x$   
 Plantegning nr 21 overlapper plantegning nr 20 ved  $184x - 184y$   
 Plantegning nr 17 overlapper plantegning nr 15 ved  $200x - 220y$

**Vedlegg 5:**

- **Oversikt over innsendte C<sup>14</sup> prøver**
- **Kopi av innsendte C<sup>14</sup> skjema 2008 og 2009**

## Liste over innsendte C<sup>14</sup> prøver desember 2008

Kontekst	Type Struktur	T nummer
S19	Åttetallsformet esse, sørlige del.	T 24261:15
S 69	Nordre veggøft hus I	T 24261:16
S 170	Åttetallsformet esse, Kullprøven er tatt fra plan, østlige del. Hus II	T 24261:17
S 31	Åttetallsformet esse, Kullprøve tatt fra bunn av plan. Esse I	T 24261:34

## Liste over innsendte C<sup>14</sup> prøver desember 2010

Kontekst	Type Struktur	T nummer
S 81	Sirkulær esse, Kullprøve fra lag 1, fyllmasse i konkav esse.	T 24261:98
S 30	Åttetallsformet esse, kullprøven tatt fra bunn av profil.	T 24261:56
S 171	Sirkulær esse, Kullprøve fra lag 1, fyllmasse i konkav esse. Hus II	T 24261:80
S 170	Åttetallsformet esse, Kullprøve tatt fra bunn av profil. Hus II	T 24261:34
S 9	Sirkulær esse, kullprøve fra kullrand under slaggekake.	T 24261:97
S 179	Sirkulær esse, kullprøve fra profil. Hus I	T 24261:98
S 95	Mulig åttetallsformet esse, nordre del. Kullprøve fra snittmasse.	T 24261:86
S 95	Mulig åttetallsformet esse, søndre del. Kullprøve fra profil.	T 24261:88
S 111	Kullgrop. Kullprøve tatt fra profil	T 24261:46
S 82d	Rektangulært ildsted hus I. Kullprøve fra profil	T 24261:71
S 82c	Rektangulært ildsted hus I. Kullprøve fra profil	T 24261:77
S 88	Stolpehull hus I, kullprøve tatt fra profil.	T 24261:39
S 169	Stolpehull hus II, kullprøve tatt fra profil.	T 24261:33
S 205	Gulvflate/tråkkzone. Kullprøve tatt fra profil	T 24261:90
S 203	Mulig kullgrop. Kullprøve tatt fra profil.	T 24261:91
S 96	Kullgrop. Kullprøve tatt fra profil.	T 24261:89
S 99	Kokegrop. Kullprøve tatt fra profil.	T 24261:52
S 112	Kokegrop. Kullprøve tatt fra profil.	T 24261:49
S 117	Kokegrop. Kullprøve tatt fra profil.	T 24261:75
S 118	Kokegrop. Kullprøve tatt fra profil.	T 24261:68

## LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

DF-

Adr.: Avdeling for fysikk og matematikk  
7034 Trondheim - NTH, Tlf.: 73 59 33 10

**FORSLAG OM <sup>14</sup>C-DATERING**

(se rettledning på baksiden)

Konvensjonell datering       AMS       Betalt oppdrag

1. Søkerens navn      Preben Rønne      Stilling      Førsteamunnuensis  
Adresse      Vitenskapsmuseet  
Telefon      - 90334

Ansvarlig veileder (for studenter)

Er søknaden personlig            På vegne av institusjonen      

2. Prøvematerialets art      Trekull  
    Funnsted (kommune/fylke)      Midtre-Gauldal Kommune, Sør - Trøndelag
3. Antall dateringer      4  
    Prioriteringsrekkefølge      T-24261-16, T-24261-15, T 24261-18 og T-24260-17
4. Redegjør for formålet med datering. Vurder evt. tidligere dateringer for samme formål, og oppgi forslagsnummer (DF-) for disse dateringene.

Prøvene er fra en boplassutgravning, flategravning ved Forsetmoen, gnr/bnr 270/24, Midtre-Gauldal kommune, Sør-Trøndelag. Undersøkelsen foregikk i november 2008. Området ligger i dyrket mark, på en terrassekant, ca 150 m nord nordøst for Singsås kirke. Undersøkelsen ble gjort i forbindelse med ny reguleringsplan, for utvidelse av grøntareal til barnehage og boligtomter. Undersøkelsen ble bare påbegynt og ikke sluttført pga svært spesielle funn og at vinteren satte inn.

De 4 prøvene er tatt ut fra 3 mulige esser og en veggroft tilhørende hus I. Kullprøvene er tatt ut fra strukturens plan, etter at et tynt lag ble skrapet av. Dette pga at strukturene ikke er ferdig undersøkt, og prøve i profil ikke da lot seg gjøre.  
Dateringene antas og høre til eldre eller yngre jernalder.

Vitenskapsmuseet har de senere årene prioritert denne typen flategravninger, for og kartlegge boplassmønstrene i midtnorsk forhistorie. Det ønskes på en noe lenger sikt og etablere en hustypologi, og beskrive regionale og kronologiske variasjoner.

5. Prosjektets finansieringskilder       NAVF       Univ., høgskole, off. museum  
     Andre (spesifiser)      Tiltakshaver

6. Har søkeren fått utført dateringer siste 5 år?  Nei  Ja  
Oppgi i såfall DF-nr. og hvor resultatene er publisert:

14.04.10

Dato

Underskrift søker

Underskrift veileder

Formular 1 - Fylles ut med maskin i 2 eksemplarer (for betalte oppdrag er det tilstrekkelig med 1 eksemplar).

### Spesifikasjon for prøve for $^{14}\text{C}$ -datering (se rettleiding på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 8,3 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261-15, struktur 25 esse
5. Prøven funnet av Ruth Iren Øien Tidspunkt 19.11.08
6. Funnsted Forsetmoen 270/24 Midtre-Gauldal kommune, Sør Trøndelag
7. Greenwich koord. Breddelengde Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området.

Struktur 19, er rester etter et mulig smie anlegg. Nedgravningen er ca 3 x 3,5 m i diameter. Langs den ene siden i nord er det to mulige stolper. I hjørne i nordvest ligger en konsentrasjon med stein, (noen av de er skjørbrent), samt rødbrent sand, leire, mye kull og slagg i form av slaggperler og enkelte klumper med slag. Slagget har vært utsatt for stor varme da enkelte biter har fått en glassaktig flate. Det kan se ut som denne strukturen er bygget opp av stein, foret med rødbrent leire og at kull/slagg ligger i sentrum. Denne delen av strukturen har en diameter på ca 75 x 75 cm. Prøven er tatt ut fra toppen av strukturen etter at et tynt lag ble skrapet av i plan.

"Sitetype" Boplass "Context" Esse

9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Bronsealder/ jernald Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Lab.ref. T-

Avdeling for fysikk og matematikk  
7034 Trondheim - NTH**Spesifikasjon for prøve for  $^{14}\text{C}$ -datering**  
(se rettledning på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 15 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261-16, struktur 69 vegggrøft hus I
5. Prøven funnet av Ruth Iren Øien Tidspunkt 19.11.08
6. Funnsted Forsetmoen 270/24 Midtre-Gauldal kommune, Sør Trøndelag
7. Greenwich koord. Breddelengde Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området.

Struktur 69 er en vegggrøft, grøften er 12 m lang og varierer fra 140-180 cm bred. Fyllmassen består av gråbrun sandblandet jord iblandet mye sot og trekull. Vegggrøften inneholder også mye stor stein. Dette kan tyde på at deler av veggene kan ha bestått av stor stein og muligens torv. På innsiden av vegggrøften ser det ut til at planker kan ha vært satt horisontalt ned i undergrunnen, rester etter en mulig slepverksvegg? Disse avtrykkene opptrer som 20-30 cm lange og ca 3-5 cm brede avtrykk av kull. Huset bærer preg av og ha brent ned til grunne. Da sanden både i vegggrøften og inne i huset er sterkt rødbrent, og jorden består av store mengder trekull. Kullprøven er tatt fra en forkullet planke i slepverksveggenn.

"Sitetype" Boplass

"Context" Vegggrøft

9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Bronsealder/ jernald Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

**Spesifikasjon for prøve for <sup>14</sup>C-datering**  
(se rettleiding på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 11,7 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261-17, struktur 11 esse
5. Prøven funnet av Ruth Iren Øien Tidspunkt 19.11.08
6. Funnsted Forsetmoen 270/24 Midtre-Gauldal kommune, Sør Trøndelag
7. Greenwich koord. Breddelengde Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området.

Bunn av smiegrop/esse 250 x 200 cm i diameter. Fyllmassen består av mørkegrå/sort sandblandet jord med mye sot, kull og noe skjærbrent stein. Områdene rundt er noe rødbrent. Slagg funnet i østre del av strukturen. I nord et mulig stolpehull. Strukturen har en ring med stein. Slagg funnet i plan. Kullprøven er tatt fra toppen av strukturen, etter av et tynt lag ble skrapet av.

"Sitetype" Boplass "Context" Esse

9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Bronsealder/ jernald Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato Underskrift

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Lab.ref. T-

Avdeling for fysikk og matematikk  
7034 Trondheim - NTH**Spesifikasjon for prøve for  $^{14}\text{C}$ -datering**  
(se rettledning på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 4,3 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261-18, struktur 31 esse
5. Prøven funnet av Ruth Iren Øien Tidspunkt 19.11.08
6. Funnsted Forsetmoen 270/24 Midtre-Gauldal kommune, Sør Trøndelag
7. Greenwich koord. Breddelengde Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området.

Struktur 31 Esse (strukturen kan henge sammen med som S 30, 34 og 68 og som da danner da et anlegg) 130 x 140 i diameter, mye kull og skjørbrent stein. Fyllmassen består av mørkegrå/sort sandblandet jord med mye sot, kull og noe skjørbrent stein. Rundt og i kantene av strukturen er sanden rødbrent. Slagg og slaggperler ble funnet sammen med trekullet. Kullprøven ble tatt fra et område der det var synlig slagg og mye trekull i plan. Et tynt lag ble skrapet av før kullprøven ble tatt ut.

"Sitetype" Boplass "Context" Esse

9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Bronsealder/ jernald Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato Underskrift

## LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

DF-

Adr.: Avdeling for fysikk og matematikk  
7034 Trondheim - NTH, Tlf.: 73 59 33 10

**FORSLAG OM  $^{14}\text{C}$ -DATERING**

(se rettledning på baksiden)

Konvensjonell datering     AMS     Betalt oppdrag

1. Søkerens navn    Preben Rønne    Stilling    Førsteamunuensis  
 Adresse    Vitenskapsmuseet  
 Telefon    - 90334  
 Ansvarlig veileder (for studenter)  
 Er søknaden personlig        På vegne av institusjonen
2. Prøvematerialets art    Trekull  
 Funnsted (kommune/fylke)    Midtre-Gauldal Kommune, Sør - Trøndelag
3. Antall dateringer    20  
 Prioriteringsrekkefølge    T-24261-98, 56, 80, 34, 97, 99, 86, 88, 46, 71, 77, 39, 33,  
 90, 91, 89, 52, 49, 75, 68
4. Redegjør for formålet med datering. Vurder evt. tidligere dateringer for samme formål, og oppgi forslagsnummer (DF-) for disse dateringene.  
 Prøvene er fra en boplassutgravning, flategravning ved Forsetmoen, gnr/bnr 270/24, Midtre-Gauldal kommune, Sør-Trøndelag. Undersøkelsen foregikk august/september 2009. Området ligger i dyrket mark, på en terrassekant, ca 150 m nord nordøst for Singsås kirke. Undersøkelsen ble gjort i forbindelse med ny reguleringsplan, for utvidelse av grøntareal til barnehage og boligtomter. Det har tidligere blitt inlevert 4 prøver fra feltet. T-24261-16, T-24261-15, T 24261-18 og T-24260-17, disse ble alle datert til romertid, begynnelsen av folkevandringstid. Det er derfor grunn til og tro at flertallet av prøvene vil få en tilnærmet lik datering.  
 Vitenskapsmuseet har de senere årene prioritert denne typen flategravninger, for og kartlegge boplassmønstrene i midtnorsk forhistorie. Det ønskes på en noe lenger sikt og etablere en hustypologi, og beskrive regionale og kronologiske variasjoner.
5. Prosjektets finansieringskilder     NAVF     Univ., høgskole, off. museum  
 Andre (spesifiser)    Tiltakshaver
6. Har søkeren fått utført dateringer siste 5 år?     Nei     Ja  
 Oppgi i såfall DF-nr. og hvor resultatene er publisert:

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Lab.ref. T-

Avdeling for fysikk og matematikk  
7034 Trondheim - NTH**Spesifikasjon for prøve for  $^{14}\text{C}$ -datering**  
(se rettledning på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 1,4 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261- 98, S 179 esse hus I, nordre del
5. Prøven funnet av Live W. Norendal Tidspunkt 15.8.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Breddelengde Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:  
 Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området, samt og datere essen/slik at man man kan få oversikt over bruksperioden av smivirksomhet på feltet.  
 Sirkulær esse med diameter på 42 cm. Fyllmassen består av gulbrun fin sand med mye sot og enkelte kullfragmenter. Mye slagg, smiperler og glødeskal. Esse gropen var mulig steinsatt mot bunnen.  
 "Sitetype" Boplass "Context" Sirkulær esse
9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

**Spesifikasjon for prøve for  $^{14}\text{C}$ -datering**  
(se rettleiding på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 0,6 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261- 98, S 81 esse
5. Prøven funnet av Ruth Iren Øien Tidspunkt 24.09.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Breddelengde Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området, samt og datere essen slik at man man kan få oversikt over bruksperioden av smivirksomhet på feltet.

Sirkulær esse med diameter på 70 cm. Kullprøven er tatt fra kullag i sentrum av essen, Fyllmasse i sentrum av ca 20 cm stor skålformet esse. Essen er tydelig oppbygget med stein i ytterkant. Fyllmassen i sentrum av gropen besto av gråsvart sandblandet jord med mye kull og sot.

"Sitetype" Boplass "Context" Sirkulær esse

9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

## Laboratoriet for Radiologisk Datering

Lab.ref. T-

Avdeling for fysikk og matematikk  
7034 Trondheim - NTH

**Spesifikasjon for prøve for  $^{14}\text{C}$ -datering**  
(se rettledning på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 3,6g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261- 56, S 30 Esse
5. Prøven funnet av Live W. Norendal Tidspunkt 25.9.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Breddelengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området, samt og datere nordre halvdel av åttetallsformet esse slik at man man kan få oversikt over bruksperioden av smivirksomhet på feltet.

Kullprøven er tatt fra bunn av esse. Fyllmassen besto av gråsort sandholdig silt, mye stein ligger som en pakkning nede i gropen som en foring. Steinene er varmpåvirket men ikke skjærbrente. I fyllmassen var det også mye slagg, glødeskall og noen smipærler.

"Sitetype" Boplass "Context" Åttetallsformet esse

9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

Avdeling for fysikk og matematikk  
7034 Trondheim - NTH

### Spesifikasjon for prøve for $^{14}\text{C}$ -datering (se rettleiding på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 10,1 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261- 80, sirkulær esse
5. Prøven funnet av Ruth iren Øien Tidspunkt 19.8.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Breddelengde Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området, samt og datere sirkulær esse slik at man kan få oversikt over bruksperioden av smivirksomhet ved feltet. Prøven kan også være med og belyse alderen til hus II.

Sirkulær esse med diameter på 110 x 70 cm. Kullprøven er tatt fra profil i bunn av esse. Fyllmassen besto av gråsort sandholdig silt. Massen ser ut til og inneholde mye sot, men ikke så mange kullbiter. Sirkulær steinpakning i plan danner essens sentrum. I fyllmassen var det også mye slagg, glødeskall og noen smipærler.

"Sitetype" Boplass "Context" Sirkulær esse

9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato Underskrift

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Lab.ref. T-

Avdeling for fysikk og matematikk  
7034 Trondheim - NTH**Spesifikasjon for prøve for  $^{14}\text{C}$ -datering**  
(se rettledning på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 7,66 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261-34, S 170 esse
5. Prøven funnet av Ruth Iren Øien Tidspunkt 16.8.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Bredde Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området, samt og datere bunn av 8-tallsformet esse slik at man kan få oversikt over bruksperioden av smivirkosomhet ved feltet. Prøven kan også være med og belyse alderen til hus II.

Bunn av 8-tallsformet esse, med en diameter på ca 120 x 40 cm. Kullprøven er tatt fra bunn av profil. Fyllmassen besto av mørkebrun - sort sandholdig silt spettet med kull og sot. Funn av slag, glødeskall og smikuler i snittmassen.

"Sitetype" Boplass "Context" Åttetallsformet esse

9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

**Spesifikasjon for prøve for  $^{14}\text{C}$ -datering**  
(se rettledning på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 0,6 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261- 97, S 9 esse
5. Prøven funnet av Ruth Iren Øien Tidspunkt 15.8.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Bredde Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området, samt og datere essen slik at man man kan få oversikt over bruksperioden av smivirksomhet på feltet.

Sirkulær esse med diameter på 45 cm. ullprøven er tatt fra sotlag under jernlupp. Fyllmassen består av mørkbrun -sort sandholdig grus iblandet mye sot. Lite trekull. I sotlaget lå det også en del smipærler.

"Sitetype" Boplass "Context" Sirkulær esse

9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

**Spesifikasjon for prøve for  $^{14}\text{C}$ -datering**  
(se rettleiding på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 0,6 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261- 99, S 81 esse
5. Prøven funnet av Ruth Iren Øien Tidspunkt 24.09.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Brekke Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:  
 Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området, samt og datere  
 essen slik at man man kan få oversikt over bruksperioden av smivirksomhet på feltet.  
 Sirkulær esse med diameter på 70 cm. Kullprøven er tatt fra kullag i sentrum av essen,  
 Fyllmasse i sentrum av ca 20 cm stor skålformet esse. Essen er tydelig oppbygget med stein  
 i ytterkant.Fyllmassen i sentrum av gropen besto av gråsvart sandblandet jord med mye  
 kull og sot.  
 "Sitetype" Boplass "Context" Sirkulær esse
9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

**Spesifikasjon for prøve for <sup>14</sup>C-datering**  
(se rettledning på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 4,7 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden)    A     B     C     AMS
4. Prøvens merke T 24261- 86, S 95 esse/kokegrop, N-del
5. Prøven funnet av Live W. Nordendal Tidspunkt 25.09.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Breddelengde Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området, samt og datere essen/slik at man man kan få oversikt over bruksperioden av smivirksomhet på feltet.

Sirkulær esse/kokegrop på 82 cm i diameter, nordre del av mulig åttetallsformet esse. Fyllmassen består av porøs sandblandet jord, i bunnen av strukturen et kompakt kullag. Kullprøve tatt fra kullkonsentrasjoner i bortgravd masse, nederst mot bunnen av strukturen. Kan være bunne av en ubrukt esse eller bunnen av en kokegrop. Stratigrafisk bør prøven være eldre eller tilnærmet lik prøve T-24261-88

"Sitetype" Boplass "Context" Åttetallsformet esse

9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?     Ja     Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato                      Underskrift

**Spesifikasjon for prøve for <sup>14</sup>C-datering**  
(se rettleiding på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 4,7 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261- 88, S 95 esse/avfallsgrop, S-del
5. Prøven funnet av Live W. Nordendal Tidspunkt 25.09.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Brekke Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området, samt og datere essen/slik at man man kan få oversikt over bruksperioden av smivirksomhet på feltet.

Sirkulær esse/avfallsgrop på 95 cm i diameter. Fyllmassen består av porøs sandblandet jord spettet med enkelte kullbiter. Kullprøve tatt fra kullkonsentrasjoner i bortgravd masse. Kan være bunne av en ubrukt esse eller en avfallsgrop.

"Sitetype" Boplass "Context" Åttetalsformet esse

9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

**Spesifikasjon for prøve for  $^{14}\text{C}$ -datering**  
(se rettleiding på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 24,8 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261- 46, S 111 kullgrop
5. Prøven funnet av Ruth Iren Øien Tidspunkt 15.8.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Bredde Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området, samt og datere bunn av rektangulær kullgrop, slik at man kan få oversikt over bruksperioden av kullgropen og sammenligne denne med smivirkomheten ved feltet. .

Kullprøven er tatt fra kompakt kullag i bunnen av kullgropen. Fyllmassen besto i toppen av strukturen av gråbrun jordblandet sand iblandet områder med fin gulbrun sand. I bunnen av strukturen lå et kompakt kullag der trevirke var lagt i langs gropens lengderetning. Ier i toppen, men dette avtok mot bunnen. Nedgravningens størrelse 205 x 150 cm

"Sitetype" Boplass	"Context" Kullgrop
--------------------	--------------------

9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

**Spesifikasjon for prøve for  $^{14}\text{C}$ -datering**  
(se rettledning på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 2,68 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261- 71, S 82 rektangulært ildsted
5. Prøven funnet av Live W. Norderval Tidspunkt 14.8.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Breddelengde Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området, samt og datere den yngste fasen av rektangulært ildsted hus I.

Rektangulært ildsted med diameter på ca 200 x 140 cm. Kullprøven er tatt fra bunn av profil i en forsenkning vest i ildstedet. Fyllmassen består i toppen av rødbrent sand, i bunnen et lag med kompakt kullag og enkelte skjørbrante steiner. Prøven er fra den yngste fasen av ildstede og må sees i sammenheng med T 24261-77 som er fra den elste fasen av ildstedet.

"Sitetype" Boplass "Context" Rektangulært ildsted

9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato Underskrift

**Spesifikasjon for prøve for  $^{14}\text{C}$ -datering**  
(se rettleiding på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 1,5 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261- 77, S 82c rektangulært ildsted
5. Prøven funnet av Ruth Iren Øien Tidspunkt 14.8.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Brekke Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området, samt og datere den elste fasen av rektangulært ildsted hus I.

Rektangulært ildsted med bevart diameter på ca 240 x 170 cm. Kullprøven er tatt fra bunn av profil i en forsenkning øst i ildstedet. Kullprøven er fra antatt eldste fase av ildstede og må sees i sammenheng med T 24261-71 som er fra den yngste fasen av ildstedet.

"Sitetype" Boplass "Context" Rektangulært ildsted

9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato Underskrift

**Spesifikasjon for prøve for <sup>14</sup>C-datering**  
(se rettledning på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 2,9 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261-39, S 88 stolpehull hus I
5. Prøven funnet av Ruth Iren Øien Tidspunkt 11.8.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Brekke Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:  
 Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området, samt og datere huskonstruksjonene i hus I.  
 Stopehull til mulig takbærende stolpe hus I. 90 x 100 cm i diameter. Fyllmassen består av gråbrun silt spettet med fragmenter av trekull. I toppen av profilen er det en del rødbrent sand. Tydelig steinskoning i ytterkant. Kullprøven er tatt fra bunn av profil.  
 "Sitetype" Boplass "Context" Stolpehull
9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

**Spesifikasjon for prøve for  $^{14}\text{C}$ -datering**  
(se rettleiding på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 2,3 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261-33, S 169 stolpehull hus II
5. Prøven funnet av Live W. Norendal Tidspunkt 5.8.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Brekke Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området, samt og datere huskonstruksjonene i hus II.

Stolpehull i Hus II, 42 cm i diameter. Fyllmassen består av mørkebrun sandblandet jord, spettet med kullfragmenter. Kullprøven er tatt ut fra fyllmassen i bunn av stolpehullet.

"Sitetype" Boplass "Context" Stolpehull

9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

**Spesifikasjon for prøve for <sup>14</sup>C-datering**  
(se rettledning på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 23,8g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261-90, S 205 Tråkklag/gulvfalete
5. Prøven funnet av Rut Iren Øien Tidspunkt 22.9.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Brekke Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:  
 Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området. Samt og tidfeste mulig tråkklag/gulvflate i forhold til esse s 19.  
 Mulig tråkklag i gulflate. Fyllmassen besto av gråbrun siltholdig sand, iblandtet en del sot. Mot bunne kommer en del kullfragmenter, men ikke noe kompakt kullag. I bunn av gulvflaten funn av brente bein, never og enkelte slaggbiter.  
 "Sitetype" Boplass "Context" Mulig gulvflate.
9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

**Spesifikasjon for prøve for  $^{14}\text{C}$ -datering**  
(se rettledning på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 23,8g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261-91, S 203 Nedgravning/kullgrop
5. Prøven funnet av Rut Iren Øien Tidspunkt 22.9.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/bnr 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Breddelengde Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området, samt og tidfeste bruken av rektangulære kullgroper i forhold til esser.

Mulig Kullgrop ca 200 x 140 cm i diameter. Fyllmassen i profilen består av et lag med gulgrå sand spettet med kullbiter. I bunnen et kompakt kullag, med enkelte skjørbrante steiner. Ser ut til at veden er lagt ned som hele stokker i nedgravningens lengderetning. Kullprøven er tatt fra bunn av profil.

"Sitetype" Boplass "Context" Nedgravning/kullgrop

9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato Underskrift

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Lab.ref. T-

Avdeling for fysikk og matematikk  
7034 Trondheim - NTH**Spesifikasjon for prøve for  $^{14}\text{C}$ -datering**  
(se rettledning på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 23,6 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261- 89, S 96 Nedgravning/kokegrop
5. Prøven funnet av Ruth Iren Øien Tidspunkt 25.9.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Brekke Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:

Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området, samt og datere bunn av nedgravningen/ kokegrop, slik at man kan få oversikt over bruksperioden av anlegget.

Kullprøven er tatt fra kompakt kullag i bunnen av kullgropen. Fyllmassen besto i toppen av strukturen av gråbrun siltholdig sand spettet med enkelte kullfragmenter. Under dette laget lå det et kompakt lag med stein, disse var ikke skjærbrente men dekket fullstendig et kompakt kullag i bunnen av strukturen. I ytterkant av strukturen var det et tynt lag med rødbrent sand.

"Sitetype" Boplass "Context" Nedgravning/kokegroo

9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

**Spesifikasjon for prøve for  $^{14}\text{C}$ -datering**  
(se rettledning på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 22,1 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261- 52, S 99 kokegrop
5. Prøven funnet av Ruth Iren Øien Tidspunkt 23.9.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Bredde Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:  
Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området.  
Rektangulær kokegrop med diameter på 195 x 120 cm. Fyllmassen består i toppen av strukturen av brun sandholdig jord blandet med mye kull, sot og skjørbrent stein. I bunnen av strukturen et komapkt kullag. Kullprøve tatt fra profil.  
"Sitetype" Boplass "Context" Kokegrop
9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

## Laboratoriet for Radiologisk Datering

Lab.ref. T-

Avdeling for fysikk og matematikk  
7034 Trondheim - NTH

**Spesifikasjon for prøve for  $^{14}\text{C}$ -datering**  
(se rettledning på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 7,1 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261- 49, S 112 kokegrop
5. Prøven funnet av Ruth Iren Øien Tidspunkt 14.8.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Bredde Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:  
 Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området.  
 Sirkulær kokegrop med diameter på ca 180 x 160 cm. Fyllmassen består av brun siiltholdig sand, blandet med kull, sot og noe skjørbrent stein. Tilnærmet kompakt kullag i bunnen av strukturen. Noe skjørbrent stein. Kullprøve tatt fra bunn av profil.  
 "Sitetype" Boplass "Context" Kokegrop
9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
 Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

## Laboratoriet for Radiologisk Datering

Lab.ref. T-

Avdeling for fysikk og matematikk  
7034 Trondheim - NTH

**Spesifikasjon for prøve for  $^{14}\text{C}$ -datering**  
(se rettledning på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 25,6 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261- 75, S 117 kokegrop
5. Prøven funnet av Ruth Iren Øien Tidspunkt 14.8.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Brekke Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:  
Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området.  
Sirkulær kokegrop med diameter på ca 100 x120 cm. Fyllmassen består av siltholdig sand, blandet med mye kull og sot. Tilnærmet kompakt kullag i hele strukturen. Noe skjærbrent stein. Kullprøve tatt fra bunn av profil.  
"Sitetype" Boplass "Context" Kokegrop
9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

**Spesifikasjon for prøve for <sup>14</sup>C-datering**  
(se rettledning på baksiden)

1. Oppdragsgiver Preben Rønne
2. Prøvematerialets art Trekull Mengde (g) 22,1 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A  B  C  AMS
4. Prøvens merke T 24261- 68, S S 118 kokegrop
5. Prøven funnet av Ruth Iren Øien Tidspunkt 23.9.09
6. Funnsted Forsetmoen gnr/brn 270/24, Midtre - Gauldal, Sør - Trøndelag
7. Greenwich koord. Breddelengde Lengde UTM
8. Formålet med denne dateringen og nærmere beskrivelse av funnforhold:  
Formålet med dateringen er og få oversikt over bruksområdet i området.  
Sirkulær kokegrop med diameter på ca 180 cm. Fyllmassen består i toppen av profilen av brun siltholdig sand spettet med kull og sot. Noen skjørbrente steiner. I bunnen av strukturen ligger et kopakt kullag. Kullprøve tatt fra profil. Strukturen blir kuttet av S 110 og 114 og må være eldre en disse strukturene.  
"Sitetype" Boplass "Context" Kokegrop
9. Beskrivelse av prøvematerialet:  
Små biter av trekull.
10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:  
Tidsperiode Jeralder Alder BP 3800-1500
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:  
Prøvene ble vasket i rent vann og deretter tørket i tørkeskap ved 40 C i et døgn.
12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur?  Ja  Nei
13. Eventuelle andre opplysninger, f. eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:  
Artsbestemmelse av tre og trekull ønskes.

14.04.10

Dato

Underskrift

## **Vedlegg 6: Resultater C<sup>14</sup> 2009 og 2010**



# LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim  
Telefon 73593310 Telefax 73593383

## DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Rønne, Preben  
Seksjon for arkeologi og kulturhistorie  
VM/NTNU

DF-4351

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	<sup>14</sup> C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ <sup>13</sup> C ‰
TRa-891	T24261-98, S 179 esse hus I, nordre del Forsetmoen, Midtre Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		2420 ± 35	BC525-405	-24.6
TRa-892	T24261-56, S 30, esse Forsetmoen, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		1680 ± 30	AD345-415	-25.9
TRa-893	T24261-80, S 171, esse Forsetmoen, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		1310 ± 30	AD670-765	-26.3
TRa-894	T24261-34, S 170, esse Forsetmoen, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		1755 ± 25	AD245-335	-26.3
TRa-895	T24261-97, S 9, esse Forsetmoen, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk, furu		2225 ± 25	BC365-200	-23.8
TRa-896	T24261-98, S 81, esse Forsetmoen, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		2115 ± 25	BC175-60	-27.0
TRa-897	T24261-86, S 95 esse/kokegrop, N-del Forsetmoen, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		1785 ± 25	AD235-320	-27.6
TRa-898	T24261-88, S 95 esse/avfallsgrop S-del, Forsetmoen Midtre-Gauldal Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		2240 ± 30	BC370-205	-24.6

Dato: 30 JUN 2010

Laboratoriet for Radiologisk Datering

*Sølvi Stene*  
Sølvi Stene

*Steinar Gulliksen*  
Steinar Gulliksen



# LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim  
Telefon 73593310 Telefax 73593383

## DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Rønne, Preben  
Seksjon for arkeologi og kulturhistorie  
VM/NTNU

DF-4351

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	<sup>14</sup> C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ <sup>13</sup> C ‰
TRa-899	T24261-46, S 111 kullgrop, Forsetmoen Midtre-Gauldal Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		1590 ± 30	AD425-540	-25.2
TRa-900	T24261-71, S 82d rektangulært ildsted Forsetmoen, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		1620 ± 25	AD415-440	-27.1
TRa-901	T24261-77, S 82c rektangulært ildsted Forsetmoen, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		1565 ± 30	AD440-550	-26.4
TRa-902	T24261-39, S 88 stolpehull, hus I Forsetmoen, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		1920 ± 25	AD75-125	-25.4
TRa-903	T24261-33, S 169 stolpehull, hus II Forsetmoen, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		1635 ± 25	AD410-430	-26.9
TRa-904	T24261-90, S 205 tråkklag/gulvflate Forsetmoen, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		1730 ± 25	AD260-380	-25.7
TRa-905	T24261-91, S 203 nedgravning/kullgrop Forsetmoen, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		1755 ± 25	AD245-335	-26.4

Dato: 30 JUN 2010

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Sølvi Stene

Steinar Gulliksen



## LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim  
Telefon 73593310 Telefax 73593383

### DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Rønne, Preben  
Seksjon for arkeologi og kulturhistorie  
VM/NTNU

DF-4351

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	<sup>14</sup> C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ <sup>13</sup> C ‰
TRa-906	T24261-89, S 96 nedgravning/kokegrop Forsetmoen, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		1825 ± 25	AD145-245	-24.8
TRa-907	T24261-52, S 99 kokegrop Forsetmoen, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		1900 ± 30	AD80-135	-25.2
TRa-908	T24261-49, S 112 kokegrop Forsetmoen, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		1630 ± 30	AD410-440	-24.6
TRa-909	T24261-75, S 117 kokegrop Forsetmoen, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		1570 ± 25	AD440-545	-26.5
TRa-910	T24261-68, S 118 kokegrop Forsetmoen, Midtre- Gauldal, Sør-Trøndelag	Trekull Bjørk		1760 ± 30	AD245-335	-26.1

Dato: 30 JUN 2010

Laboratoriet for Radiologisk Datering

*Sølvi Stene*  
Sølvi Stene

*Steinar Gulliksen*  
Steinar Gulliksen

Høeg – Pollen 876 842 262 MVA,  
Helge Irgens Høeg,  
Gloppeåsen 10,  
3261 LARVIK

Larvik, 13/3-10.

*Til Nasjonallaboratoriet for 14C-datering.*

*TRa-891, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 20 biter. Av disse var 5 *Betula* (bjerk) og 15 *Pinus* (furu). Godt daterbart materiale 0,1 g.

*TRa-892, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 16 *Betula* (bjerk), 1 never og 23 *Pinus* (furu). Godt daterbart materiale 1,2 + 0,1 g.

*TRa-893, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 10 biter. Av disse var 4 *Betula* (bjerk) og 6 *Pinus* (furu). Godt daterbart materiale 0,1 g.

*TRa-894, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 4 *Betula* (bjerk) og 36 *Pinus* (furu). Godt daterbart materiale 0,2 g.

*TRa-895, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 15 biter. Av disse var 1 *Betula* (bjerk) og 14 *Pinus* (furu). Godt daterbart materiale 0,0 g.

*TRa-896, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 7 *Betula* (bjerk) og 33 *Pinus* (furu). Godt daterbart materiale 0,2 g.

*TRa-897, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 40 biter. Alle var *Betula* (bjerk). Godt daterbart materiale 3,4 g.

*TRa-898, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 32 *Betula* (bjerk), 1 *Salix/Populus* (selje, vier/osp), 4 *Prunus/Sorbus* (hegg/rogn) og 3 *Pinus* (furu). Godt daterbart materiale 1,9 + 0,2 g.

*TRa-899, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 40 biter. Alle var *Betula* (bjerk). Godt daterbart materiale 14,0 g.

*TRa-900, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 20 biter. Alle var *Betula* (bjerk). Godt daterbart materiale 0,6 g.

*TRa-901, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 30 biter. Av disse var 9 *Betula* (bjerk) og 21 *Pinus* (furu). Godt daterbart materiale 0,3 g.

*TRa-902, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 3 *Betula* (bjerk) og 37 *Pinus* (furu). Godt daterbart materiale 0,2 g.

*TRa-903, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 30 biter. Av disse var 2 *Betula* (bjerk) og 28 *Pinus* (furu). Godt daterbart materiale g.

*TRa-904, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 6 *Betula* (bjerk) og 34 *Pinus* (furu). Godt daterbart materiale 0,2 g.

*TRa-905, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 40 biter. Alle var *Betula* (bjerk). Godt daterbart materiale 21,0 g.

*TRa-906, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 29 *Betula* (bjerk) og 11 *Pinus* (furu). Godt daterbart materiale 19,0 g.

*TRa-907, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 23 *Betula* (bjerk) og 17 *Pinus* (furu). Godt daterbart materiale 11,1 g.

*TRa-908, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 33 *Betula* (bjerk) og 7 *Pinus* (furu). Godt daterbart materiale 1,3 g.

*TRa-909, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 40 biter. Alle var *Betula* (bjerk). Godt daterbart materiale 10,2 g.

*TRa-910, Sør-Trøndelag.*

Det ble bestemt 40 biter. Alle var *Betula* (bjerk). Godt daterbart materiale 5,8 g.

## **Vedlegg 7: Plantegninger**

Plantegning

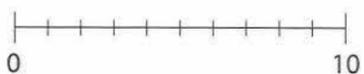
Prosjekt: Forsetmoen  
Gård: Forsetmoen  
Gnr/bnr: 270/24  
Kommune: Midtre Gauldal  
Fylke: Sør-Trøndelag  
Plantegning: 1:50  
Tegnet av Ruth Iren Øien





Plantegning med markering  
av innsendte C<sup>14</sup> og 4 stk resultater  
fra 2008

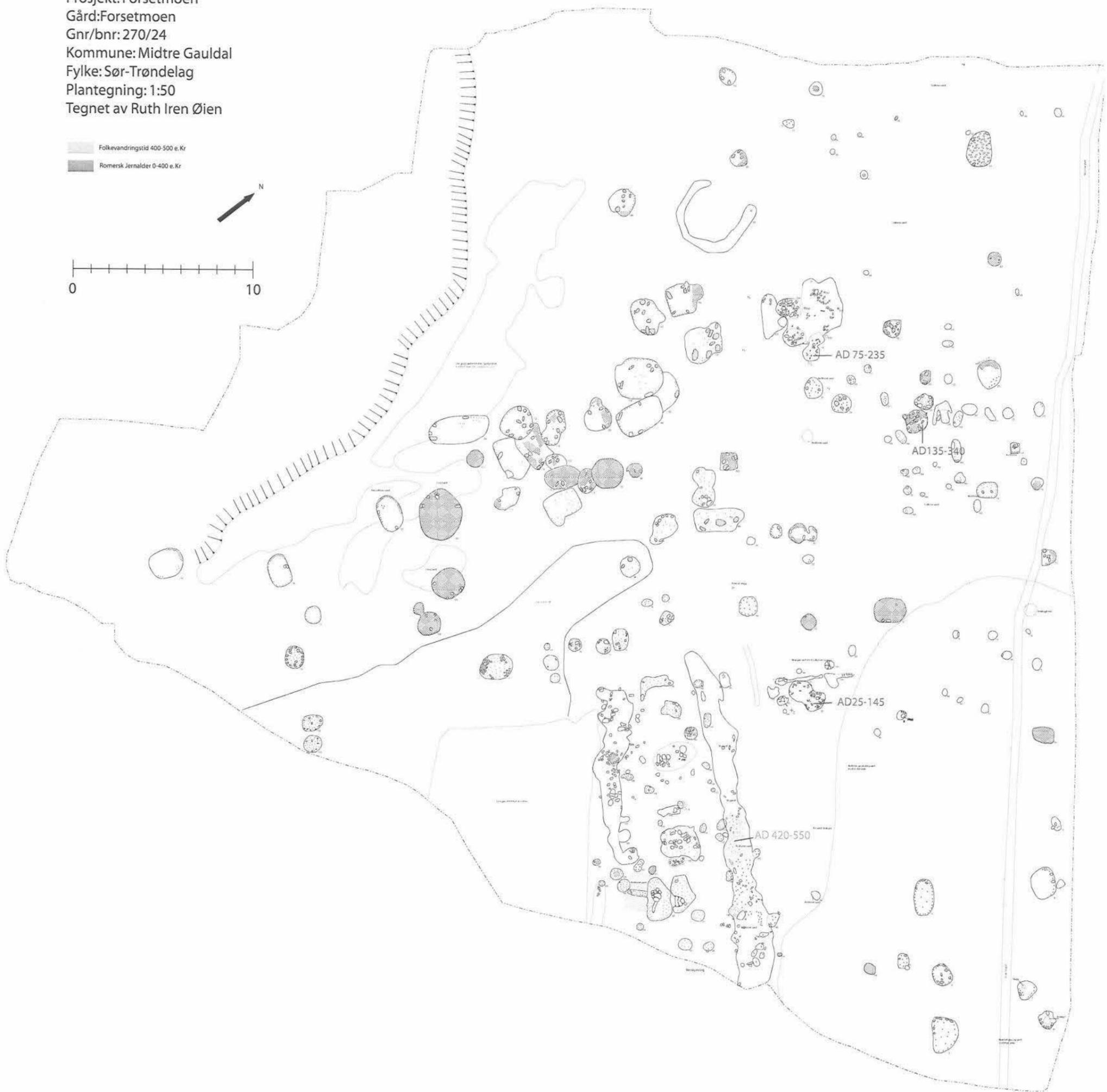
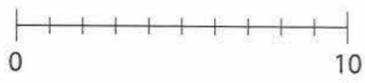
Forsetmoen  
Forsetmoen gnr/bnr 270/24  
Midtre -Gauldal  
Sør-Trøndelag  
Målestokk 1:50  
Reintegnet av: Ruth Iren Øien





Prosjekt: Forsetmoen  
Gård: Forsetmoen  
Gnr/bnr: 270/24  
Kommune: Midtre Gauldal  
Fylke: Sør-Trøndelag  
Plantegning: 1:50  
Tegnet av Ruth Iren Øien

Folkevandringstid 400-500 e.Kr  
Romersk Jernalder 0-400 e.Kr





## **Vedlegg 8: Struktur tegninger**

- Hus I, vedlegg 8:2 – 8:31
- Hus II, vedlegg 8:32 – 8:46
- Esse anlegg I, vedlegg 8:47 - 8:54
- Esse anlegg II, vedlegg 8:55 – 8:64
- Andre esser, vedlegg 8:65 – 8:70
- Kullgroper og kokegroper, vedlegg 8:72 – 8:77

Plantegning hus I, vedlegg 8:3

Strukturnr. 82 rektangulært ildsted, vedlegg 8:4, 8:5, 8:6 og 8:7

Strukturnr. 83 stolpehull/nedgraving, vedlegg 8:8

Strukturnr. 85 stolpehull, vedlegg 8:9

Strukturnr. 86 oppbygget ildsted, vedlegg 8:10 og 8:31

Strukturnr. 87 kokegrop, vedlegg 8:11

Strukturnr. 88 stolpehull, vedlegg 8:12

Strukturnr. 108 stolpehull, vedlegg 8:13

Strukturnr. 173 stolpehull, vedlegg 8:14

Strukturnr. 174 stolpehull, vedlegg 8:15

Strukturnr. 178 stolpehull, vedlegg 8:16

Strukturnr. 179 sirkulær esse, vedlegg 8:17

Strukturnr. 180 veggroft/romskille, vedlegg 8:18

Strukturnr. 183 veggroft/romskille, vedlegg 8:19

Strukturnr. 185 mulig fundament til benk?, vedlegg 8:20

Strukturnr. 188 stolpehull, vedlegg 8:21

Strukturnr. 190 stolpehull, vedlegg 8:22

Strukturnr. 196 stolpehull, vedlegg 8:23

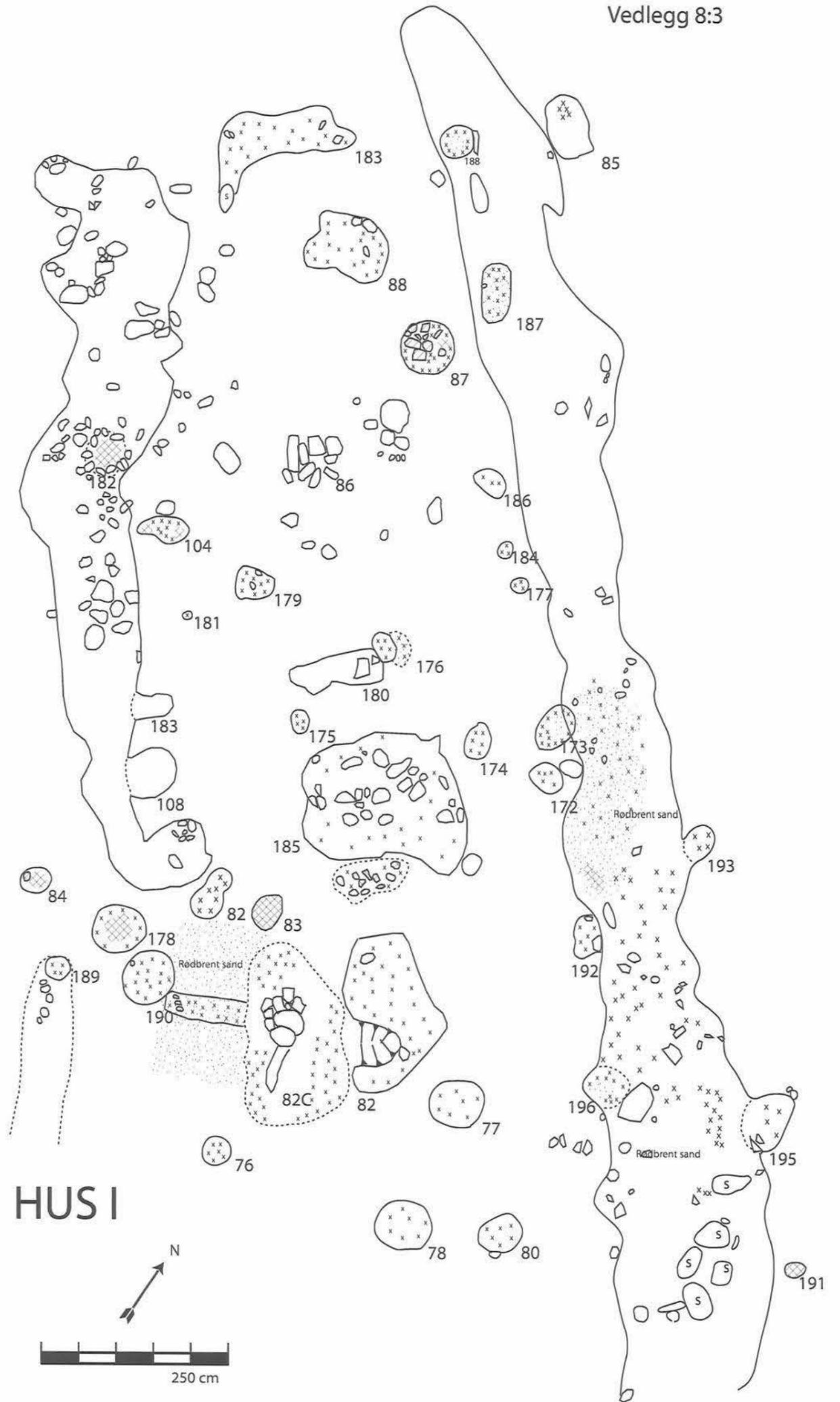
Plantegning hus I, med snitt av veggroft, vedlegg 8:24

Strukturnr. 69 veggroft, snitt 1 – 6, vedlegg 8:25, 8:26, 8:27 og 8:28

Strukturnr. 69 veggroft, snitt 9, vedlegg 8:29

Strukturnr. 149 veggroft, snitt 7-8, vedlegg 8:30

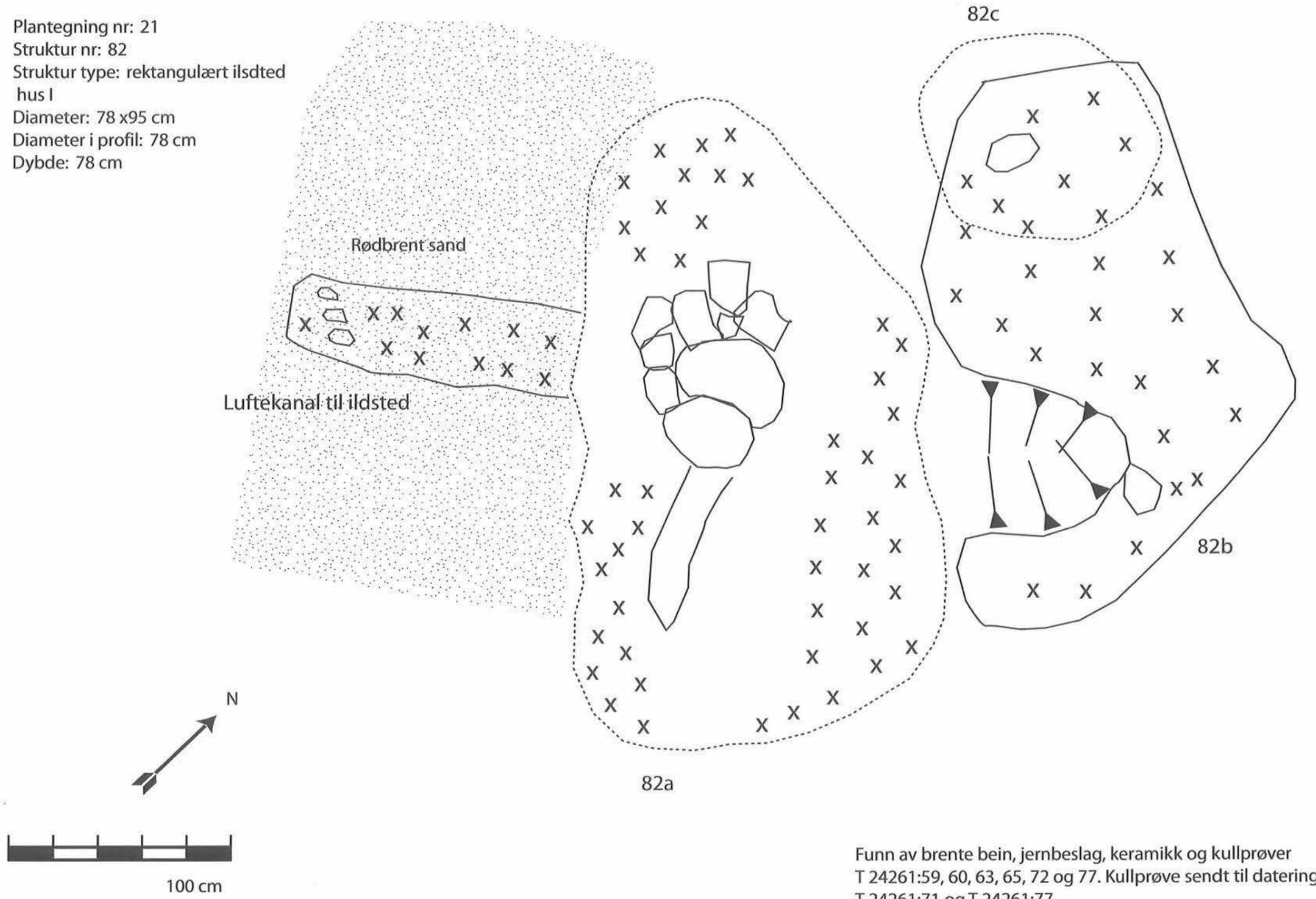
Strukturnr. 86 oppbygget ildsted, vedlegg 8:31



Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

### Vedlegg 8:4

Plantegning nr: 21  
Struktur nr: 82  
Struktur type: rektangulært ildsted  
hus I  
Diameter: 78 x 95 cm  
Diameter i profil: 78 cm  
Dybde: 78 cm

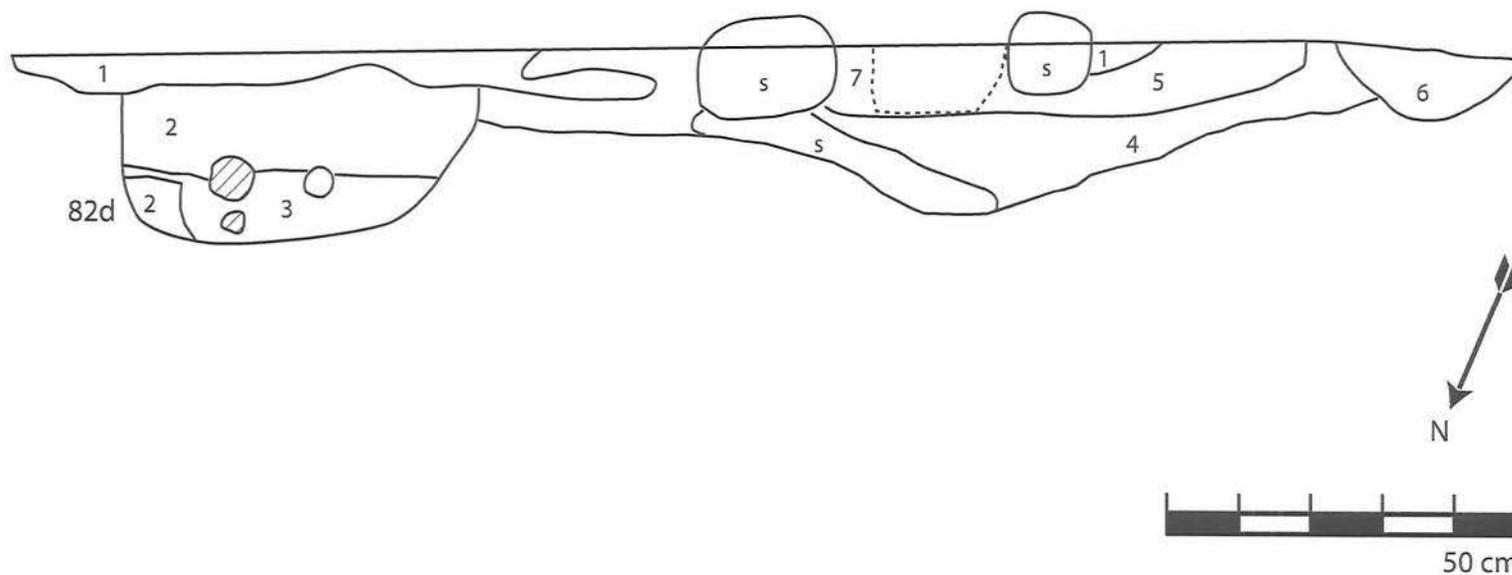


Funn av brente bein, jernbeslag, keramikk og kullprøver  
T 24261:59, 60, 63, 65, 72 og 77. Kullprøve sendt til datering  
T 24261:71 og T 24261:77

Prosjekt: Forsetmoen  
Gård: Forsetmoen  
Gnr/bnr: 270/24  
Kommune: Midtre - Gauldal  
Fylke: Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:5

Plantegning nr: 21  
Anleggsnummer: S 82  
Anleggstype: rektangylært ildsted,  
hus II  
Diameter i profil: 200 cm  
Dybde: 25 cm



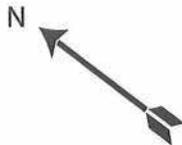
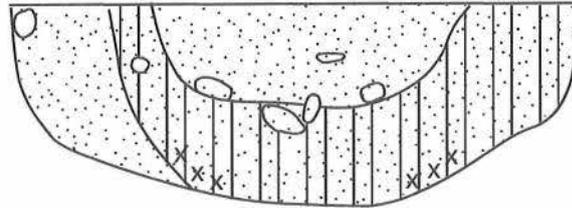
#### Beskrivelse:

- Lag 1: Fyllmassen i lag 1 består av lys grå siltblandet sandjord spettet med noen få trekullbiter.
- Lag 2: Nedgravning under ildsted, der fyllmassen består av rødbrent sand. Nedgravning under rektangulært ildsted.
- Lag 3: Kompakt kullag i bunn av nedgravning under rektangulær ildsted.
- Lag 4: Rødbrent sand i bunnen av ildstedet.
- Lag 5: Veldig rødbrent sand iblandet noe brun leire.
- Lag 6: Brunsvart sandblandet jord med tynn kullrand langs sidene og i bunnen.
- Lag 7: Matjord mellom steinene i den oppbygde delen

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:6

Plantegning nr: 21  
Struktur nr: 82C  
Struktur type: rektangulært ildsted  
nedgravning/snitt C, hus I  
Diameter: 78 x 95 cm  
Diameter i profil: 78 cm  
Dybde: 78 cm



Beskrivelse: strukturen var klart avgrenset i plan og profil. I nord henger strukturen sammen med del av rektangulært ildsted fase to.

Lag 1. Består av lys grå sandholdig silt, samme type som ligger i utkanten av ildstedet.

Lag 2. Gråbrun fin sandholdig silt blandet med kull og sot. Fyllmassen er veldig feit, enkelte skjørbrente stein ligger i og mot overgangen til lag 3.

Lag 3: Brunorange silt, rødbrent sand blandet med kullfragmenter.

Kullprøve ble både tatt fra fyllmassen og fra profil.

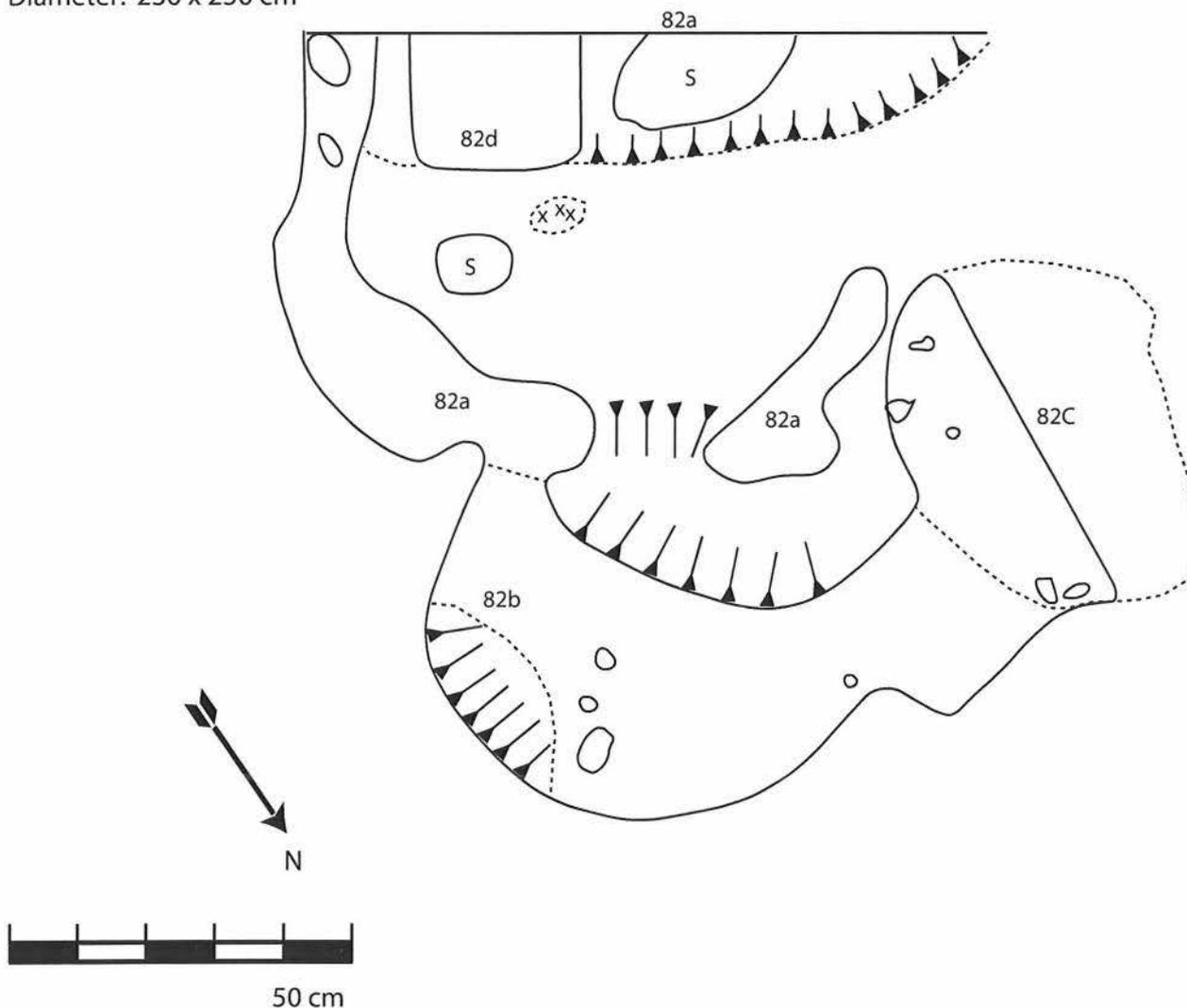
Ned gravningen må sees på som rester etter eldre ildsted.

Funn av brente bein, jernbeslag, keramikk og kullprøver ble tatt ut fra profil, T 24261:77

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:7

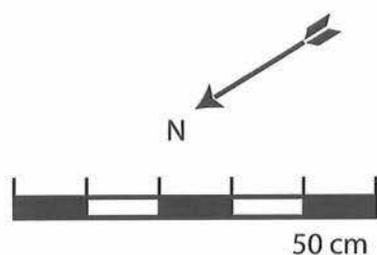
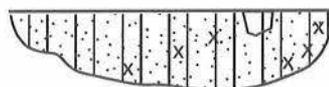
Plantegning nr: 21  
Struktur nr: 82 a, b, c, d  
Struktur type: rektangulært ildsted  
Diameter: 230 x 250 cm



Beskrivelse: Plantegning av rektangulært ildsted s 82. Strukturen delt opp i 82a – d. Ildsted 82a var snittet i to før tegningen ble tegnet.  
82a, yngste ildsted i hus I. I ytterkant var det bevart en svak kullrand i bunnen av nedgravningen til ildstedet. I ytterkant var det også en mulig steinsetting. (Se bilde)  
82b, bunn av det eldste ildstedet i hus I. Gråsort nedgravd masse mot undergrunnsand. Undergrunnsand lå også delvis over restene etter det mulige ildstedet.  
82c, nedgravning mulig kuttet av 82b. Fyllmassen består av lys grå sandholdig silt, samme type som ligger i utkanten av ildstedet. Ildstedet har to faser en yngre og en eldre. 82a og 82d hører til den yngste fasen, mens 82b er rester etter det eldste ildstedet. 82c kan være en tilsvarende struktur som 82d, nedgravning under ildsted. Det var ikke mulig og se noen luftekanal ut fra det eldste ildstedet.  
Kullprøve tatt ut fra 82 a og 82c.

Prosjekt: Forsetmoen  
Gård: Forsetmoen  
Gnr/bnr: 270/24  
Kommune: Midtre - Gauldal  
Fylke: Sør-Trøndelag

Plantegning nr:  
Anleggsnummer: S 83  
Anleggstype: Stolpehull/negravning,  
hus I.  
Diameter: 50 x 45 cm  
Diameter i profil: 45 cm  
Dybde: 12 cm



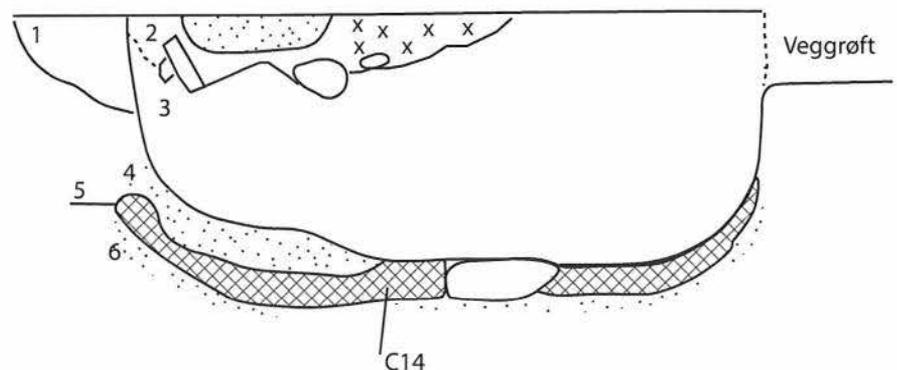
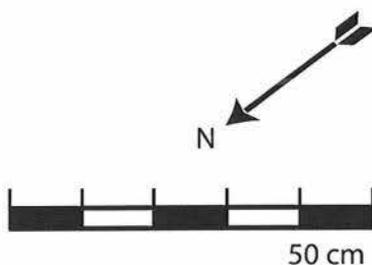
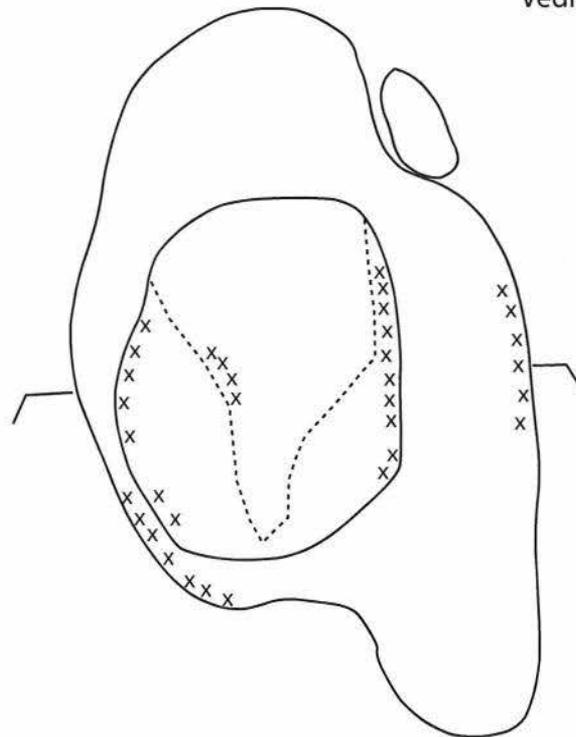
Beskrivelse: Fyllmassen består av mørkebrun organisk silt, blandet med mye sot og kull. I strukturen ble det funnet brente bein. Strukturens feite fyllmasse og funn av brente bein kan tyde på at strukturen har en sammenheng med strukturnr. 83, rektangulært ildsted.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:9

Plantegning nr:  
Struktur nr: 85  
Struktur type: Stolpehull,  
hus I  
Diameter: 62 x 82 cm  
Diameter i profil: 88 cm  
Dybde: 41 cm

Beskrivelse: I strukturens plan er det synlig et 40 x 50 cm stort fyllskifte. I dette området består fyllmassen av rødbrun siltholdig sand spettet med enkelte kullbiter. I ytterkant av dette fyllskiftet går en kullrand. På utsiden av dette fyllskifte mot ytterkanten av strukturen består fyllmassen av gråbrun silt spettet med trekull. I sør går strukturen inn i den nordlige vegggrøften, her er avgrensingen av stolpehullet uklar.



Beskrivelse:

Lag 1. Spor etter stolpehullets nedgravning. Lysegrå siltholdig sand.

Lag 2. Lys brunrå silt, med et område med rødbrunt sand spettet med enkelte kullbiter i toppen. Rødbrunt sand mulig dratt ned i toppen av stolpehullet..

Lag 3. Brunrå sandholdig silt spettet med kull. Stolpehullet er svakt skråstilt mot vegggrøften.

Lag 4. Området med brungul silt lik den i undergrunnen, men spettet av enkelte kullfragmenter. Linse over kompakt kullag.

Lag 5. Kompakt kullag. Laget kan være lagt ned før stolpen ble satt oppi for og hemme sopp dannelse og forråtning av stolpen. Laget er svært kompakt.

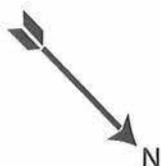
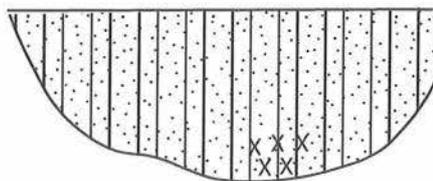
Lag 6. Tynt lag med svakt rødbrunt sand, under kullaget.

Stolpehullet er svakt skråstilt mot vegggrøften. I sørlige del av stolpen ser det ut til at stolpehullet er plassert helt inntil vegggrøften.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

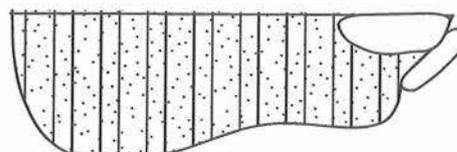
Vedlegg 8:10

Plantegning nr: 21  
Struktur nr: 86  
Struktur type: Snitt av luftekanal  
fra oppbygget esse, hus I  
Diameter: 180 x 210 cm  
Diameter i profil: 59 cm  
Dybde 24 cm



Beskrivelse: Fyllmassen består av gråbrun sandblandet silt iblandet noe sot og enkelte kullfragmenter. Konsentrasjon med kull i bunnen av strukturen ved 35 – 40 cm. Luftekanalen var ved opprensing av strukturnr. 86 synlig fra sørøstlig side av tørrmurt steinfundament. Luftekanalen gikk under og ut igjennom langeveggen i nord, strukturnr. 69.

Plantegning nr: 21  
Struktur nr: 86  
Struktur type: Snitt av  
steinkonsentrasjon/ stolpehull  
fundament til ambolt. Del av  
oppbygget esse, hus I  
Diameter: 62 cm  
Diameter i profil: 62 cm  
Dybde 20 cm

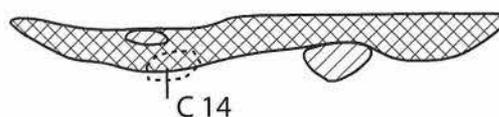
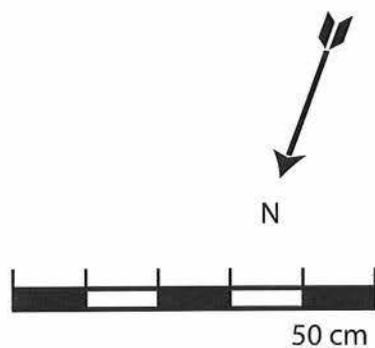
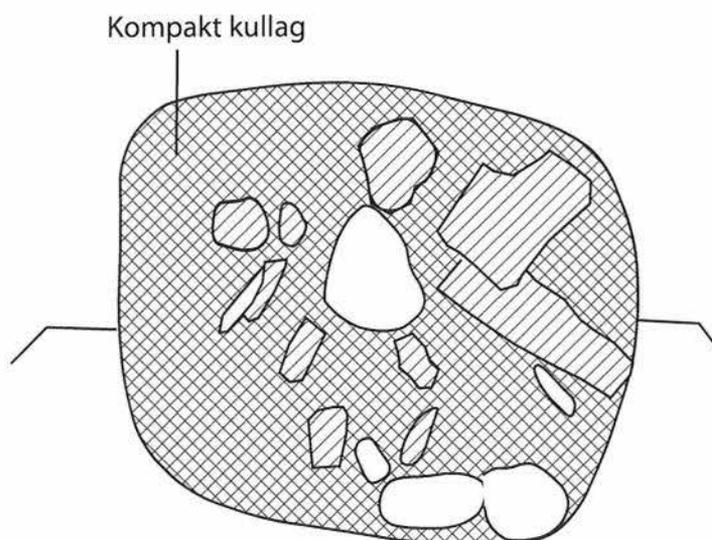


Beskrivelse: Steinsettingen i nordvest, (stipplet området) så ut til og være en steinkonsentrasjon der en større stein hadde sprukket i flere deler. Fyllmassen besto av går sandblandet silt med enkelte kullfragmenter. Bunnen i stolpen viste seg og være tilnærmet plan. I sør var stolpehullet steinsatt mulig skodd. Stolpen tolkes som fundament til mulig amboltstein.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:11

Plantegning nr: 20  
Struktur nr: 87  
Struktur type: Kokegrop, hus I  
Diameter: 71 x 73 cm  
Diameter i profil: 71 cm  
Dybde: 7 cm

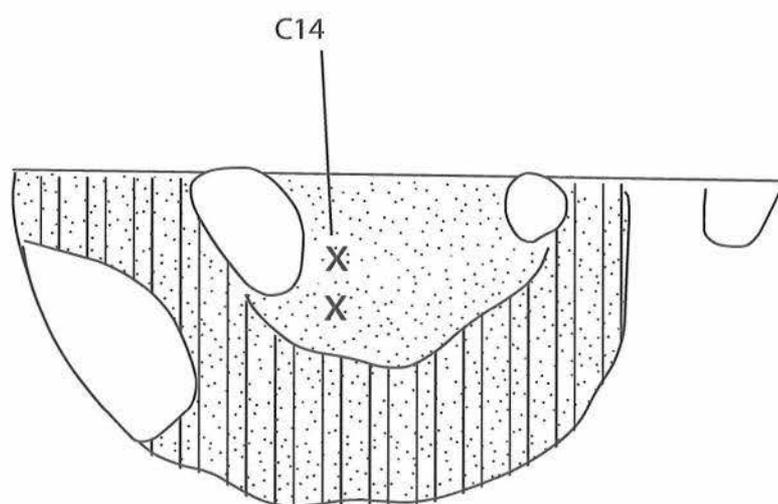
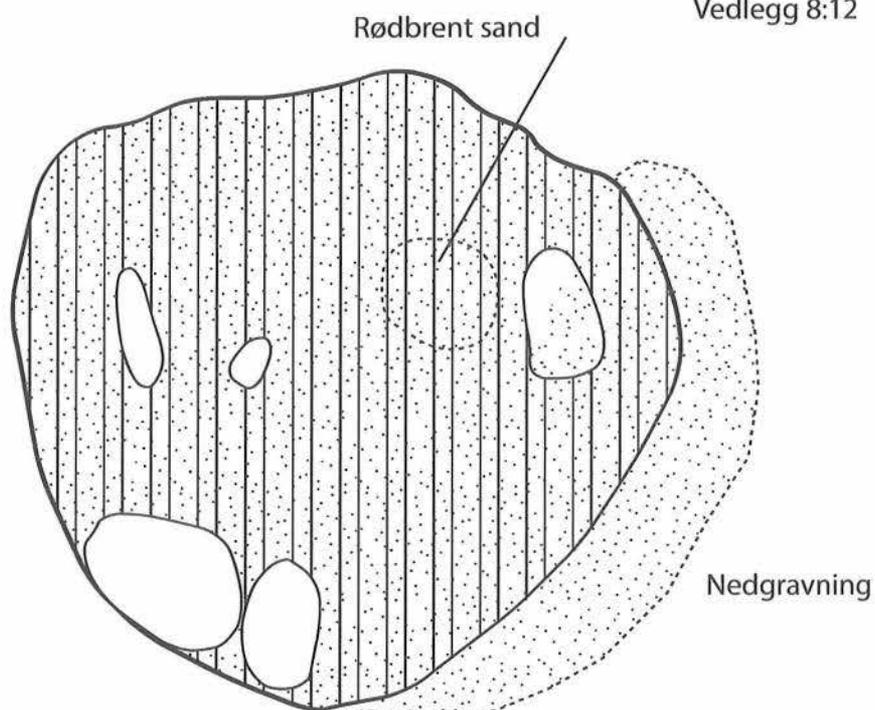


Beskrivelse: Fyllmassen består av et siltholdig kompakt kullag, blandet med mye skjørbrent stein. ”  
Strukturen er klart avgrenset både i plan og profil. Profilen er grunn og må sees på som bunn av  
kokegrop/ildsted. Kullprøve ble tatt ut fra profil. T 24261:96

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Plantegning nr: 20  
Struktur nr: 88  
Struktur type: Stolpehull  
hus I  
Diameter: 110 x 75 cm  
Diameter i profil: 92 cm  
Dybde: 46 cm

Vedlegg 8:12

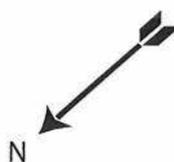
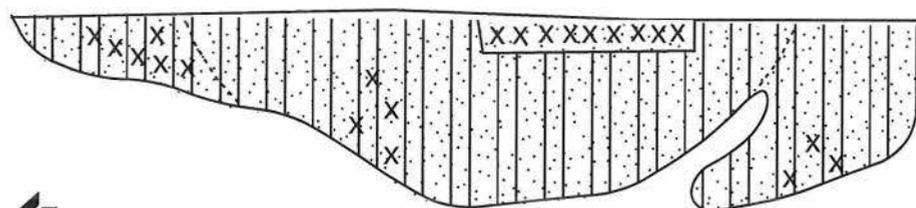
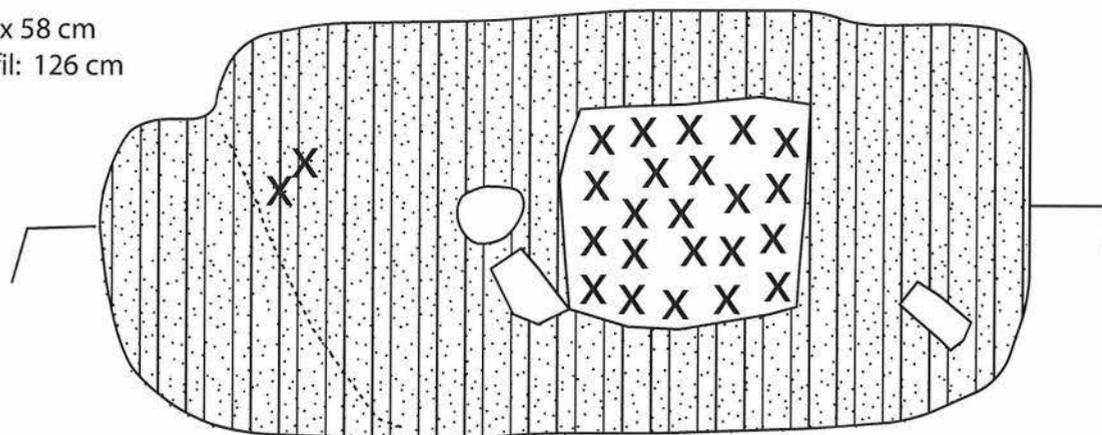


Beskrivelse: Fyllmassen består av mørkegrå siltholdig sand spettet med sot og kullfragmenter. Enkelte steder er det flekker med rødbrent sand. I plan var det et fyllskifte i sør, her besto fyllmassen av lysgrå sand, spettet med kullfragmenter. På utsiden av dette området besto fyllmassen av grå siltholdig sand spettet med enkelte kullbiter og områder med rødbrent sand. Ved snitting av stolpehullet viste det seg at det i ytterkant av stolpehullet var kilet store steiner ned langs sidene i stolpehullet. Steinene var opp mot 40 cm i store og så tunge at de så vidt var mulig og løfte steinene opp fra stolpehullet. Disse steinene tolkes til å være en mulig steinskoning i stolpehullet. I profil blir fyllmassen lysere ut mot kantene. I profil sees også et fyllskifte med samme fyllmasse som beskrevet i plan.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:13

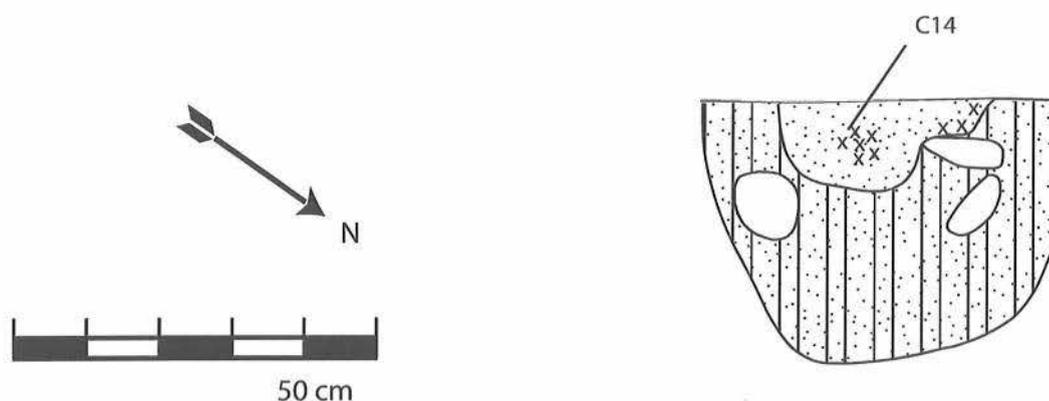
Plantegning nr: 21  
Struktur nr: 108  
Struktur type: Stolpehull,  
hus I  
Diameter: 130 x 58 cm  
Diameter i profil: 126 cm  
Dybde: 26 cm



Beskrivelse: Fyllmassen i plan består av brungrå sandholdig silt. I nord er strukturen noe lysere på farge. I sentrum av strukturen er et firkantet fyllskifte på 30 x 35 cm. I dette området består fyllmassen av sort svært kullholdig silt. I profilen strekker dette fyllskifte seg 3 cm ned i profilen. I sentrum av profilen sees en fordypning som tolkes til å være stolpehullet.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Plantegning nr: 20  
Struktur nr: 173  
Struktur type: Stolpehull,  
hus I  
Diameter: 57 x 55 cm  
Diameter i profil: 47 cm  
Dybde: 36 cm

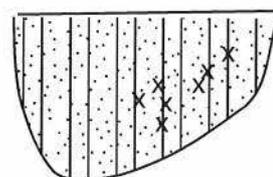
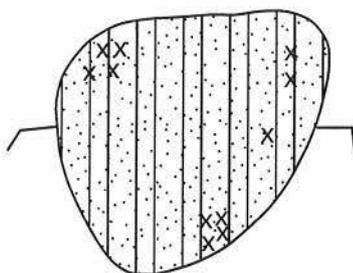


Beskrivelse: Stolpehullet er klart avgrenset i plan og profil. I plan består fyllmassen av brun sandholdig silt i ytterkant. I den østre siden og inn mot sentrum av strukturen er det i plan et fyllskifte der fyllmassen blir mer sandholdig, rødbrent og man får en tynn stripe med kullfragmenter som nesten danner en sirkel. Dette fyllskiftet er også synlig i profil og strekker seg ca 12 cm ned i profilen. I profilen var det enkelte stein i fyllmassen, særlig i den nordvestre delen. Steinene tolkes til å være rester etter en innrast stolpeskoning. Kullprøve ble tatt ut fra område md rødbrent sand i profil.  
T 24261:42

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:15

Plantegning nr: 21  
Struktur nr: 174  
Struktur type: Stolpehull,  
hus I  
Diameter: 35 x 38 cm  
Diameter i profil: 36 cm  
Dybde: 23 cm

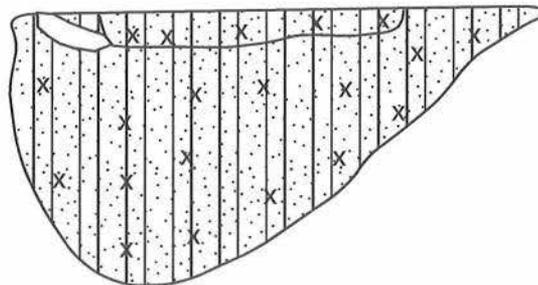
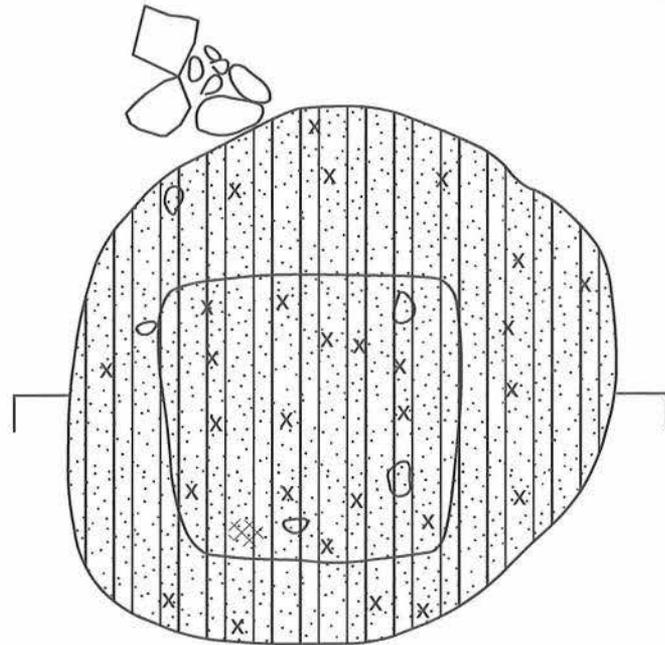


Beskrivelse: Fyllmassen består av mørkegråbrun sotholdig sand spettet med noen kullfragmenter. Profilen har en buet form med en konsentrasjon av kull i sør. Strukturen tolkes som bunn av takbærende stolpehull.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:16

Plantegning nr: 21  
Struktur nr: 178  
Struktur type: Stolpehull, hus I  
Diameter: 75 x 75/43 x 40 cm  
Diameter i profil: 75/43 cm  
Dybde: 38/5 cm

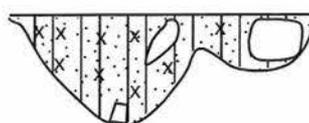
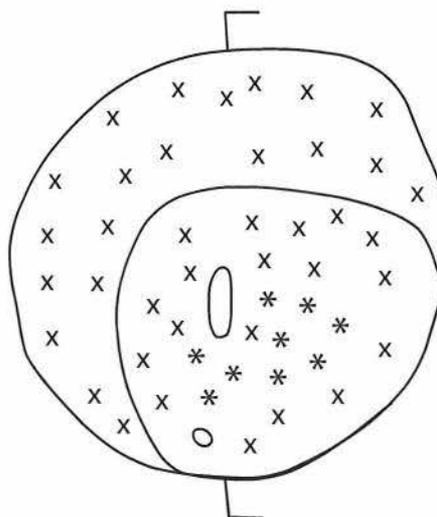


Beskrivelse: I plan ser man et rektangulært fyllskifte på 43 x 40 cm. Fyllmassen i fyllskifte består av feit mørkegrå sandblandet silt, spettet med mer trekull. På utsiden av fyllskiftet består fyllmassen av grå sandblandet silt spettet med noen få kullbiter. I profilen strekker det rektangulære fyllskifte i sentrum av strukturen seg 5 cm ned i strukturens profil. Dette fyllskiftet har rette sider og en flat bunn. Stolpehullet er 38 cm dypt og har en rett side i øst og en noe mer skrånede side i vest.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:17

Plantegning nr: 18  
Struktur nr: 62  
Struktur type: Kokegrop,  
hus II  
Diameter: 55 x 58 cm  
Diameter i profil: 50 cm  
Dybde: 18 cm

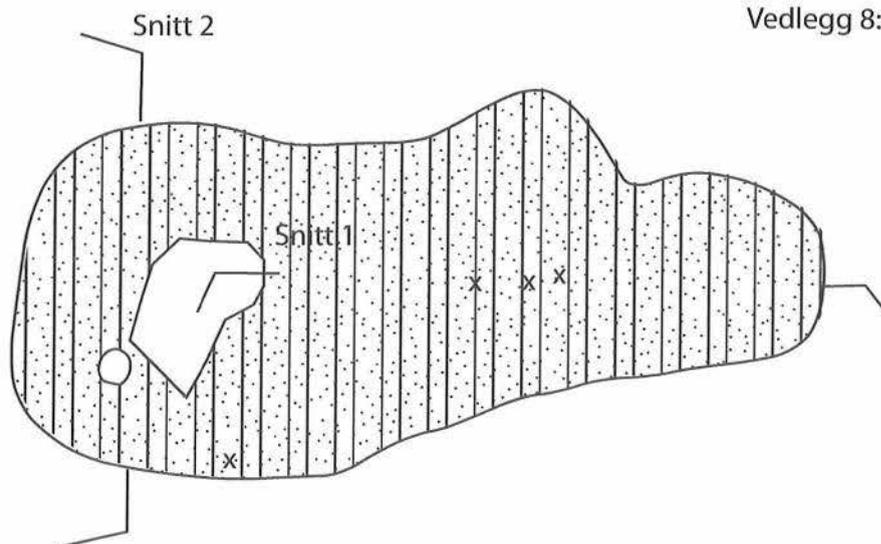


Beskrivelse: I plan er strukturen noe uklart avgrenset, fyllmassen består i ytterkant av siltblandet sand blandet med noe trekull. En del gulbrun undergrunns sand stikker opp fra undergrunnen. I sentrum av strukturen var en indre kjerne på 40 x 45 cm i diameter der fyllmassen besto av siltblandet sand spettet med trekull, sot og slagg. I profilen er strukturen klart avgrenset mot undergrunnen. Fyllmassen består av jordblandet sand med trekull, sot og slagg. Det viste seg at den indre kjernen i plan var strukturen. Ved tømning av strukturen viste det seg at steinen ved 30-40 cm var en del større en hva som var "synlig" i profilen. På undersiden av steinen var det slagg. Det virker som gropen har vært steinsatt mot bunnen (6 stk stein med størrelse på 15 -20 cm) \* merker slagg i plan. Fyllmassen i profil inneholder mye slagg og slaggperler. kullprøve tatt ut fra profil.

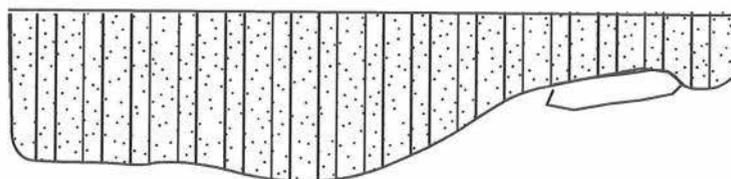
Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:18

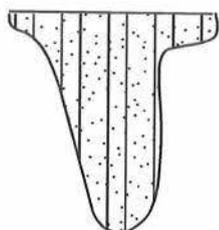
Plantegning nr: 20  
Struktur nr: 180  
Struktur type: Veggrøft/  
rommskille, hus l  
Diameter: 110 x 45 cm  
Diameter i profil:  
Snitt 1: 100 cm  
Snitt 2: 28 cm  
Dybde:  
Snitt 1: 24 cm  
Snitt 2: 30 cm



Snitt 1



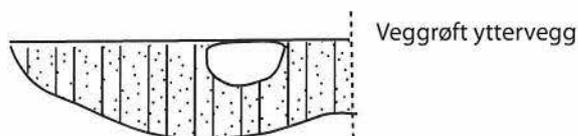
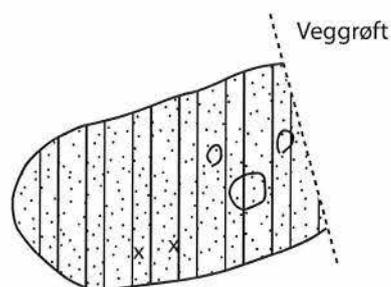
Snitt 2



Beskrivelse: I plan er strukturen klart avgrenset. Strukturen er bredest i nord og smalner noe mot sør. Fyllmassen består av grå siltholdig sand iblandet enkelte kullfragmenter, en større stein ligger i den nordre halvdelen. Det ble lagt to snitt i strukturen, snitt 1 i strukturens lengderetning, sør for den store steinen som var synlig i plan og sørover. Snitt 2, på tvers av den nordlige enden der strukturen var bredest i plan. Snitt 1: Strukturen er 22 cm dyp, ved 55 cm blir strukturen gradvis tynnere, og ved 70 cm er den 10 cm dyp til enden. Snitt 2: Snittet viser tverrenden av nedgravningen i nord. Her ser strukturen ut til å være likt formet som et stolpehull, fyllmassen blir noe uklar mot bunnen så det er noe vanskelig og se om strukturen er spisset eller plan. Er enden tværr kan snittet vise en vertikal nedgravd planke.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Plantegning nr: 20  
Struktur nr: 183  
Struktur type: Veggrøft/  
rommskille, hus I  
Diameter: 42 x 27 cm  
Diameter i profil: 47 cm  
Dybde: 13 cm

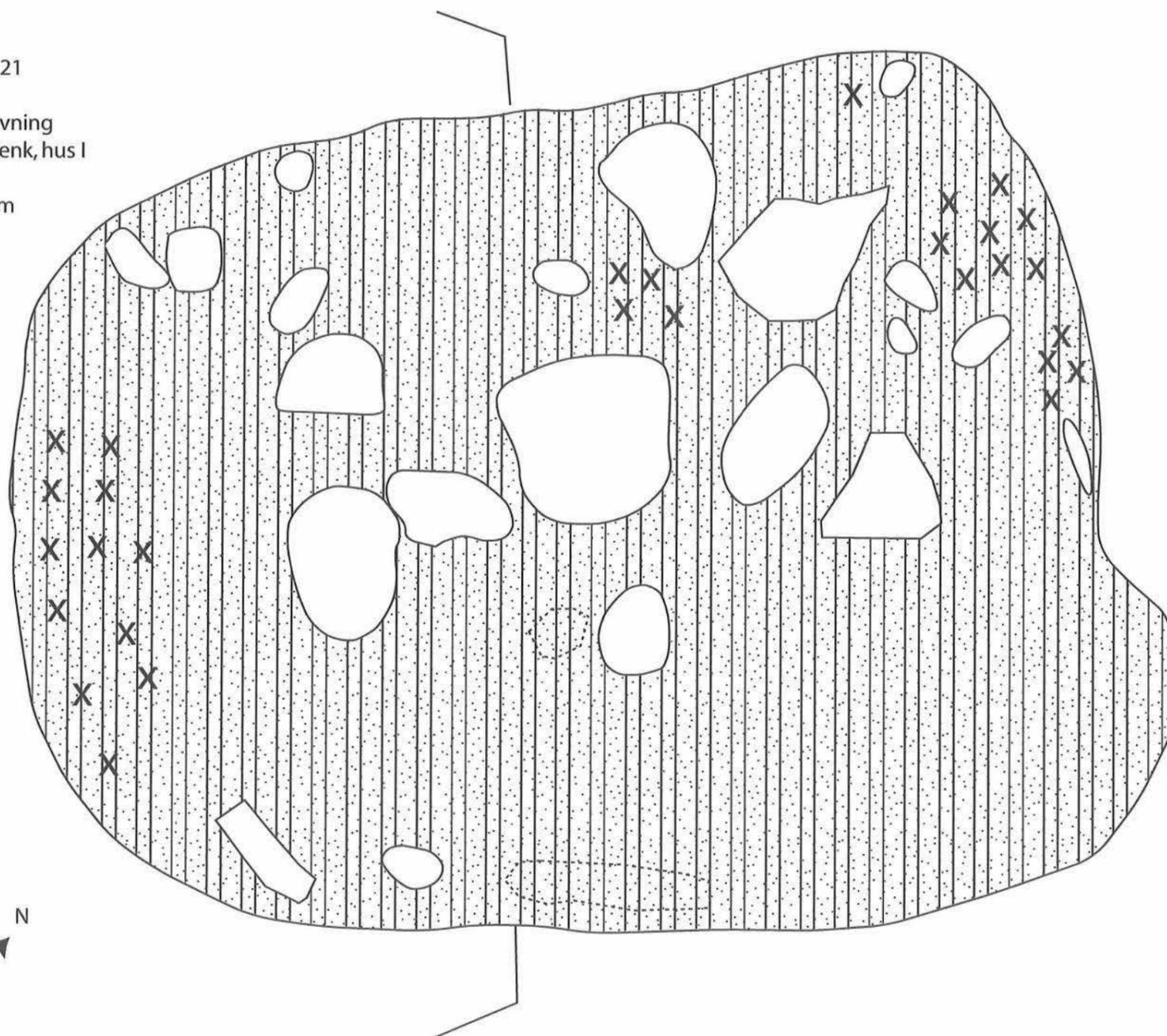


Beskrivelse: Strukturen går i sør inn i den sørlige veggrøften. Ved opprensing ble det funnet brent never i overflaten. Fyllmassen besto av brungrå silt iblandet noen få kullfragmenter og noen steiner i sør. Rett på utsiden av strukturen i sør ligger det en stor stein i veggrøften. Profilen er klart avgrenset og avrundet i nord, og tilnærmet flat i bunnen. Profilen viser at strukturen ligger helt inntil veggrøften, skillevegen kan da ha vært forankret/festet til innerveggen i huset.

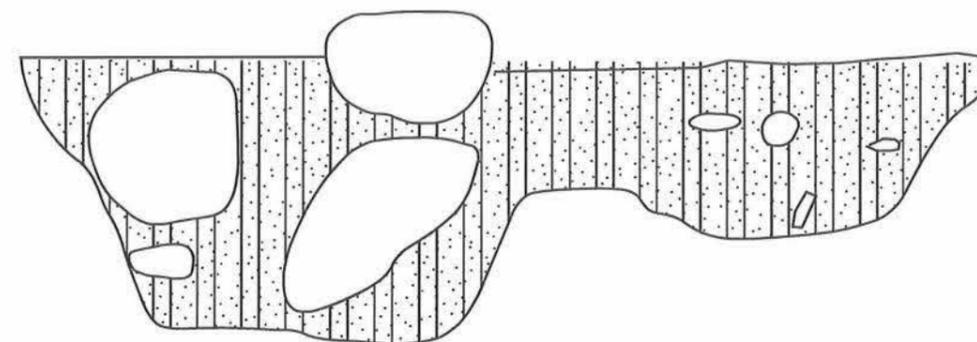
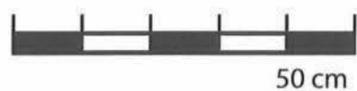
Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:20

Plantegning nr: 20 og 21  
Struktur nr: 185  
Struktur type: Nedgravning  
mulig fundament til benk, hus I  
Diameter: 200 x 150  
Diameter i profil: 53 cm  
Dybde: 42 og 27 cm



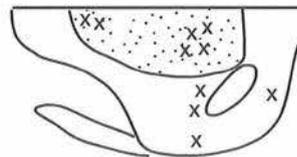
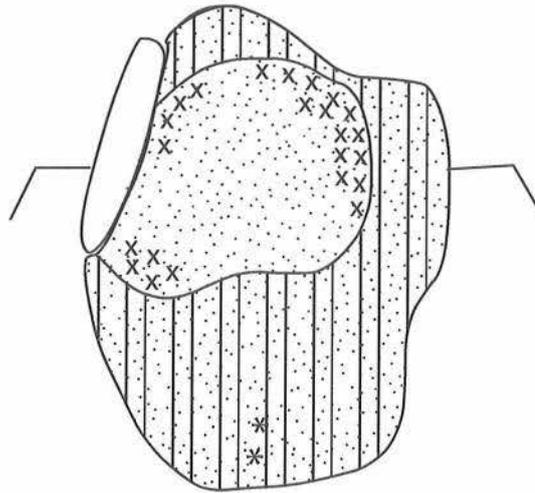
Beskrivelse: I plan ser den vestlige delen av nedgravningen ut til å være steinsatt med 15 – 30 cm store steiner. Fyllmassen i plan består av brun silt spettet med kull. Enkelte konsentrasjoner med kull ble tegnet inn. To områder med rødbrent sand, disse to områdene er stiplet inn. I profilen besto fyllmassen av brun silt med noen få kullbiter, den brune silten er nesten kullfri. Profilen består av to fordypninger der den vestlige er steinsatt med store steiner. Mot øst blir steinene færre og mer sporadiske i fyllmassen. Den vestre delen av strukturen var 42 cm dyp mens den østre delen var 27 cm dyp.



Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:21

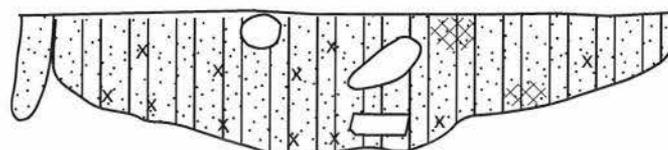
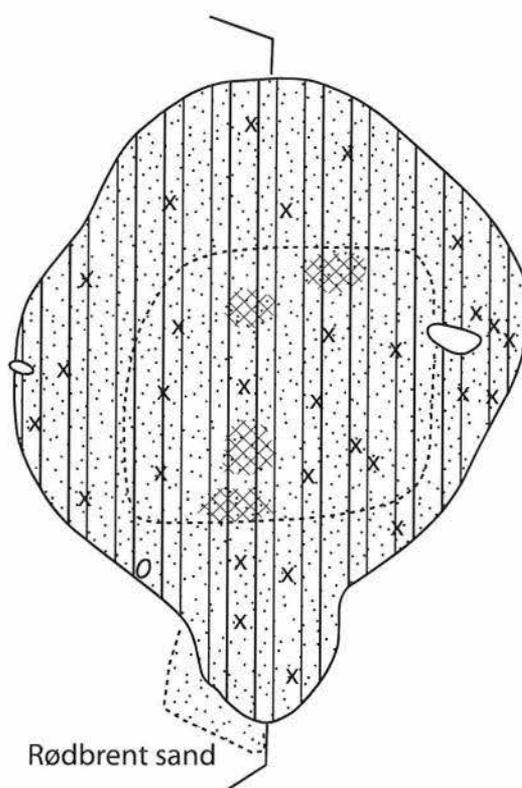
Plantegning nr: 20  
Struktur nr: 188  
Struktur type: Stolpehull,  
hus I.  
Diameter: 49 x 62 cm  
Diameter i profil: 40 cm  
Dybde: 20 cm



Beskrivelse: I plan består fyllmassen av brungrå siltholdig sand spettet med enkelte trekullbiter. I sentrum av strukturen er det et sirkulært fyllskifte med en diameter på ca 28 x 30 cm. Fyllmassen består i dette området av rødbrent sandholdig silt, mye kull kan sees i ytterkant av fyllskiftet. En stor stein sees i nordøst i strukturen. Fyllskiftet strekker seg 9 cm ned i profilen. Suktoren tolkes som takbærende stolpehull som er trukket ut til vegggrøften.

Prosjekt: Forsetmoen  
 Forsetmoen 270/24  
 Midtre- Gauldal  
 Sør-Trøndelag

Plantegning nr: 21  
 Struktur nr: 190  
 Struktur type: Stolpehull  
 Diameter: 90 x 75 cm  
 Diameter i profil: 90 cm  
 Dybde: 20 cm

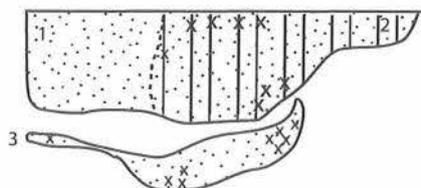


Beskrivelse: Strukturen er i plan klart avgrenset og fyllmassen består av gråbrun sandholdig jord spette med sot og kull. I sentrum av strukturen er det et tilnærmet kvadratisk fyllskifte. Dette fyllskiftet er noe uklart avgrenset, men fyllmassen får økte konsentrasjoner av trekull i dette området. Dette fyllskiftet er ikke synlig i profilen. I profilen består fyllmassen av sotholdig fin grå sand spettet med enkelte kullbiter. Mot bunnen av strukturen fikk fyllmassen en noe fetere konsistens. I sørlige side av strukturen er det et mulig staurhull som er 5 cm i diameter og 15 cm dypt.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:23

Plantegning nr: 21  
Struktur nr: 196  
Struktur type: Stolpehull,  
hus I.  
Diameter: 50 x 59 cm  
Diameter i profil: 34 cm  
Dybde: 15/25 cm

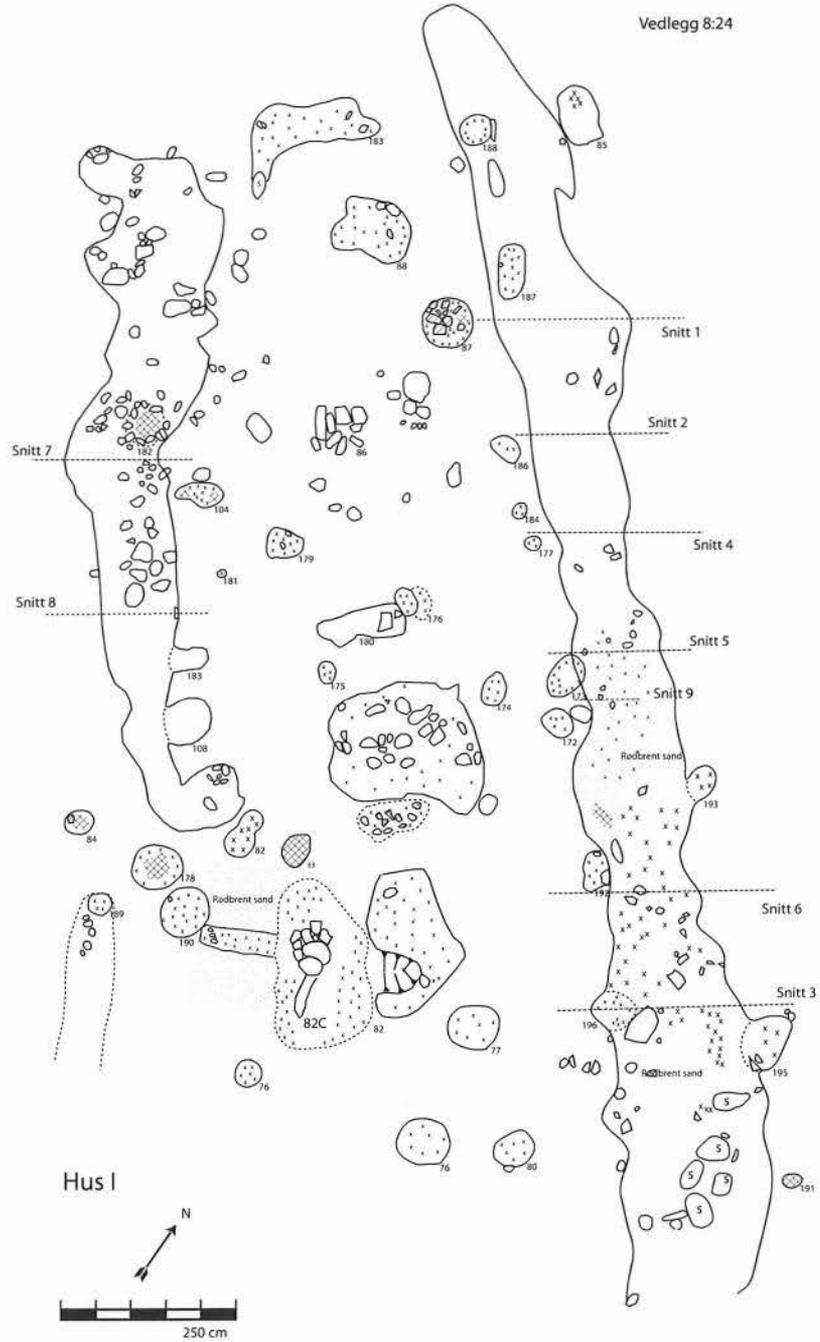


Beskrivelse:

Lagnr. 1. Brungrå silt spettet med enkelte kullbiter.

Lagnr. 2. Brungrå silt spettet med enkelte kullfragmenter, noe mer kull i denne delen enn i lag 1.  
Stolpehullet har en noe utydelig avgrensning i nord inn mot vegggrøften.

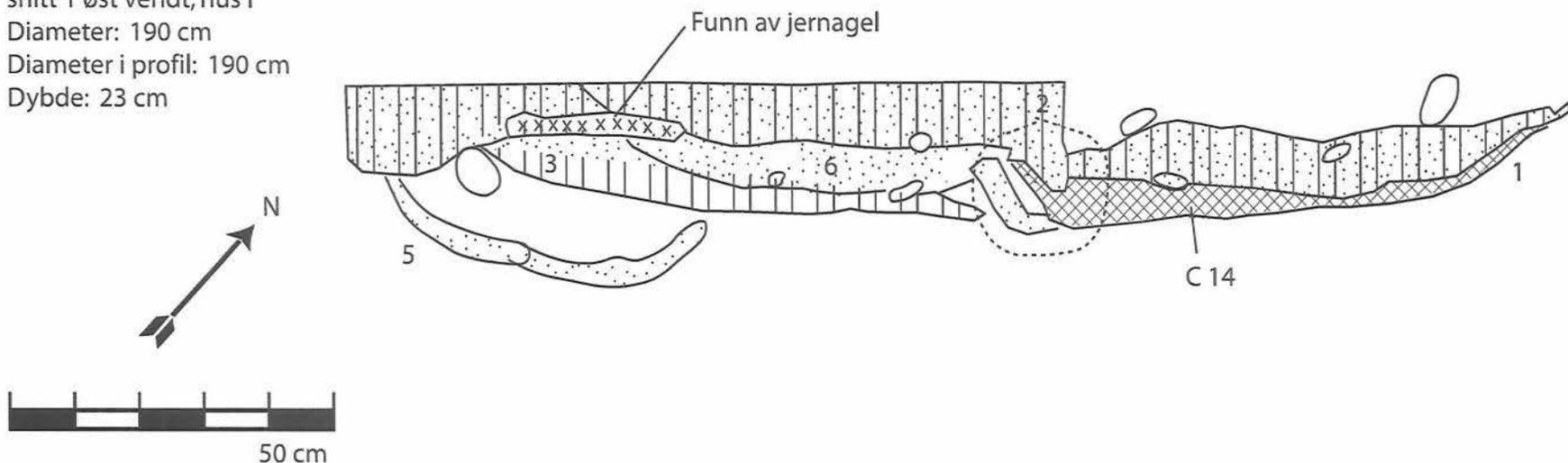
Lagnr. 3. Rødbrun sandholdig silt spettet med en del kullfragmenter. Mulig rester etter vegggrøft?  
Strukturen tolkes som mulig stolpehull, med rester av vegggrøft i nord.



Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:25

Struktur nr: 69  
Struktur type: Søndre vegggrøft,  
snitt 1 øst vendt, hus I  
Diameter: 190 cm  
Diameter i profil: 190 cm  
Dybde: 23 cm



#### Beskrivelse:

Lag 1: Kompakt kullag. Laget tolkes som bunn av vegggrøft.

Lag 2: Brun siltholdig sand, spettet med kull og enkelte kullbiter. Laget går inn i huset i sør. Rester etter vegggrøften.

Lag 3: Brunsort siltholdig sand, spettet med mye kull og sot. Rester etter vegggrøften.

Lag 4: Området består av sandholdig silt blandet med store mengder trekull. Området er avlangt firkantet og det forkullede treet ligger horisontalt, på undersiden kunne man se rester etter never. Ved opprensing av profilen ble det funnet en lang jernnagle i dette laget. Laget tolkes som rester etter innvendig svillstokk, med rester etter kledning på innsiden av vegg.

Lag 5: Fyllmassen består av sotholdig silt, kan være rester etter utkanten av luftesjakt fra esse. Eller rester etter graving av vegggrøften, (spadetak).

Lag 6: Området med rødbrunt sotholdig siltsand.

Stiplet område er mulig området der luftesjakten fra esse struktur 86 går delvis inn i profilen og ut igjennom grøften.

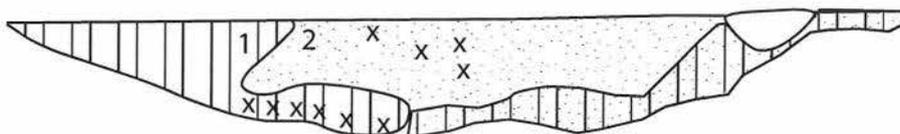
Deler av profilen var delvis kollapset og virket omrotet.

Det ble tatt ut kullprøve fra bunn av lag 1.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:26

Struktur nr: 69  
Struktur type: Nordre vegggrøft,  
snitt 2 vest vendt, hus I  
Diameter: 125 cm  
Diameter i profil: 125 cm  
Dybde: 16 cm

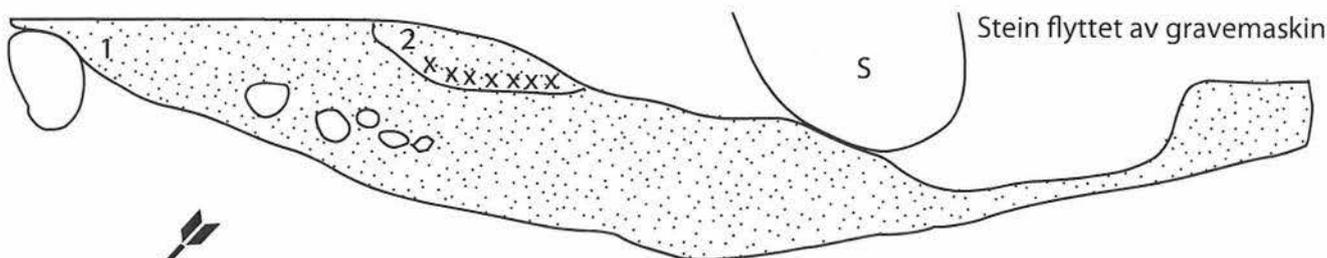


Beskrivelse: Profilen er klart avgrenset

Lag 1 består av grå sandholdig silt spettet med enkelte kullbiter.

Lag 2 består av brungrå sandholdig silt spetter med enkelte kullbiter ned mot lag 1. Laget er noe rødbrent mot bunnen.

Struktur nr: 69  
Struktur type: Nordre vegggrøft,  
snitt 3 vest vendt, hus I  
Diameter: 180 cm  
Diameter i profil: 180 cm  
Dybde: 25 cm



Beskrivelse: Profilen er klart avgrenset. I plan ble en stor stein flyttet med gravemaskinen.

Lag 1: Fyllmassen var homogen og består av gråbrun sandholdig silt spettet med kull og sot.

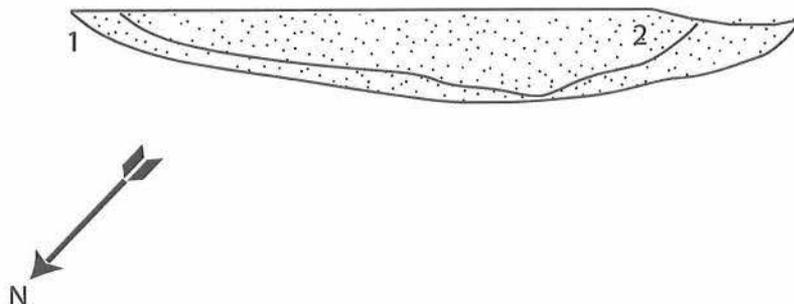
Mengden kull og sot øker noe mot bunnen av profilen. I nord er det en samling med små stein.

Lag 2: Et lite område med rødbrent sand spettet med mye kull og sot.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:27

Struktur nr: 69  
Struktur type: Nordre vegggrøft,  
snitt 4 øst vendt profil, hus I  
Diameter: 110 cm  
Diameter i profil: 110 cm  
Dybde: 23 cm

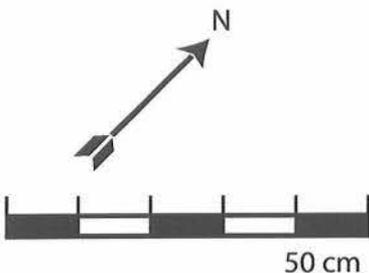
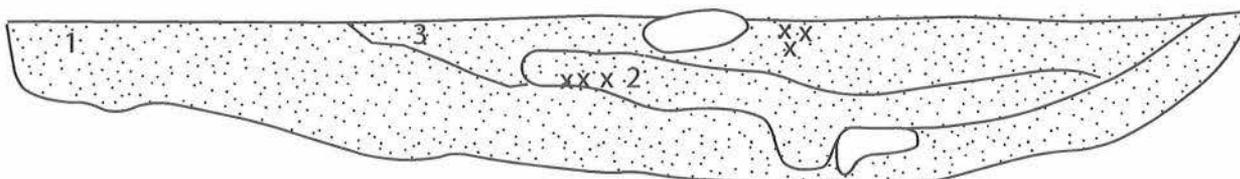


Beskrivelse:

Lag 1 består av gråbrun silt spettet med sot og noe kull. Noe uklar avgrensning mellom lag 1 og 2.

Lag 2 består av gråbrun silt, noe lysere en lag 1. Laget er spettet med noe sot.

Struktur nr: 69  
Struktur type: Nordre vegggrøft,  
snitt 5 vest vendt profil, hus I  
Diameter: 110 cm  
Diameter i profil: 110 cm  
Dybde: 23 cm



Beskrivelse: Strukturen er klart avgrenset i profil.

Lag 1: Består av sandholdig silt.

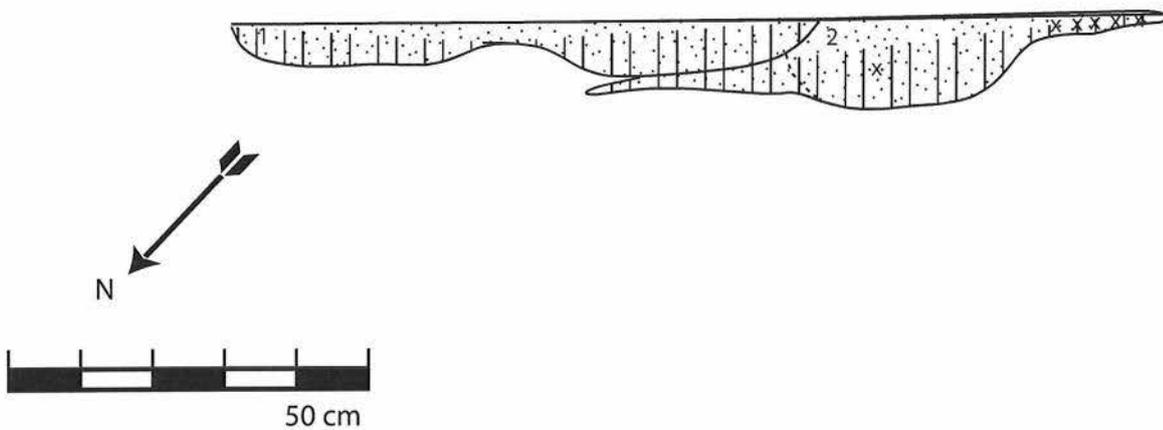
Lag 2: Består av brungrå silt spettet med kull og sot, ned mot bunnen av laget er fyllmassen noe mørkere.

Lag 3: Består av gråbrun sand. Lommer med områder med rødbrent sand i toppen som strekker seg inntil 3 cm ned i undergrunnen. Fyllmassen virker noe omrotet i toppen

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:28

Struktur nr: 69  
Struktur type: Nordre vegggrøft,  
snitt 6 øst vendt, hus I  
Diameter: 130 cm  
Diameter i profil: 130 cm  
Dybde: 12 cm



Beskrivelse:

Lag 1: Består av brun omrotet silt spettet med enkelte kullbiter. Enkelte områder har en noe lysere farge.

Lag 2: Består av mørkebrun sandholdig silt spettet med noen få kullfragmenter.

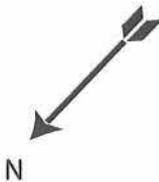
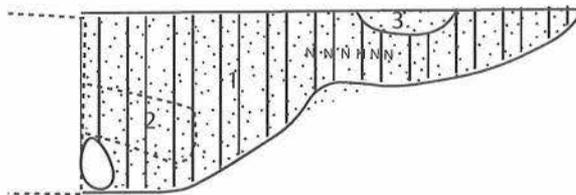
Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:29

Struktur nr: 69  
Struktur type: Søndre veggrøft,  
snitt 9 øst vendt, hus I  
Diameter: 68 cm  
Diameter i profil: 68 cm  
Dybde: 25 cm



treverket i plan er langsgående/ liggende.



#### Beskrivelse:

Lag 1: Mørkebrunsort sotholdig siltsand spettet med fragmenter med trekull. Et tynt neverlag kan sees fra 31 – 42 cm. (N)

Lag 2: Fyllmassen er den samme som lag 1, men det er iblandet mer undergrunnsand og fyllmassen får en lysere farge. 2 = 1

Lag 3. Område med rødbrent sand.

Ved snitting viste trekullkonsentrasjonen som var synlig i plan og ikke gå ned i undergrunnen.

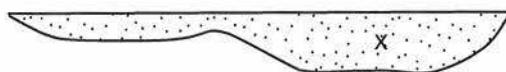
Treverket tolkes som rester etter liggende panel på innsiden av veggrøften.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:30

Struktur nr: 149  
Struktur type: Søndre vegggrøft,  
snitt 7 og 8, hus I  
Diameter i profil: 71 cm  
Dybde: 7 cm

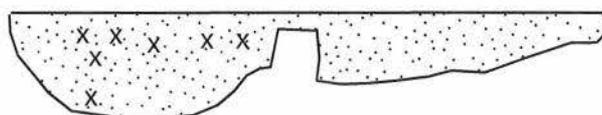
Snitt 7



Beskrivelse: Fyllmassen består av gråbrun siltspettet med noen få kullfragmenter. Strukturen er klart avgrenset i plan. I profilen kan vegggrøften sees mot sør, mens det mot nord sees rester etter mulig gulvflate. Vegggrøften er svakt buet. Fyllmassen er noe lysere i området mot nord, gulvflate delen.

Snitt 8

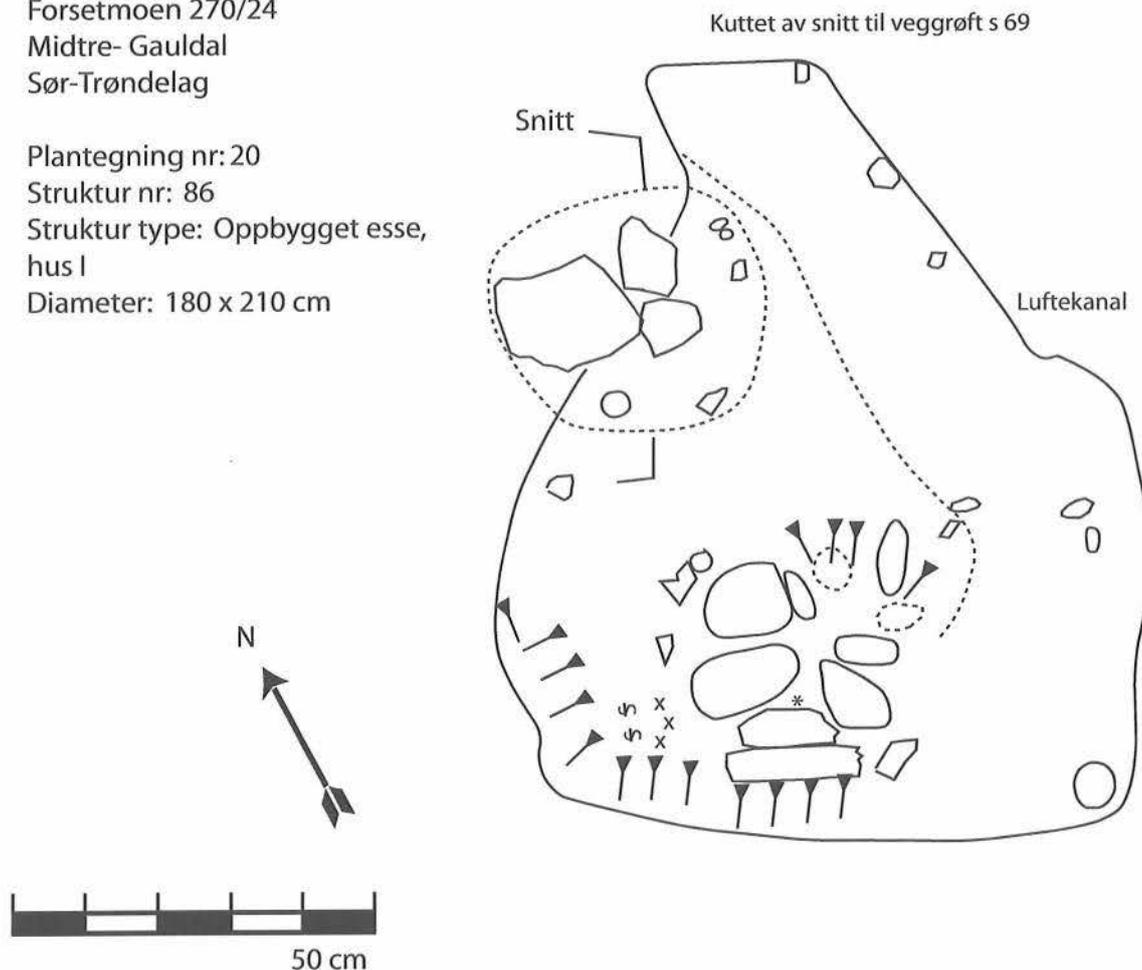
Diameter: 82 cm  
Dybde: 14 cm



Beskrivelse: I profilen sees vegggrøft og mulig gulvflate. Vegggrøften er i søndre del av profilen. Den er klart avgrenset og har en tydelig nedgravning. Fyllmassen består av brungrå sandholdig silt spettet med noe trekull. I den nordlige siden ligger rester etter en mulig gulvflate inne i huset. Fyllmassen her er brun og består av sandblandet silt. Bare noen få trekullbiter er synlig.

Prosjekt: Forsetmoen  
 Forsetmoen 270/24  
 Midtre- Gauldal  
 Sør-Trøndelag

Plantegning nr: 20  
 Struktur nr: 86  
 Struktur type: Oppbygget esse,  
 hus I  
 Diameter: 180 x 210 cm

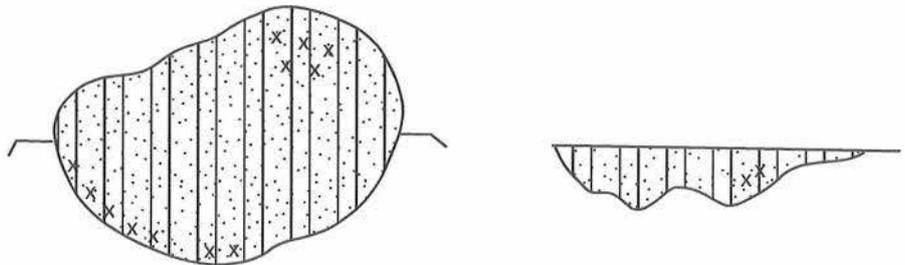
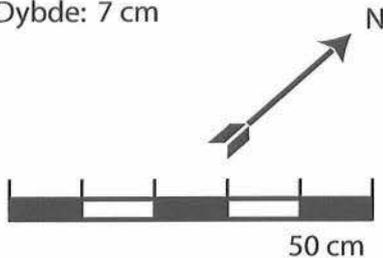


Beskrivelse: Ved opprensing av strukturen ble det funnet slag, forkullet never og brente bein. Fyllmassen består av mørkbrun sandblandet silt spettet med trekull og sot. I sørvest ble strukturen rensert litt for mye, og man fikk en markert kant. (merket med høyde piler). Her var fyllmassen bestående av rødbrunt sand og trekull. Strukturen har en klar avgrensning. I sørvest og nordvest ligger ansamlinger med stein. Steinsettingen i sørvest ser ut til å være tørrmurt og er oppbygget med flate steiner, 3 lag er bevart. Tørrmuren er rektangulært utformet, har en diameter på 40 x 40 cm og består av tilnærmet flate stein med en lengde opp mot 35 cm. Rundt steinsettingen var det enkelte fragmenter med slag. Ut fra steinsettingen i sørøst var det i plan synlig en mulig luftekanal ut fra essen. Denne ble oppdaget da vegggrøften ble snittet med gravemaskin. Luftekanalen gikk under og ut igjennom vegggrøften i nord. Fyllmassen i den antatte luftekanalen har tilnærmet lik farge i plan som resten av strukturen. Steinsettingen i nordvest, (stipplet området) så ut til og være en steinkonsentrasjon der en større stein hadde sprukket i flere deler. Et snitt ble lagt over dette området, og det viste seg og være et mulig stolpehull/fundament til mulig amboltstein.

- Strukturnr. 18 og 152 stolpehull, vedlegg 8:33
- Strukturnr. 153 og 155 stolpehull, vedlegg 8:34
- Strukturnr. 156 og 157 stolpehull, vedlegg 8:35
- Strukturnr. 158 og 159 stolpehull, vedlegg 8:36
- Strukturnr. 160 og 161 stolpehull, vedlegg 8:37
- Strukturnr. 162 og 163 stolpehull, vedlegg 8:38
- Strukturnr. 164 stolpehull, vedlegg 8:39
- Strukturnr. 165 Stolpehull, vedlegg 8:40
- Strukturnr. 166 og 167 stolpehull, vedlegg 8:41
- Strukturnr. 168 og 169 stolpehull, vedlegg 8:42
- Strukturnr. 11 kokegrop, vedlegg 8:43
- Strukturnr. 62 kokegrop, vedlegg 8:44
- Strukturnr. 170 åttetalisformet esse, vedlegg 8:45
- Strukturnr. 171 sirkulær esse, vedlegg 8:46

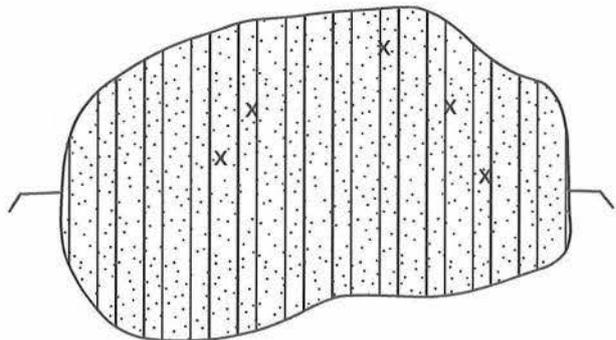
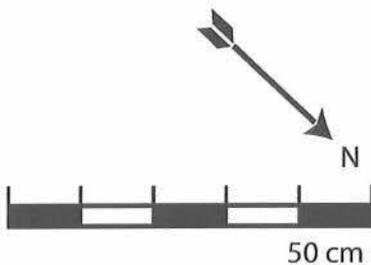
Prosjekt: Forsetmoen  
 Forsetmoen 270/24  
 Midtre- Gauldal  
 Sør-Trøndelag

Plantegning nr: 18  
 Struktur nr: 18  
 Struktur type: Stolpehull, hus II  
 Diameter: 47 x 37 cm  
 Diameter i profil: 47 cm  
 Dybde: 7 cm

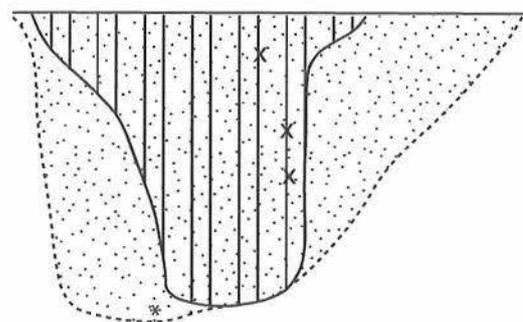


Beskrivelse: Fyllmassen består av gråbrun silt blandet med noe enkelte fragmenter trekull.  
 Kullet avtar i profilen. Strukturen tolkes som bunnen av takbærende stolpehull hus II.

Plantegning nr: 18  
 Struktur nr: 152  
 Struktur type: Stolpehull, hus II  
 Diameter: 70 x 45 cm  
 Diameter i profil: 68 cm  
 Dybde: 40 cm



Beskrivelse: Fyllmassen består av gråbrun silt iblandet enkelte kullfragmenter.  
 Stolpehullets nedgravning kan skimtes, men har en noe utydelig avgrensning.  
 Fyllmassen i nedgravningen består av lysebrun undergruns sand spettet med noe mørkere brun silt. Strukturen tolkes som takbærende stolpe med nedgravning.

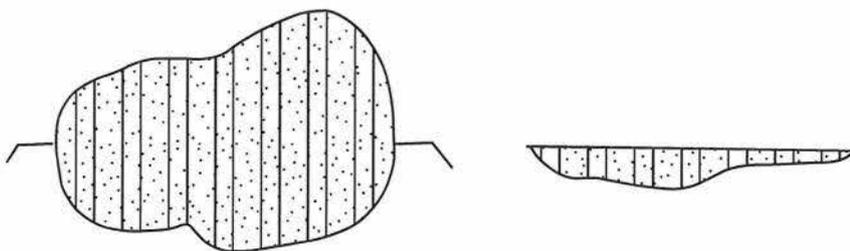


Slagpperle

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

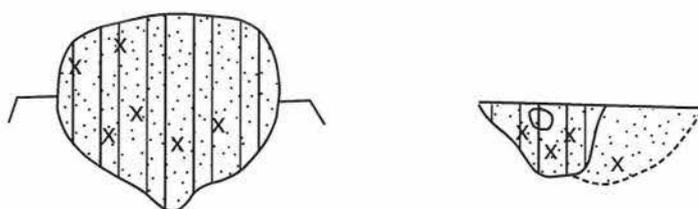
Vedlegg 8:34

Plantegning nr: 18  
Struktur nr: 153  
Struktur type: Stolpehull,  
hus II  
Diameter: 47 x 34 cm  
Diameter i profil: 47 cm  
Dybde: 5 cm



Beskrivelse: Fyllmassen består av lysebrun sandholdig silt iblandet enkelte fragmenter kull. Stolpehullet står på rekke med de takbærende stolpene, men er noe grunnere og har noe lysere fyllmasse. Mulig bunn av takbærende stolpehull.

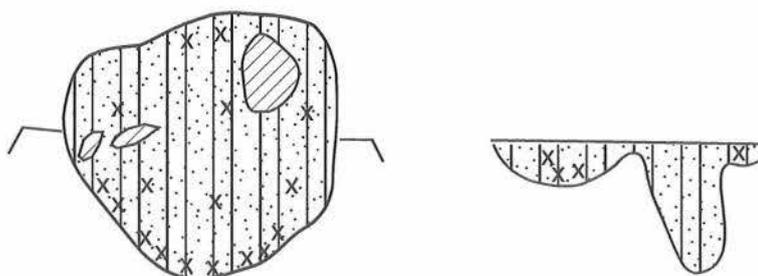
Plantegning nr: 18  
Struktur nr: 155  
Struktur type: Stolpehull,  
hus II  
Diameter: 30 x 24 cm  
Diameter i profil: 30 cm  
Dybde: 10 cm



Beskrivelse: Fyllmassen består av brun silt spettet med kullbiter. Profilen viser at strukturen består av mulig avtrykk etter stolpe og nedgravning. Stolpen er 15 cm bred og 10 cm dyp. Nedgravningen er synlig i profilens nordlige side. Fyllmassen i nedgravningen består av lys brun silt med enkelte kullfragmenter, men betraktelig mindre kullfragmenter enn fyllmassen i stolpen.

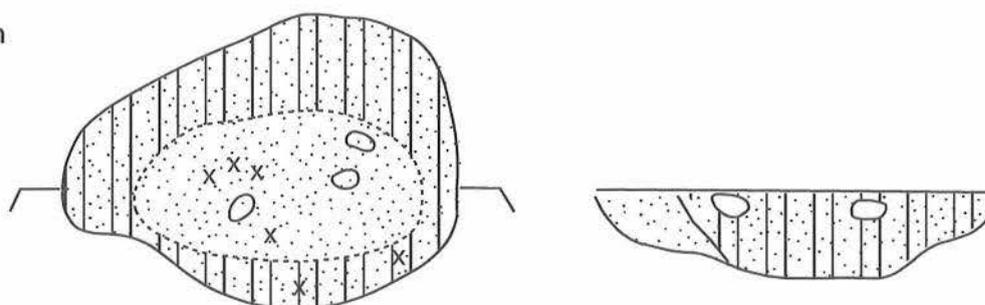
Prosjekt: Forsetmoen  
 Forsetmoen 270/24  
 Midtre- Gauldal  
 Sør-Trøndelag

Plantegning nr: 18  
 Struktur nr: 156  
 Struktur type: Stolpehull,  
 hus II  
 Diameter: 38 x 36 cm  
 Diameter i profil: 38 cm  
 Dybde: 18 cm



Beskrivelse: Fyllmassen består av brun silt blandet med enkelte kullfragmenter. I plan ligger det 3 skjørbrente stein. Profilen er klart avgrenset. Profilen viser et lite stolpehull som har en bredde på 12 cm og er 18 cm dyp. Stolpehullet tolkes som stolpehull til en mulig lettvegg eller rester etter mulig takbærende stolpehull.

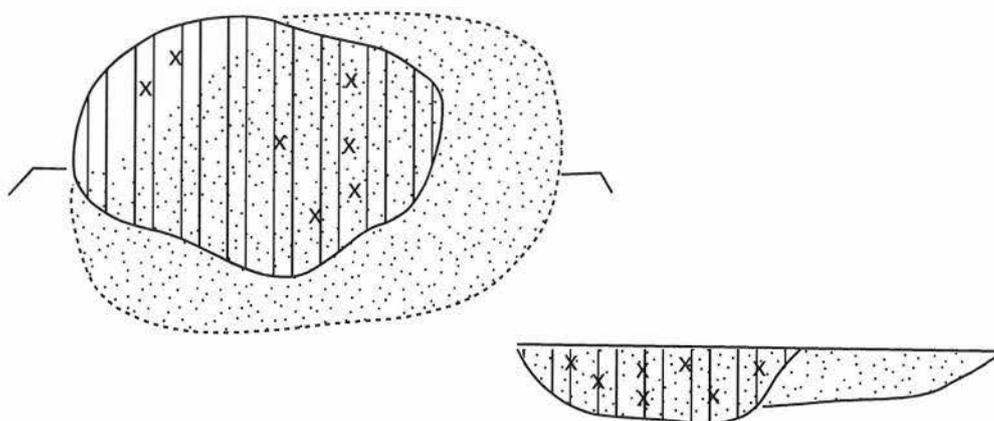
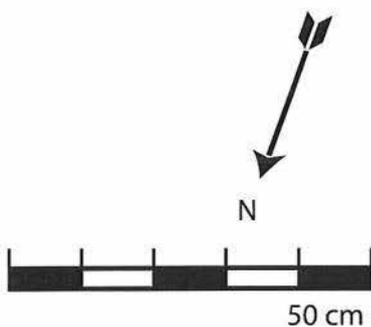
Plantegning nr: 18  
 Struktur nr: 157  
 Struktur type: Stolpehull,  
 hus II  
 Diameter: 55 x 46 cm  
 Diameter i profil: 55 cm  
 Dybde: 12 cm



Beskrivelse: Strukturen er klart avgrenset i sentrum, men noe mer utflytende mot kantene. Fyllmassen i sentrum består av mørkebrun sort silt spettet med enkelte kullfragmenter. Mot kantene er fyllmassen noe mer gulbrun. I profilens vestre side er det mulig rest etter strukturens nedgravning. Stolpehullet er fint avrundet og er klart avgrenset. Funn av slagge ved snitting. Strukturen må sees som bunn av stolpehull.

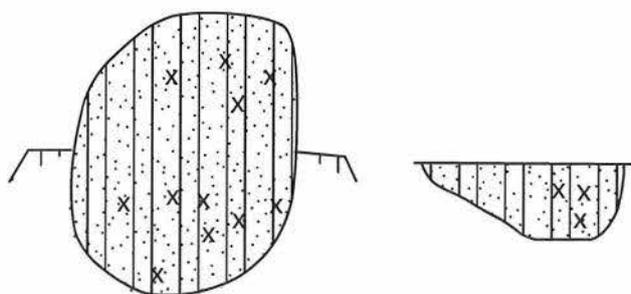
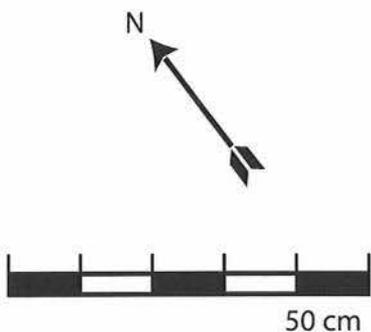
Prosjekt: Forsetmoen  
 Forsetmoen 270/24  
 Midtre- Gauldal  
 Sør-Trøndelag

Plantegning nr: 18  
 Struktur nr: 158  
 Struktur type: Stolpehull,  
 hus II  
 Diameter: 68 x 45 cm  
 Diameter i profil: 38 cm  
 Dybde: 10 cm



Beskrivelse: I plan har stolpehullet et fyllskifte, i den sørøstre delen av strukturen er det et sirkulært område der fyllmassen består av mørkebrungrå silt blandet med sot og enkelte kullfragmenter. Fyllmassen i vest og nordvest er noe lysere og inneholder mindre kull og sot. I profil sees de samme fyllskiftene, dette kan være avtrykket etter stolpen i stolpehullet. Takbærende stolpehull.

Plantegning nr: 18  
 Struktur nr: 159  
 Struktur type: Stolpehull,  
 hus II  
 Diameter: 30 x 47 cm  
 Diameter i profil: 28 cm  
 Dybde: 12 cm

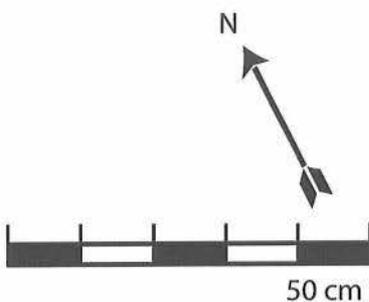
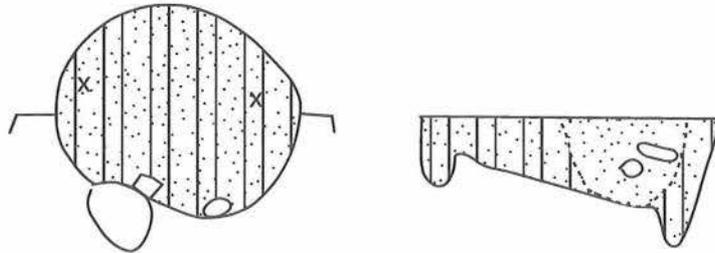


Beskrivelse: Fyllmassen består av lysebrun silt spettet med kull. Strukturen var noe uklart avgrenset i plan, men tydelig avgrenset i profil. Bunn av stolpehull.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

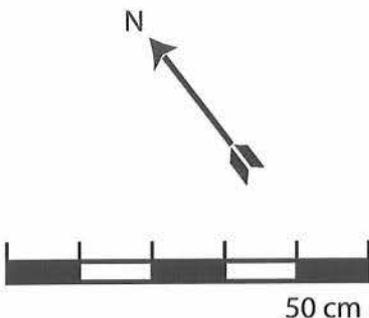
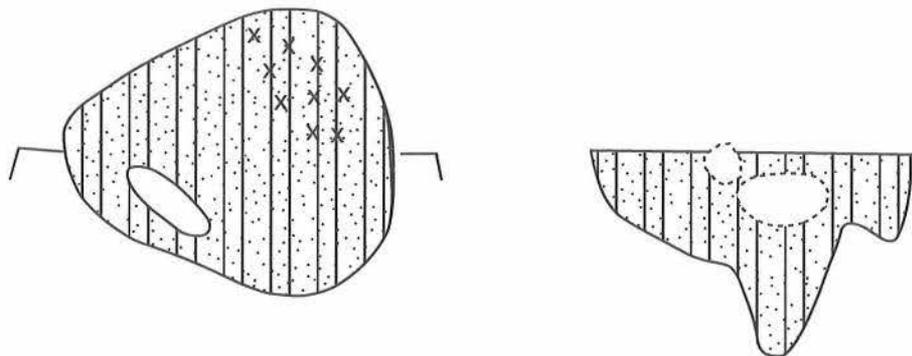
Vedlegg 8:37

Plantegning nr: 18  
Struktur nr: 160  
Struktur type: Stolpehull,  
hus II  
Diameter: 33 x 30 cm  
Diameter i profil: 41 cm  
Dybde: 12/18 cm



Beskrivelse: Strukturen er klart avgrenset. I plan består fyllmassen av brun sandblandet silt blandet med noen få kullbiter. En stein ligger i sørlige side. I profil består fyllmassen av gråbrun sandholdig silt. Mellom 20 og 37 cm er fyllmassen noe mørkere, dette området kan representere stolpen. Sidene i den mulige stolpen er uklart avgrenset. På utsiden av stolpen er det rester etter nedgravningen og en mulig kile eller optrekk steinsom kan ha kilet fast stolpen. Tolkning av strukturen er mulig avtrykk etter stolpe med nedgravning.

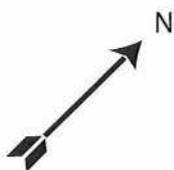
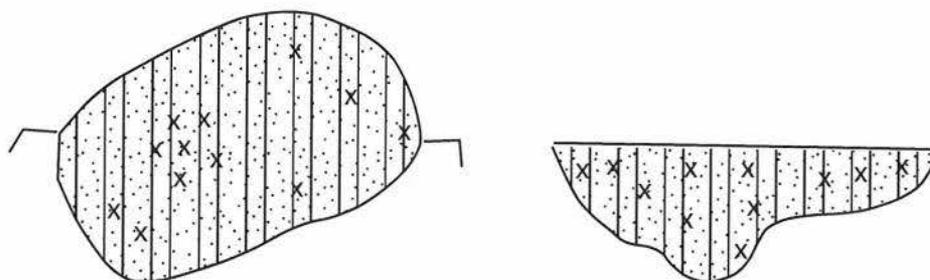
Plantegning nr: 18  
Struktur nr: 161  
Struktur type: Stolpehull,  
hus II  
Diameter: 45 x 40 cm  
Diameter i profil: 43 cm  
Dybde: 28 cm



Beskrivelse: Fyllmassen består av gråbrun sandblandet silt, med en liten konsentrasjon av kull i nordøstre del av strukturen i plan. I profilen var det ikke trekull. Stiplede linjen i profilen var to steiner som falt ut av profilen. Strukturen tolkes som bunn av stolpehull.

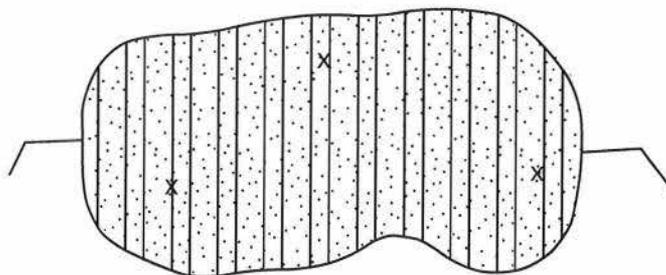
Prosjekt: Forsetmoen  
 Forsetmoen 270/24  
 Midtre- Gauldal  
 Sør-Trøndelag

Plantegning nr: 18  
 Struktur nr: 162  
 Struktur type: Stolpehull,  
 hus II  
 Diameter: 50 x 33 cm  
 Diameter i profil: 53 cm  
 Dybde: 14 cm

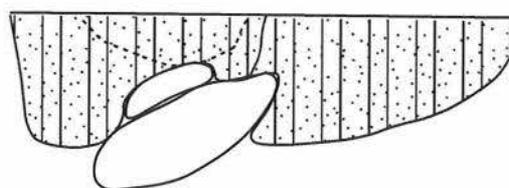


Beskrivelse: Fyllmassen består av siltblandet sand spettet med noen få små kullbiter. I profil var det i den bortgravde massen to små stein i sør. Disse var ikke store nok til og ha fungert som støtte/skoning.

Plantegning nr: 18  
 Struktur nr: 163  
 Struktur type: Stolpehull,  
 hus II  
 Diameter: 70 x 72 cm  
 Diameter i profil: 70 cm  
 Dybde: 19 cm



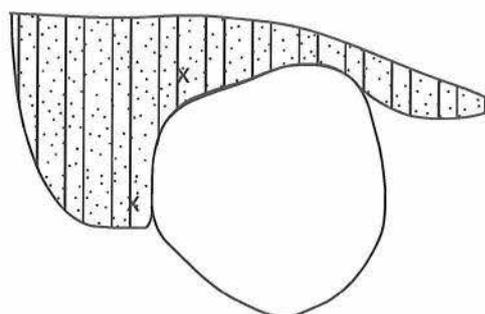
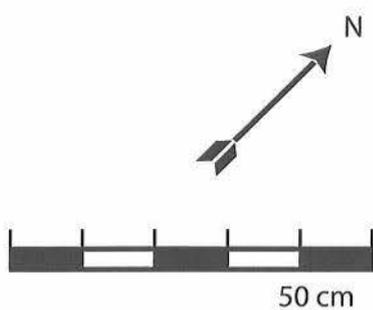
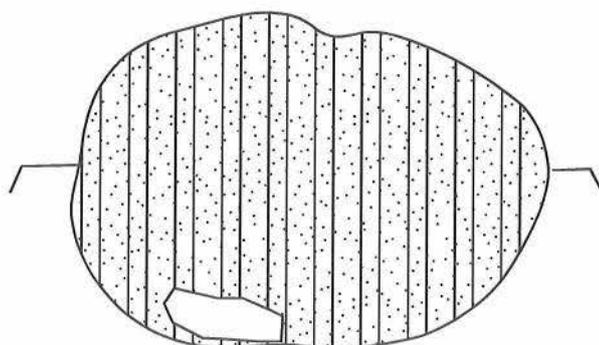
Beskrivelse: Fyllmassen består av brun silt spettet med noen få kullfragmenter i plan. I profil er fyllmassen noe mørkere i øst, dette kan være avtrykk etter stolpen i stolpehullet. Rundt dette området er det i vest to større steiner som kan være brukt til og kile fast stolpen i stolpehullet. I den vestre siden av stolpehullet er fyllmassen noe lysere. Dette område tolkes som nedgravningen til stolpen. I toppen av stolpen er det et stiplede område, her er fyllmassen noe mørkere.



Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:39

Plantegning nr: 18  
Struktur nr: 164  
Struktur type: Stolpehull,  
hus II  
Diameter: 65 x 45 cm  
Diameter i profil: 65 cm  
Dybde: 28 cm

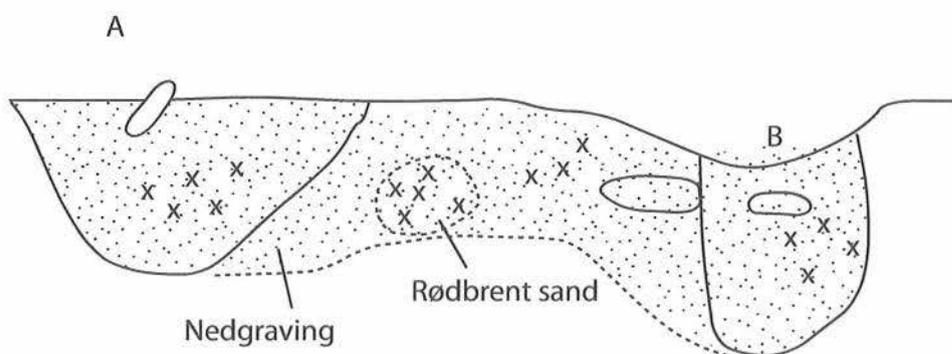
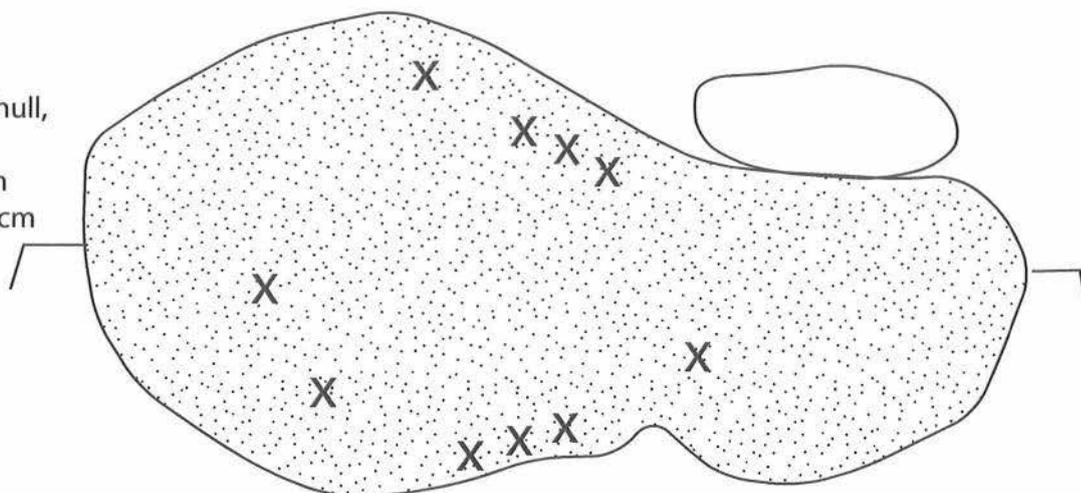


Beskrivelse: Fyllmassen består av brun silt, veldig lik den sterile undergrunnen. I øst var en stor flat stein kilet ned i stolpehullets ytterkant. Den synlige steinen i ytterkant i plan var også kilet ned langs kanten. Disse to steinen fungerer som en mulig kile/skoning til stolpen. I profilen var det noen få fragmenter med trekull i fyllmassen.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:40

Plantegning nr: 18  
Struktur nr: 165  
Struktur type: Stolpehull,  
hus II  
Diameter: 120 x 65 cm  
Diameter i profil: 118 cm  
Dybde:  
A: 24 cm  
B: 30 cm

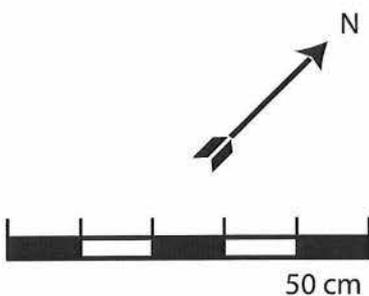
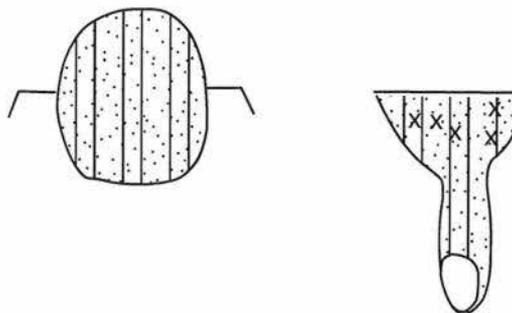


Beskrivelse: Fyllmassen består av lys siltholdig sand, svært lik undergrunnen. Fyllmassen var spettet med enkelte kullfragmenter. Profilen viser avtrykk etter en mulig stolpe i hver side av nedgravingen. Stolpe A og B. Stolpe A hadde en stein plassert i ytterkant av strukturen, brukt som støtte/skoning av stolpen. Mellom de to stolpene er det et område med svært lik fyllmasse som undergrunnen. Fyllmassen i dette området er noe mørkere og iblandet trekull. Det sees også et område med rødbrent sand spettet med trekull. Dette kan være spor etter nedgravingen. Ikke mulig og avgjøre ut fra fyllmasse hvilken stolpe eller om begge stolpene tilhører hus konstruksjonen.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

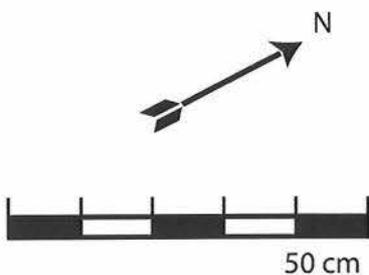
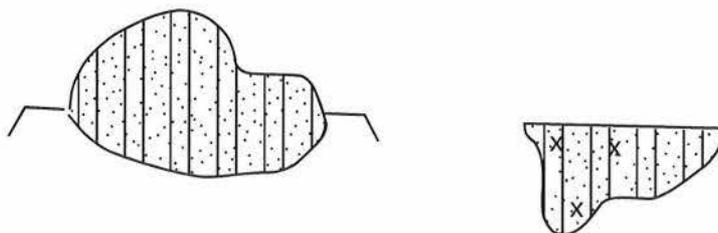
Vedlegg 8:41

Plantegning nr: 18  
Struktur nr: 166  
Struktur type: Stolpehull,  
hus II  
Diameter: 20 x 23 cm  
Diameter i profil: 20 cm  
Dybde: 31 cm



Beskrivelse: Fyllmassen består av mørkebrun silt spettet med kullbiter. Stolpehullet er klart avgrenset. Strukturen tolkes som del av firestolpekonstruksjon til mulig innredning av hus.

Plantegning nr: 18  
Struktur nr: 167  
Struktur type: Stolpehull,  
hus II  
Diameter: 30 x 22 cm  
Diameter i profil: 27 cm  
Dybde: 15 cm

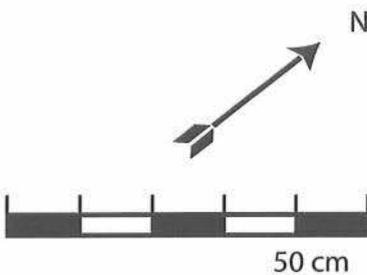
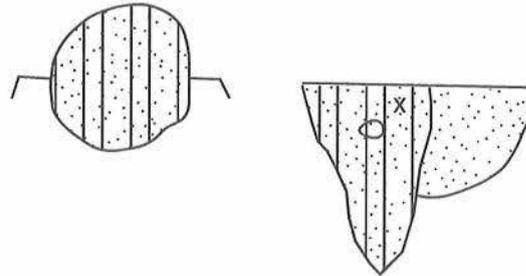


Beskrivelse: Fyllmassen består av gråbrun silt spettet med trekull. Stolpehullet er klart avgrenset. Strukturen tolkes som del av firestolpekonstruksjon til mulig innredning av hus.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

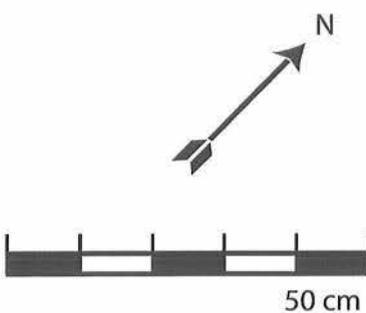
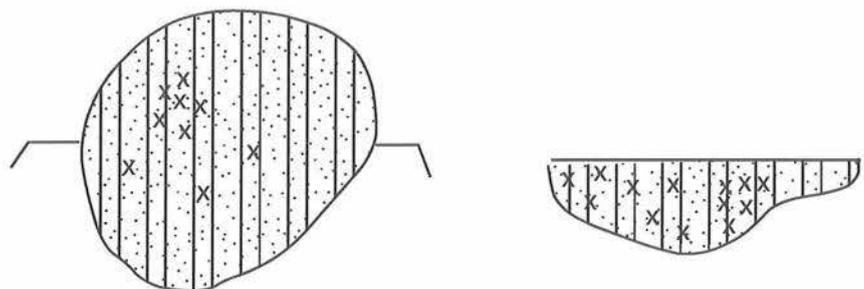
Vedlegg 8:42

Plantegning nr: 18  
Struktur nr: 168  
Struktur type: Stolpehull,  
hus II  
Diameter: 17 x 20 cm  
Diameter i profil: 33 cm  
Dybde: 26 cm



Beskrivelse: Fyllmassen består av brun silt spettet med enkelte fragmenter kull. I profil er stolpehullet spisset mot bunnen. I nord kan en mulig nedgravning skimtes, fyllmassen i dette området er svært lik undergrunnen bare en nyanse mørkere. Strukturen tolkes som del av firestolpekonstruksjon til mulig innredning av hus.

Plantegning nr: 18  
Struktur nr: 169  
Struktur type: Stolpehull,  
hus II  
Diameter: 40 x 38 cm  
Diameter i profil: 42 cm  
Dybde: 12 cm

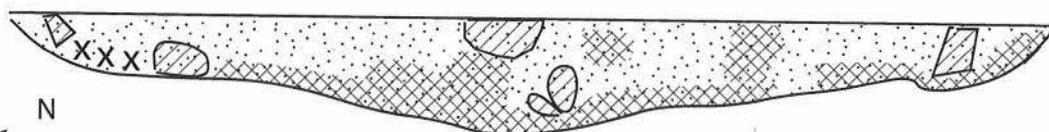
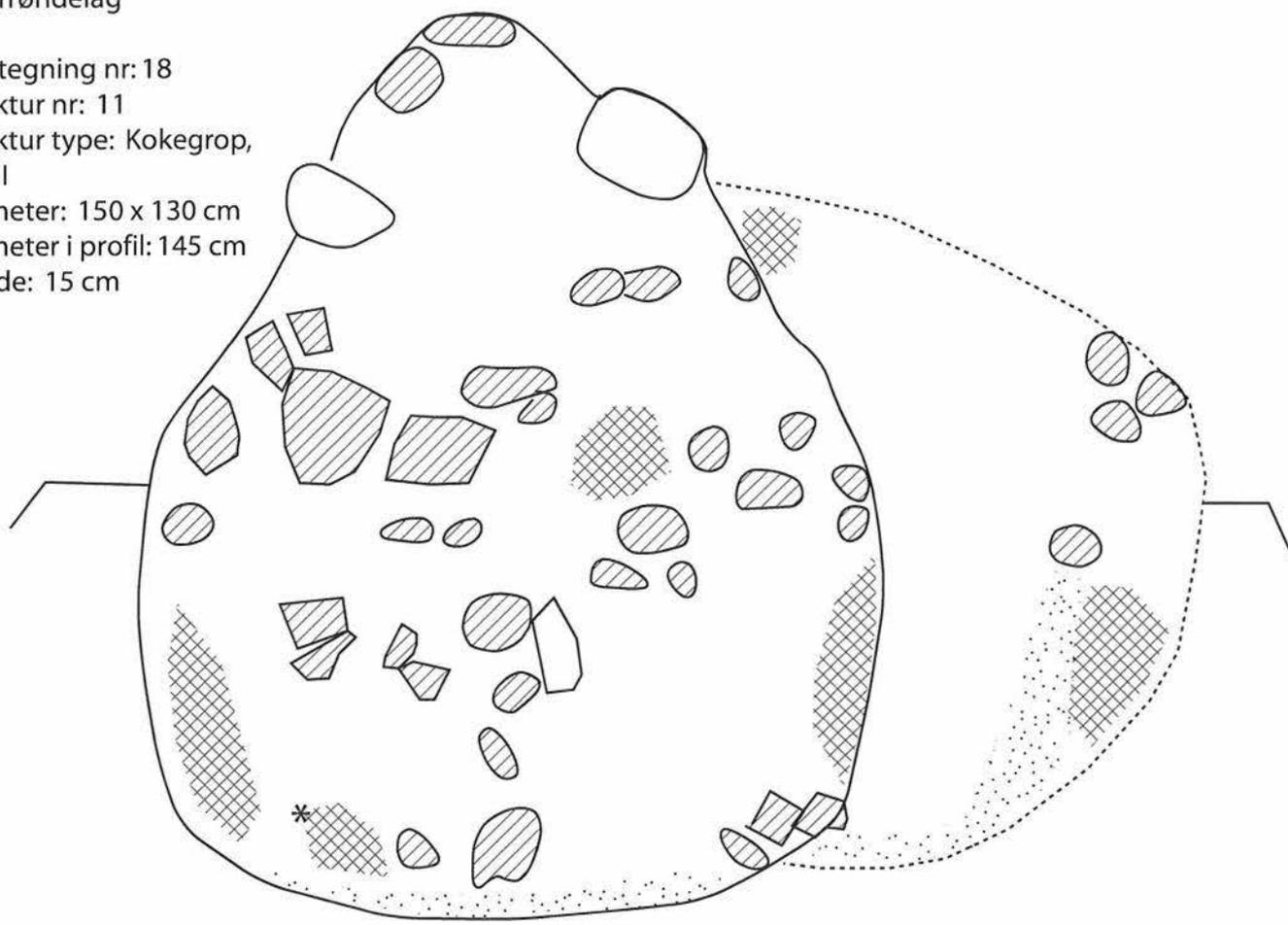


Beskrivelse: Strukturen er klart avgrenset mot undergrunnen. Fyllmassen består av mørkebrun sandblandet jord spettet med mye kull. Bunn av stolpehull. Strukturen tolkes som del av firestolpekonstruksjon til mulig innredning av hus.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:43

Plantegning nr: 18  
Struktur nr: 11  
Struktur type: Kokegrop,  
hus II  
Diameter: 150 x 130 cm  
Diameter i profil: 145 cm  
Dybde: 15 cm



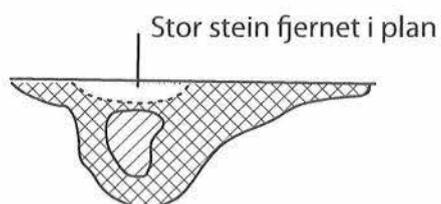
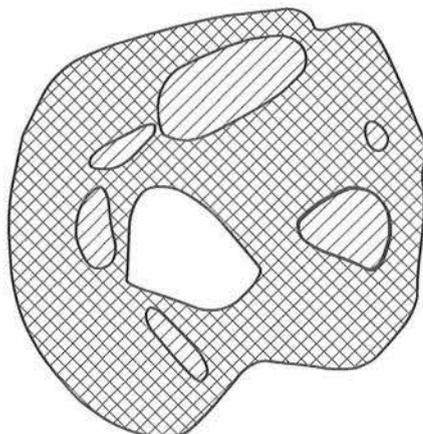
50 cm

Beskrivelse: Strukturen er i plan noe uklart avgrenset i nördøstre del, kun stiplet inn. I den østre delen er det en 2 - 3 cm bred stripe med rødbrunt sand. Fyllmassen består av sandblandet silt med en del kull og sot. Enkelte større konsentrasjoner med kull. Strukturen er spettet med undergrunnsand, som kommer opp gjennom fyllmassen/strukturen. I sørøstre del er det en liten slagk klump i plan. Strukturen er klart avgrenset med en tydelig kullrand mot bunnen av strukturen. Mot strukturens ytterkant var det et lag med rødbrunt sand og kompakt kullag med store trekullbiter. Kullprøve tatt inn fra plan og profil.  
T 24261:17 og T 24261:81

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:44

Plantegning nr: 18  
Struktur nr: 62  
Struktur type: Kokegrop,  
hus II  
Diameter: 55 x 58 cm  
Diameter i profil: 50 cm  
Dybde: 18 cm

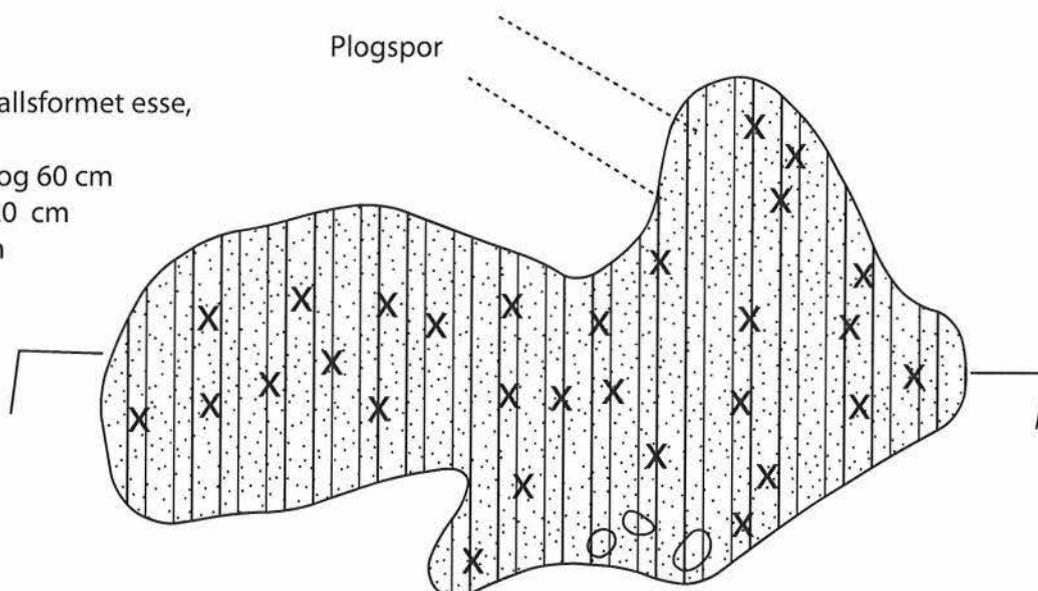


Beskrivelse: Strukturen er klart avgrenset i plan og profil. Fyllmassen består av siltholdig sand blandet med mye kull og sot. I profilen ble en stor stein fjernet i plan, stiplet område i toppen av profilen. Profilen består av et kompakt kullag og en skjørbrent stein. Kullprøve ble tatt ut fra profil.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8.45

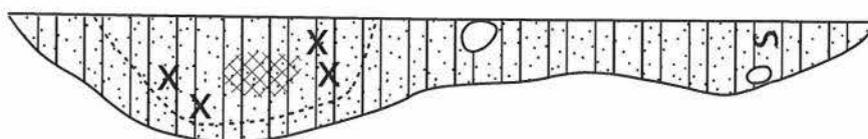
Plantegning nr: 18  
Struktur nr: 170  
Struktur type: Åttetallsformet esse,  
hus II  
Diameter: 120 x 40 og 60 cm  
Diameter i profil: 120 cm  
Dybde: 18 og 10 cm



N



50 cm

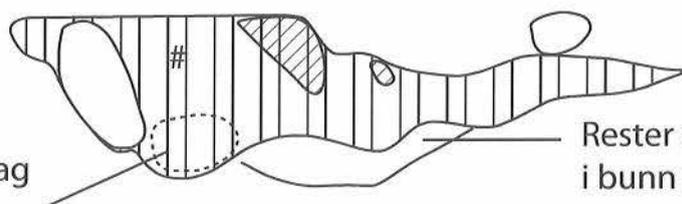
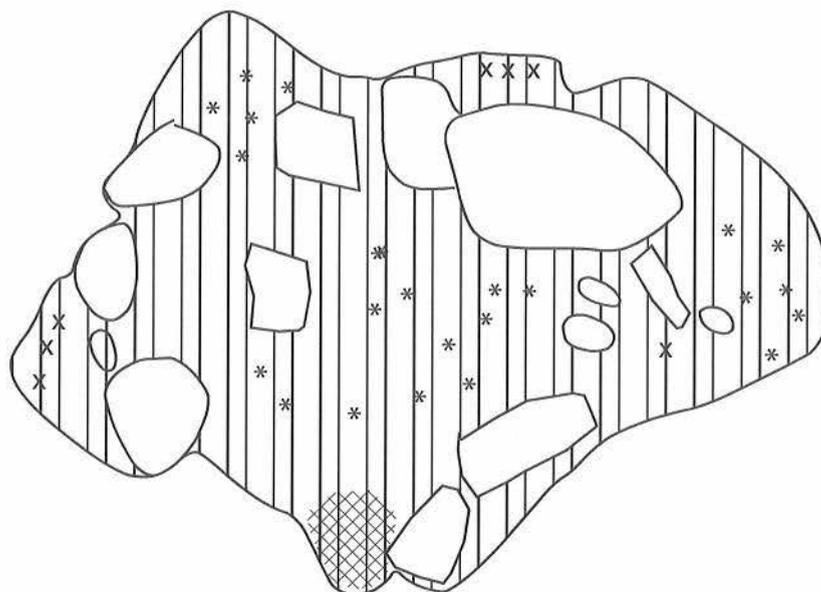


Beskrivelse: Strukturen er klart avgrenset i plan, men enkelte steder noe utglidende i formen. Fyllmassen består i plan av mørkebrun – svart sandblandet silt spettet med kull og sot. Strukturen er forstyrret av plogspor i sør. I profil viste fyllmassen seg og være ulik i de to delene. I østre del inneholdt fyllmassen en del kull og hadde antydninger til kullrand i bunn av profilen. Fyllmassen inneholdt også i denne delen litt slag. I den vestre delen var fyllmassen noe lysere bunn enn i østre del. Den østre delen inneholdt også noe mindre kull. Den østre enden var klart dypere (35 cm) enn den vestre delen, (20cm). Ved snitting og tømning av strukturen ble det funnet to stk biter med ubrent leire. Formen på strukturen tilsvarer det som ble funnet ved åttetallsformet esse S30/31 og S 19. Dette anlegget kan være rester av bunnen i en åttetallsformet esse.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

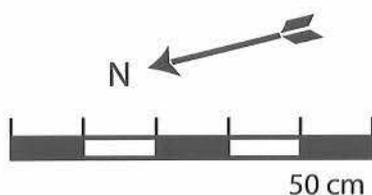
Vedlegg 8.46

Plantegning nr: 18  
Struktur nr: 171  
Struktur type: Sirkulær esse, hus II  
Diameter: 110 x 75 cm  
Diameter i profil: 94 cm  
Dybde: 22 cm



Området med svært mye slag. Avrenningslag mellom steiner ?

Rester av steinlag i bunn av essen.



Beskrivelse: Strukturen er klart avgrenset i plan og profil. Fyllmassen består av fin gråsort silt, blandet med mye sot og kull. I plan kan en sirkulær steinsetting sees i essens ytterkant. Steinsettingen har en åpning mot vest, dette området tolkes som essens åpning/inngang. I sentrum og mot sør i essen er det mye slag, smiperler og glødeskall i fyllmassen. Strukturen ble snittet. Ned mot bunnen av essen lå et lag med nevestore steiner. Mye slag lå rundt steinene som var synlig i plan. Dette kan være et resultat at man har raket sentrum av essen ren og slag og smiavfall la seg ut mot ytterkanten av essen og mot steinene. Steinenes sirkulære plassering i plan og i bunn av essen representerer essensoppbygging og en foring av essegroppen. Steinene var varmpåvirket, men i liten grad skjorbrente. Steinene var glatte og elverullet.  
# Funn av rød keramikk ved snitting.

Esse anlegg I

Vedlegg 8:47

Plantegning over esse anlegg I, vedlegg 8:48

Strukturnr. 30 og 31 åttetallsformet esse, vedlegg 8:49

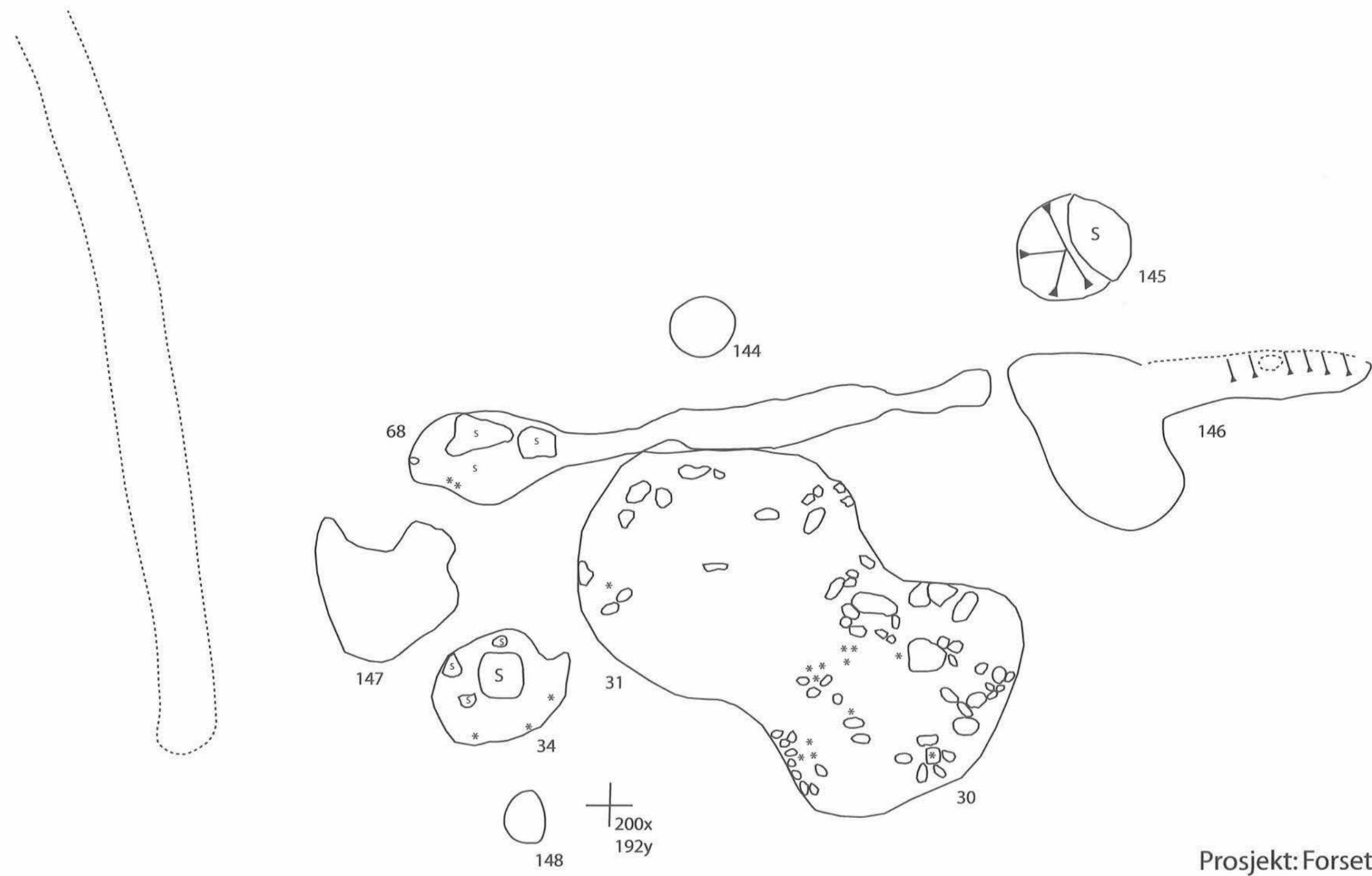
Strukturnr. 34 stolpehull/mulig fundament for ambolt, vedlegg 8:50

Sstrukturnr. 68 stolpehull med mulig vegg, vedlegg 8:51

Strukturnr. 144 og 145 stolpehull, vedlegg 8:52

Strukturnr. 146 stolpehull med mulig vegg, vedlegg 8:53

Strukturnr. 148 stolpehull og 147 stolpehull, vedlegg 8:54



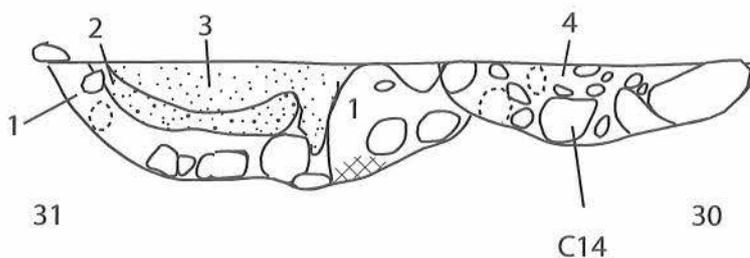
Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Plantegning over strukturer esse I  
Tegningen omfatter struktur nr: 30, 31,  
34, 68, 144, 145, 145, 147, 148

Prosjekt: Forsetmoen  
Gård: Forsetmoen  
Gnr/bnr: 270/24  
Kommune: Midure - Gauldal  
Fylke: Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:49

Plantegning nr: 2  
Anleggsnummer: 30 og 31  
Anleggstype: åttetallsformet esse,  
esse I  
Diameter i profil: 196 cm  
Dybde: 34 og 22 cm



N



50 cm

#### Beskrivelse:

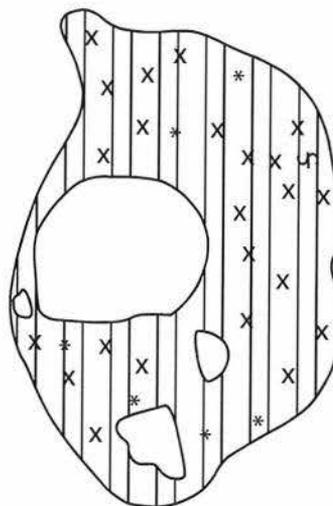
- Lag 1: Varmepåvirket stein (ikke skjørbrent) med tydelig kullrand i bunnen. I toppen av laget er det iblandet noe grus fra lag 2.
- Lag 2: Rødbrent gruslag med mye slag. Bare enkelte fragmenter trekull.
- Lag 3: Brungrå siltholdig sand iblandet enkelte kullbiter og noe sot.
- Lag 4: Sandblandet silt; svært mye trekull og sot. Varmepåvirket stein der få var skjørbrente.

Kullprøve tatt ut fra bunnen i begge strukturene. Steiner som var stipplet, falt ut av profilen ved snitting.

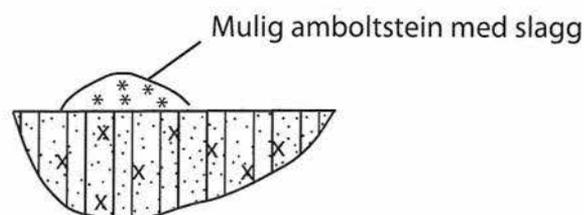
Prosjekt: Forsetmoen  
Gård: Forsetmoen  
Gnr/bnr: 270/24  
Kommune: Midtre - Gauldal  
Fylke: Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:50

Plantegning nr: 2  
Anleggsnummer: S 34  
Anleggstype: Stolpehull  
(mulig fundamet for ambolt)  
esse I  
Diameter: 65 x 45 cm  
Diameter i profil: 45 cm  
Dybde: 15 cm



50 cm

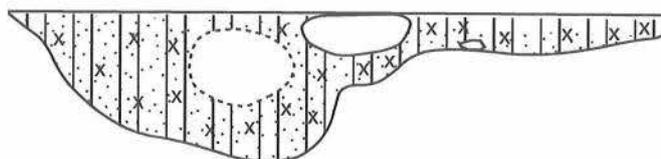


Beskrivelse: Fyllmassen består av gråbrun sandblandet silt iblandet litt trekull og en del sot. Litt slag i overflaten, samt en liten bit brent leire. I plan ligger også en stor stein, med slaggrester på. Mulig rester etter amboltstein? Snittet ble lagt ved 40 cm, pga stein med slaggrester. Profilen er klart agrenset. Fyllmassen består i profil av sandblandet silt med litt kull og mye sot. Under og rundt steinen med slag var det en konsentrasjon av slag og slagperler samt et fragment med brente bein. I nordre del av snittet var det en ca 10 x 4 cm lang stein som sto rett ned i undergrunnen. Denne steinen kan ha blitt brukt til kile for og sile fast stolpen. Strukturen tolkes som et mulig stolpehull som har blitt brukt til og feste en mulig ambolt og steinen med slag kan være fragment av en amboltstein.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:51

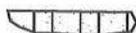
Plantegning nr: 2  
Struktur nr: 68  
Struktur type: Stolpehull, esse I  
Diameter: 55 x 50 cm  
Diameter i profil: 55 cm  
Dybde: 22 og 6 cm cm



Vegg ved 1,15 m



Vegg ved 1,70 m

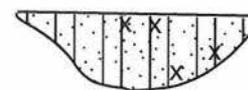
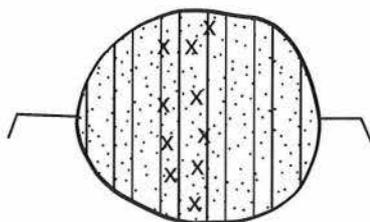
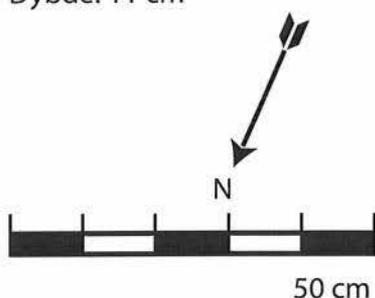


50 cm

Beskrivelse: Strukturen er klart avgrenset i plan og profil. Fyllmassen består av snadholdig silt blandet med kull og sot. Noe slagg og smiperler ble funnet i stolpehullet. I sør er det et tydelig stolpehull. Ut fra stolpehullet mot nord ser man rester etter avtrykket av en mulig planke. Planken er høyst trolig rester etter en levegg. Denne leveggen ble også snittet ved 1,15 m og 1,70 m. Snittene viser at planken er best bevart ved stolpen i sør, og varierer i dybde mot nord, fra 3-6 cm og er fra 10-17 cm bred. I plan ser det ut til at strukturen gikk inn i esse S 31, dette viste seg ikke å være tilfellet.

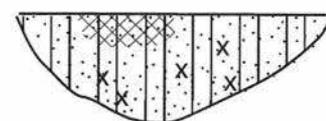
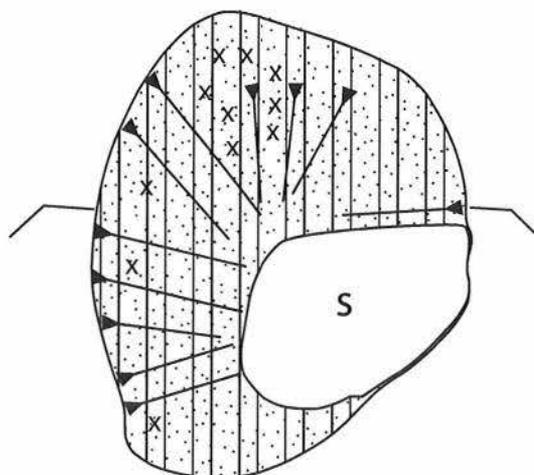
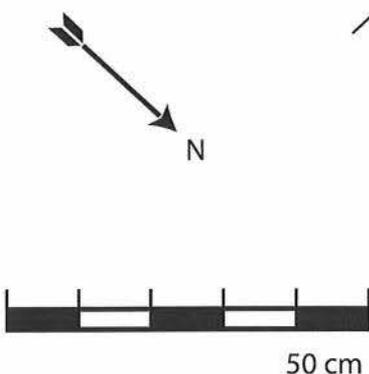
Prosjekt: Forsetmoen  
 Gård: Forsetmoen  
 Gnr/bnr: 270/24  
 Kommune: Midtre - Gauldal  
 Fylke: Sør-Trøndelag

Plantegning nr: 2  
 Anleggsnummer: S 144  
 Anleggstype: Stolpehull  
 esse I  
 Diameter: 33 x 30 cm  
 Diameter i profil: 32 cm  
 Dybde: 11 cm



Beskrivelse: Strukturen er noe ukart avgrenset i sørlige del. Fyllmassen består av i plan og profil av grå siltholdig sand spettet med noe kull.

Plantegning nr: 2  
 Anleggsnummer: S 145  
 Anleggstype: Stolpehull  
 esse I  
 Diameter: 65 x 50 cm  
 Diameter i profil: 43 cm  
 Dybde: 15 cm

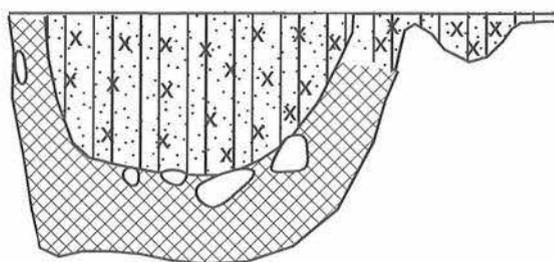
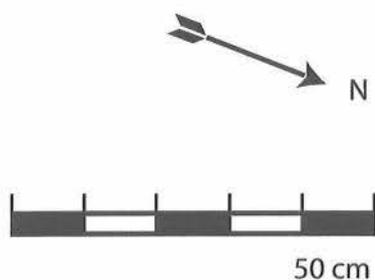
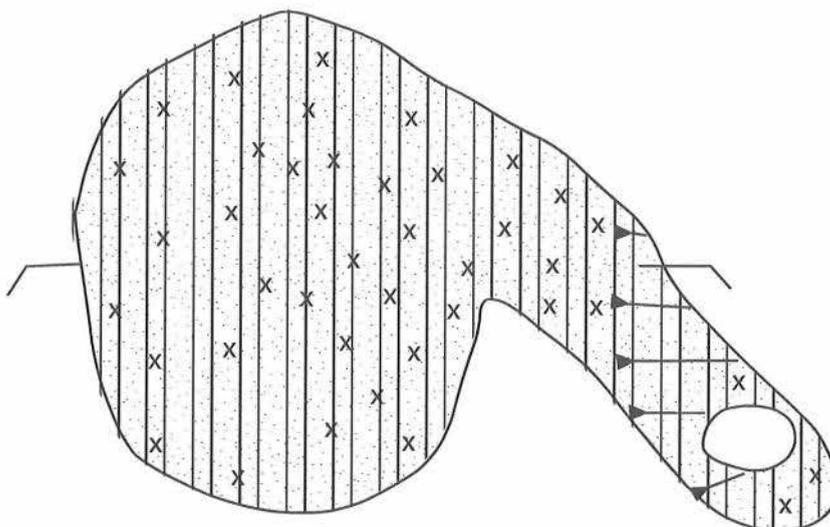


Beskrivelse: Strukturen er i plan klart avgrenset mot undergrunnen. I plan er strukturen forstyrret ved at en stor stein ligger i strukturen, steinen ble trukket igjennom strukturen med gravemaskinen ved avdekking og ga et søkk i strukturen. Fyllmassen i plan og profil består av grå fin silt blandet med noe sand, spettet med en del trekull. Snittet av strukturen ble lagt mot sørvest pga søkket og steinen i strukturen. I profilen er det en kompakt kullflekk mellom 10 og 20 cm. En skjorbrent stein ble funnet i bortgravd masse ved snitting. Strukturen tolkes som bunn av stolpehull.

Prosjekt: Forsetmoen  
Gård: Forsetmoen  
Gnr/bnr: 270/24  
Kommune: Midure - Gauldal  
Fylke: Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:53

Plantegning nr: 2  
Anleggsnummer: 146  
Anleggstype: Stolpehull med levegg  
esse I  
Diameter: 70 x 76 cm  
Diameter i profil: 76 cm  
Dybde: 35 cm

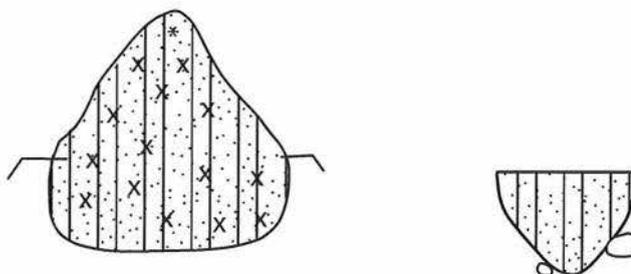


Beskrivelse: Strukturen er klart avgrenset mot undergrunnen. Fyllmassen består av gråsort sandblandet silt spettet med kull og sot. Profilen viser at det dreier seg om stolpe med synlig nedgravning og rester etter mulig levegg i nord. Nedgravningen til stolpen har en fyllmasse som består av et tilnærmet kompakt kullag iblandet sand og silt. Stolpen har en fyllmasse bestående av gråbrun siltholdig sand blandet med fragmenter av kull og sot. Nord i stolpen sees rester etter mulig levegg. Leveggen som går ut fra stolpehullet har lik fyllmasse som stolpen.

Prosjekt: Forsetmoen  
Gård: Forsetmoen  
Gnr/bnr: 270/24  
Kommune: Midure - Gauldal  
Fylke: Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:54

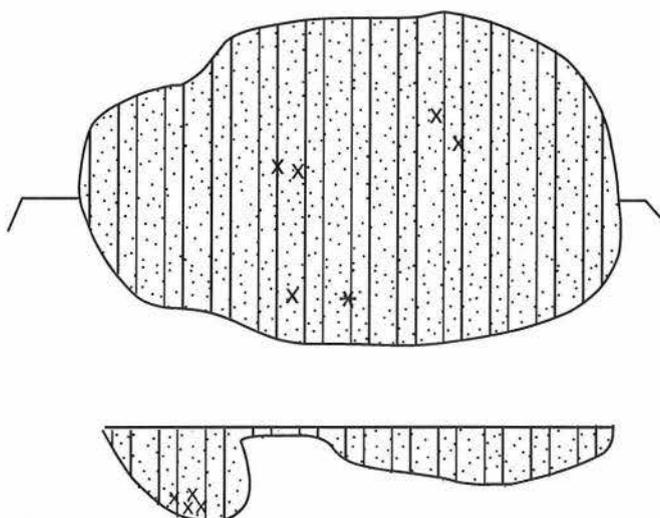
Plantegning nr: 2  
Anleggsnummer: 148  
Anleggstype: Stolpehull,  
esse anlegg I  
Diameter: 34 x 33 cm  
Diameter i profil: 20 cm  
Dybde: 15 cm



50 cm

Beskrivelse: Strukturen er noe uklart avgrenset i plan. Fyllmassen består av gråsort sandblandet jord med en del trekull i overflaten. I kanten av strukturen er det innslag av gulbrun undergrunnsand. I profil var fyllmassen mer gråbrun på farge og inneholdt sot i tillegg. Den bortgravde masse inneholdt 1 knyttnevestor stein samt en klump med slag. . \* representerer slagglump funnet i plan.

Plantegning nr: 2  
Anleggsnummer: 147  
Anleggstype: „Nedtråkkzone,,  
Esse I  
Diameter: 75 x 45 cm  
Diameter i profil: 70 cm  
Dybde: 13 cm



50 cm

Beskrivelse: I plan er strukturen uklart avgrenset og er veldig lik undergrunnen. Fyllmassen består av grå sandholdig silt blandet med mye undergrunnsand. Noe få kullbiter we synlif i pla, det ble også funnet 2 fragmenter slag \* . Strukturen er klarere avgrenset i profil. Fyllmassen består her av brungrå sandholdig silt, med noen få kullbiter i lengst i nord. På grunn av uklar avgrensing og beskjeden dybde i sør, blir denne delen tolket som en tråkkzone. I nord ser det ut til og være et stolpehull. Stolpehullet kan være mulig skråstilt.

## Esse anlegg II

Vedlegg 8:55

Plantegning esse anlegg II, vedlegg 8:56

Plantegning esse anlegg II med snitt, vedlegg 8:57

Strukturnr. 19 åttetalsformet esse, vedlegg 8:58 og 8:59

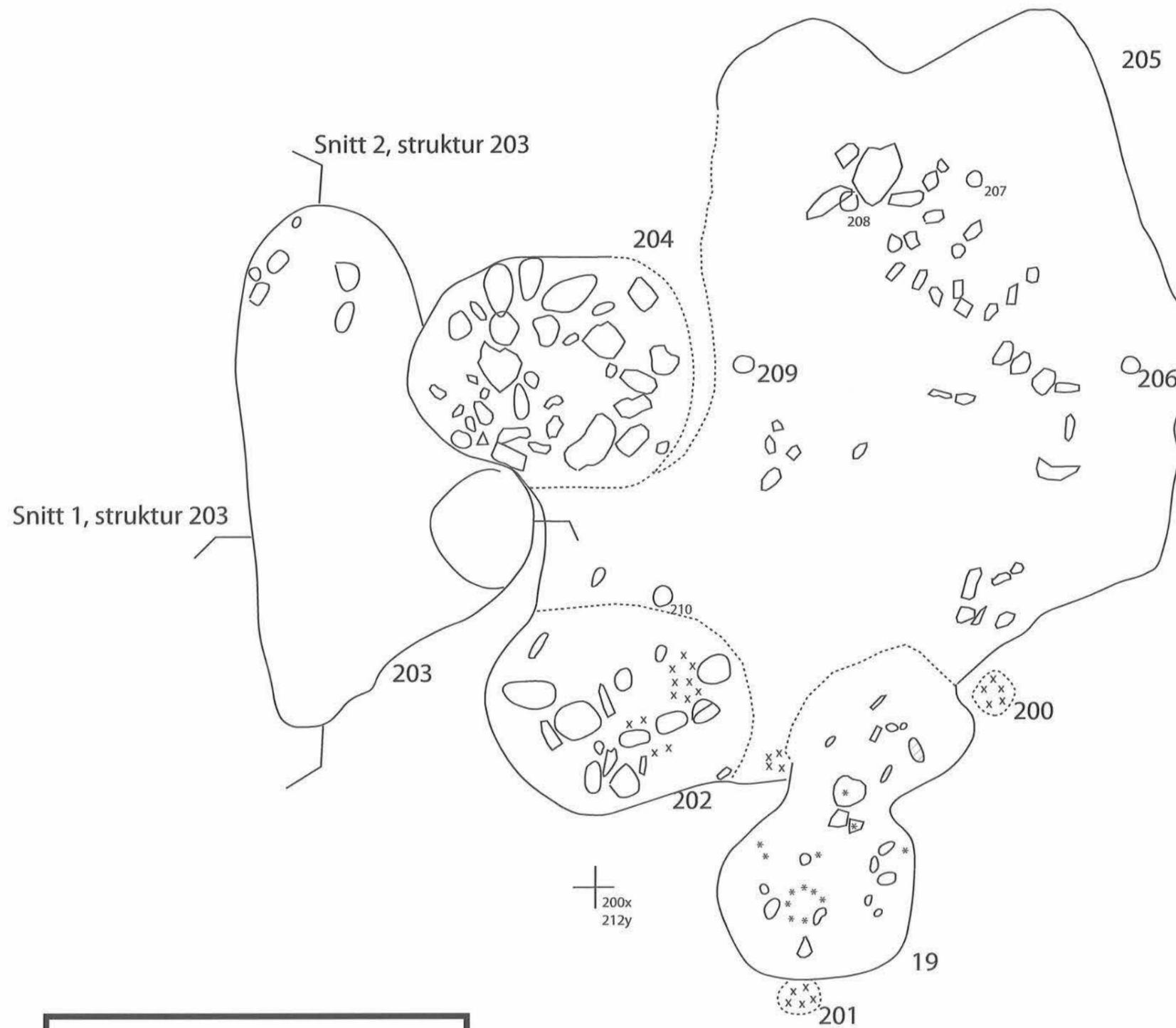
Strukturnr. 204 kokegrop og 200 stolpehull, vedlegg 8:60

Strukturnr. 203 kokegrop/kullgrop, snitt 1 og 2, vedlegg 8:61

Strukturnr. 202 kokegrop og 205 tråkklag mulig gulv, snitt 2, vedlegg 8:62

Strukturnr. 205 tråkklag mulig gulv, snitt 1, vedlegg 8:63

Strukturnr. 206, 207, 209 og 210 staurhull, vedlegg 8:64



Plantegning av esse område II.

Forsetmoen  
 Forsetmoen gnr/bnr 270/24  
 Midtre -Gauldal  
 Sør-Trøndelag  
 Målestokk 1:50  
 Reintegnet av: Ruth Iren Øien

N

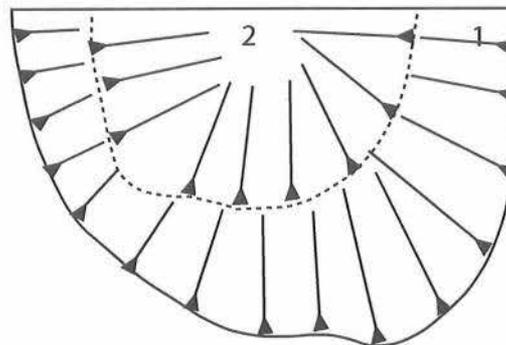
0 10

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Prinsippskisse

Vedlegg 8:58

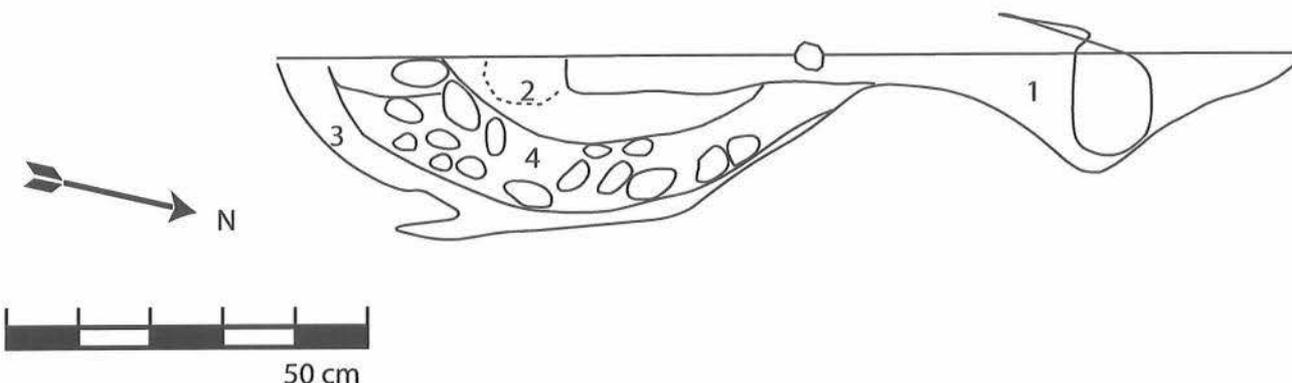
Plantegning nr:  
Struktur nr: 19  
Struktur type: Prinsippskisse av  
nordre del av åttetallsformet esse.



Beskrivelse:

Lag 1 steril undergrunn.  
Lag 2 ved ca 25 cm kom et rødbrent  
sand lag til syne under sentrum av essen.

Plantegning nr:  
Struktur nr: 19  
Struktur type: Åttetallsformet esse  
Diameter: 158 x 95 cm  
Diameter i profil: 140 cm  
Dybde: 26 cm



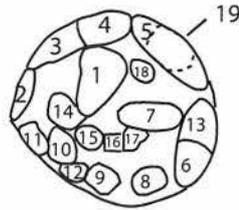
Beskrivelse:

Lag 1: Grå siltblandet sand  
Lag 2: Mørk brunsvart sandblandet jord med slagkake, stiplet området.  
Lag 3: Rødbrent sand  
Lag 4: Mørkbrunsvart sandblandet jord med stein, slagg, smiperler og glødeskall, sot og noen få kullbiter.  
Steinpakning under sentrum av essen.  
Det var slagg i alle lag, med unntak av lag 3 . Det ble tatt ut kullprøve fra lag 4

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Plantegning nr:  
Struktur nr: 19  
Struktur type: Åttetallsformet esse,  
Tegning av slagglup i sørøstre del  
av essen.

Skisse

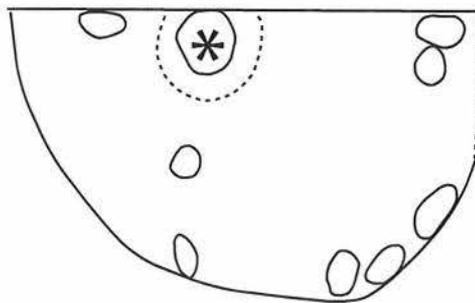


Vedlegg 8:59



Beskrivelse: Slaggekaken var sprukket i mange deler i overflaten. Den sprukende slaggekaken ble tegnet og hver del ble nummerert fra 1 – 19. I plan var slaggekake stykke 1-13 synlig. Da slaggekakeestykke 1, 7 og 5 ble fjernet kom slaggstykke 14-18 til syne. Slaggekakeestykke 19 kom til syne under slaggekakeestykke nr 5. Stykkene 14-18 ser ut til å danne et lag 2 i essen. Dette vil si at det er rester etter 2 slaggekaker i sentrum av essen.

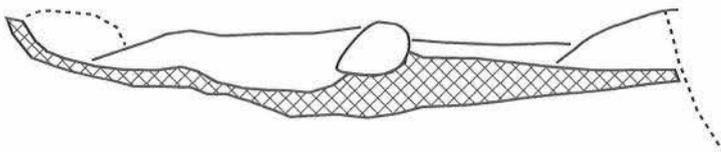
Prinsippskisse



Beskrivelse: \* Slaggekake. Rundt slaggekaken var fyllmassen rødbrun, (stiplet område rundt slaggekaken). I resten av strukturen besto fyllmassen av mørk brunsort sandblandet jord iblandet enkekelte stein.

Prosjekt: Forsetmoen  
 Forsetmoen 270/24  
 Midtre- Gauldal  
 Sør-Trøndelag

Plantegning nr:  
 Struktur nr: 204  
 Struktur type: Kokegrop  
 Diameter: 130 x 100 cm  
 Diameter i profil: 92 cm  
 Dybde: 10 cm

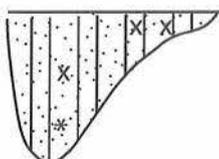


Beskrivelse: I plan inneholdt strukturen mye skjørbrent stein fyllmassen besto i plan av grå sandholdig silt. Strukturen er kuttet av S 203 kokegrop i sør og er s 204 blir da eldre en denne.

Lag 1 består av gråbrun silt.  
 Lag 2 består av gråbrun silt dratt inn fra strukture 203.  
 Lag 3 består av et kompakt kullag.

Strukturen tolkes som bunn av kokegrop.

Plantegning nr:  
 Struktur nr: 200  
 Struktur type: Stolpehull  
 Diameter: 28 x 17 cm  
 Diameter i profil: 28 cm  
 Dybde: 16 cm



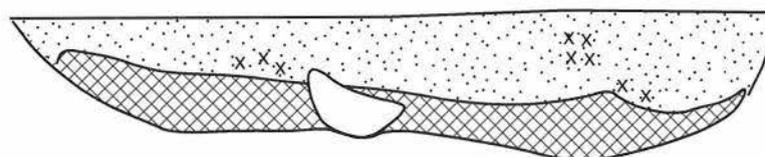
Beskrivelse: I plan er strukturen noe uklart avgrenset. Fyllmassen består av mørkebrun sandblandet jord spettet med enkelte kullbiter. Profilen er klart avgrenset. I profilen ble det funnet en bit med slag.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

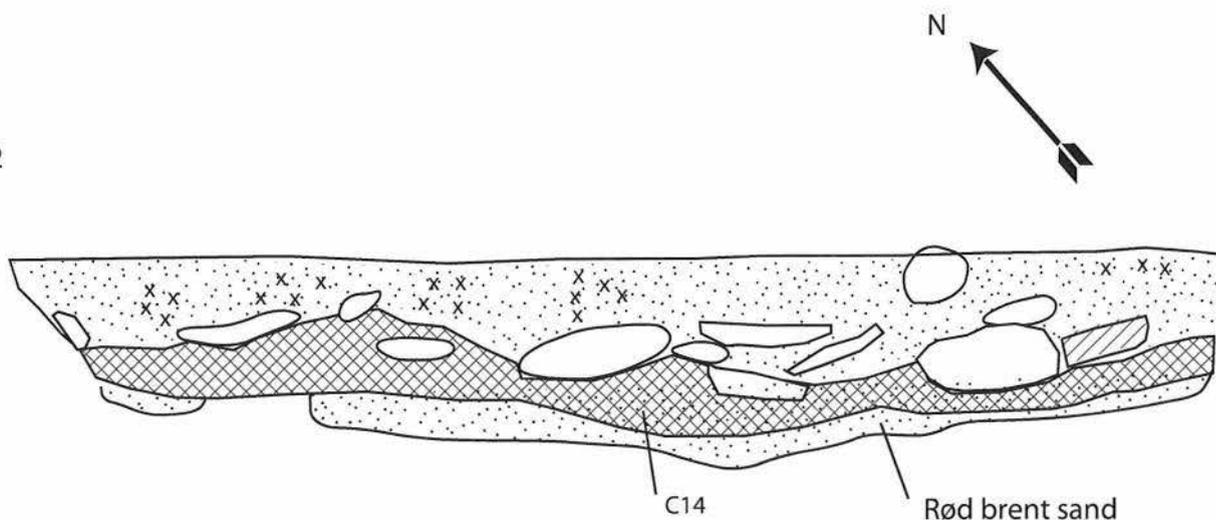
Vedlegg 8:61

Plantegning nr:  
Struktur nr: 203  
Struktur type: Kokegrop/  
nedgravning  
Diameter: 230 x 120cm  
Diameter i profil: 110 og 166 cm  
Dybde: 20 og 29 cm

Snitt 1



Snitt 2



50 cm

Beskrivelse;; Avgrensningen i plan var veldig uklar og det var først ved snitting strukturens form ble tydelig. Fyllmassen i plan besto av lys brunorange silt spettet med enkelte kullbiter. Det ble lagt to snitt i strukturen.

Snitt 1: Snittet er plassert på tvers av strukturen i nord-sørlig retning. Strukturens nedgravning er i profil klart avgrenset. I toppen av strukturen ligger et lag med lys brunoransje silt spettet med enkelte kullbiter. I bunnen av strukturen ligger et kompakt kullag og en stein.

Steinen er varmepåvirket men ikke skjorbrent. Ved snitting kunne det også sees i strukturens ytterkant et lag med rødbrent sand.

Snitt 2: Snitte er plassert i strukturens lengderetning øst-vest. Profilen er også her klart avgrenset og har i profil samme oppbygning som snitt 1. Forskjellen ligger i at det er synlig mer stein i snitt 2. Steinen ligger i overgangen mellom det kompakte kullaget og den lys brunoransje sanden. Svært få av steinene ligger ned i det kompakte kullaget men ligger i toppen av dette. Under det kompakte kullaget ligger et ca 5 cm tykt lag med rødbrent sand. Dette laget sees nesten i hele profilen. Strukturen tolkes som rektangulær kokegrop eller mulig kullgrop. Det ble tatt ut kullprøve fra profil.

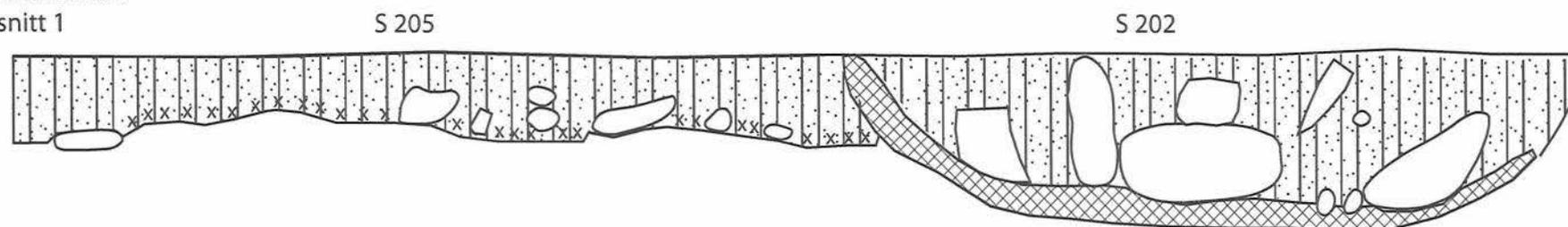
Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:62

Plantegning nr:  
Struktur nr: 202 og 205  
Struktur type: Kokegrop og bunn  
av gulv/tråkkflate  
Diameter i profil:  
S 205: 130 cm  
S 202: 115 cm  
Dybde:  
S 205: 14 cm  
S 202: 26 cm



Profilen kuttet  
av snitt 1



Beskrivelse:

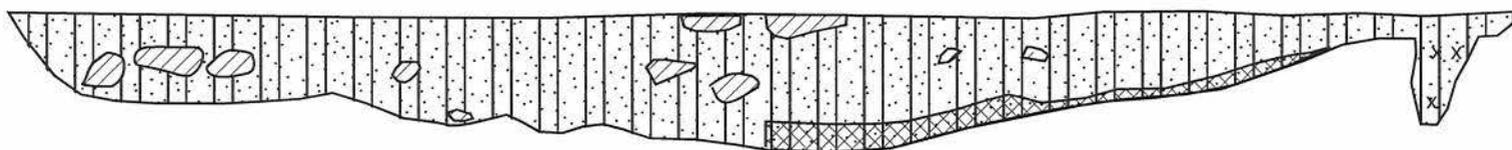
S 202 kokegrop: Strukturen kutter s 205 gulv/tåkkzone og er dermed yngre enn s 205. I plan var strukturen uklart avgrenset og hadde en flytende overgang mot s 205. Fyllmassen er noe lysere og mer porøs enn hva den var i S 205. I toppen av strukturen besto fyllmassen av siltholdig sand blandet med sot og enkelte kullbiter. I bunnen av profilen lå et kompakt kullag. En del store steiner lå i overgangen mellom det kompakte kullaget og siltholdige sanden. Steinen lå tett pakket inntil hverandre. Kulprøve ble tatt ut fra profil.

S 205, snitt 2: Fyllmassen består også her av gråbrun sand blandet silt spettet med kullbiter. Nederst i profilen øker mengden trekull og man får en stripe som er mørkere og inneholder mer kull og sot. En del små steiner i fyllmassen. I snitt 2 ble det funnet brente bein, slagg, og det ble funnet en delvis oppråtnet kvist med bark ned mot steril. I nord nordvest blir snitt 2 kuttet av snitt 1. Kullprøve ble tatt ut fra profil.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:63

Plantegning nr:  
Struktur nr: 205  
Struktur type: Tråkklag gulv  
Diameter: 220 cm  
Diameter i profil: 220 cm  
Dybde: 39 cm



Beskrivelse: S 205 gulv tråkklag: Snitt 1. Bakre del av s 205, nordvest vendt profil.

- Lag 1 Gråbrun sandblandet silt spettet med enkelte fragmenter kull.
- Lag 2 Gråbrun sandblandet silt spettet med mye trekull.
- Lag 3 Staurhull, der fyllmassen består av gråbrun silt spettet med noe trekull.

Strukturen tolkes som mulig tråkklag gulvflate, i sør sees et staurhull. Strukturen ble snittet, med to snitt. Da det dukket opp staurhull i profilen ble vestre del tømt for å se om det dukket opp flere staurhull. Det dukket ytterligere opp noen staurhull. Tråkkflate med mulige staurhull, flettverksvegg i kantene?

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:64

Plantegning nr:  
Struktur nr: 206, 207, 208, 209 og 210  
Struktur type: Staurhull  
Diameter:  
S 206: 7 x 9 cm  
S 207: 6 x 6 cm  
S 208: 7 x 10 cm  
S 209: 8 x 8 cm  
S 210: 8 x 8 cm  
Diameter i profil: 6 -8 cm  
Dybde: 10 -14 cm

206



207



209



210



Beskrivelse: Staurhullene hadde alle en diameter på mellom 6-8 cm og var mellom 10-14 cm dyp. Fyllmassen besto av brun sandholdig silt spettet med enkelte kullbiter. Staurhullene var ikke synlig i overflaten av s 205 gulv/tråkkflate, og må antas og være eldre eller samtidig som struktur 205. S 208 ble ikke snittet med tømt og hadde en diameter på 7 x 10 cm og var 10 cm dyp.

Esser

Vedlegg 8:65

Strukturnr. 9 sirkulær esse, vedlegg 8:66

Strukturnr. 81 sirkulær esse, vedlegg 8:67

Strukturnr. 95 Mulig åttetallsformet esse og 192 og 199 stolpehull, vedlegg 8:68

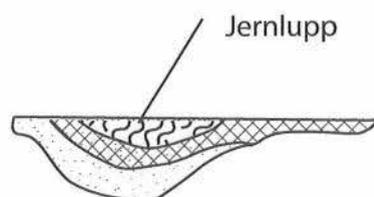
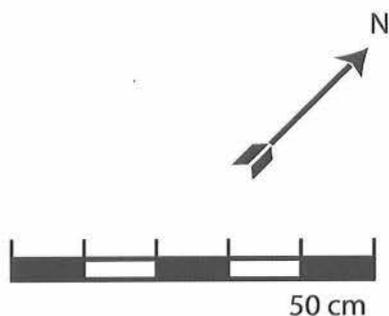
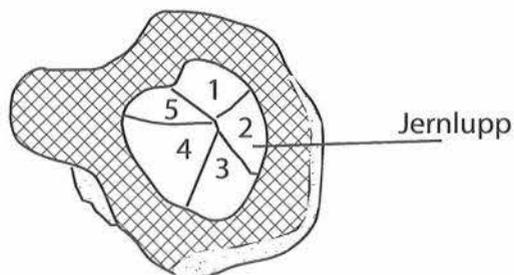
Strukturnr. 95 Mulig åttetallsformet esse, profil, vedlegg 8:69 og 8:70

Strukturnr. 199 stolpehull, profil, vedlegg 7:71

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:66

Plantegning nr:  
Struktur nr: 9  
Struktur type: Esse  
Diameter: 45 x 37 cm  
Diameter i profil: 50 cm  
Dybde: 11 cm

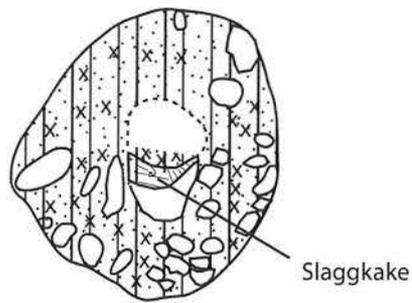


Beskrivelse: Bunn av esse med bevart bunnsolle i topp. Bunnsollen er fragmentert i 5 deler, den ble nummerert fra 1-5 for og ha muligheten til og sette den sammen igjen. Bunnsollen er sirkulær og har en diameter på 22 x 23 cm Tykkelsen varierer mellom 5-7 cm, og er svakt konkavt formet. Rundt jernluppen ligger det et lag med sot og kullholdig silt iblandet slagg og smiperler. Enkelte steder rundt kullholdige laget kan det sees et lag med rødbrønt sand, dette laget ble veldig tydelig i plan da sanden i bunnen av strukturen var sterkt rødbrønt i ca 5 cm tykkelse. Hele det sotholdige laget under jernluppen ble tatt inn i poser for solding. Kullprøve ble tatt ut fra profil.

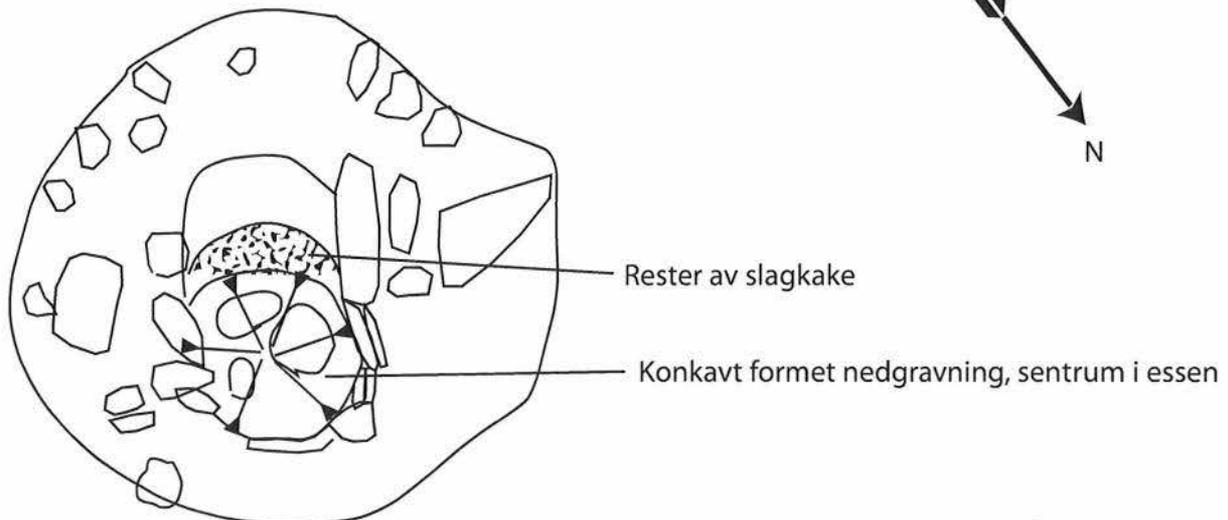
Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Plantegning nr:  
Struktur nr: 81  
Struktur type: Esse  
Diameter: 45 x 37 cm  
Diameter i profil: 50 cm  
Dybde: 11 cm

Vedlegg 8:67



Plan med tømt grop.



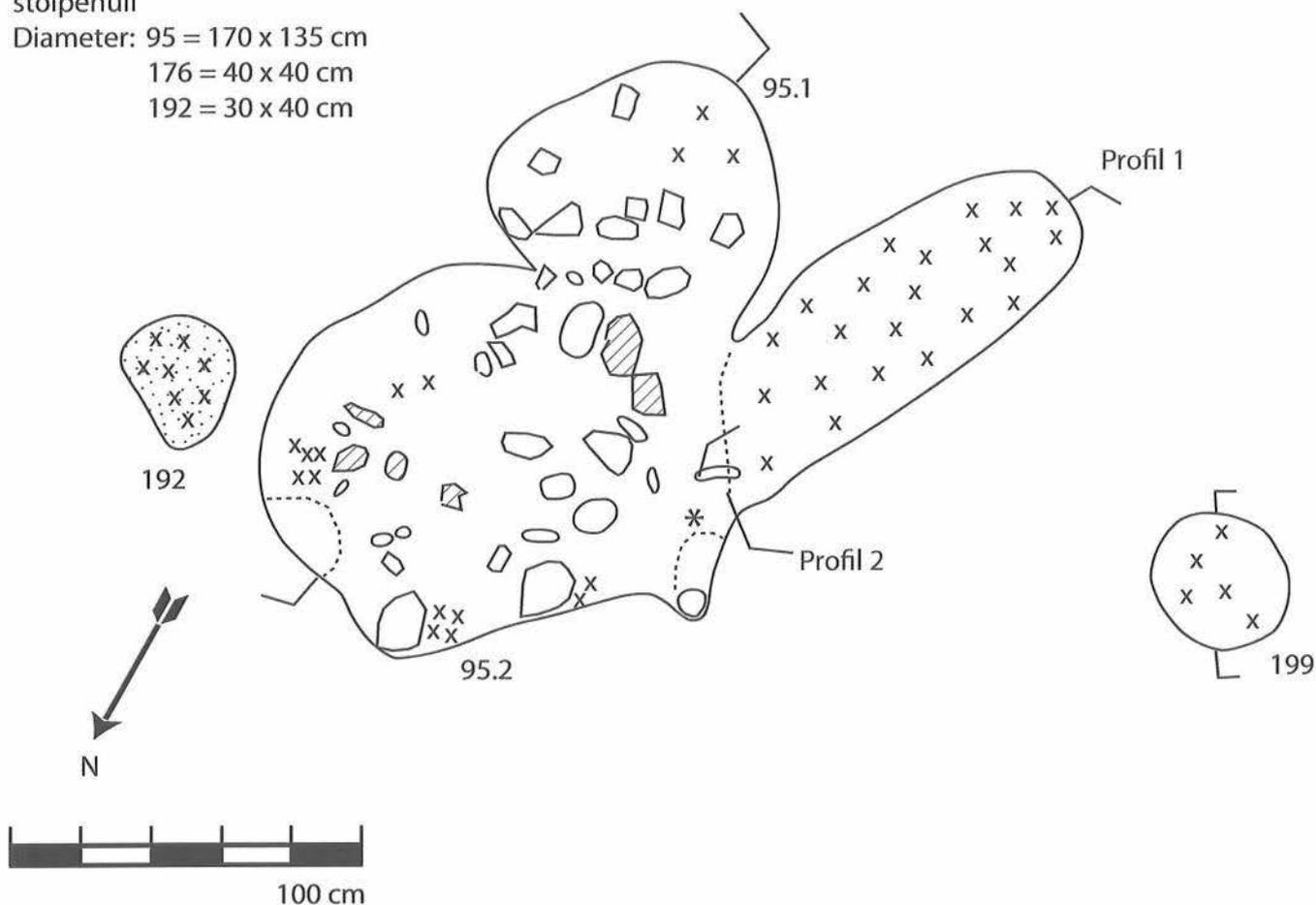
Beskrivelse: Strukturen var klart avgrenset og fyllmassen besto av gråsort sand blandet med kull og sot. Strukturen er mer kullholdig i sørlige del enn i nordlige del. Et område med skjørbrante steiner i sørlige del. I sentrum av strukturen er det synlig en slaggkake. Ved snitting viste det seg at slaggkaken var større og dypere enn først antatt. Det ble derfor endret gravestrategi fra snitting til strategisk graving. Sentrum ble tømt og det kom stil syne en "bolle" formet grop kledd med slagg. Rundt gropen var det en tydelig steinsetting. Den konvekse gropen har en diameter på 23 x 24 cm og er 12 cm dyp. Rundt fordypningen er det en steinsetting denne er tydelig bygget opp bevist. Steinsettingen har en diameter på 75 x 70 cm. Bunnskollen danner en vegg i den sørlige delen. Noen av steinene som danner veggene rundt essen vises i overflaten. Det ble gravd rundt steinsettingen og steinsettingen kom tydelig frem.

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:68

Plantegning nr:  
Struktur nr: 95, 176 og 192  
Struktur type: Mulig åttetalsformet esse og stolpehull

Diameter: 95 = 170 x 135 cm  
176 = 40 x 40 cm  
192 = 30 x 40 cm



Beskrivelse: I plan ser strukturen ut til å være en åttefallsformet esse, men lite slag i overflaten og fyllmassen var også noe lysere enn hva som var tilfellet i de andre essene. Ved snitting viste det seg også å dreie seg om to strukturer. Strukturene ble derfor gitt undernummer 95.1 og 2. Strukturene har en utposning/tarm ut mot sør, her består fyllmassen av gråbrun sandjord iblandet silt og spettet med kull. I sør er det antydning til rødbrunt sand. Overgangen til hovedstrukturen er stippet med prikket linje.

S 95.1 Fyllmassen består av gråbrun porøs sandblandet silt iblandet noe sot og noen få kullbiter. Steinene i overflaten virket ikke skjorbrente.

S 95.2: Fyllmassen består av gråbrun sandblandet silt med innslag av den gulbrune undergrunssanden. Fyllmassen har også noen få kullbiter og sot blandet inn. Noen av steine i overflaten var skjorbrent.

S 199 stolpehull: Strukturen er noe uklart avgrenset i kantene. Fyllmassen besto av sandblandet silt spettet av kull.

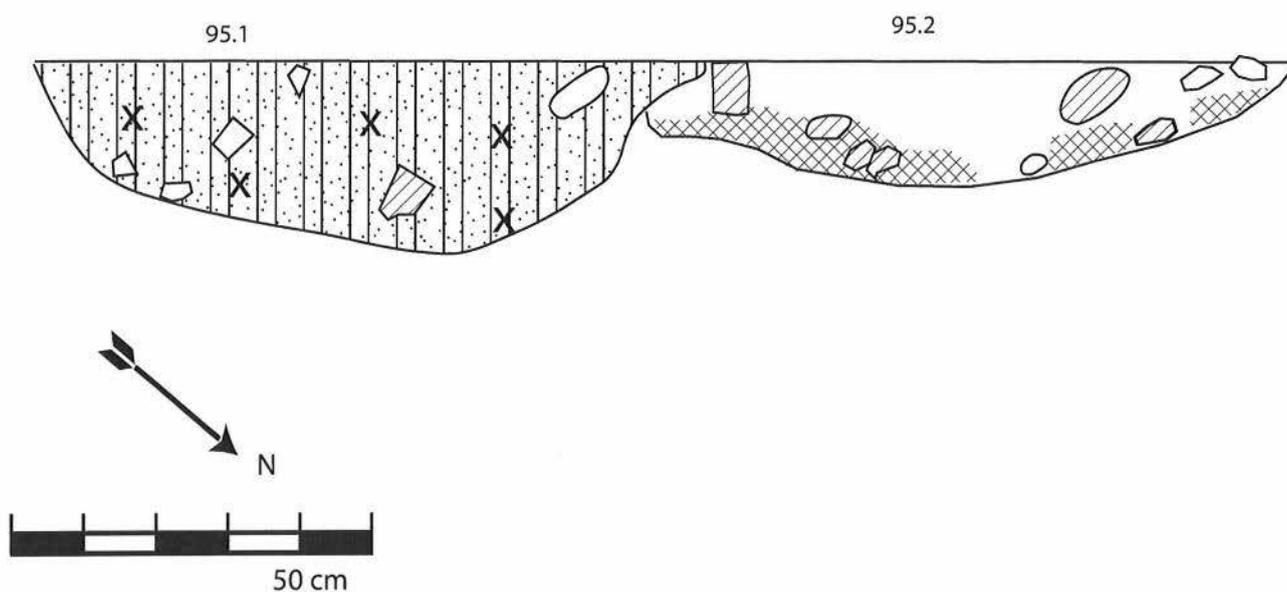
S 192 stolpehull: Fyllmassen består av lyse gårbrun sandholdig silt spettet med trekull. Strukturen ble ikke snittet.

Kullprøve tatt ut fra 95.1 og 95.2

Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:69

Plantegning nr:  
Struktur nr: 95,  
Struktur type: Nedgraving  
Diameter: i profil: 172 cm  
Dybde: 95.1 = 26 cm  
95.2 = 18 cm



#### Beskrivelse:

95.1 Fyllmassen består av gråbrun porøs sandblandet silt iblandet noe sot og noen få kullbiter i profilen. Kun en av steinene i profilen virker skjørbrent. Kullprøven ble tatt fra fyllmassen i snittet. S 95.1 kutter 95.2. Strukturen har ikke slaggbært og kan være bunn av avfallsgrop eller bunn av en esse som ikke har blitt brukt.

95.2 Ved overgangen til 95.2 ble det med det samme mye kull og skjørbrente steiner. Gropen ser ut til og ha blitt gjenfylt med omrottet gulbrun undergrunnsand spettet med kullbiter, merket med 2. Dette laget lå som et lag og dekket over kullranden og laget med de skjørbrente steinene. Kan være bunn av gjenfylt kokegrop. Kullprøven ble tatt fra fyllmassen ved snitting.

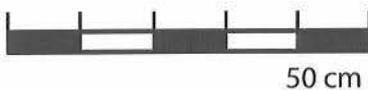
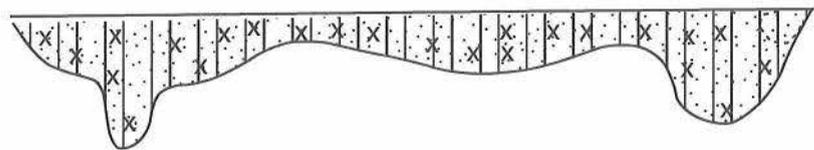
Prosjekt: Forsetmoen  
Forsetmoen 270/24  
Midtre- Gauldal  
Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:70

Plantegning nr:  
Struktur nr: 95, snitt 1 og 2  
Struktur type: Mulig åttetalsformet esse  
Diameter: Snitt 1, 118 cm  
              Snitt 2, 20 cm  
Dybde: Snitt 1, 15 cm  
          Snitt 2, 15 cm

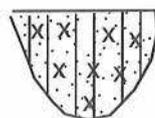


Snitt 1



Beskrivelse: Snitt 1, Fyllmassen består av gråbrun sandblandet silt spettet med kullbiter. I sør er det mulig rødbrent sand i sørlige del. Strukturen er klart avgrenset mot undergrunnen. To stolper er synlig en i nord og en i sør. Tolkning av strukturen er nedgravning med to stolper. I nord kom det til syne en ny stolpe mot s 95, dette ble profil 2.

Snitt 2



Beskrivelse: Snitt 2: Fyllmassen er den samme som i snitt 1. Strukturen er klart avgrenset mot undergrunnen. Bunn av mulig stolpehull.

## Kokegroper og kullgroper

Vedlegg 8:72

Strukturnr. 98 kokegrop, vedlegg 8:73

Strukturnr. 99 kokegrop, vedlegg 8:74

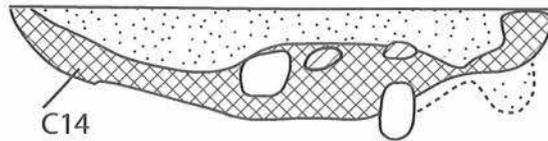
Strukturnr. 110,114 og 118 kokegrop, vedlegg 8:75

Strukturnr. 96 kullgrop, vedlegg 8:76

Strukturnr. 111 kullgrop, vedlegg 8:77

Prosjekt: Forsetmoen  
Gård: Forsetmoen  
Gnr/bnr: 270/24  
Kommune: Midtre - Gauldal  
Fylke: Sør-Trøndelag

Plantegning nr:  
Anleggsnummer: S 98  
Anleggstype: Kokegrop  
Diameter: 80 cm  
Diameter i profil: 80 cm  
Dybde: 15 cm

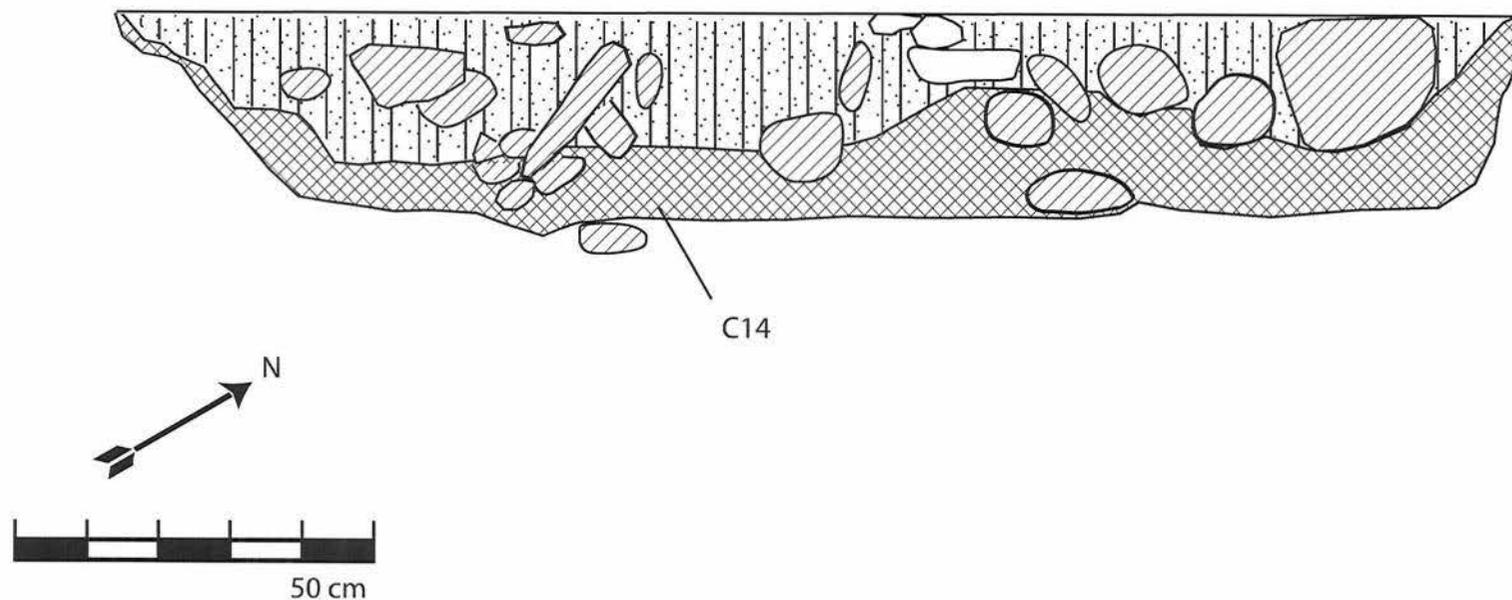


Beskrivels: Strukturen er klart avgrenset i plan og profil. I toppen av profilen ligger et lag av gulbrun silt spettet med enkelte kullfragmenter. I bunne av profilen ligger et kompakt kullag med enkelte skjørbrente steiner. Tydelig kokegrop. Kullprøve ble tatt ut fra profil.

Prosjekt: Forsetmoen  
Gård: Forsetmoen  
Gnr/bnr: 270/24  
Kommune: Midtre - Gauldal  
Fylke: Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:74

Plantegning nr:  
Anleggsnummer: S 98  
Anleggstype: Kokegrop  
Diameter: 195 cm  
Diameter i profil: 195 cm  
Dybde: 128 cm

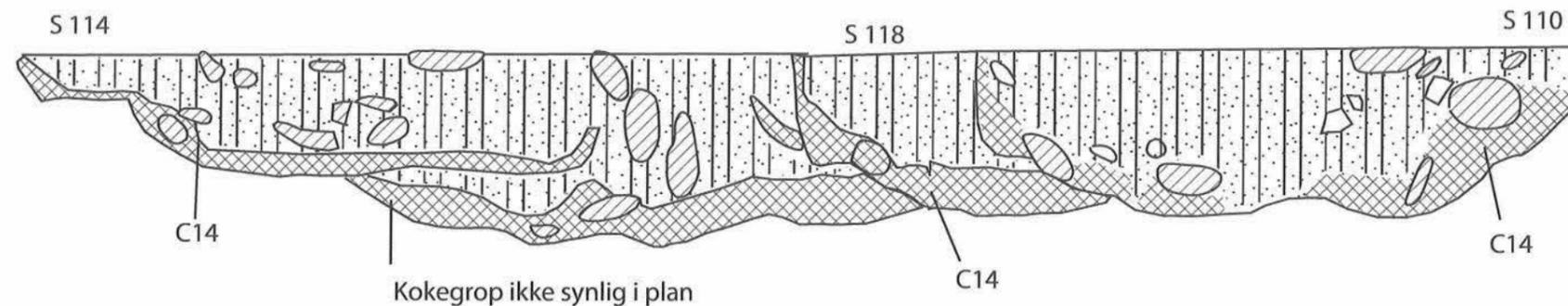


Beskrivelse: Strukturen var klart avgrenset i plan og profil. Fyllmassen i plan består av brun silt spettet med kull og sot, noe rødbrent sand ytterkant i nord og nordvest. Kokegropen kutter struktur 122 kokegrop i nord. Kokegropen/kullgropen ble snittet med gravemaskin og det var ikke mulig og legge snittet slik at relasjonen mellom S 99 og 122 kom frem. I toppen av profilen besto fyllmassen av brun sandholdig silt blandet med kullfragmenter og en del skjørbrent stein. Under dette laget ligger et kompakt kullag. Mesteparten av de skjørbrente steinene ligger i den sandholdig silten og i toppen av det kompakte kullaget. Kullprøve ble tatt ut fra bunn av profil.

Prosjekt: Forsetmoen  
Gård: Forsetmoen  
Gnr/bnr: 270/24  
Kommune: Midtre - Gauldal  
Fylke: Sør-Trøndelag

Plantegning nr:  
Anleggsnummer: S 114, 118 og 110  
Anleggstype: Kokegroper  
Diameter: 488 cm  
Diameter i profil: 488 cm  
Dybde:  
S 114: 38cm  
S 118: 52 cm  
S 110: 60 cm

Vedlegg 8:75



#### Beskrivelse:

S 110: Fyllmassen besto i plan av fin mørkebrunsort silt blandet med mye kull, sot, og skjørbrent stein. Kompakt kullag i sørøst og rødbrunt sand i ytterkant. Strukturen kutter struktur 118 i sørsørvest. I toppen av profil består fyllmassen av mørkbrunsort sandholdig silt spettet med store mengder kull og sot. Veldig mye skjørbrent stein der bare de største ble tegnet inn. De steinene som ikke ble tegnet inn hadde en størrelse på 3-5 cm og var kantete. Fragmenter fra skjørbrent stein.

S 118: Kokegropen blir kuttet av struktur 110 og 114 kokegrop i sør og nord. Fyllmassen i plan består av sandholdig silt iblandet svært mye trekull og noen skjørbrente steiner. Profilen viser at i toppen av strukturen ligger et lag med brun siltholdig sand. Dette laget virket noe omrotet. I bunnen av profilen ligger et kompakt kullag. Kun enkelte skjørbrente steiner er her synlig. Kullprøve ble tatt ut fra profil. Strukturen blir i plan ikke kuttet av struktur 114 kokegrop, men kutter en annen kokegrop som ikke var synlig i profil.

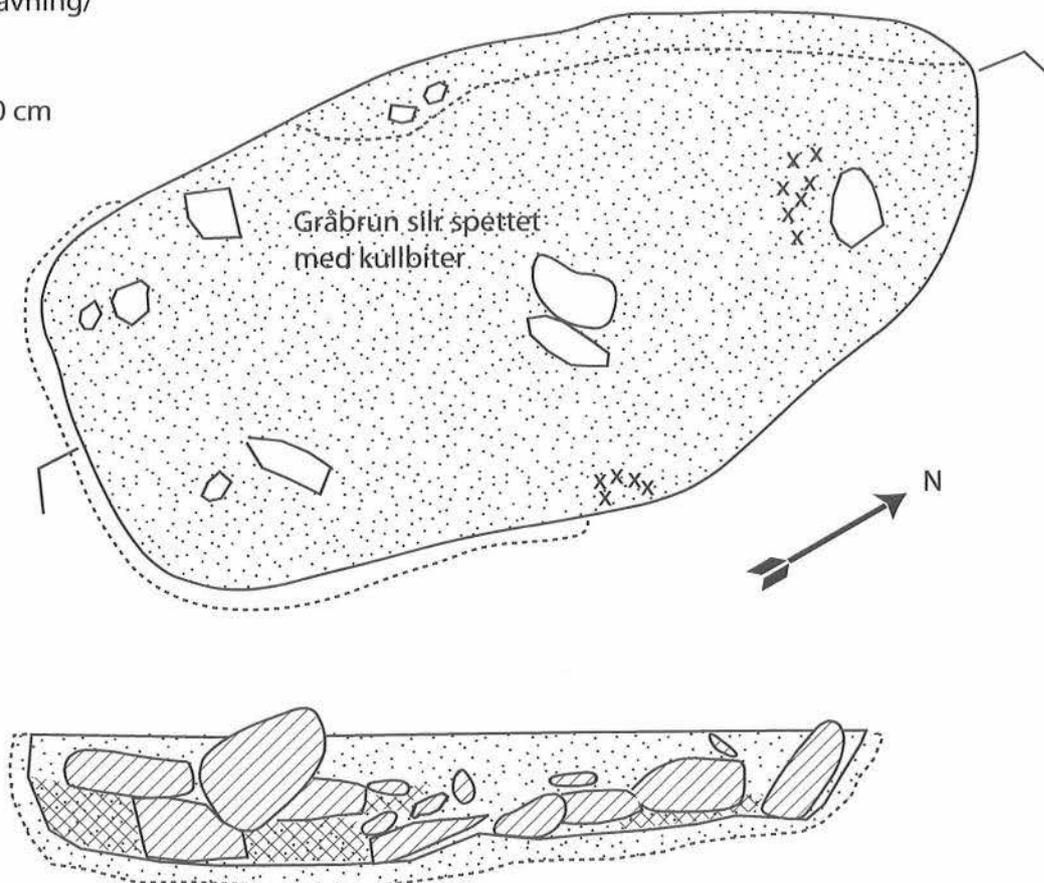
S 114: I plan består fyllmassen av brun silt og mye skjørbrent stein. Strukturen ser ut til og kutte struktur 118 i nord og struktur 137 i vest. I toppen av profilen besto fyllmassen av brun sandholdig silt blandet med kullfragmenter og en del skjørbrent stein. I bunnen av profilen var det et ca 10 cm tykt kompakt kullag.

I mellom kokegrop 118 og 110 kom det til syne ved snitting en kokegrop i bunnen av snittet. Denne kokegropen er den eldste kokegropen i snittet og blir i sør kuttet av struktur 114 og i nord av struktur 118. Profilen viser et kompakt kullag i bunnen med brun sandblandet silt med skjørbrente steiner i toppen. Det siste laget virker svært omrotet og fyllmassen stammer her høyst sannsynlig fra graving og bruk av rundt liggende kokegroper.

Prosjekt: Forsetmoen  
Gård: Forsetmoen  
Gnr/bnr: 270/24  
Kommune: Midtre - Gauldal  
Fylke: Sør-Trøndelag

Vedlegg 8:76

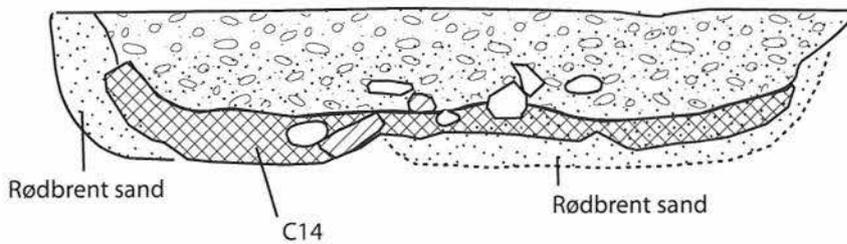
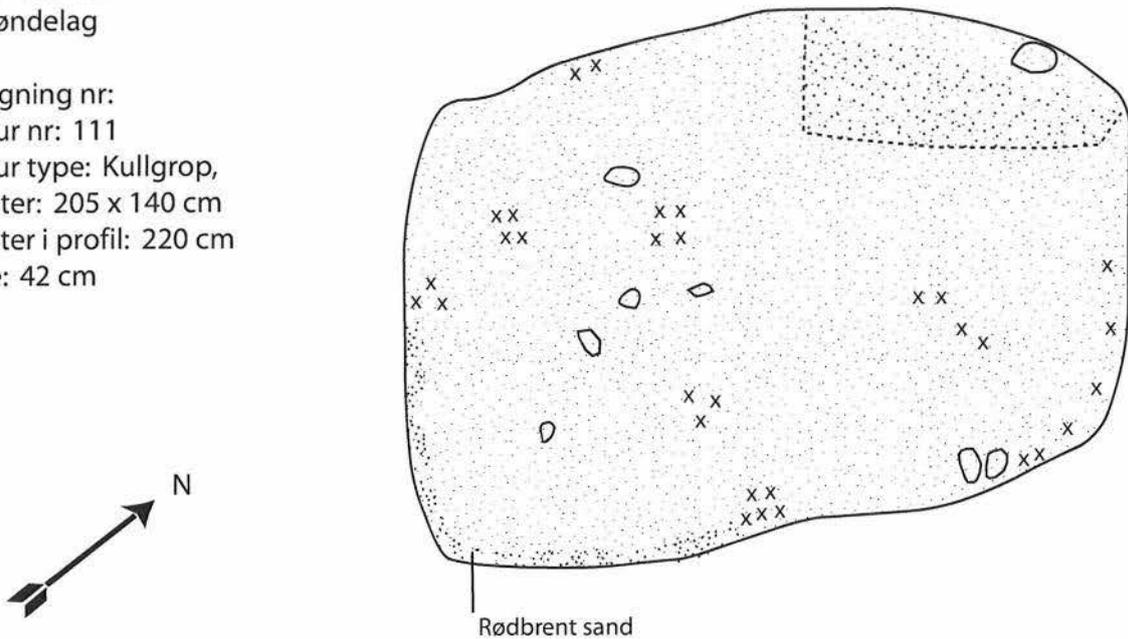
Plantegning nr:  
Anleggsnummer: S 96  
Anleggstype: Nedgravning/  
mulig kokegrop  
Diameter: 230 cm  
Diameter i profil: 230 cm  
Dybde: 38 cm



Beskrivelse: Strukturen var i plan og profil klart avgrenset. I plan besto fyllmassen av gråbrun til brunoransje silt spettet med noen få biter trekull. To konsentrasjoner med trekull var synlig i plan, disse ble tegnet inn. I sør og sørvest var det en tynn 1- 2 cm bred rand med rødbrent sand. I nord var det et området med gråbrun silt. De steinene som var synlig i plan var ikke skjørbrent. Ved snitting kom det til syne mye stor stein, 30 – 50 cm store i et jevnt lag ca 15 – 20 cm nede i nedgravningen. Steinlaget var kompakt og lå ned langs siden i nedgravningen og var plassert rett oppe på det kompakte kullaget og dannet en kompakt steinflate. Steinene i steinflaten var tydelig varmepåvirket, men ikke skjørbrente. Det kompakte kullaget var dannet av mindre stokker på inntil 10 cm diameter som lå i gropens lengde retning. I den nordre enden av nedgravningen var det lagt ned et ende bord i nedgravningens kort side. Mulig grop der maten har blitt varmet på den kompakte steinflaten? Kullprøve ble tatt ut fra profil.

Prosjekt: Forsetmoen  
 Forsetmoen 270/24  
 Midtre- Gauldal  
 Sør-Trøndelag

Plantegning nr:  
 Struktur nr: 111  
 Struktur type: Kullgrop,  
 Diameter: 205 x 140 cm  
 Diameter i profil: 220 cm  
 Dybde: 42 cm



Beskrivelse: Fyllmassen består av gråbrun siltblandet sand spettet med enkelte kullfragmenter. I sørlige delen av plan er fyllmassen noe mer grusholdig. Noen små steiner i overflaten. I sørøstre del er det en tynn stripe med rødbrent sand i ytterkant. I bunn av profil er det et kompakt kullag. Enkelte stein mot det kompakte kullaget. Bare ytterst få av disse steinene ser skjorbrent ut. Fyllmassen består ellers av gråbrun grusholdig sand. Enkelte områder er noe mørkere og inneholder mer silt. Enkelte kullbiter i dette laget men veldig få. Denne massen ser ut til å være gjennfyllingsmasse. I det kompakte kullaget ser trevirke ut til og ligge i gropens lengde retning. En hel stokk kunne følges nesten i hele bunnen. I bunnen av profilen ligger et lag med tydelig rødbrent sand.

## **Vedlegg 9: Symbolforklaring**

**Symbolforklaringer – signaturliste.**

	Overflate		Nivelleringspunkt
	Torv		Rutepunkt i koordinatsystem
	Skjørbrønt stein		Utgravningsgrense / feltgrense
	Stein, S- en brukes der det er hensiktsmessig		Lagskille / usikker grense
	Sand		Klart lagskille / fyllskifte
	Grus		Punktanmerkning
	Sandjord		Lag nummer
	Sandjord m / småstein		Berg
	Kull		Stolpehull
	Kompakt kullag		Positivt prøvestikk
	Leire		Negativt prøvestikk
	Brent leire		
	Skråning, starter fra trekantens bakkant og ender i strekens avslutning		
	Kant fra gravd område / struktur		

Det er mulig å kombinere de ulike Signaturene alt etter hva jordlagene inneholder